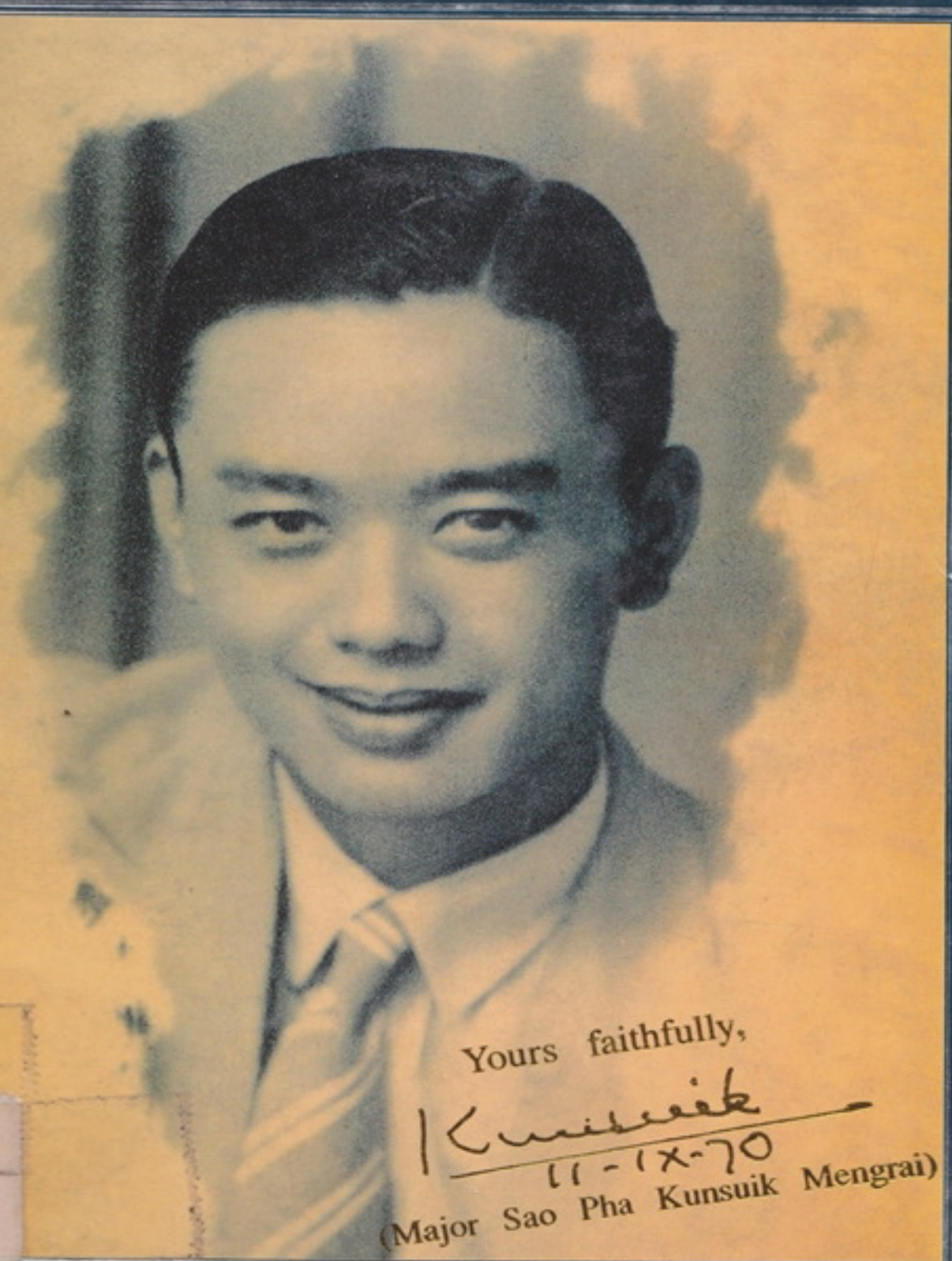

ชีวิตเจ้าฟ้า

Yours faithfully,

[Signature]

11-1X-70

(Major Sao Pha Kunsuik Mengrai)

920

๕ ๕๑๑๘

๑.๑

ก๊วย หล่ม อมร ๑๑๑

1/18/38

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก
เชียงใหม่

ที่ระลึกในการออกเมรุ
พระราชทานเพลิงศพ

เจ้าพงศ์ธาดา ณ ลำพูน ท.จ., ต.ม., จ.ช.

ณ เมรุพิธี สุสานหลวงบ้านหลวง
จังหวัดลำพูน

วันอาทิตย์ที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก
เชียงใหม่

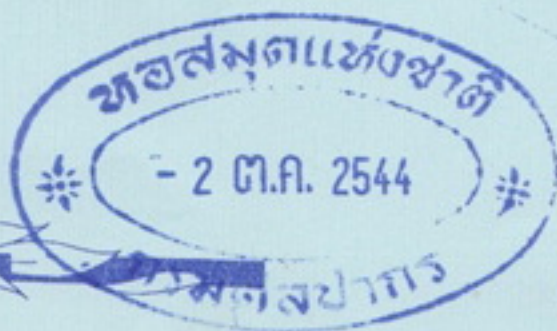
ชีวิตเจ้าฟ้า

กับ

หม่อมอมรธาตา

หม่อมไฉ่ แอสมุต แห่ง เชียงใหม่
ธิดา หม่อมไฉ่

๒. ส.ค. ๒๕๔๔

กรมการศึกษานานาชาติ
กรุงเทพฯ

เพื่อโครงการ

นัก

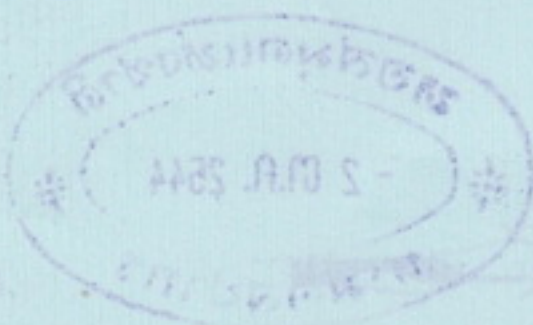
โครงการ

เลขที่ ๓๐๖๖

เลขที่ ๙๒๐
๕๕๑๖

๑.๑

เลขที่ ๖๔๕๖ ๙๙๕๕

หอคำของเจ้าฟ้าเชียงตุง

หอหลวง ด้านหน้า เป็นหอคำของเจ้าฟ้าก้อนแก้ว อินทรแถลง เจ้าผู้ครองนคร เชียงตุง (Hawgyi of KENG TUNG) ชั้นที่ 2 ตรงหน้าตึกใหญ่ 3 ช่อง เป็นห้องพักห้องพระโรงเวลา เจ้าฟ้าประทับว่าราชการ

หอหลวง ด้านข้างเป็น ที่อยู่ของนางฟ้า 2 องค์ 2 ห้อง พร้อมกับราชบุตรและ ราชธิดา

ด้านข้างหอหลวงชั้นล่างจะเห็นเจ้าฟ้าขุนศึกอยู่กับเจ้านางน้อย ธิดาคนแรก เป็นบริเวณเดียวกับหอใหม่ที่เจ้าฟ้าขุนศึกอยู่กับเจ้านางบัวสวรรค์

เดอะเซซิกรไฟร์ดิงเฮาส์คอง

ด้านหลัง หอค้า ห้อง
ใหญ่ตรงกลางเป็นห้องประทับ
ส่วนพระองค์เจ้าฟ้าก้อนแก้ว
อินทรแถลง ห้องด้านข้างเป็น
ที่อยู่ของนางมหาเทวี (นางฟ้า
คนที่ 1 และคนที่ 2) ด้านละ
2 ห้อง พร้อมด้วยราชบุตร
และราชธิดา

หอหลวงด้านหน้าชั้นล่าง คนที่ยืนอุ้มเจ้านาง
น้อยอยู่ระหว่าง เจ้านางบัวสวรรค์และหม่อมธาดา คือ
เจ้านางหอมนวนลธิดาของเจ้าฟ้าเมืองใหญ่ราชบุตรเขย
ของเจ้าแม่บัวทิพย์หลวง นางฟ้าคนที่ 3 ของเจ้าฟ้า
ก้อนแก้วอินทรแถลง

จากซ้าย หม่อมธาดากับเจ้านางน้อย แต่งกาย
แบบอีโก้และเจ้านางบัวสวรรค์ไปร่วมงานปอยออกพรรษา

“หอใหม่”

เป็นหอที่อยู่ของเจ้าย่า ซึ่งเจ้าฟ้าก้อนแก้วอินทรแถลง สร้างให้พระมารดาอยู่ ต่อมาพระมารดาของเจ้านางบัวสวรรค์ Died 1916 เจ้าย่าซึ่งรับเอาเจ้านางบัวสวรรค์เป็นบุตรบุญธรรม ได้รับมรดกของเจ้าย่าทั้งหมด

เมื่อราชาบุตรและธิดาโตขึ้นเจ้าฟ้าก้อนแก้วอินทรแถลงจึงสร้างหอต่าง ๆ ให้นางมหาเทวีและนางฟ้าทุกคนแยกออกไปอยู่ต่างหาก

1. เจ้าแม่นางจามพอง อยู่หอเจียงงาม ซึ่งเป็นพระมารดาของเจ้าฟ้ากองไต, เจ้าฟ้าอินทรา, เจ้าฟ้าขุนเมือง, เจ้านางบัวสวรรค์, เจ้านางพองแก้ว, และเจ้าฟ้าขุนศึกสุวรรณสงคราม

2. เจ้าแม่ปทุมวดี(ธิดาเจ้าเมืองสิงห์) อยู่หอเจียงเหล็ก เป็นพระมารดาของเจ้าฟ้าพรหมลือและเจ้านางทิพยเกษร

3. เจ้าแม่บัวทิพย์หลวง อยู่หอสวนเล่า อยู่ใกล้วัดเชียงยืนเป็นพระมารดาของเจ้านางแว่นแก้ว (Committed Suicide 1948) เจ้านางสุคันธา, เจ้านางแว่นทิพย์(เป็นนางมหาเทวีแสนหวี) เจ้าสินจัย และเจ้าแก้วเมือง

4. เจ้าแม่นางแหลง อยู่หอโน คืออยู่ด้านหลังหอหลวงในสุด เป็นพระมารดาของเจ้าสายเมืองและเจ้าจันทร์พอง

5. เจ้าแม่นางบุญยวง อยู่หอห้อง(ด้านหลังหอหลวง) เป็นพระมารดาของเจ้าบุญวาทย์ เจ้าฟ้าก้อนแก้วอินทรแถลงให้เป็นแม่นมเจ้าฟ้าขุนศึกด้วย เพราะเจ้าแม่จามพองเสียชีวิตเมื่อเจ้าฟ้าขุนศึกอายุเพียง 1 ขวบครึ่ง เจ้าแม่มีพระธิดาชื่อเจ้าฟองนวล Died 1936

6. เจ้าแม่บัวทิพย์น้อย อยู่หอเจียงกอง เป็นพระมารดาของเจ้าบัวนวลและเจ้ายอดเมือง เจ้าแม่บัวทิพย์มี 2 คน ชาวเมืองจึงขนานนามว่า บัวทิพย์น้อย บัวทิพย์หลวง

หอคำเจ้าฟ้าเชียงตุง

หอเจ้าย่า ต่อมาเจ้านาง
บัวสวรรค์ ได้รับมรดก

หอเจียงจันท์ หอเจ้านางชั้นคำ เจ้านาง
ฟองแก้ว พี่สาวเจ้าฟ้าขุนศึกได้รับมรดก เจ้าฟ้า
ขุนศึกได้สืบมรดกหอนี้ต่อ

เจ้านางบัวสวรรค์ ชาวเมืองรอบนอก
เวียงหลวง เรียกเจ้านางเสษฐ (เศรษฐี)
เพราะคุมการเงินส่วนพระองค์ของพระราช
บิดาทั้งหมด

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

เจ้านางผู้รักและหวงแหนนครเชียงใหม่
และประทับอยู่หอใหม่จนวินาทีสุดท้าย ทิเบ
ศพเจ้านางอยู่ เป็นห้องรับแขกหน้ามุขชั้นบน
หอใหม่ เมื่อสิ้นเจ้านางบัวสวรรค์แล้ว หอ
หลวงและหอใหม่ก็ถูกทหารพม่ารื้อไม่มีเหลือ
ไว้อีกต่อไป

หอใหม่ หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้รับความเสียหายต้องซ่อมดัดแปลงหลังคาใหม่

ด้านหลังหอใหม่ เจ้านางบัวสวรรค์กับหม่อม
ธาดากับเจ้านางน้อยและเจ้านางแสง พร้อม
ด้วยละอ่อนหยิงบริวาร (เด็กรับใช้)

ด้านหน้า หอใหม่ เจ้านาง
บัวสวรรค์กับเจ้านางน้อย

เจ้าฟ้าขุนศึกกับปลัดเย (Police)
คนสนิทคุ้มกัน นั่งดูการเปลี่ยนนยาม
หน้าหอหลวง

เจ้านางบัวสวรรค์ออกจากหอใหม่ตลอดกาล มีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าผู้ครองนคร
เชียงใหม่ นำหน้าแบกร่างเจ้านาง พร้อมกับเจ้าแก้วเมืองเมืองมัยและเจ้ายอดเมืองเมืองมัย

กระบวนพิธีแห่เจ้านางบัวสวรรค์ออก
จากบริเวณหอหลวงและหอใหม่สู่สวรรค์

ขอบคุณ หนังสือพิมพ์ BANGKOK POST ลงข่าวการทำลายหอหลวงและหอใหม่ให้พวกเรามีโอกาสได้ทราบ เมื่อ 12 ธันวาคม 2534

'Historic' palace razed

THE century-old Burmese Hor Chao Fah Chiang Tung palace in Shan State's Chiang Tung district was demolished by the Burmese Army last month to give way to the construction of a 14-storey hotel and park.

The hotel is expected to create a tourism route to Sipsong Panna in southern China. A road will be constructed from Talua, on the Burmese border with China, to Chiang Tung, from where tourists can go to Mae Sai district of Chiang Rai in Thailand.

There's no definite date for the

construction of the hotel and the road, however.

According to sources, the Hor Chao Fah Chiang Tung palace was patterned after the Royal Palace in Bangkok, which a Chiang Tung prince had seen during the reign of King Chulalongkorn.

The building was taken over by the Ne Win Government and made into a district office in 1962.

The sources said the East Army Headquarters in Tongjee ordered the demolition of the building. A group of monks and local residents sent a letter to the local army commander appealing to

maintain the historic building, but they were threatened with imprisonment and seizure of their properties if they continued the protest.

The building was demolished on November 9, according to late reports arriving in Bangkok. Two other historic palaces in Chiang Tung are also scheduled to be demolished. These are the Hor Chao Fah Yong Huay and Hor Chao Fah Si Por Lae, both of which, like the Hor Chao Fah Chiang Tung, are considered by local residents to be their architectural heritage.

OUTLOOK

Bangkok Post

Thursday

December 12, 1991

Left, the century-old Hor Chao Fah Chiang Tung, which was demolished last month.

ภาพหอหลวงและหอใหม่อยู่ในบริเวณเดียวกัน ในภาพจะเห็นบรรดาชาวบ้านชาวเมืองจากหัวร้อยต่าง ๆ ทะยอยกันมาทำพิธีชยันตอ (ดำหัว) เจ้าฟ้าตอนสงกรานต์แล้วกินป้าง (เจ้าฟ้าเลี้ยงอาหารกลางวันทั้งเมือง)

หอเจียงจันทร์ถูกระเบิดเพลิงเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 หอเจียงจันทร์ เป็นหอที่อยู่ของเจ้านางชั้นคำ พี่สาวเจ้าฟ้าก้อนแก้วอินทรแถลง ซึ่งรับเอาเจ้านางฟองแก้ว พี่สาวเจ้าฟ้าขุนศึกเป็นบุตรบุญธรรม ต่อมาเจ้านางฟองแก้วได้สืบมรดกทั้งหมด

หอเจียงจันทร์ พี่ ๆ ยกให้เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายเพราะเป็นน้องสุดท้อง แล้วถูกซ่อมแซมโดยเจ้าฟ้าขุนศึกหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เล็ก

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายและครอบครัวมาพักผ่อนกลางวันเป็นครั้งคราว

เจ้านางบัวทิพย์ นางฟ้าคนที่ 6 ของเจ้าฟ้าก้อนแก้วอินทรแถลง มีศักดิ์เป็นน้องสาวสุดท้องของพระมารดาเจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายและเจ้านางบัวสวรรค์ มาเที่ยวเล่นกับหม่อมธาดาและลูก ๆ อยู่หน้าหอเจียงจันทร์ในวันกาตหลวง

ประตูแดง นอกประตูออกไป เจ้าฟ้าให้เป็นที่อยู่ของหมู่บ้านเชียงใหม่ (จีนฮ่อ) อาศัยอยู่ที่เห็นตรงประตูแดงด้านซ้ายมือ เป็นบริเวณโรงพยาบาลเมืองเชียงตุง แล้วก็มีถนนกันเป็น "หอเจียงจันทร์"

หม่อมธาดา ขออนุญาตเจ้าฟ้าขุนศึก เอาบริเวณติดด้านถนนทางกาดหลวงสร้างตึกแถวชั้นเดียวให้คนเช่าเปิดร้านค้า แล้วแบ่งไว้ 2 ห้อง ทำเป็นร้านจำหน่ายยาโรคเป็นเอเย่นยาจากทุกบริษัท เพื่อจะได้มีเวลาพักผ่อนเที่ยวเล่นหอเจียงจันทร์ ตอนเช้า

เจ้านางจันทร์แก้ว นางฟ้าในสมเด็จเจ้าฟ้าชายหลวง ชอบมาพักผ่อนด้วยเพราะร้านอยู่ใกล้ด้านหน้ากาดหลวง เจ้าบุญวาทย์ก็เช่นเดียวกัน

กาดหลวง จะมีในวันขึ้น 7 ค่ำ ขึ้น 14 ค่ำ และในวันแรม 7 ค่ำ แรม 14 ค่ำ ทั้งชาวบ้านและชาวเขามาขายกันตั้งแต่เช้าตรู่ แล้วกาดวายก็จนเวลาเที่ยงวัน ส่วนวันธรรมดาจะมีเพียงชาวบ้านมาขายกันแล้วเลิกขายไม่ถึง 8 โมงเช้า

กู อยู่ตรงข้ามหอเจียงจันท์ โดยมีถนนคันตรงสามแยกไปประตูแดง เป็นที่บรรจุอัฐิ
ของเจ้าผู้ครองนครเชียงตุง ตั้งแต่เจ้าฟ้ามหานานจนถึงเจ้าฟ้ากองไต พระบิดาสมเด็จพระเจ้าฟ้า
ชายหลวงองค์ปัจจุบัน

บริเวณกาดหลวงเชียงตุง จะมองเห็นหอเจียงจันท์อยู่ด้านบนขวาสุด

ธงไตรรงค์สัปดาห์ ณ หอเจียงจันทร์ ซึ่งเป็นสถานกงสุลไทยในนครเชียงตุง สมัยพลเอก
ชาติชาย ชุณหะวัณ อยู่กระทรวงการต่างประเทศ

เมื่อมีปัญหาทางการเมืองกลับเชียงตุงไม่ได้ พอดีรัฐบาลเปิดสถานกงสุลไทยในนคร
เชียงตุง หอเจียงจันทร์ได้เป็นสถานกงสุลไทย ต่อมารัฐบาลพม่าขอให้ปิดแล้วถูกยึดเป็นที่อยู่
ของทหารพม่า เมื่อทหารพม่าประกาศขายคนจีนที่อยู่นครเชียงตุงมานานมีความสังเวชซื้อไว้
โดยมิได้พักอาศัยเก็บเป็นที่สต็อกสินค้า ญาติของผู้ซื้อกรูณาบอกล่าว

พ.ต.อ. สม สุนทรรัตน์ และภรรยา
กงสุลไทยคนแรก ประจำนครเชียงตุง มา
เยี่ยมคารวะเจ้านางบัวสวรรค์ ขณะนั้นเจ้านาง
ให้เตรียมชุมนุมบูชาพระพุทธเจ้าเสด็จมาจาก
โปรดพระมารดาในวันเทโวฯ

บ้านของบิดามารดาของหม่อมธาดา
ที่ถนนวัวลาย เชียงใหม่ ซึ่งเป็นร้านขาย
เครื่องเงินด้วย เป็นบ้านแห่งแรกที่เจ้าฟ้า
ขุนศึกเมืองรายมาพักอยู่ด้วย เมื่อมีปัญหา
ทางการเมือง แล้วไม่กลับนครเชียงใหม่
เลย

หลังบ้านบิดามารดาหม่อมธาดา
ขณะนั้นมีหลานชายคนเดียวของราชาไหม-
ไทย (Jim Tompson) มาพักอยู่ด้วย
กับเจ้าฟ้าขุนศึก 7 วัน ขณะมาเที่ยว
เชียงใหม่ พร้อมกับ Mr. Joe Hulfman
สามีเจ้าบัววล น้องสาวต่างมารดา (ลูก
นางฟ้าคนที่ 6)

บ้านเลขที่ 9/1 ถนนห้วยแก้ว ตำบล
ช้างเผือก เชียงใหม่ เป็นบ้านหลังที่ 2 ที่ซื้อทั้ง
ไว้แต่ไม่ได้เข้ามาอยู่ เมื่อย้ายมาอยู่เชียงใหม่
เพราะขณะนั้นให้บริษัททำไม้ร่วมทุนของฝรั่งเช่าอยู่
ยังมีหมดสัญญาเช่า

บ้านเลขที่ 12 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อ.เมือง เชียงใหม่ ปลุกบนที่ดินที่ซื้อไว้
4 ไร่ ขณะยังอยู่นครเชียงใหม่ เปิดขายเครื่องเงินตามต้นกระถุนของหม่อมธาดา ซึ่งถูกนำมา
โดยกษัตริย์เชียงใหม่ รบชนะพม่าได้ตอนมา 3 ชั่วโมงแล้ว เจ้าฟ้าขุนศึกกำลังเพลินและมี
ความสุขกับดอกไม้ที่ปลูกในบริเวณบ้าน

หม่อมธาดากับเจ้านางน้อยและเพื่อน

เจ้านางน้อย เจ้านางแสง และ
เจ้าชายบนสนามในบ้าน

◀ วันแรกของเจ้าชายเซมรัฐ ไปโรงเรียน
อนุบาลโกวิทธารง เชียงใหม่

☺
วันแรกไปโรงเรียน Edgeborough
School ของเจ้าชายเซมรัฐ ออกจาก
โรงแรม Lake Ville ซึ่งมีเจ้าของ
โรงแรมสองสามีภรรยาออกมาส่ง

↩ และวันแรกในโรงเรียน Edgeborough
ซึ่งมี Mr.& Mrs. C.B.Mitchell
เจ้าของโรงเรียนออกมาต้อนรับ

หม่อมราชดากับเจ้านางน้อยและเจ้านางแหลง นั่งเล่นในบริเวณหอเจียงจันทร์

เจ้านางน้อยกับเจ้านางแหลงนั่งเล่นอยู่ ณ บ้านไดโหวใหม่

หอ "MENGRAI HOUSE" เลขที่ 12 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก เชียงใหม่ 50300
สร้างขึ้นใหม่ ยังคงเป็นร้านจำหน่ายเครื่องเงิน เพราะถูกเวนคืนทำถนนไป 1 เลน

หอ "บ้านเม็งราย" เจ้าฟ้าขุนศึกเม็งรายอยู่จนถึงวันสุดท้ายของชีวิต

หอ "MANGRAI HOUSE" เทศบาลแขวงศรีวิชัยเปลี่ยนเลขที่บ้านจาก 12 เป็นเลขที่ 4 อยู่บนที่เดิม 5 ไร่กว่า ท่ามกลางดอกไม้และต้นไม้หลากหลายพันธุ์ ในนาม "ร้านชาดา" TADA HAND MADE SILVER ตลอดกาล

ด้านซ้ายหอ "บ้านเม็งราย" กำลังจะก่อสร้างเป็น Night Bazar ส่วนตรงข้ามเป็น ห้าง "เซ็นทรัล" และ "กาตสวนแก้ว" อุทยานการค้าก้าวหน้าคนเมือง

ภาพของหม่อมเจ้ากมลวรรณธิดาหม่อมเจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกธรรมะรังษี

เจ้านางจามพาง

เจ้าฟ้าก๊อนแก้วอินทรแถลง

เจ้าผู้ครองนครเชียงตุง

Saopha Kawn Keao Intaleng

The Sawbwangyi of Kengtung State

Southern Shan State

ท่านทั้งสองครองชีวิตคู่ก่อนได้เสวยราชสมบัติ ได้เดินทางมาเที่ยวกรุงเทพฯ ขณะเดินทางกลับถึงเชียงรายก็ถูกตามไปให้ครองเมืองเชียงตุงแทนเจ้าฟ้าหม่อมเลื้อผู้สิ้นพันธุ์ และไม่มีทายาท

ราชบุตรและราชธิดาของเจ้าฟ้าก้อนแก้วอินทรแถลงกับเจ้านางจามพาง

No 2. Died 1928

แถวหลังยืนจากซ้าย

1. เจ้าฟ้าทองโต เจ้าแก้มเมือง(รัชทายาท) Kyemong (heir apparent)(Lord of the SUNSET by M.Collis to be refered)
2. เจ้าฟ้าอินทรา เป็นราชบุตรบุญธรรมของเจ้าฟ้าสีป้อ และได้เป็นรัชทายาท Died 1928
3. เจ้าฟ้าขุนเมือง เป็นราชบุตรเขยของเจ้าฟ้าสีป้อ

แถวนั่งจากซ้าย

4. เจ้านางบัวสวรรค์
5. เจ้านางฟองแก้ว
6. เจ้าฟ้าขุนศึกสุวรรณสงคราม

HSIPAW NEWS

A FAREWELL TEA PARTY

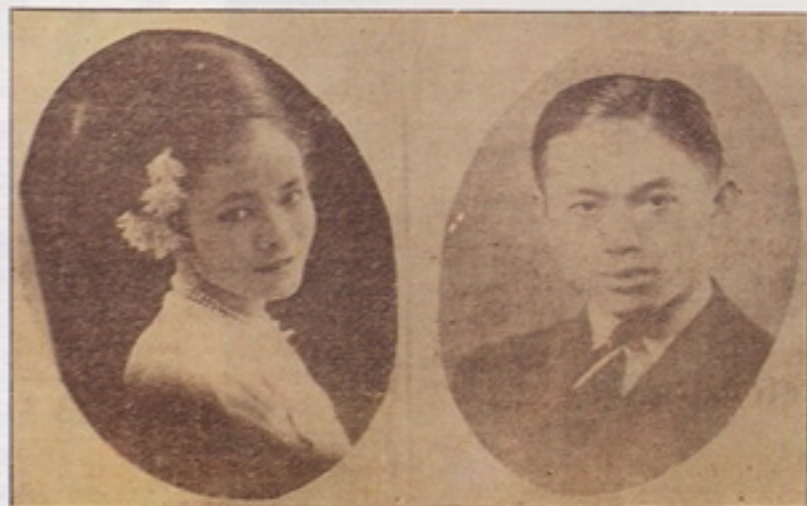
(From Our Own Correspondent.)

On the 14th Dec. a farewell tea party was arranged by the Chief Minister of Hsipaw and the state officials in honour of R. F. Leitch Esq., M.B.E., Assistant Superintendent of Hsipaw and Mrs. Leitch, who left Hsipaw on special duty in the neighbouring States. Mr. Leitch relieved Mr. Bazett in September last and has now been relieved by Mr. S. St. R. Korper, B.F.S. who has recently returned from England. Mr.

of the present Mahadevi of 1 and second daughter of late S the Sawbwa's uncle, and Sao Mong, 4th son of the Sawbwa Kengtung, has been announced the formal ceremony of betrothal was performed on the night of the 23rd December.

THE CEREMONY

Sao Khawn Tai, Kyemong (heir apparent) of Kengtung State came especially as representative of his father to ask for the hand of Sao Ohn Nyun for his brother Sao Khun Mong according to usage amongst ruling chiefs in the Shan States. In presence of the Ohn Baung house-

Sao Ohn Nyun, sister of Mahadevi of Hsipaw and Sao Khun Mong 4th son of the Sawbwa of Kengtung.

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่เจ้าฟ้าขุนศึกตัดเก็บรักษาไว้ เป็นข่าวเกี่ยวกับเจ้าฟ้ากองไต เจ้าแก้มเมืองเชียงตุงได้เป็นผู้แทนพระราชบิดา ไปสู่ขอเจ้านางองยูน ราชธิดาเจ้าฟ้าสีป้อให้เจ้าฟ้าขุนเมือง ราชบุตรองค์ชาย 4 ของเจ้าฟ้าเชียงตุง

และข่าวการเสียชีวิตของเจ้านางฟองแก้ว ขณะกลับจากการไปเที่ยวประเทศอังกฤษกับเจ้านางบัวสวรรค์ เดินทางมาถึงเมืองย่างกุ้งนครหลวงพม่า

Telegrams: SWEDSTER. Phone: 1829.

THIRD EDITION

BIRTH

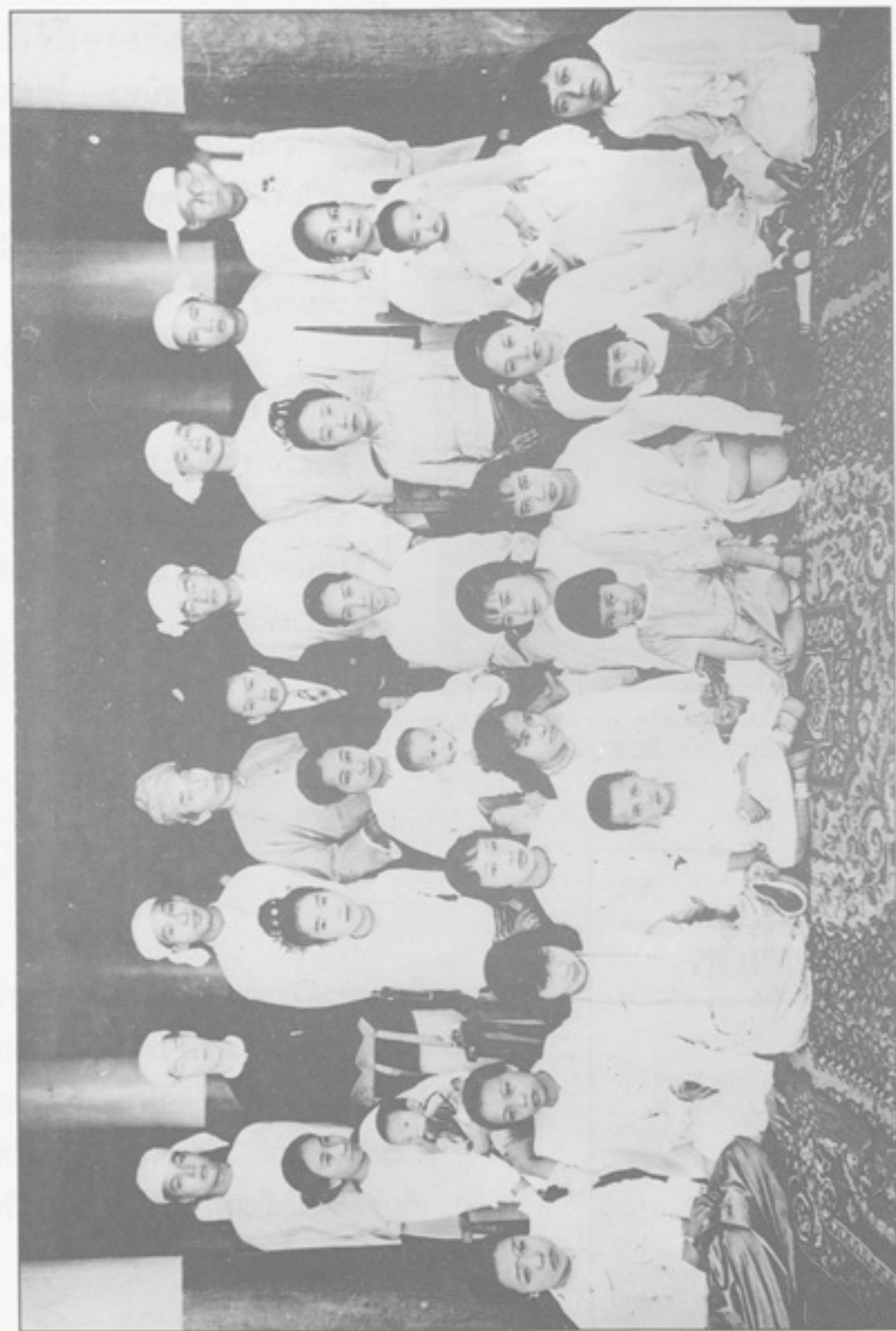
MATHIESON: At Nyaunghla, on September 21, 1939, to Wilma, wife of I. G. Mathieson, a son. Both well.

DEATH

Sao PHONG KYIO (Vanora Seng), daughter of the late Sao Kawn Kio Intaleng, C.I.E., K.S.M., Sawbwa of Kengtung State, at the Rangoon General Hospital at 1-30 a.m. on September 25, 1939. Funeral from the Hospital to Kyandaw Cemetery at 3 p.m. today.

IN MEMORIAM

เจ้านางบัวสวรรค์เล่าให้หม่อมมาดาฟังว่า เจ้านางฟองแก้วไม่ประสงค์จะอยู่เมืองดอยบ้านป่า เกิดมาชาติหน้าขออย่าได้เกิดเมืองเล็ก ๆ ไม่เจริญอีก จึงเดินทางกลับบ้านไม่ถึง เชียงตุง มาถึงเมืองย่างกุ้งก็เสียชีวิตเมื่อ 25 กันยายน 1939 (2482)

รูปถ่ายหมู่ เมื่อแต่งงานเจ้านางสุคันธา พี่สาวต่างมารดาของเจ้าฟ้าขุนศึกเมิ่งราย กับเจ้าอินทนนท์ ราชบุตรเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ คนที่ 4 ยืนแถวหลังจากซ้ายคือเจ้าฟ้าก้องไท่ก่อนแก้วอินทรวงแสง คนที่ 5 คือเจ้าฟ้าขุนศึก คนที่ 7 คือเจ้าฟ้าก้องไท่ เจ้าแก้วเมือง คนที่ 2 นั่งแถวบนจากซ้ายคือ เจ้านางสุคันธา คนที่ 6 นั่งแถวบนคือธิดาเจ้าฟ้าสือป้อชยาเจ้าฟ้าก้องไท่ คนนั่งตักคือเจ้าชายหลวง

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืงรายเกิดเมื่อวันศุกร์ที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2457 ได้บวชเป็นสามเณร ณ วัดหัวช่องเชียงตุง ไปอยู่วัดเทพสิรินทร์ กรุงเทพฯ 2 ปี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้ กรมพระยาดำรงราชานุภาพเป็นองค์อุปถัมภ์จนถึงอายุ 13 ปี จึงกลับมาเชียงตุงแล้วเริ่มเข้า โรงเรียน English Highschool ที่เมือง Maymyo รูปกรมพระยาดำรงราชานุภาพ พร้อมกับลายเซ็นมอบให้เมื่อปี 2478 ประมาณ 60 ปีมาแล้ว เนื่องจากการมพระยาดำรงราชานุภาพเสด็จเมืองอย่างกึ่ง นครหลวงประเทศพม่า ประทับอยู่โรงแรม STRAND เจ้าฟ้าขุนศึกไปเฝ้าเยี่ยมจึงได้ประทานรูปให้

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายพร้อมกับเจ้านางบัวสวรรค์และเจ้าบัวนวล ไปเยี่ยมพระธิดา
ของกรมพระยาดำรงราชานุภาพที่กรุงเทพฯ เมื่อ 7 ก.พ. 1959

เจ้าฟ้าขุนศึก ศึกษาอยู่ University College Rangoon ถ่ายกับเจ้ายอดเมือง
ปี 1935

บันไดขั้นสุดท้ายที่ถูก
ลอบยิงปลงพระชนม์

งานปอยออกพรรษาเป็นงานพิธีประจำปี ซึ่งเจ้าฟ้าผู้ครองนครเชียงใหม่จะเสด็จมาเป็นประธานในวันแรก ในปี ค.ศ.1937 ขณะที่เจ้าฟ้ากองโตเดินนำขบวนเสด็จออกลานหอหลวงลงมาตามบันไดขั้นสุดท้ายด้านซ้ายก็ถูกลอบยิงปลงพระชนม์ เสียชีวิตทันทีโดยมีเจ้านางบัวสวรรค์เดินตามถัดมาของขบวนสู่พลับพลา ซึ่งอยู่ริมกำแพงคุ้มหลวงทางด้านซ้ายตั้งในรูปเจ้านางจึงมองเห็นผู้ร้ายผู้ยิงอยู่ข้างหลังตำรวจเฝ้ารักษาการขบวนเสด็จได้ชัดเจน เหตุเข้าใจว่ามาจากการถูกแย่งราชสมบัติ

เจ้าฟ้าขุนศึกจึงถูกเรียกตัวขณะศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยในย่างกุ้งกลับเมืองเชียงใหม่ มาปกครองและบริหารบ้านเมืองแทนเจ้าชายหลวงซึ่งยังเยาว์อยู่

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืงรายนังหงหลังชาวสุ่ดคันที่ 2

เป็นภาพงานเลี้ยงระหว่างผู้แทนรัฐบาลอังกฤษกับเจ้าฟ้าเมืองต่าง ๆ ในรัฐฉาน (SHAN STATE) ในลานหน้าหอหลวงเชียงตุง ให้ทราบโดยทั่วกันว่า เจ้าฟ้าขุนศึกเป็นผู้แทนบริหารการปกครองเชียงตุง

ในปี ค.ศ. 1938 หลังจาก เจ้าฟ้าขุนศึกได้อบรมการปลูกต้นทัง (ใช้ผลกลั่นเป็นน้ำมันผสมสี Tung oil) แล้วก็กลับมาส่งเสริมชาวเมืองให้มาทำสวนทังกัน โดยเป็นผู้ทำสวนตัวเอง 50 ไร่

บ้านพักและบ้านคนเฝ้าสวนทังใน
หุบเขาเชียงตุง

ปี ค.ศ. 1939 ไปอบรมการปกครองและด้านตำรวจ ด้านป่าไม้ ที่ดิน การคลัง และอื่น ๆ
 ในงานการปกครองที่เมืองม่งยั้ง (Monywa, Lower Chinindwin District) และอบรมด้าน
 กฎหมายด้วย

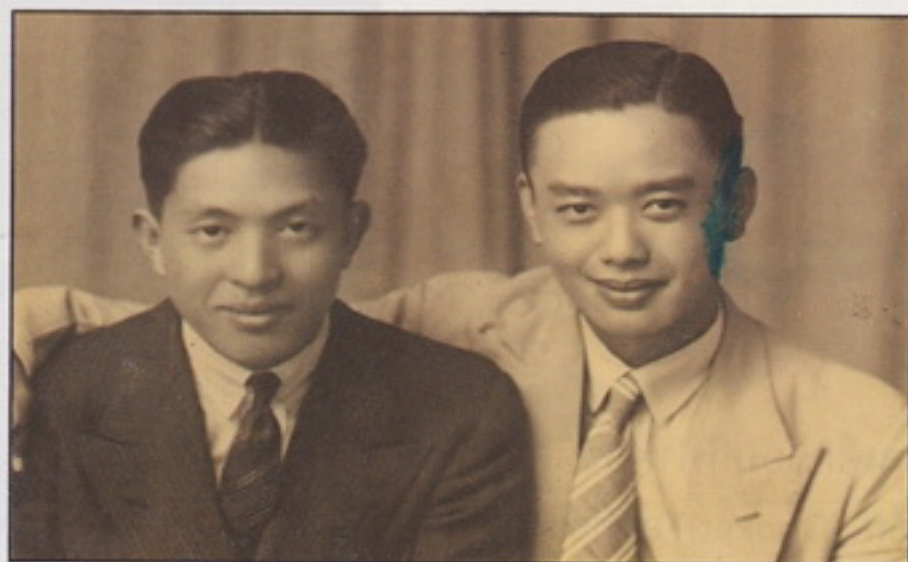

ถ่ายกับบรรดาเจ้าฟ้าต่าง ๆ ที่เมืองตองจี ณ หอเชียงตุง

เจ้าฟ้าขุนศึก ได้มีโอกาสพบพี่ชายต่างมารดาซึ่งเป็นราชบุตรเจ้าแม่นางเพลง (เจ้าแม่หอในนางฟ้าคนที่ 4) ที่นครย่างกุ้งปี ค.ศ. 1937 (พี่ชายคือเจ้าฉายเมือง)

เจ้าฟ้าขุนศึกถ่ายรูปคู่กับเจ้าฟ้าตองแปง เมื่อมาประชุมกันที่เมืองตองจี

ถ่ายรูปคู่กับเจ้านางแว่นทิพย์พี่สาว
ต่างมารดา ธิดาเจ้าแม่บัวทิพย์หลวง(นางฟ้า
คนที่ 3) เมื่อไปเยี่ยมพี่สาวขณะนั้นเป็นนาง
มหาเทวีแสนหวี (มเหสีของเจ้าฟ้าแสนหวี)

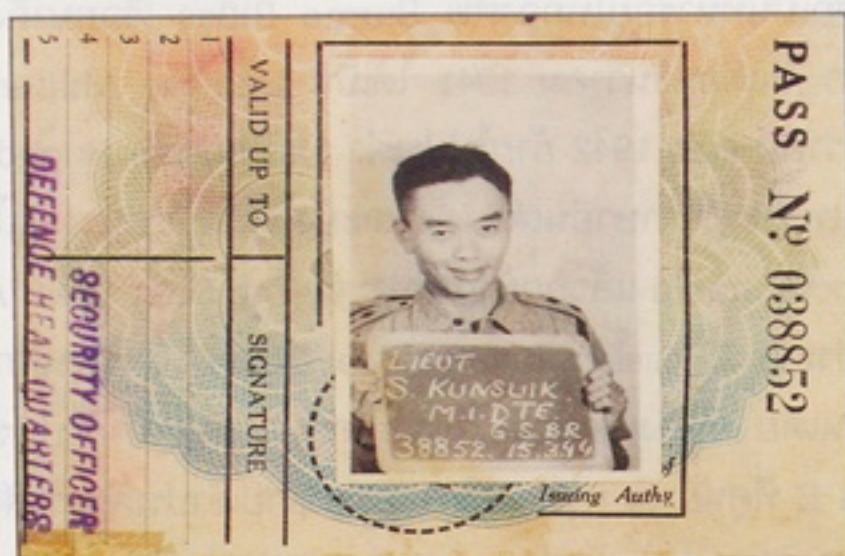

เจ้าฟ้าขุนศึกชอบกีฬาทุกชนิด ขณะที่
กำลังเล่นคริกเก็ต (Cricket) อยู่ที่ช่วงควายชน
(ท้องสนามหลวงเมืองเชียงใหม่)

วันที่ 3 กันยายน ค.ศ. 1939 เจ้าฟ้าขุนศึกถูกเรียกเข้าประจำการเป็นทหารสังกัด The Burma Rifles เนื่องจากสงครามโลกครั้งที่ 2

ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1940 ได้รับโปรดเกล้าฯ จากพระเจ้าแผ่นดินอังกฤษให้มียศเป็นร้อยโท (Granted King's Commission as 2nd Lieutenant)

เจ้าฟ้าขุนศึกเป็นทหารอยู่ในกองทัพบurma Rifles เรื่อยมาถึงปี ค.ศ. 1941 ได้เลื่อนยศเป็นร้อยเอก ในเดือนธันวาคม 1941 ได้เป็น Chinese Military Mission เพราะรู้ภาษาจีน เดือนมกราคม ค.ศ. 1942 ย้ายไปประจำ 1 st Burma Brigade (Brigade Intelligence Office) เพราะพูดภาษาอินเดียได้ และยังสามารถเข้ารับการอบรมในโรงเรียนเสนาธิการ Intelligence School Karachi แล้วถูกย้ายไปประจำ The 81 st West African Division ในปี ค.ศ. 1943 ประจำ Division Intelligence Office เจ้าฟ้าขุนศึกอยู่ในกองทัพบกทั้งในประเทศพม่าและอินเดีย จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1944 ย้ายไปประจำเป็น General Staff Intelligence E ที่ศูนย์ ณ กรุงเดลี ตลอดมาย้ายเข้าประจำการสังกัดกองทัพอังกฤษในหน้าที่ General Staff in inter services G.S.I. 'E' (British) M.I.S. 'X' (American) อยู่ใน Headquarters at Calcutta ศูนย์กองทัพบกในกัลกัตตา และสังกัดอยู่ในกองทัพบกอังกฤษตลอดจนสงครามเล็ก

ค.ศ. 1941 เจ้าฟ้าขุนศึกมีโอกาสได้ไปเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนเมือง พี่ชายและเจ้านางองุ่น พี่สะใภ้ ณ เมืองเม่เหมียว (Maymyo) เมื่อประจำกองทัพในพม่า ในตำแหน่ง General Officer Commanding อยู่เมือง Maymyo ใกล้กับรัฐฉาน เมื่อได้พักร้อนจึงขับรถจี๊ปไป Taunggyi

(เมืองตองจี) ยังมีโอกาสขับรถจี๊ปมาเอง ข้ามน้ำสาละวินที่ท่าก้อมาเซียงตุง 3 วัน

ค.ศ. 1945 สงครามโลกครั้งที่ 2 ระหว่างญี่ปุ่นกับอเมริกา, อังกฤษ, รัสเซียและจีน
เริ่มจะสงบลง เจ้าฟ้าขุนศึกได้เลื่อนยศเป็นพันตรี (Major) แล้วได้มากับ Kandy และ Bomont
Nasbit เป็นทูต 207 Military Mission มาปลดอาวุธทหารญี่ปุ่นในประเทศไทย

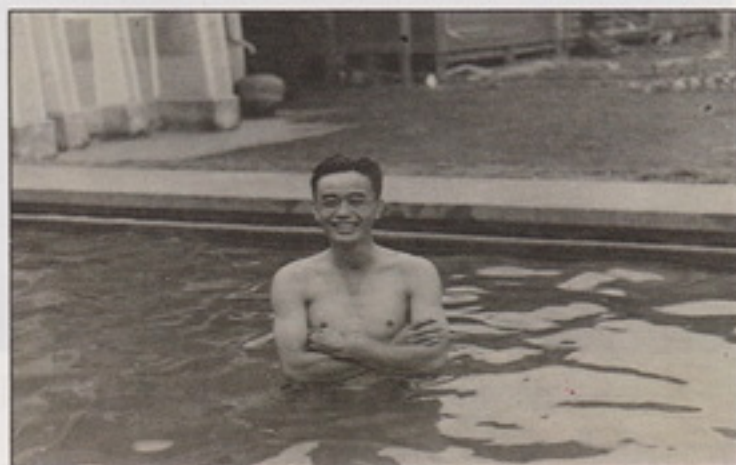
เจ้าฟ้าขุนศึกถ่ายรูปคู่กับ Bomont Nasbit ซึ่งประจำเชียงใหม่-ลำปาง ส่วน Kandy
ประจำเชียงใหม่-ลำปาง และเจ้าฟ้าขุนศึกประจำลำปาง-บ้านดารา

ในปี ค.ศ. 1945 มาเป็นทูต 207 Military Mission นั้น ได้รับการต้อนรับให้พักอยู่ในวังพระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพยามภา

เจ้าฟ้าขุนศึกขณะอยู่ในสระว่ายน้ำในบริเวณวังพระองค์เจ้าอาทิตย์ฯ

ปี ค.ศ. 1945 เป็นทูต 207 Military Mission ถ่ายกับทหารไทยที่อำเภอพะเยา (ยังมิได้เป็นจังหวัดเวลานั้น) มี ร.อ.อดิศักดิ์ ทหารคนสนิท (A.D.C.) นั่งอยู่ด้านหลัง

บ้านรับรองซึ่งทางการจัด
เป็นที่พักจอมพล ป.พิบูลสงคราม
ทุกแห่งในเชียงราย ลำปาง จะ
ถูกจัดเป็นที่พักของทูต 207
Military Mission

เจ้าฟ้าขุนศึกถ่ายภาพรถยนต์ประจำตำแหน่งและบ้านพักในลำปาง ซึ่งมีพลขับเป็น
ทหารญี่ปุ่น มีนามว่าไซโต (Saito)

พันตรีเจ้าฟ้าขุนศึกมาตรวจงานซ่อมสะพาน
"บ้านดารา" ที่ถูกระเบิดพังใช้การไม่ได้

รถจี๊ปของกองทัพอังกฤษที่เจ้าฟ้าขุนศึกใช้อยู่เมื่อถอดยางออกแล้วเอาล้อเหล็กของ
ทหารญี่ปุ่นใส่ จะใช้เดินบนรางรถไฟได้พอดี ดังในภาพ ซึ่งเจ้าฟ้านำติดรถไว้ 1 ชุด ถอดเอง
ใส่เอง และขับเองด้วย เป็น พ.ช.ร. ไปด้วย แต่ต้องแจ้งทางรถไฟเวลาเดินเพื่อสับรางให้

* ถ้าไม่มี Atomic Bomb ญี่ปุ่นยังคงไม่แพ้สงครามแน่

หม่อมธาดาเดินทางมา
เยี่ยมบ้านในเชียงใหม่

ในปี ค.ศ. 1946 (พ.ศ. 2489) เมื่อปลดอาวุธทหารญี่ปุ่นในภาคเหนือประเทศไทยเรียบร้อยแล้ว ได้รับอนุญาตจากกองทัพให้ไปพักผ่อนได้ 2 อาทิตย์ จึงออกเดินทางไปทางจังหวัดกาญจนบุรี ข้ามสะพานแม่น้ำแคว (Death Railway) ไปพม่าทางย่างกุ้งสู่รัฐฉาน (Shan State) เพื่อเยี่ยมญาติคือเจ้าฟ้าเมืองต่างๆ เข้าสู่เมืองตองจี (Shan State Headquarter) ซึ่งจะประชุมกันในบรรดาเจ้าฟ้าทั้งหลายว่าจะตั้งตัวเป็นอิสระ ปกครองตนเอง หรือจะอยู่ร่วมกับประเทศพม่า หรือจะเข้ามาร่วมกับประเทศไทยหลังจากครบ 10 ปี เมื่อรัฐบาลอังกฤษถอนตัวอุปถัมภ์ไปแล้ว (Shan State) มิได้เป็นประเทศเมืองขึ้นอังกฤษ เพียงแต่เป็นอยู่ในความอุปถัมภ์อารักขาอังกฤษ (Protectorate) คืออังกฤษให้เจ้าฟ้ามียอำนาจ เต็มและมีปolic (Police) คือตำรวจช่วยดูแลความสงบให้เพื่อเป็นกันชนคุ้มครองชายแดนให้อังกฤษ ส่วนรัฐบาลอังกฤษที่เข้ามาช่วยเจ้าฟ้าก็จะมีทหาร (ทหารเกอซ่า) เป็นลูกทัพให้ เช่นในเมืองเชียงตุงจะมีรัฐบาลอังกฤษ โดยมี Resident Commissioner อยู่บนดอยเหมยมีอาณาเขตปกครอง 40 ตารางไมล์ โดยมีทหารเกอซ่าเป็นกองทัพนึงกองร้อย และมีข้าหลวงใหญ่ (GOVERNOR) อยู่ในตัวเมืองในเชียงตุง GOVERNOR อยู่ที่ม่อนจอมสัก

* ทหารเกอซ่า (GURKHA) อังกฤษถือว่าเป็นทหารที่ซื่อสัตย์ (The most obedient soldier)

ดอยเหมยเป็นดอยที่ไม่สูงนัก อากาศดีมากมีธรรมชาติสวยงาม ฝรั่งจึงเลือกมาอยู่และไม่ไกลจากตัวเมืองด้วย

บ้านของ Mr. Polard
บนดอยเหมย

Mr. Polard และภรรยาเป็นทั้ง Resident และ GOVERNOR อยู่เชียงตุงคนสุดท้ายในภาพมีเจ้านางบัวสวรรค์และหม่อมธาดามาเยี่ยมส่วนเจ้าฟ้าขุนศึกฝึกคนงานอยู่อีกมุมหนึ่ง

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองกลับมาจากพักผ่อนแล้ว กองทัพอังกฤษได้ย้ายเจ้าฟ้าจาก General Staff B.T. (Siam) British Troops in Siam ในกลางปี ค.ศ. 1946 ไปสังกัด British Foreign Service ให้ไปเปิดสถานกงสุลอังกฤษในจังหวัดเชียงใหม่ที่ถูกปิดไว้ตลอดระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 เจ้าฟ้าจึงได้เป็นกงสุลอังกฤษคนแรกหลังสงครามต้องมาซ่อมแซมใหม่ ข้าวของเครื่องใช้ไม่มีเหลือเลย เครื่องเฟอร์นิเจอร์ต่างๆ หายหมดและทุกอย่างต้องติดตามเอาคืนมาได้เกือบครบทุกอย่าง อาศัยจากคนเชียงใหม่ใจดีและซื่อสัตย์จึงให้ความช่วยเหลือส่งคืนจนครบ

สถานกงสุลอังกฤษ
ที่ถนนเจริญประเทศเชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกกำลังนำธง
อังกฤษขึ้นสู่เสา วันแรกมีทหาร
เกอชา (GURKHA) อยู่ด้านหลัง

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 เลิกแล้ว เจ้าฟ้าขุนศึกก็ดำรงตำแหน่งเป็นกงสุลอังกฤษต่อไปและได้แต่งงานกับหม่อมธาดาครองชีวิตครอบครัวอยู่ในตึกสถานกงสุลเพราะมี Office เป็นตึกอยู่อีกหลังหนึ่ง เจ้าฟ้าติดตามเอาพนักงานเก่า เช่น หัวหน้าออฟฟิศเดิมและพ่อบ้านเดิมมาทำงานด้วย กิจการและการงานจึงเป็นไปโดยเรียบร้อยอยู่จน British Troops Siam ถอดออกจากประเทศไทย เจ้าฟ้าและหม่อมธาดาจึงเดินทางไปอยู่เชียงใหม่ในเดือนพฤศจิกายน 1946

ถ่ายระเบียง
บ้านกงสุล
อังกฤษชั้นบน

ระหว่างนั้นกำลัง
ไว้ทุกข์ให้พระเจ้า
อยู่หัว ร. 8

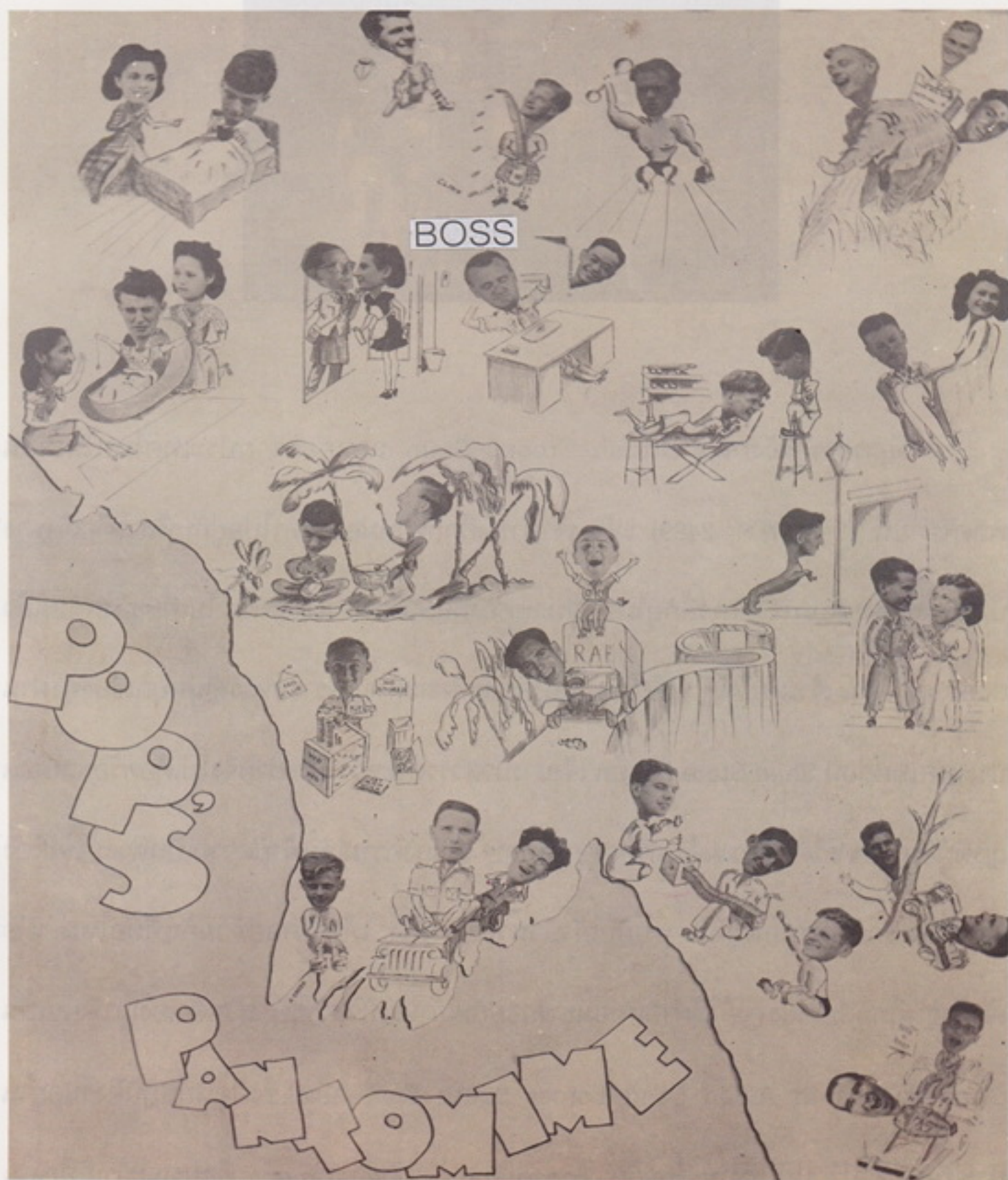
เมื่อสงครามโลก ครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง ทหารต่างก็แยกย้ายกันกลับบ้านเดิม ทหารในกองทัพคนหนึ่งจึงสเก็ตภาพเล่น ๆ ออกแจกเป็นที่ระลึก บรรยากาศตามทัศนนิสัยของการปฏิบัติงานสนุก ๆ

จะเห็นภาพเจ้าฟ้าขุนศึกยิ้มแอบดูผู้บังคับบัญชาที่นั่งโต๊ะทำงาน เจ้าฟ้ามีหน้าที่เป็นคนสนิท A.D.C. ของผู้บัญชาการกองทัพอีกตำแหน่งหนึ่ง ดังนั้นในภาพจึงจะเห็นคอยดูแลเอาใจใส่ผู้เป็นนาย ....

ผู้บังคับการผู้นี้เมื่อเสร็จสงครามได้รับยศจากการแต่งตั้งของกษัตริย์อังกฤษ ได้เป็น "SIR" Sir Douglas Craig ได้มาทำธุรกิจที่ฮ่องกง (HONGKONG) ได้เป็นเจ้าของ Tunnel ยาว 2 ไมล์ เป็นทางกว้าง 2 เลน ได้ทะเลเชื่อมระหว่างฮ่องกงไปเกาลูน เป็น Chairman ธนาคารฮ่องกง เซี่ยงไฮ้ และ Chairman บริษัท Hutchinson มีบ้านพักอยู่บน Peak

หม่อมธาดาและลูก ๆ เคยไปเยี่ยมเสมอ และท่านกับภรรยาก็เคยมาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึกที่เชียงใหม่มาแล้วครั้งหนึ่ง ท่านชอบเลี้ยงม้าแข่งที่บ้านที่อยู่ในลอนดอนด้วย ท่านเสียชีวิตไปแล้ว เมื่อ 15 ปีก่อนด้วยโรคมะเร็งที่คอ ท่าน Lady และลูก 2 คนก็กลับไปอยู่อังกฤษ.....

เมื่อกองทัพอังกฤษ British Troops Siam ถอนออกจากประเทศไทยในเดือนพฤศจิกายน 1946 (พ.ศ. 2489) แล้ว เจ้าฟ้าขุนศึกก็พาหม่อมธาดาไปอยู่กับพี่สาวคือเจ้านางบัวสวรรค์ ซึ่งกลับมาจากการลี้ภัยไปอยู่ประเทศอังกฤษเพียงคนเดียว คือ ไปเที่ยวอังกฤษแล้วสงครามเกิดขึ้น เจ้านายอื่นๆ แยกย้ายกันไปคนละทิศละทาง เพราะทหารญี่ปุ่นบุกเชียงตุงผ่านประเทศไทยก่อน Shan State ด้านอื่น เจ้านางบัวสวรรค์ระหว่างสงครามจึงไม่เดือดร้อนเหมือนญาติผู้อื่น เพราะได้รับความคุ้มครองจากอังกฤษ เมื่อสงครามเลิกด้วยความเป็นห่วงบ้านเมืองจึงเดินทางกลับมาก่อนผู้อื่น พบกับเจ้าบัวพลที่ย่างกุ้ง ได้พามาอยู่ด้วยกันที่หอใหม่ เมื่อเจ้าฟ้าขุนศึกกลับเชียงตุงก็ได้ฝากหม่อมธาดาอยู่กับเจ้านางบัวสวรรค์ ส่วนตัวเองถูกส่งไปเป็น General Staff in Allied Land Forces South East Asia ซึ่งมีศูนย์ปฏิบัติงานอยู่ในประเทศสิงคโปร์ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ Topographical Department คือบูรณะบ้านเมืองใน

ประเทศพม่าจากภัยสงครามเป็นต้นว่า ถนนหนทาง, สนามบิน, สะพานต่างๆ เป็นต้น แต่ทำยังไม่เสร็จรัฐบาลอังกฤษอนุญาตให้กลับไปพักผ่อนได้ จึงเดินทางกลับเชียงตุงมาเป็น ผู้สำเร็จราชการแทนองค์เจ้าฟ้าชายหลวง ซึ่งระหว่างสงครามนั้นหลบภัยไปอยู่ประเทศออสเตรเลีย และกำลังศึกษาอยู่ที่นั่น สงคราม เลิกแล้วอังกฤษยังมีได้ถอนออกไปจากพม่าและ Shan State ยังคงปกครองอยู่อย่างเดิม แต่เจ้าฟ้าขุนศึกนั้นรัฐบาลอังกฤษได้แต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยปกครอง แทนรัฐบาลอังกฤษด้วย คือเป็น Assistant Resident of kengtung State ซึ่งต้องขึ้นไป ปฏิบัติงานมี Office บน ดอยเหมย ดังมีภาพในหน้าก่อนอาทิตย์ละ 2 วันจนถึงปี ค.ศ. 1949 (พ.ศ. 2492) จึงลาออก แล้ว Mr.Robert มาทำงานแทน รัฐบาลอังกฤษปกครองพม่าต่อไปอีก ระยะเวลาหนึ่งก็ให้ปกครองตนเอง เชียงตุง จึงไม่มีตำแหน่ง Resident และ Governor อีกต่อไป

รูปหมู่ที่เห็นเป็นภาพถ่ายหน้าลานวัดพระแก้วภายในหอหลวงทางประตูใหญ่ด้านขวา ซึ่งเข้าใจว่าพ่อขุนเม็งรายได้สร้างเมืองเชียงตุงเมื่อสมโภชเมืองคงจะอัญเชิญพระแก้วมรกต มาประดิษฐานให้เป็นสิริมงคลอยู่ระยะหนึ่งเป็นแน่ถึงมีชื่อว่าวัดพระแก้ว เพราะพ่อขุนเม็งราย สร้างเมืองเชียงราย, เชียงใหม่ จึงมีชื่อใหม่เพราะเป็นเมืองสร้างใหม่ แล้วก็มาสร้างเชียงตุง เพราะอากาศหนาวเย็น เย็นจนน้ำตุง (กระดัง) มีหนองน้ำเย็นมากก็เรียกว่าหนองตุง แก่งกระดัง เชียงตุงเรียกว่าแก่งหนังตุงเป็นต้น วัดพระแก้วมีพื้นฐานอิฐสร้างด้วยไม้ ตอนสงครามถูก ระเบิดเพลิงจึงเหลือแต่ฐานและพระเจดีย์ดังในภาพ

ด้านหลังกอหลวงเป็นส่วนปลูกต้นไม้พันธุ์ดี เจ้าฟ้าก้อนแก้วอินทรแถลงให้สร้างหอจำศีล (หอปฏิบัติธรรม) ในท่ามกลางสวนนี้ด้วย ทุกวันพระเจ้าฟ้าและนางมหาเทวี พร้อมกับนางฟ้าทุกพระองค์จะมาปฏิบัติธรรมในหอนี้ทุกคนด้วย แต่สงครามโลกทำให้หอศีลนี้ไม่มีเหลือให้ดูแล้ว เพราะถูกระเบิดเพลิงอย่างจังและพลอยทำให้หลังคาหอหลวงด้านหลังถูกระเบิดเพลิงเสียหายบ้าง

เจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดา
ขณะไปทำงานบนดอยเหมย

เจ้าฟ้าขุนศึก เป็น Assistant

Resident of Kengtung State

พ.ต.เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย เมื่อกลับเมือง
เชียงตุง ได้แต่งตั้งเป็นผู้สำเร็จราชการแทน
องค์เจ้าฟ้าและเป็นหัวหน้าบริหารปกครองบ้านเมือง
ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1946-1958 โดยสมัครใจลาออกเอง
เพราะปัญหาบ้านเมือง ชาวเมืองขนานนามว่า
“เจ้าเหนือหัว” แต่หม่อมธาดาได้ยินบางคนในเมือง
ว่า “เจ้าหม่อมเสือ”

เชียงตุงอ่านออกเสียง ด. เป็น ร.

หม่อมธาดา ขุนศึก-เมืองราย ติดตามไปอยู่เมืองเชียงตุงด้วยในนามเจ้านางคุณธารา
(สตรีหมายเลข 1) ทหารพม่าเรียกตะขิ่นมะเจ้าฟ้าขุนศึกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2489-2501

นายดาบแดงและนางบัวจันทร์ พัฒนถาบุตร

บิดามารดาของหม่อมราชดา ชุนศึก-เม็งราย

หม่อมธาดา ขุนศึก-เมืองราย กับพี่น้องร่วมท้อง 5 คน

แถวหน้าจากขวา

1. อาจารย์จันทดา โหละสุด อดีตผู้อำนวยการอาชีวศึกษาเชียงใหม่
  2. หม่อมธาดา ขุนศึก-เมืองราย อดีตหัวหน้าพยาบาลห้องผ่าตัด ร.พ.แวนด์แซนด์วู้คล่าปาง สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2
- คนยืนกลาง 3. พลโทกอบบุญ พัฒนถาบุตร อดีตผู้ช่วยหัวหน้านายทหารฝ่ายเสนาธิการ ประจำผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- ขวา 4. อดีต ร.ศ. นายแพทย์อุดม พัฒนถาบุตร ร.พ.จุฬาลงกรณ์
- ซ้าย 5. นายปรีดา พัฒนถาบุตร อยู่ในกลุ่มประชาสันติ ได้เป็นเทศบาล 5 สมัย นายปรีดา ได้เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ 1 สมัย เป็นรองประธานสภา 1 สมัย นอกนั้นได้เป็นเทศมนตรี อดีต ส.ส. จังหวัดเชียงใหม่ 5 สมัย อดีตรัฐมนตรีประจำ สำนักฯ สมัยรัฐบาลคึกฤทธิ์ และเป็นวิปด้วย (ผู้นำเสียงข้างมาก) อดีตรัฐมนตรีช่วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, อดีตรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ในรัฐบาล นายกรัฐมนตรี เปรม นายปรีดา ได้เป็นวิปรัฐบาลด้วย (เป็นรองประธานงาน คณะกรรมการเสียงข้างมาก)

ไม้เท้าอาณานิธิ์ เจ้าฟ้า
ขุนศึกจะถือติดตัวเสมอเมื่อ
ปฏิบัติงาน

เจ้าฟ้าขุนศึกไปทำงานที่หอหลวง (ศาลากลาง) ทุกวัน ในสมัยเจ้าฟ้าขุนศึกบริหารบ้านเมือง ได้เอาหอหลวงเป็นศาลากลาง ห้องประทับเจ้าฟ้าก่อนแก้วอินแถลงใช้เป็นห้องประชุมฝ่ายบริหาร ห้องมหาเทวีเป็นห้องทำงานเจ้าฟ้าขุนศึก และห้องมหาเทวีอีกซีกหนึ่งเป็นห้องประทับทรงงานของสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวง ห้องนางฟ้าทั้งซีกซ้ายและขวาเป็นห้องทำงานของแผนกต่าง ๆ ส่วนท้องพระโรงยังคงเป็นท้องพระโรงเหมือนเดิมไว้เป็นที่เข้าเฝ้าทำพิธีต่าง ๆ ของบรรดาหัวฮ้อยทั้งหลายเช่น พิธีขึ้นตอ (ดำหัว) ในวันสงกรานต์ เป็นต้น

หัวฮ้อยต่าง ๆ มาขึ้นตอ
เจ้าสมเด็จฯ ที่ท้องพระโรงหอหลวง

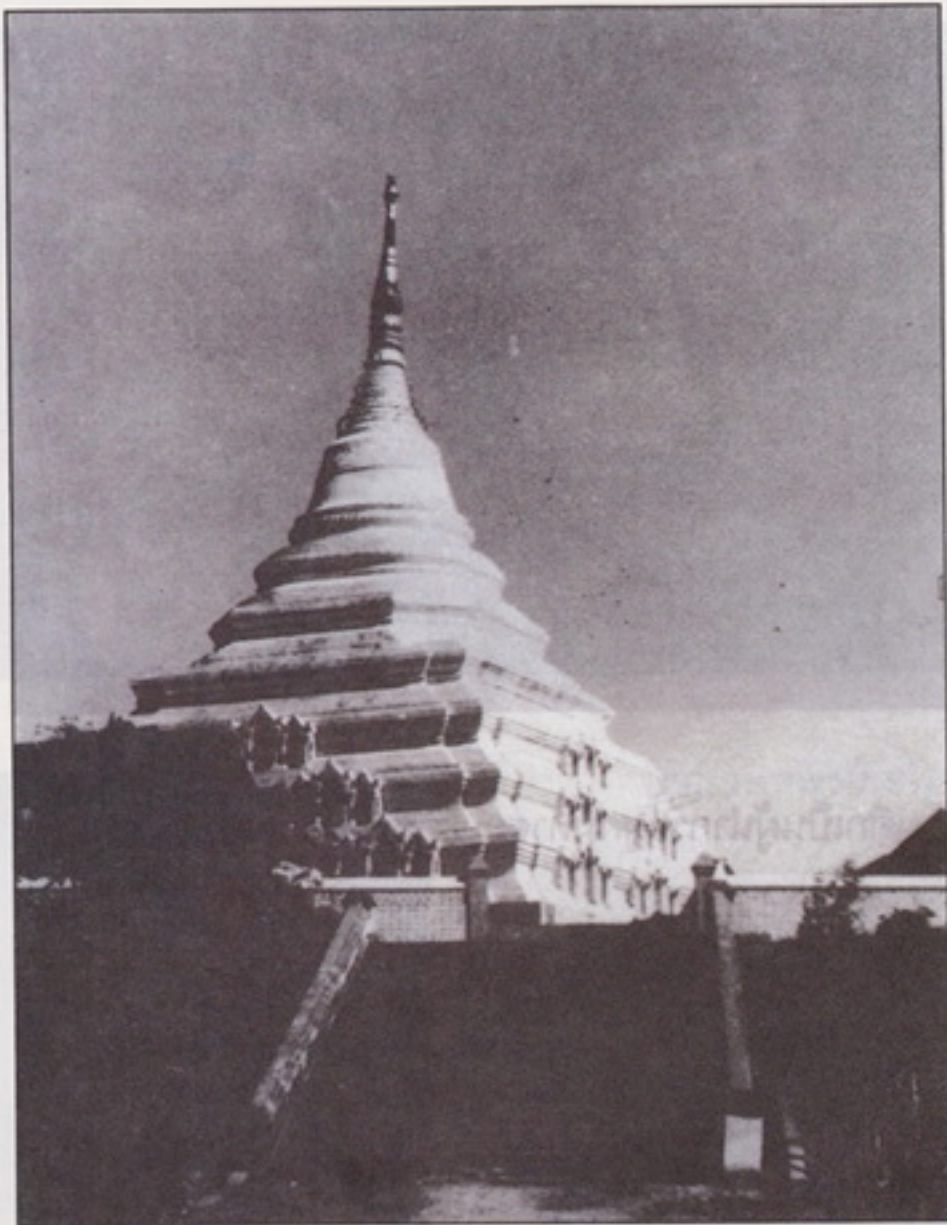
เจ้าฟ้าขุนศึกนั่งพักผ่อนอยู่
บนเชมรัฐ Club

เจ้าฟ้าขุนศึกอุ้มเจ้านางน้อยในปอย
งานเดือน 4 พระธาตุจอมทอง

เจ้านางบัวสวรรค์กับหม่อมราชดา
และลูก บริเวณหน้าหอใหม่

พระธาตุจอมทอง พระธาตุศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวเชียงใหม่เคารพบูชา จะมีการปอยเดือน 4 ถวายบูชาบ้อไฟ 7 วัน ทุกปี เจ้าฟ้าผู้ครองนครและพระราชวงศ์ต้องมาด้วยทุกวัน 7 วัน ตั้งแต่ 11 โมง- 17 น. ตอนบ่ายมีบรรดาหัวฮ้อยและพวกพลัดกันมารำเชื่อบ้อไฟถวายเจ้าฟ้าแล้วก็นำบ้อไฟจุดถวายบูชาพระธาตุจอมทอง

เจ้าฟ้าขุนศึกเป็นผู้นำกระดุกมหาตะมะคันที่ไปลอยแม่น้ำคงคา(สาร์วิน)

ขบวนแห่กระดุกทำนมหาตะมะคันที่ สู่แม่น้ำสาร์วิน

เจ้าฟ้าขุนศึกบวชเป็น
พระจำพรรษาอยู่วัดหัวข่วง
ถ่ายรูปกับพญากลางน้อยและ
ภรรยาผู้รับเป็นเจ้าภาพและพระ
คู่บวชกับเจ้าภาพ

(ในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์)

เจ้าแม่นางบุญยวง (นาง
ฟ้าคนที่ 5) เป็นมารดาแม่นม
ซึ่งเจ้าฟ้าก้อนแก้วอินทรแถลง ให้
เลี้ยงเจ้าฟ้าขุนศึกตั้งแต่อายุ 1 ขวบ
ครึ่ง จูงมือเจ้าฟ้าขุนศึกเวียนรอบ
พระอุโบสถ 3 รอบ ก่อนเข้าพิธี
บวชพระ

ภาพพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

เจ้านางบัวสวรรค์กับเจ้าฟ้าขุนศึกชอบขับรถจี๊ปเที่ยวเพลินๆ กับญาติและครอบครัว
ออกไปร่อนนอกกำแพงเมือง

เจ้าฟ้าขุนศึกชอบไปปิกนิกกับญาติ ตามลำห้วยหรือสวนส้มजूในวันสุดสัปดาห์

เจ้าสมเด็จพระเอกเสวยเช้าสอยน้ำสุกกับข้าแลงพิน (อาหารว่างของพวกช่างเมืองเหนือ) ที่อร่อยอย่างหนึ่ง เจ้าสมเด็จพระเอกเสวยน้ำสุกกับข้าแลงพิน (อาหารว่างของพวกช่างเมืองเหนือ) ที่อร่อยอย่างหนึ่ง เจ้าสมเด็จพระเอกเสวยน้ำสุกกับข้าแลงพิน (อาหารว่างของพวกช่างเมืองเหนือ) ที่อร่อยอย่างหนึ่ง เจ้าสมเด็จพระเอกเสวยน้ำสุกกับข้าแลงพิน (อาหารว่างของพวกช่างเมืองเหนือ) ที่อร่อยอย่างหนึ่ง

เจ้าฟ้าขุนศึกกับ พ.ต.อ.เชาว์ ศุภมงคล ซึ่ง พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์ ให้รักษาความปลอดภัยทุกครั้งที่เข้ามาในประเทศไทย

หม่อมชานดา กำลังจะเดินทางออกจากหอใหม่ส่งเจ้านางน้อยและเจ้านางแหลงกลับโรงเรียนมาแต่เดิกรุงเทพฯ ซึ่งทั้งสองเป็นนักเรียนประจำตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนสำเร็จ ม.ศ.5

พาหนะที่หม่อมราชดาและลูกเดินทางมาประเทศไทยถึงท่าช้างเหล็ก

หยุดพักเดินทาง 1 ที่เพื่อให้รถยนต์ได้พักเนื่องจากทางลั่วบาก

สองเจ้านางน้อยชอบพักตามทางในป่า

พักรับประทานอาหารกลางวันตามร้านอาหารข้างทาง

ทั้งสองเจ้านางน้อยชอบการเดินทางกลับโรงเรียนมาคอยบรืวารขนกระเป๋าดำเนินทางขึ้นรถเทเลอร์

เจ้านางน้อยบนรถไฟสู่กรุงเทพฯ กับพี่เลี้ยง นางหมวยฟอง (นางต้นห้องคนสนิทของเจ้านางบัวสวรรค์)

จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ กับคุณหญิงนวลจันทร์ และลูกๆ เป็นครอบครัว ที่เจ้าฟ้าขุนศึกเมืงรายเคยอยู่ด้วยกันที่ลำปาง ขณะที่เจ้าฟ้าขุนศึกเป็นทูต 207 Military Mission และหม่อมธาดาทำงานอยู่โรงพยาบาลสนามแวนแซนวู้ค ลำปาง เมื่อเจ้าฟ้าหรือหม่อมธาดามา กับลูกๆ ที่กรุงเทพฯ ได้รับความเมตตาให้พักอยู่ด้วยทุกครั้ง

เด็กชายชื่อคุณแดง ลูกจอมพลสฤษดิ์ เรียนประจำ B.B.C. ลูกสาวคนหนึ่งอยู่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เข้าไปเย็นกลับ

วันแรกโรงเรียนเปิดเทอมเตรียมตัวออกจากบ้านคุณหญิงนวลจันทร์ แต่เช้ากลับโรงเรียน พร้อมกันทั้ง 4 คน

ประวัติย่อของ เจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย ซึ่งเขียนไว้ด้วยตนเอง

BRIEF HISTORY OF SAO PHA KUNSUIK-MENGRAI

Son of Sao Kawn Keao Intaleng, K.S.M., C.I.E., the Sawbwagyi of Kengtung State, Southern Shan State.

- Born:- 1st January 1915
- 1925-1927 Novice at Wat Thepsirin, Bangkok.
- 1928-1929 Educated at Government English High School, Maymyo, Burma.
- 1930-1935 Educated at Government High School for the sons of Shan Chief (Shan Chief School), Taunggi, Southern Shan State.
- 1935 Joined University College, Rangoon.
- 1937 Forced to leave owing to the assassination of the Sawbwagyi of Kengtung State (Sao Pha Kawng Tai) my elder brother, in order to take up State job.
- 1938 Took training in Tung Plantation.
- 1939 Took training in Civil Administration at Monywa, Lower Chindwin District, Sagaing Division, Burma, (included Judicial, Public Work, Police, Forest, Land Records, Treasury etc. etc.)
- 3rd Sept. 1939 Enlisted as recruit in the Burma Rifles.
- March 1940 Granted King's Commission as 2nd Lieutenant.
- March 1941 Picked up by General Officer Commanding Burma to attend O.C.T.U. (Officer Cadet Training Unit) Maymyo. On completion was granted Regular Commission and posted to The

1st Battalion The Burma Rifles already in the field.

- July 1941 Selected to be instructor 2nd O.C.T.U., promoted to the rank of Captain.
- December 1941 Posted as Members of Chinese Military Mission.
- January 1942 Returned to 1st Battalion The Burma Rifles.
- January 1942 Appointed as BDE. I.O. (Brigade Intelligence Officer) to 1st Burma Brigade till withdrawal to India in May 1942.
- November 1942 Selected for training as Intelligence School Karachi, India. On completion posted and became I.C. (India) (Intelligence Corps India). Then posted to the 81st West African Division when Division arrived in India in 1943 as Division Intelligence Officer.
- February 1944 Recalled to work as General Staff Intelligence E at General Headquarters New Delhi, from there transferred to be General Staff in inter-services G.S.I. "E" (British) M.I.S. "X" (American) with Headquarters at Calcutta.

As the Japanese War ended I was posted C.A.S. (B) Civil Affair Service Burma, but only lasted two weeks, when I was recalled to be a General Staff of S.A.C.S.E.A. (Supreme Allied Command South East Asia) at Kandy Colombo. On reporting was posted 207 Military Mission which came into Siam on 6th September 1945, and was promoted to the rank of Major.

On completion of evacuating the surrendered Japanese personnel from the North Of Siam in April 1946, I went on leave to Burma using the Death Railway.

On return from leave was posted as General Staff B.T. (Siam) British Troops in Siam) late 1946. B.T.Siam had seconded me to British Foreign Service in order to re-open the British Consul at Chiangmai, so became the 1st British Consul in Chiangmai after the War. During that time I was married to my wife, Mom Tada Kunsuik-Mengrai, and remained at that post till the withdrawal of B.T.Siam in November 1946.

When B.T.Siam withdrew in November 1946 I was reposted to be a General Staff in A.L.F.S.E.A. (Allied Land Forces South East Asia) with Headquarters at Singapore. Working with I.S.T.D. (Inter Services Topographical Department). The Unit was sent to Burma to check all roads, airfields and bridges. Without completing the job I got my release from the British Army (through Age and Service Group).

After one month rest I was appointed to become the Regent of Kengtung State. When the British withdrew from Burma I was appointed as Assistant Resident of Kengtung State in addition to the Regent which I decided gave up in 1949. I remained as Regent till May 1958 when I decided to retire after 27 years of Civil and Military Service and came over to settle in Chiangmai.

เจ้านางน้อย อายุ 1 ปี 8
เดือน หนัก 12 Kgs. ถ่ายกับ
หมอรัสมิ์ และคุณอัมพร ภรรยา

คุณลออ เมธา ภรรยา
หมอจันทรแดง เมธา

เจ้าส่วยหลู่(เจ้าชายอภัพ) บุตรชายคนเดียวของเจ้าฟ้าอินทรา (ราชบุตรที่ 2) ของเจ้าฟ้าก้อนแก้วอินทราเถลิง ซึ่งต่อมาได้เป็นราชบุตรบุญธรรมของเจ้าฟ้าสีป้อและได้เป็นรัชทายาท Died 1928 เจ้าส่วยหลู่ก็ได้รับมรดกและมีพินัยกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรให้เป็นรัชทายาทสืบแทนเจ้าฟ้าอินทรา คืบวันหนึ่งพวกญาตินั่งคุยกันอยู่หน้าเตาผิง(เป็นถาดูหนาว) และพูดถึงเรื่องพินัยกรรมนี้ด้วย มีคนหนึ่งส่งพินัยกรรมให้เจ้าส่วยหลู่ดู ขณะนั้นเจ้าส่วยหลู่ยังเด็กอยู่ไม่รู้เรื่องก็นำพินัยกรรมนั้นไปเข้ากองไฟ(เตาผิง) เมื่อเจ้าส่วยหลู่โตขึ้นจึงโศกเศร้าด้วยประการฉะนี้แล

ชาวเขาชาวดอย

นอกจากอีก้อแบบนี้ก็มี

ชาวเขาชาวดอยก็ชอบให้พวกเราถ่ายรูปเขาเหมือนกัน

เจ้าฟ้าขุนศึกเมื่อได้เข้ามาบริหารบ้านเมืองหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในระหว่าง 2 ปีแรกนั้น เจ้าฟ้าให้ชาวเมืองอยู่อย่างสบายเพราะบ้านเมืองเสียหายมาก คนเมืองพลัดพรากจากกัน ต่างก็ยังไม่กลับมาเมืองไม่พร้อม ภาษาที่ใช้เสนอต่อทางราชการจะเป็น ภาษาอังกฤษ, จีน, ไทยหรือพม่าก็ได้ เพราะระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ไทยได้เข้าไปปกครองเชียงตุงจนถึงสงครามเลิก เพราะเจ้าฟ้าขุนศึกอ่านได้ทุกภาษา เวลาทำงานทางราชการของเชียงตุงจะหยุดวันอาทิตย์วันเดียว และทำงานตั้งแต่ 10 โมงเช้าถึงเที่ยงและบ่าย 2 โมงถึง 16.30 น. ถ้าเป็นฤดูหนาวจะเป็นเริ่มทำงาน 11 โมงเช้า ตามแบบอังกฤษทำให้เจ้าฟ้าขุนศึกจึงใช้เวลาเช้านก่อน 9.00 น. ออกตรวจงานบ้านเมืองพร้อมกับคนสนิทและปลัดเยโดยรถจี๊ปเปิดประทุนทุกวันที่ว่าง

เจ้าฟ้าขุนศึกในชุดออกตรวจงานและเยี่ยมชาวเมืองตอนเช้าโดยขับรถจี๊ป ขับเองทุกวัน เว้นแต่มีภาระกิจสำคัญต้องทำ

เจ้านางน้อยฝึกขี่ม้าทุกวันตอนเช้า บางวันก็แต่งตัวเป็นอ็อกซ์ขี่ม้า เจ้านางเพลงฝึกขี่ม้าทุกเช้าด้วย

เจ้าฟ้าขุนคึกออกตรวจเยี่ยมชาวเมืองทุกวันหรือบางทีก็ออกไปยังหัวฮ้อยต่างๆตามแบบสมเด็จพระเจ้าฟ้าเคยทำไว้ แต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าจะชอบออกตอนค่ำหลังชาวบ้านรับประทานอาหารเย็นแล้ว สมเด็จพระเจ้าฟ้าท่านว่าออกไป “แอ่วสาว” แอ่วสาวของท่านเอาราชนูตรไปด้วย จะมีเจ้าฟ้ากองไทรชทายาทกับเจ้าฟ้าขุนเมืองตามเสด็จด้วยทุกครั้งเพื่อถามทุกข์สุขของราษฎร บางทีก็สั่งสอนไปด้วยแก่เด็กสาวๆ เพื่อมิให้สาวๆ กลัวหรือนึกโกรธท่านจะพูดเป็นท่านองจ้อยให้ฟังดังนี้ “จางทุกข์ใจตัว แม่แพรไหมด้าย ขออินนายช่างเซาะเอาบ่าวจี้จี้งามดีแลพะไซสมแก่หน้านางงาม นักเลงบ่อนพ้ายบ่ต้องจำเขา แม่สีดอกเฮาขออินนายช่างเซาะ” นี่เป็นคำบอกเล่าของเจ้าฟ้าขุนเมืองเล่าให้ข้าพเจ้าฟัง

เจ้านางน้อยและเจ้านางเพลงชอบแต่งกายพื้นเมือง

คุณหมอรสมี คนยืนคนที่ 2 ข้างขวาสุดกับหนูใหญ่บุตรชายยืนข้างหน้าและคุณอัมพร สุทธิคำยืนข้างหน้าซ้ายสุด มีคุณหญิงนวลจันทร์ ธนะรัชต์ พร้อมแดงบุตรชายและจิตบุตรสาว ถ่ายพร้อมหม่อมธาดาและเจ้านางน้อยนางเพลง เมื่อตามมาส่งเจ้าฟ้าขุนคึกก็เมียงรายพร้อมด้วยครอบครัวมาอยู่เชียงใหม่ที่บ้านมารดาหม่อมธาดาเมื่อปี 2502

เจ้าฟ้าขุนศึกใช้โรงเรียนสอนภาษาจีนเป็นภาษาที่ 1 และให้ภาษาอังกฤษกับภาษาพม่าเป็นภาษาที่ 2 โดยให้เจ้าจันทร์พองบุตรของเจ้าแม่นางແທး (นางฟ้าคนที่ 4) เป็น Head Mistress มีสอนถึงชั้น 10

เจ้านางน้อย คนใส่เสื้อเสวตเตอร์มือกุมอก ยืนข้างอิหม่ามพี่เลี้ยงคนที่ 2 จากชาวพร้อมเด็กนักเรียนอนุบาลในนครเชียงใหม่

เจ้านางແທးนั่งเล่นบนเนินเสาธง
ด้านหน้าหอหลวงกับพี่เลี้ยง

อนุบาลไปจนถึงชั้น 10 แล้วไปสอบเข้ามหาวิทยาลัย ณ นครย่างกุ้งได้เลยต่อมาชาวเมืองอยู่สบายดีกันทั่วหน้าเจ้าฟ้าขุนศึกจึงเปลี่ยนภาษาใช้ในทางราชการที่เสนอมามาเพื่ออนุมัติสั่งการหรือคำสั่งใดๆ จะต้องเป็นภาษาจีนอย่างเดียวเท่านั้นมีใจที่ข้าราชการเลขาฯ มาเล่าให้ฟังว่า “มีหนังสือและเอกสารต่างๆ ที่เจ้าฟ้าขุนศึกต้องเซ็นยังคงอยู่บนโต๊ะทำงานเกือบอาทิตย์ บางอย่างก็ด่วนมากก็ยังคงอยู่เหมือนเดิม” และถามข้าพเจ้าว่า “เจ้าเหนือหัวยังคงสำราญดีอยู่หรือช้าน้อย” ก็บอกว่าไม่เห็นเป็นไรจะลองถามดูให้แล้วมาฟังวันรุ่งขึ้นก็ได้ความว่าหนังสือทั้งหลายที่กองอยู่บนโต๊ะมิใช่เขียนเป็นภาษาจีนเป็นภาษาต่างๆ อ่านไม่ออกไม่รู้ว่าจะเซ็นตรงไหนอย่างไร

เมื่อเจ้าฟ้าทั้งหลายได้ประชุมกันที่ปางหลวงแต่เจ้าฟ้าขุนศึกมิได้เข้าประชุมด้วย เพราะยังเป็นทหารอังกฤษสังกัดในกองทัพอังกฤษอยู่ เจ้าฟ้าทุกเมืองลงมติเข้าอยู่ร่วมกับประเทศพม่าจึงให้รางวัลเอาใจเจ้าฟ้าที่เป็นหัวแรงสนับสนุนเข้าอยู่ร่วมกับพม่าโดยให้ตำแหน่งล่อใจ เช่นให้เจ้าฟ้าส่วยใต้ เจ้าฟ้าเมืองย่องห่วย เป็นประธานาธิบดีคนแรกของประเทศพม่า ให้เจ้าฟ้าขุนเขี้ยว เจ้าฟ้าเมืองหมิดเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและให้เจ้าบุญวาทย์แห่งเมืองเชียงตุงราชบุตร เจ้าแม่นางบุญยวงเป็นเอกอัครทูตพม่าประจำกรุงปารีสเป็นต้น ต่อมาไม่นานพม่าส่งโทรเลขถึงเจ้าฟ้าขุนศึกให้ไปเป็น SECRETARY ECAFE (คำย่อ) Economic Commission for Asia and the Far East (of UN) เลขาธิการคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเชียและตะวันออกไกล (ของสหประชาชาติ) อยู่ในกรุงเทพฯ มีเงินเดือนให้เดือนละ \$ 20,000 พร้อมบ้านพักและรถยนต์ประจำตำแหน่ง แต่เจ้าฟ้าขุนศึกปฏิเสธเพราะเพิ่งเข้ามาอยู่บ้านอยู่เมือง บ้านเมืองหลังสงครามยังระส่ำระสายซึ่งต้องปรับปรุงอยู่มากและเศรษฐกิจความเป็นอยู่ของคนเมืองยังไม่ดีนัก แม้ข่าวสารยังต้องซื้อจากเมืองไทย อย่างเมื่อเจ้าฟ้าไม่ยอมเซ็นเพราะยื่นคำร้องหรือขออนุญาตมาใช้ภาษาจีนจึงมิยอมเซ็นให้ นั่นขณะนั้นมีรถยนต์ต่างข่าวสารคอยอยู่เพื่ออนุญาตให้นำมาขายได้คอยอยู่ 2-3 คันรถ นี่ก็เป็นเหตุหนึ่งที่พม่าไม่พอใจการกระทำของเจ้าฟ้าขุนศึก

เมื่อเจ้าฟ้าขุนศึกไม่ไปทำงาน ECAFE (อีคาเฟ) พม่าก็ส่งยูเอ็น (U.NYUNT) ไปแทนทำงานอีคาเฟอยู่ในกรุงเทพฯ เป็นเวลานานเหตุที่พม่ามีโอกาสส่งคนเข้าไปทำงานนี้ได้ เพราะประเทศพม่าเป็นกลางมีฝักใฝ่ฝ่ายใด

เจ้าฟ้าขุนศึกได้ทำถนนรอบหนองตุงให้รถยนต์แล่นสวนกันได้เพื่อความสวยงามและสะดวกแก่ชาวเมืองชมการแข่งขันเรือประเพณี ซึ่งเจ้าฟ้าขุนศึกจะทำประหล่มที่ประทับ เจ้าฟ้าด้านฝั่งหอใหม่ เพราะหนองตุงอยู่ติดกับหอใหม่โดยมีถนนคัน ในเดือนเมษายน ตอนสงกรานต์จะมีพิธีชันทอ(ดำหัว) เจ้าฟ้าแล้วรับประทานอาหารกลางวันร่วมกันทั้งเมืองคือมากันทุกหัวฮ้อยในห้องท้องพระโรงชั้นล่างหอหลวงเรียกว่าวันกินปาง ในตอนบ่ายวันกินปางแล้วก็มีการแข่งขันเรือในหนองตุง ก็เป็นการเสร็จพิธีในวันสงกรานต์

เจ้านางบัวสวรรค์มากรุงเทพฯ พาเจ้านางน้อยและนางแหลงเข้าเฝ้าพระนางลักขมิลาวลัยในพระราชชายา ร.6 เจ้านางน้อยมีรูปเพราะทำหน้าที่เป็นช่างภาพ

หม่อมธาดา เลี้ยงน้ำชาญาติๆ ตอนบ่ายในฤดูร้อนอยู่บริเวณหน้าหอใหม่ วันเกิดเจ้านางน้อย

หม่อมธาดาพามาเล่นในสวนดอกไม้ ข้างหอหลวง คนนั่งอุ้มเด็กคือนางคำแดง ภรรยา เจ้ายอดเมือง

เจ้านางน้อยและเจ้านางแหลง อาบน้ำง (บ่อน้ำร้อน) กับบริวาร

หลานๆ เจ้าฟ้าแย่งกันตัดหญ้า จากคนสวน ณ ลานหอหลวง ซึ่งมีเจ้านางแหลงกับพี่เลี้ยง ยืนดู

เจ้านางน้อยและเจ้านางแหลง นั่งเล่นชิงช้า ที่เจ้านางบัวสวรรค์ ให้ละอ่อนจาย ช่วย กันทำได้ต้น ดอกแก้ว

หนองตุงนี้เจ้าฟ้าขุนศึกจะห้ามจับปลา นอกจากจะตกเบ็ดได้เพราะก่อนถึงกำหนดการแข่งเรือจะให้มีการประมูลจับปลาเฉพาะตัวใหญ่ ส่วนตัวเล็กให้ปล่อยลงตามเดิม วันหนึ่งมีโจกโดยคนติดตามมาเล่าให้ฟังว่า เจ้าฟ้าเสด็จขึ้นบนบ้านชาบบ้านที่อยู่ใกล้หนองตุงเดินเข้าไปในครัวซึ่งเขาทำกับข้าวอยู่ หยอกถามเป็นภาษาพม่าว่า “ปาอินจา” ทำอะไรกิน คนครัวตอบ “งาหนองตุงข้าน้อย” แกงป่าข้าน้อย วันนั้นทั้งวันจะไม่สู้สບอารมณ์นักเพราะชาวเมืองชอบพูดภาษาพม่ากันในหมู่คนรุ่นใหม่ กลับมาถึงหอใหม่ พูดเปรยขึ้นว่าใครในหอโพลัดกำนังจะไม่เลี้ยงข้าวทำให้ข้าพเจ้า(หม่อมธาดา)ไม่สบายใจเพราะเรียนภาษาพม่าได้ประมาณ 2 เดือน เนื่องจากมีนายทหารเข้ามาอยู่มาก เวลาออกงานเขาไม่ชอบพูดภาษาอังกฤษ ทำให้ข้าพเจ้าไม่รู้เรื่อง และเสียเปรียบเขาถ้าไม่รู้ภาษาเขา จึงให้ละอ่อนยิงพาคุณครูผู้หญิงที่สอนภาษาพม่าในโรงเรียนมาพบและขอเขาช่วยสอนพิเศษให้ ก็ได้รับความร่วมมือด้วยดี คุณครูพูดเก่งช่างคุยข้าพเจ้าสนุกและเรียนพูดได้เร็วแต่เสร็จแล้วเกิดเป็นผลเสียเพราะคุณครูผู้นี้ไปคุยให้ภรรยานายทหารใหญ่พม่าฟังว่า ตะขิ่นมะ เจ้าฟ้าขุนศึกปริญญ์เด็กเกาแต่(ภรรยาเจ้าฟ้าขุนศึกฉลาดมาก)จะมะเตาวดินนิละแปรซิแต่(ฉันไปสอนให้ไม่ถึง 2 เดือน)

แม่เจ้านางบุญยอง เจ้าแม่หอหลวง
(นางฟักคนที่ 5)

เจ้านางบัวสวรรค์ เจ้านางผู้เลอโฉมและ
ปัญญาฉลาดเลียบแหลมนักแล

สะกาดเปียวตัดแต่ (พูดภาษาพม่าได้)

พดัดตัดแต่ (อ่านได้)

เย็ดตัดแต่ (เขียนได้)

เต็กต่อแต่ (เก่งจังเลย)

ดังนั้นเมื่อเรียนครบ 2 เดือนข้าพเจ้าก็เลยเลิกเรียนอ้างว่าไม่ว่าง เพราะไม่อยากจะให้ เป็นภัยแก่เจ้าฟ้าภายหลัง ถ้าศัตรูรู้ว่าเราฉลาดตามคุณครูว่าก็ทำให้เราอยู่ลำบากเหมือนกัน

หอเจียงจันท์มองด้านข้าง อาคารทรงกลมนั้นคือ
แท้งค์น้ำ และห้องคนเฝ้าอยู่ด้านหลัง

เจ้าฟ้าขุนศึกก็อุ้ม
เจ้านางน้อยอายุ 2 ขวบนั่ง
ข้างหอหลวง

แมวและหมของเจ้านางแสง
ซึ่งเจ้านางแสงให้นอนด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึกกับเจ้านางแสงถ่ายที่หน้าโรงสีข้าวขนาดย่อมในแถบตี(โรงงานทำเครื่องประดับของราชวงศ์)

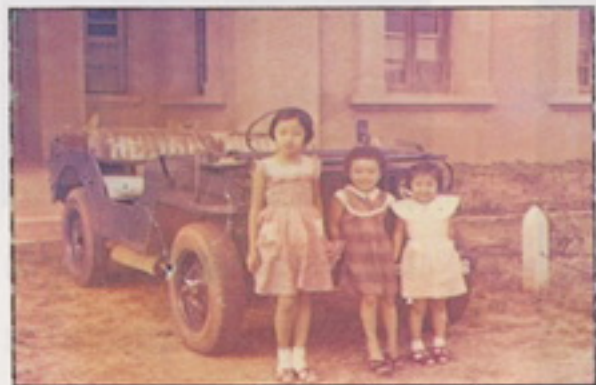
ส่วนข้าพเจ้าเมื่อเจ้านางน้อยและนางແທລຸງສິງໄປเรียนเป็นนักเรียนประจำที่โรงเรียน METER DEI INSTITUTE กรุงเทพฯ แล้วก็มีเวลามาก การงานบ้านเมืองโดยมากจะเป็นผู้ชายทำ ข้าพเจ้าไม่ชอบอยู่เฉยๆ นอกจากอ่านหนังสือและถักเสื้อเสวตเล่นๆ ตามในหนังสือ Woman Own แล้วก็ดูสวนดอกไม้ในบริเวณหอ ก็ยังว่างอยู่ดี ข้าพเจ้ามาบ้านในเมืองไทยบ่อยๆ เห็นเครื่องสี่ข้าวขนาดย่อมจึงซื้อกลับเซียงตุง ขออนุญาตเจ้านางบัวสวรรค์เอาเองดี(เพราะไม่ทำเครื่องประดับให้ราชวงศ์แล้ว)มาทำโรงสี่ข้าวขนาดย่อมให้ละอ่อนชาย(เด็กรับใช้ผู้ชาย) ช่วยกันทำ และยังได้เอาที่ดินข้างโรงสี่ข้าวทางสุดกำแพงบริเวณหอหลวงซึ่งอยู่ระหว่าง Khemarata Club ทำเป็นโรงงานทำน้ำอัดลมมีโซดา, น้ำอัดลมรสต่างๆ และน้ำหวานเขียว น้ำหวานแดง ในชื่อ ว่า SUN elated โดยคนสนิทของเจ้าฟ้าขุนศึกเป็นผู้บริหารงาน

ฉายทองคำ กรรมการบริหาร
และยังเป็นผู้จัดการ Kengtung
Pharmacy ด้วย

ผู้จัดการ

ลูกสาวฉายทองคำมาเป็นเพื่อนเจ้านางน้อย
เจ้านางແທລຸງສິງໄປที่หอเจียงจันทร์เสมอ

คนสนิทเจ้าฟ้าขุนศึกและปลัดเย็นนังคอย
เจ้าฟ้าลงมาจากหอใหม่เพื่อออกไปตอนเช้า

และนอกจากนั้นในสวนเจ้านางบัวสวรรค์ที่อยู่ใกล้เวียง ภายในสวนมักจะมี น้ำไหลเพราะภูมิประเทศนครเชียงตุงอยู่ในหุบเขา ข้าพเจ้าก็จะขออนุญาตเจ้านางเอาน้ำห้วย ไหลผ่านเป็นกำลังงานใช้ตำข้าว(ชาวบ้านเรียกคกมองน้ำ) แทนที่จะใช้เท้าคนเหยียบก็ใช้ได้ดี ไปอีกอย่าง แต่คราวนี้ข้าพเจ้าขอเจ้าฟ้าขุนศึกอนุญาตให้นักโทษที่มีโทษเบาหรือกำลังใกล้ จะปล่อยตัว ปล่อยตรวนเสียให้พาครอบครัวมาอยู่ทำงานประจำคกมองน้ำเป็นหลายสวน สวนห่อเจียงจันทร์ซ่อมแล้วก็ทิ้งไว้เปล่าๆ นอกจากจะมีร้านขายยาอยู่ติดรั้วหน้าเท่านั้น ข้าพเจ้าก็ขอเอานักโทษปล่อยขา(ไม่ใช่ตรวน)พร้อมทั้งครอบครัวมาอยู่เฝ้า เพราะมีบ้านคนใช้ อยู่ติดกำแพงด้านหลัง คราวนี้เจ้าฟ้าอนุญาตนักโทษฆ่าคนตายมีโทษหนักจำคุก 25 ปี (ยังเหลือโทษ จำคุกอีก 10 ปี) พาครอบครัวมีบุตรชายหญิง 4 คน มาเป็นคนเฝ้า คงจะเป็นนักโทษที่ไม่มี สันดานเป็นผู้ร้าย เทียบปล้นจี้คนเป็นแน่

เจ้าแม่นางบุญยวงอุ้มเจ้านางน้อย

หม่อมธาดา, เจ้านางน้อยและเจ้านาง
แหลง ระหว่างทางเชียงตุง-ท่าขี้เหล็ก
เมื่อส่งลูกกลับโรงเรียน

บริวารที่ตามมาส่งถึงท่าขี้เหล็ก

วันหนึ่งเจ้าฟ้าขุนศึกได้รับโทรเลขจากนครย่างกุ้งให้ไปประชุมมีกำหนด 2 วัน จึงรับคำเชิญไปโดยเครื่องบินออกจากเชียงตุงในตอนเช้าประมาณ 10 น. เมื่อเครื่องจอด ณ สนามบินย่างกุ้ง ปรากฏว่ามีทหารหลายสิบนายมาคอยรับอยู่แล้วเชิญให้เจ้าฟ้าขุนศึกไปยังบ้านรับรองที่บริเวณอยู่ในบ้านนี้ 11 วัน โดยมี

ได้มีการประชุมใดๆ ทั้งสิ้นและก็มีได้บอกว่าให้มาอยู่ที่นี่เพราะเหตุใด และมีได้แจ้งให้ทางเชียงตุงให้ทราบด้วยว่านำเจ้าฟ้า ไปอยู่ ณ ที่ใด ข้าพเจ้าทราบเพราะคนเชียงตุงที่ไปค้าขายในย่างกุ้งและมีฐานะดีคนหนึ่ง โทรเลข ให้เจ้านางบัวสวรรค์ทราบว่าเจ้าฟ้าขุนศึกถูกทหารพม่าจับและไม่ทราบพาไปอยู่ ณ ที่ไหน และด้วยเหตุอันใดขอให้เจ้านางบัวสวรรค์รีบเดินทางมาและพักอยู่กับเขาก็ได้ เย็นวันที่ได้รับ โทรเลขนั้น หลังรับประทานอาหารแล้วเจ้านางได้บอกละอ่อนยิง-ชายทุกคนขึ้นมานอนห้องโถงกลางหอแล้วเลือกดูคนที่มีลักษณะขวัญอ่อนที่สุด ปรากฏว่าเป็นละอ่อนยิง(สาววัยรุ่น)ผู้หนึ่ง ออกมานั่งตรงหน้าเจ้านางใช้ผ้าปิดตาเด็กหญิงผู้นี้ไว้ให้สนิทเลย แล้วว่าคาถาของท่าน (เพราะเจ้านางบัวสวรรค์ได้รับวิชาคาถาอาคมจากสมเด็จพระพ่อเจ้าฟ้าทั้งหมดแต่ผู้เดียวที่สืบวิชานี้เจ้านางถึงมิได้แต่งงานกับใครและข้าพเจ้าสังเกตจะระวังในอาหารที่รับประทานด้วยแม้แต่ ชื้อผักที่ต่ำเช่นผักชีวัว(ผักตั้งโอ้) ก็มีรับประทานเป็นต้น ท่านบอกว่าให้ดูไปยังเมืองย่างกุ้ง เห็นเมืองย่างกุ้งแล้วยัง เด็กก็ตอบว่าเห็นแล้ว ดังนั้นให้มองเข้าไปในตัวนครย่างกุ้งถ้าเห็นแล้วบอก เด็กก็ตอบว่าเห็นชัดแล้วก็ให้มองหาดูเจ้าเหนือหัวว่าอยู่ ณ ที่ใด เด็กตอบว่าอยู่ในบ้าน อยู่กับใครเด็กตอบว่าอยู่ในห้องเพียงผู้เดียว และนั่งอยู่เฉยๆ เจ้านางถามว่าได้รับอันตรายใดๆ หรือไม่ เด็กตอบไม่ และเจ้าเหนือหัวไม่เป็นไรมิได้ตกอกตกใจใดๆ นั่งอยู่เฉยๆ

เจ้าฟ้าขุนศึกพาเจ้าชายเชมรัฐมาส่งพี่สาวและเข้าเยี่ยมมาแมร์ที่ ร.ร. มาแตร์เดอีที่ กรุงเทพฯ เมื่อมาอยู่เชียงใหม่แล้ว ร.ร. เปิดเรียนภาคต้นก็พามาส่งเป็นนักเรียนประจำอยู่ที่นี้

เจ้านางน้อย(เชมรัฐมี ขุนศึก เมืองราย) หรือเชมไท่อยู่ร่วมเล่นกับเพื่อนๆ ใน โรงเรียนมาแตร์เดอี วิทยาลัย กรุงเทพฯ

เจ้านางแหลงหรือเชมเล็ก (เชมวดี ขุนศึก-เมืองราย)ที่เพื่อนๆใน โรงเรียนมาแตร์ เดอีเรียกเพราะชื่อเชมทั้งคู่

เจ้านางบัวสวรรค์ก็รีบเดินทางโดยเครื่องบินอย่างกุ่ม
ในวันรุ่งขึ้นพักอยู่บ้านเจ้ายอดเมืองเพราะมีบ้านอยู่ในนครย่างกุ่ม
ด้วย ช่วยกันสืบถามว่าเจ้าฟ้าขุนศึกนำไปอยู่ ณ ที่ใดจะได้เข้า เยี่ยม
แล้วส่งอาหารเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มให้ เจ้านางอยู่ในย่างกุ่มตลอด
เวลาที่เจ้าฟ้าถูกจับ ส่วนตัวข้าพเจ้าไม่มีผู้ใดมาเยี่ยมเลย แม้แต่

ญาติมิตรมีเจ้าแม่นางบุญยวงเท่านั้นที่มาหาและให้กำลังใจ ข้าพเจ้าโชคดีที่เจ้านางบัวสวรรค์
มีบารมีมากมีละอ่อนยิง-ชายมากและมีคนใน(คนทำไร่ทำสวนและทำนา)มากมายจึงมีแต่บุคคล
เหล่านี้มาเยี่ยมและเฝ้าดูแลรักษาความปลอดภัย เพราะข้าพเจ้าอยู่หอคนเดียวจริงๆ อยู่ใน
กรุงเทพฯ เจ้าฟ้าถูกจับและเจ้านางกำลังออกตามหา เจ้าแม่นางบุญยวงเป็นคนมีอัธยาศัยดีเมื่อครั้ง
เจ้าฟ้าขุนศึกยังเป็นทหารอังกฤษปฏิบัติอยู่ในพม่า 4 เดือน ข้าพเจ้าอยู่กับเจ้านางบัวสวรรค์ใน
ตอนบ่ายหลังรับประทานอาหารกลางวันแล้ว เจ้าแม่นางบุญยวงจะให้ข้าพเจ้ามาอยู่เป็นเพื่อน
ทำนแล้วทำนสอนทำอาหารทุกอย่างของเขียงตุงหรือของที่ใช้ในการปรุงอาหารเช่นทำชีอิ้ว
ก็ยังสอนทำ(ชาวเขียงตุงปรุงอาหารด้วยชีอิ้วเค็มไมใช้น้ำปลา) และประดิษฐ์ดอกไม้การทำของ
ใช้ต่างๆ วันละอย่างทุกวัน โดยมีละอ่อนยิง-ชายช่วยทำด้วยในวันที่เจ้านางบัวสวรรค์ออก
เดินทางไปยังกุ่ม เจ้าแม่ก็มาเยี่ยมและนำตำราบูชาต่างๆ มาให้ข้าพเจ้ากับบริวารทั้งหลาย
ช่วยกันทำของบูชาโดยท่านเป็นผู้แนะนำ ตลอดวันนั้นเพราะทุกอย่างทำยากมีเครื่องบรรณาการ
มาก พอรุ่งเช้ามีดก็ให้ข้าพเจ้ากับคนขับรถและบริวารไปบูชาตามที่บอก ทำอย่างนี้ทุกวันบูชาต่างๆ
กันต่างสถานที่ที่กำหนด 11 วันติดต่อกัน ถ้าทำได้ครบถูกวิธีและด้วยจิตใจเลื่อมใสเจ้าฟ้า
ขุนศึกก็จะได้รับการปลดปล่อยเป็นอิสระทันทีข้าพเจ้าก็ทำทุกอย่างด้วยความกรุณาของ
เจ้าแม่นางบุญยวงมานั่งเป็นประธานสั่งการในวันสุดท้ายของพิธีบูชาเป็นการ

ส่งเคราะห์นพเกล้าเอารูปภาพเจ้าฟ้าและเสื้อผ้าใส่ในพิธีนี้ด้วย ปรากฏผลบุญบันดาลให้เจ้าฟ้าขุนศึกได้รับการปล่อยตัวเป็นอิสระเดินทางกลับเชียงตุงพร้อมกับเจ้านางบัวสวรรค์ในวันนั้นครบ 11 วันพอดี(ในตำราให้ทำพิธีบูชา 12 อย่าง และในระยะวันแรกการเตียมของในพิธีงายพวกข้าพเจ้าก็ทำวันละ 2 หรือ 3 อย่าง จึงเสร็จครบ 12 พิธีในวันที่ 11 ดังกล่าว) เหตุที่ไม่ยอมไปเป็น Secretary ประการหนึ่ง ภรรยาเป็นคนไทยและฉลาดด้วย (ตามคำบอกกล่าวของคุณครูผู้สอนภาษาพม่า) และส่งลูก ๆ เรียนเมืองไทยด้วย จึงเป็นเหตุไม่เป็นที่ไว้วางใจของทหารพม่าเมื่อเจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดามาส่งลูกตอนโรงเรียนเปิดภาคต้นในปีที่ถูกจับนั้น เมื่อเจ้าฟ้าเดินทางมาถึงกรุงเทพฯ แล้วรัฐบาลพม่าก็ประกาศว่า “เจ้าฟ้าขุนศึกเป็นบุคคลที่พม่าไม่พึงปรารถนา” เจ้าฟ้าอ่านพบในหนังสือพิมพ์จึงมียอมเดินทางกลับเชียงตุงอีกเลย กลับมาเชียงใหม่ ณ บ้านมารดาของหม่อมธาดาที่ถนนวัวลาย ประกอบการค้าขายเครื่องเงินตามบรรพบุรุษมา 3 ชั่วคน ถึงสมัยหม่อมธาดานี้ (ปู่ทวดหม่อมธาดาเป็นช่างเงินที่กษัตริย์เชียงใหม่ตอนมา) แล้วก็มาได้เงินทุนของแม่คำไผ่คหบดีบ้านวัวลาย น้องสาวของพญาชัยมังคละ (ข้าราชการในราชสำนักเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่) ซึ่งมีที่ดินบนสองฝั่งของถนนสายอ้อมเมือง (ถนนมหิดล) ถึงสะพานแม่ข่าคือ บริษัท ขุนศึก-เม็งราย จำกัด ที่ส่งออกใบยาสูบทุกชนิดในสมัยหม่อมธาดานี้ (แต่สมบัติผลัดกันชมตามภาษิตจีนว่าไว้)

นางบัวจันทร์อยู่ในร้านเครื่องเงินที่ถนนวัวลาย มีหม่อมธาดานั่งอยู่ด้วยข้างหลัง

นางบัวจันทร์ พัฒนภาพบุตร มารดาของหม่อมธาดากำลังขายเครื่องเงินให้ Uncle Joe

เมื่อสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวงศึกษาสำเร็จจากประเทศออสเตรเลียกลับมาครองเมืองเชียงใหม่แล้ว เจ้าฟ้าขุนศึกก็มีหน้าที่บริหารงานฝ่ายการปกครอง การศาล และการคลังมาตลอด ระยะที่อยู่ในนครเชียงใหม่ได้ละเมืองไทยไม่ ยังคงติดต่อกับทางบ้านบิดามารดาและญาติมิตรมาตลอด ด้วยการส่งบุตร 2 คน คือเจ้านางเขม รัสมิ์กับเจ้านางเขมวดีมาเป็นนักเรียนประจำอยู่โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัยกรุงเทพฯ โดยความเมตตาของคุณลออ เมธา ภรรยาคุณหมอมัจฉ์แดง เมธา ซึ่งเจ้าฟ้าขุนศึกและหม่อมธาดาไปมาหาสู่เสมอทุกครั้งเมื่อมาเยี่ยมบ้านที่เชียงใหม่ กรุณาพาไปบ๊อคโรงเรียนมาแตร์เดอีให้เจ้านางน้อยได้เรียน เมื่ออายุครบ 6 ขวบ ในชั้นประถมปีที่ 1 (อายุเรียนในชั้น ป.1 เวลานั้น) มาแมร์ตกลงรับเข้าเรียนได้โดยมิเรียกร้องใดๆ ทั้งสิ้นเนื่องจากคุณหมอมัจฉ์แดงและคุณลออเคยช่วยเหลือมาแมร์ตลอดเวลาหลบภัยในเชียงใหม่ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2

สถานกงสุลอังกฤษกำลังซ่อมแซม เจ้าฟ้าขุนศึกจัดเลี้ยงสังสรรค์กันที่นี่ จะสังเกตพวกเราแต่งดำขาวเพราะกำลังไวทุกข์ พระเจ้าอยู่หัว ร.8 พวกฝรั่งทั้งหลายคือพี่น้องตระกูลแม็คฟีลูกนายห้างบริษัททำไม้บอมเบเบอมา ที่ดินบ้านท่านเป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไปหมดแล้ว

คุณลออ คือคนใส่เสื้อขาวถือกระบี่ ยืนด้านซ้าย หมอมัจฉ์แดงคือคนยืนยกมือไหว้เจ้าฟ้าซึ่งกำลังเป็นช่างภาพ หม่อมธาดาคนยืนชุดดำหลังหมอมัจฉ์แดง

รูปหมู่นี้ถ่ายที่บ้านไต่บ้านพักพ่อเน่นายกิมฮ้อ นิมนานเหมินทร์ บนเชิงดอยสุเทพ เคยถูกจัดเป็นที่พักเจ้าฟ้าขุนศึก

และเจ้านางแหลงตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 จนสำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 5 เจ้าฟ้าและหม่อมธาดาเข้ามาเยี่ยมบ้านปีละ 2 ครั้งทุกปี คือมารับเมื่อลูกปิดภาคเรียนปลายปีแล้วมาส่งเมื่อเปิดเรียนภาคต้น ต่อมาเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางการเมือง เมื่อเดินทางมาส่งลูกเปิดเรียนภาคต้นในปี พ.ศ.2502 ก็มิได้กลับเชียงใหม่มาอยู่เชียงใหม่ที่บ้านมารดาหม่อมธาดาระยะหนึ่ง เพราะบ้านที่ซื้อไว้บนถนนห้วยแก้วให้บริษัทร่วมทุนทำไม้เขายังมีหมดสัญญาเช่า และได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตเป็นคนไทยเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2502

เจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดา และเจ้านางน้อยจะเดินทางมาเชียงใหม่ ทุกวันที่ 4 มกราคมของทุกปี

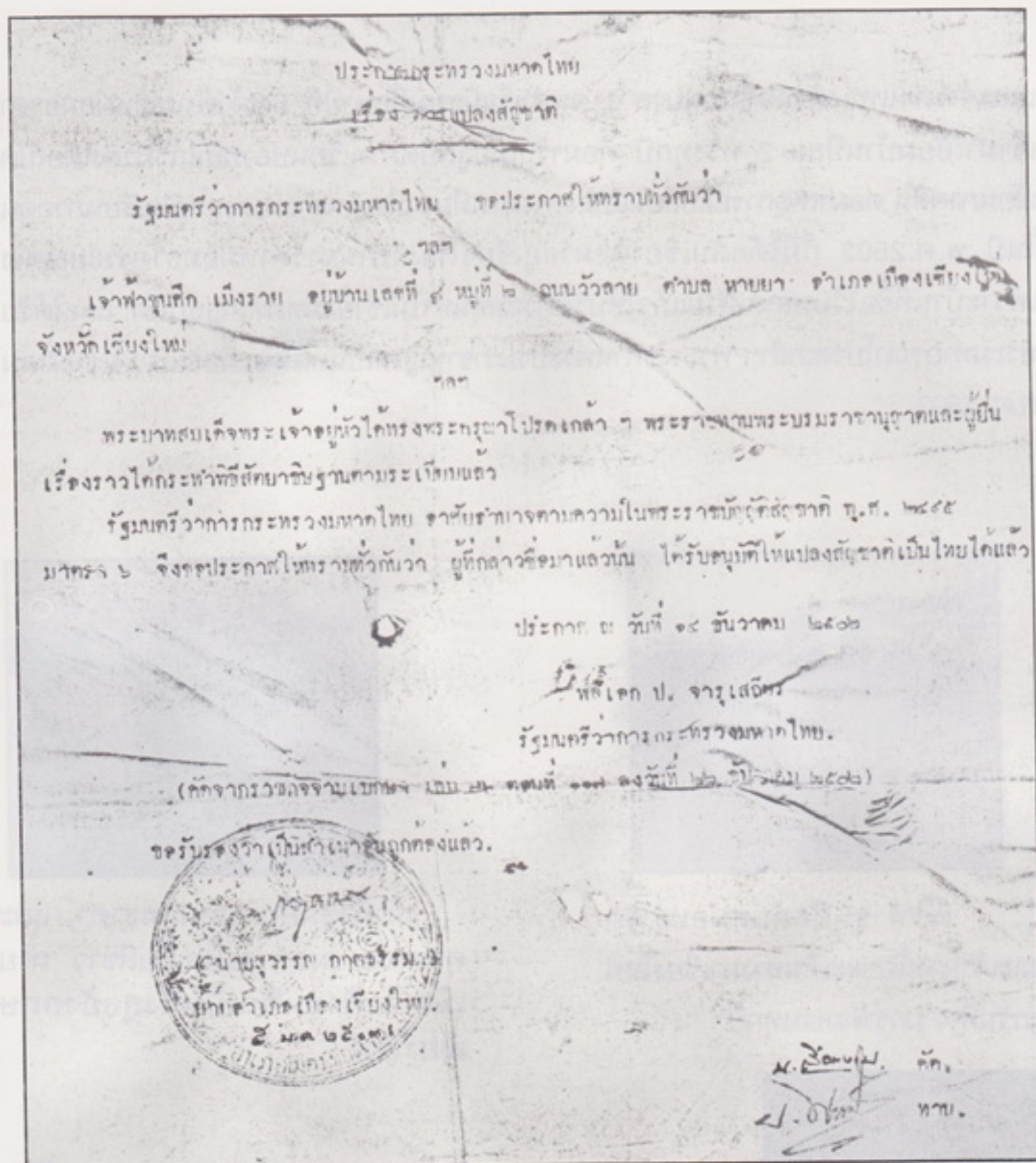
เจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดา และคุณลออ เมธา คนใส่เสื้อสีขาว ถ่ายเมื่อเจ้าฟ้าขุนศึกเป็นกงสุลอังกฤษ เชียงใหม่

ร้านอาหารข้างทางมาจากเชียงใหม่-ท่าช้างเหล็ก

เจ้าฟ้าขุนศึกกับเจ้านางน้อยและเจ้านางแหลงหยุดพัก
รับประทานอาหารกลางวัน

เมื่อเจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายตัดสินใจลาออกจากราชการหลังจากได้รับราชการเป็น
ผู้สำเร็จราชการแทนองค์เจ้าฟ้าผู้ครองเชียงใหม่และถูกเรียกตัวให้เข้าปฏิบัติเป็นทหารระหว่าง
สงครามโลกครั้งที่ 2 แล้วได้กลับมาเป็น Assistant Resident and Regent
บริหารปกครองบ้านเมืองรวม 27 ปี

เจ้าฟ้าขุนศึกเคียงมิ่งรายพร้อมด้วยครอบครัว ณ บ้าน "ร้านธาดา"
ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง เชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกกับเจ้าชายเพชรบุรี อายุขวบครึ่ง

เจ้าฟ้าขุนศึก กับเจ้าชายเชมรัฐ ภายในบ้าน

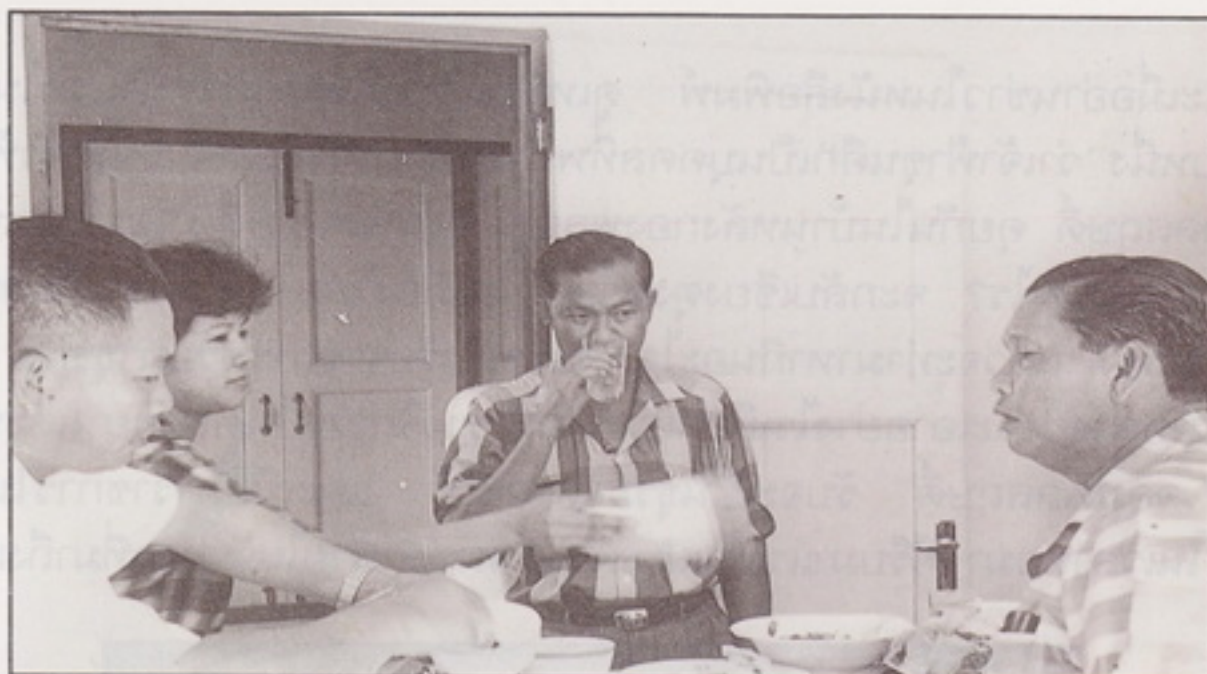
"ทองมณี" มณี "ร้านธาดา" ถนนห้วยแก้ว

ในพิธีรับ นามมณีนารถ มณีมณีจิตรพงศ์ เจ้าชายมณี

เจ้าชายเชมรัฐ ประทับบนหลังช้างเตรียมพร้อมจะต่อสู้ศึกศัตรู โดยพี่เลี้ยง
คราญช้างนั่งอยู่ข้างหลัง ช้างไม้เชือกนี้ลอยมากับลำน้ำห้วยแก้ว มาลอยอยู่หน้าบ้าน
ด้วยความกรุณาของช่างการไฟฟ้ายกข้ามกำแพงด้านหลังรูปให้ ขณะมาปฏิบัติการ
ติดตั้งไฟฟ้าบนถนนห้วยแก้ว

จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ (บุรุษผู้มีอำนาจล้นฟ้าในสมัยนั้น) มาเยี่ยม หม่อมธาดาและเจ้าฟ้าขุนศึก ณ บ้านเลขที่ 12 ถนนห้วยแก้ว ร้านขายเครื่องเงิน มาร่วมรับประทานอาหารเช้าเมื่อเดินทางมาราชการเชียงใหม่วันแรก

“ร้านธาดา” เป็นทั้งบ้านและร้านค้าเครื่องเงินของเจ้าฟ้าขุนศึกเม็กรายและ หม่อมธาดา ในรูปเป็นเจ้านางน้อย, เจ้านางແທລงและเจ้าชาย กับพี่เลี้ยงเจ้าชายยืน อยู่หลังเจ้าชาย (ไอใจ) พร้อมด้วยลูกๆ ของพลโท กอบบุญ พัฒนธาบุตร เล่นน้ำสงกรานต์โดยใช้น้ำประปาต่อท่อออกมาจากในบ้าน ซึ่งมี
รศ.นพ.อุดม พัฒนธาบุตรยืนดู

ขณะเมื่ออ่านข่าวในหนังสือพิมพ์ ดูเหมือนจะเป็นพาดหัวหน้าแรกในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง ว่าเจ้าฟ้าขุนศึกเป็นบุคคลที่พม่าไม่พึงปรารถนาขณะนั้นเจ้าฟ้าขุนศึกกับจอมพลสฤษดิ์ คุยกันในบ้านหลังกองพลอยู่ จอมพลสฤษดิ์จึงเอ่ยถามเจ้าฟ้าขุนศึกว่า จะเอาอย่างไร? จะกลับเชียงตุงหรืออยู่ในเมืองไทย เจ้าฟ้าขุนศึกตอบว่าจะขอยู่เชียงใหม่ แล้วจะทำมาหากินอะไร จะขอเข้ารับราชการหรือทำธุรกิจ หรือทำงานในบริษัทต่างๆ จะเอาอย่างไรเลือกเอา เจ้าฟ้าขุนศึกขอเป็นคนไทย และทำอาชีพส่วนตัว จอมพลสฤษดิ์ รับจะเป็นธุระจัดการให้ และเมื่อมาราชการในจังหวัดเชียงใหม่ในเวลาต่อมา ก็รีบมาแวะรับประทานอาหารเช้าด้วยในวันแรกที่มาถึงเชียงใหม่

สามพี่น้องในสวนหลังบ้าน ถนนห้วยแก้ว

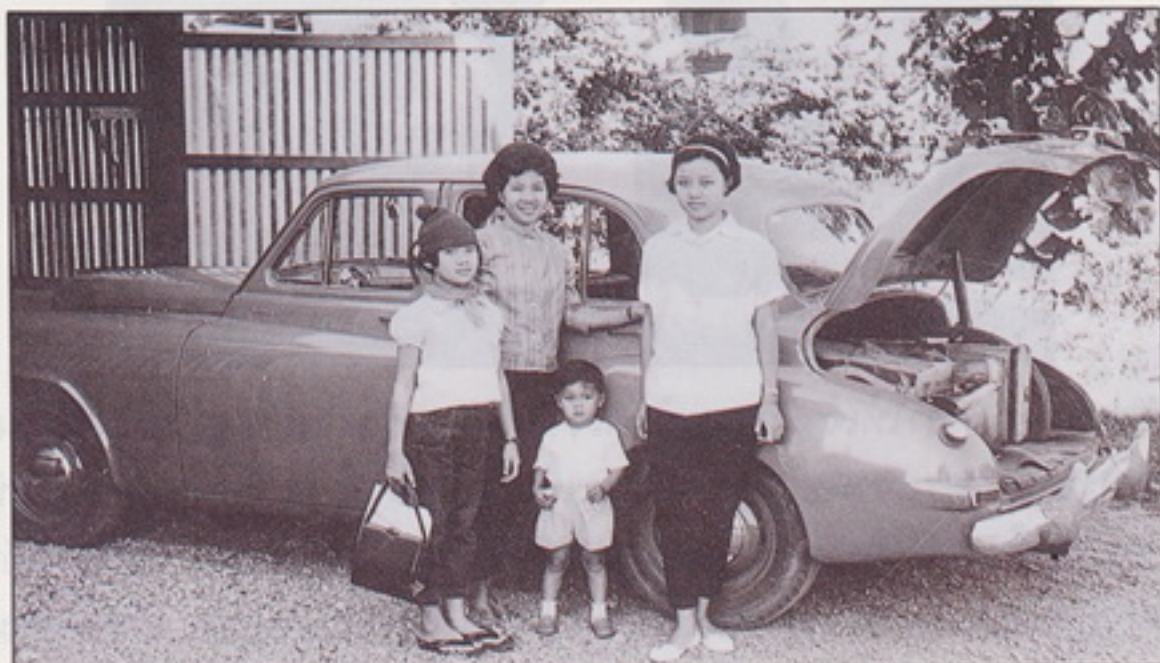
เจ้านางແທລงและเจ้าชายนั่งบนสามล้อหน้าร้านชาดา

โดยมิได้นัดหมาย ทำให้เจ้าฟ้าและข้าพเจ้าดีใจมากที่ท่านมีอำนาจล้นฟ้าในสมัยนั้น ยังมาแวะและขอรับประทานอาหารเช้าด้วยเป็นอะไรก็ได้ ไม่ต้องพิเศษ มาเพื่อระลึกถึงด้วยความจริงใจและนึกถึงความหลังตอนสงคราม อยู่ลำปาง เจ้าฟ้ามีอำนาจล้นฟ้าทางทหารผู้ชนะสงคราม มาปลดอาวุธ ทหารญี่ปุ่นในลำปาง ด้วยความร่วมมือด้วยดีจาก จอมพล สฤษดิ์ ผู้มีหน้าที่เป็นผู้ บังคับการกองพันปืนกล 1 พิเศษ (ตามเพลงประจำกองพลฯ วรรคแรกว่า "พันปืนกล 1 เราไม่พียง เราไม่พลัน เราจะบุกเข้าประจัญริปู" และตอนที่เจ้าฟ้าเข้ามาปลดอาวุธในลำปางนั้น จอมพลสฤษดิ์ ได้เป็นผู้บังคับการกองพัน 31 ประจำลำปางด้วย ต้องทำงานประสานกันกับเจ้าฟ้าขุนศึก จึงมีการร่วมรับประทานอาหารเช้าด้วยกัน ทั้งลูกน้องคนสนิททุกคนสนุกๆ กันทุกวัน ตลอดปลดอาวุธทหารญี่ปุ่นเสร็จและเจ้ายังต้องไปซ่อมแซมสะพาน "บ้านดารา" ให้รถไฟใช้ได้ ในเมื่อมาเยี่ยมเจ้าฟ้ากับครอบครัวในครั้งนี้ก็ยังมีเมตตาถามทุกข์สุขความเป็นอยู่สะดวกสบายดีอยู่หรือ มีปัญหาอะไรจะให้ช่วยก็บอกมาได้ทุกเมื่อ เจ้าฟ้าตอบขอบคุณไม่มีอะไรสบายดี แต่หม่อมธาดาถือโอกาส ขอให้จอมพลสฤษดิ์ก่อตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้ (ขณะนั้นทางการและชาวเชียงใหม่เรียกร้องอยู่แล้วแต่ยังมิเป็นผล) เพราะเข้ามาอยู่ในเมืองไทยไม่มีสมบัติ อะไรติดตัวมาเลย เพราะมาส่งลูกเข้าเรียนเท่านั้นเกรงว่าต่อไปข้างหน้าอาจไม่มีเงินส่งลูกเข้าศึกษามหาวิทยาลัยก็ได้เพราะมหาวิทยาลัยมีอยู่ในกรุงเทพฯ เท่านั้น จอมพลสฤษดิ์รับปาก จะสร้างมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้หม่อมธาดา และจะมาวางศิลาฤกษ์เองด้วย หลังจากสร้างมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้หม่อมธาดาแล้ว ผมจะไปสร้างมหาวิทยาลัย "ขอนแก่น" เพราะผมเป็นชาวขอนแก่น หม่อมธาดาเป็นผู้ช่วยลุนให้มิมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามภาษาสมัยใหม่ขณะนี้ว่าล็อบบี้ Lobby คือคุยกันในล็อบบี้โรงแรม หรือสนามกอล์ฟก่อน

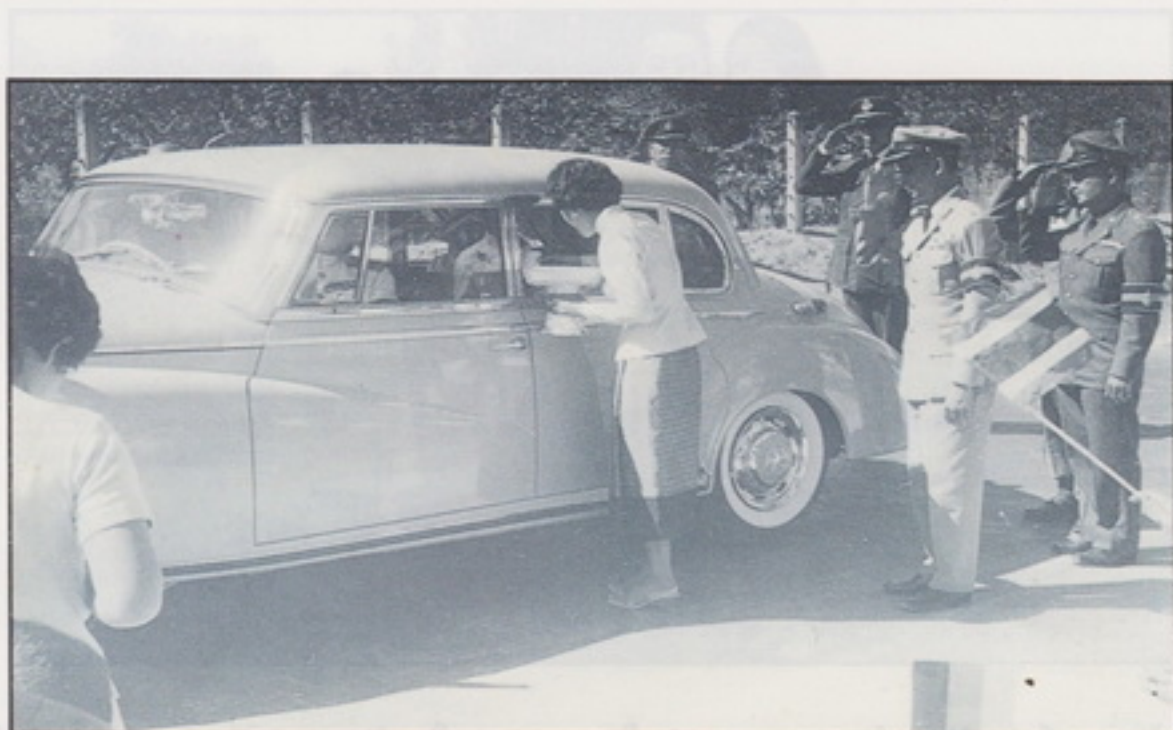

เจ้านางน้อยและนางແທລงเตรียมตัวออกจากบ้าน
กลับโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย กรุงเทพฯ โดยทางเครื่องบิน

หม่อมธาดาและลูกๆ แต่งตัวพื้นเมืองคอยรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวฯ เสด็จประพาสเชียงใหม่ผ่านร้านธาดา ถนนห้วยแก้ว สู่พระตำหนักภูพิงคเจ้า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราชทรงมีพระมหากรรณา
หยุตรถยนต์พระที่นั่งให้หม่อมธาดาถวายของที่ระลึก

หม่อมธาดาพร้อมลูกๆ และบริวาร ตั้งโต๊ะวางของรับเสด็จฯ อยู่หน้าร้านธาดา
ผ่านทางถนนห้วยแก้ว สู่พระตำหนักภูพิงค์ฯ เพื่อถวายของที่ระลึก และให้ลูกๆ
และบริวารโบกธงชาติไทยรับเสด็จ

เจ้าฟ้าขุนศึกพร้อมด้วยครอบครัวในสนาม ในบ้านเลขที่ 12 ถนนห้วยแก้ว ซึ่งย้ายมาจากบ้านเลขที่ 99 ซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของถนนห้วยแก้ว

เจ้าฟ้าขุนศึกเมิ่งรายพร้อมด้วยหม่อมธาดา, เจ้านางน้อยและเจ้านางແທລง ซึ่ง มีพันเอก สุรชิต กนิษฐานนท์และภรรยากับลูกสาวซึ่งเป็นกงสุลไทยคนที่ 2 ที่ไป เป็นกงสุลไทยประจำนครเชียงใหม่ สถานพำนักหอเจียงจันทร์มาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก และครอบครัว ถ่ายรูปร่วมกันในสนามบ้านถนนห้วยแก้ว

เจ้าฟ้าขุนศึกและหม่อมธาดา ยังคงได้รับการสังสรรค์จากบรรดาฝรั่งใน จังหวัดเชียงใหม่ และจากสถานกงสุลใหญ่อเมริกัน และอังกฤษเป็นอย่างดีเหมือน เดิม ในภาพเจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดาได้รับการต้อนรับจากท่านเอกอัครราชทูต อังกฤษที่กงสุลอังกฤษจัดการต้อนรับที่สถานกงสุลอังกฤษเชียงใหม่ ถนนเจริญประเทศ

หม่อมธาดา นั่งบนเครื่องบินไอพ่นของกองทัพอังกฤษ ซึ่งมีนักบินทหาร อังกฤษแนะนำการขับอยู่ ณ สนามบินเชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดา และเจ้าชาย พวกกันไปงานวันเกิดและเยี่ยมอวยพรเจ้าหญิงทิพวรรณ ณ เชียงตุง พี่สะใภ้ ซายาเจ้าฟ้าพรหมลือ ณ เชียงตุง พี่ชายต่างมารดา ณ บ้านกลางเวียง เชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกสังสรรค์อยู่กับบรรดาญาติมิตรในเชียงใหม่

พลอากาศเอกบุญชู จันทรเบกษา
นั่งแถวหน้าขวาสุดคนแต่งทหารอากาศ

พลอากาศเอกบุญชู จันทรเบกษา และครอบครัวก็เป็นอีกครอบครัวหนึ่งที่สนิทกันมาก เมื่อเจ้าฟ้าขุนศึกมาเป็นชุด 207 Military Mission ที่ลำปางได้มาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึกที่เชียงใหม่ และพบปะสังสรรค์เพื่อนๆ ที่อยู่ลำปางด้วยกัน ขณะมาเจอกันในเชียงใหม่ จึงถ่ายรูปร่วมกันเป็นที่ระลึก

เจ้าฟ้าขุนศึกไปร่วมทำบุญให้สกุล ณ เชียงใหม่ ประจำปี ณ วัดสวนดอก

หอ "บ้านเม็งราย" ทำรั้วเป็นกำแพงและประตูบ้านใหม่ เพราะการขยายถนน
ห้วยแก้ว เป็น 4 เลน ที่ดินของเจ้าฟ้าถูกเวนคืนไปเป็นถนนไป 1 เลน

ถนนห้วยแก้วขยายเป็น 4 เลน เพราะเป็นทางพระราชดำเนินสู่พระ
ตำหนักภูพิงค์ ฯ จึงกลายเป็นย่านการค้าไปด้วยพระบารมี

นพคุณเจ้า มิ่งขวัญกอบ มิ่งขวัญกอบมิ่งขวัญกอบมิ่งขวัญกอบ กิ่งมิ่งขวัญกอบ
มิ่งขวัญกอบมิ่งขวัญกอบ มิ่งขวัญกอบ มิ่งขวัญกอบ

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายกับหม่อมธาดาและลูก

กลาง-1.	เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย	
หลังขวา-2.	หม่อมธาดา	ขุนศึก-เมืองราย
ซ้าย-3.	เจ้าชายเพชรรัฐ	ขุนศึก-เมืองราย
หน้าขวา-4.	เจ้านางเพชรรมย์	ขุนศึก-เมืองราย
ขวา-5.	เจ้านางเพชรวิดี	ขุนศึก-เมืองราย จิตรดอน

พญ.เจ้านางเชมรส์มี

1. พญ.เจ้านางเชมรส์มี ชุนคีก-เม้งราย
การศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษา
ม.ศ. 5 มาแตร์เดอีวิทยาลัย กรุงเทพฯ

วท.บ. วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วิทยาศาสตร์การ
แพทย์) เกียรตินิยมอันดับ 2 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.บ. แพทย์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่

M.Sc วิชา NUTRITION AND METABOLISM มหาวิทยาลัย MIT, U.S.A.

ขณะนี้รับราชการเป็นแพทย์หัวหน้ากลุ่มงานอายุรกรรม โรงพยาบาลนครพิงค์
อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

มีบุตร 3 คน คือ:-

ด.ช. ตะวัน บานชื่น

ด.ญ. ลลิตา บานชื่น

ด.ญ. ภาคินี บานชื่น

2. เจ้านางเชมวดี ชุนคีก-เม้งราย จิตรดอน
การศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษา
ม.ศ. 5 มาแตร์เดอีวิทยาลัย (ติดบอร์ดใน 50 คน
ทั่วประเทศ)

ปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต (ศ.บ.)
เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

M.B.A. ECONOMICS (ENGLISH LANGUAGE
PROGRAMME) THAMMASAT UNIVERSITY.

CERTIFICATE IN MARKETING MANAGMENT (I.M.I) U.S.A.

M.B.A. UNIVERSITY OF PITTSBURGH U.S.A.

Manager at International Quality Laboratory Co.in Bangkok.

เจ้านางเชมวดี

At present is Vice president Premier International (U.S.A.). Inc.
Arlington, VA 22207 U.S.A.

ประสบการณ์ทำงานเป็นผู้จัดการบริษัทขุนศึกเมืองรายจำกัด อาจารย์พิเศษ
ในคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปรึกษาอาวุโสบริษัทจัดการ
อุตสาหกรรมในเครือ IFCT เป็นผู้จัดการบริษัท INTERNATIONAL QUALITY LABO-
RATORY ในกรุงเทพมหานคร สมรสกับ ดร.รณยุทธ จิตรดอน มีบุตรชาย 1 คน
คือ ด.ช.นราธิป จิตรดอน

เจ้าชายเขมรัฐ
ขุนศึก-เมืองราย

3.เจ้าชายเขมรัฐ ขุนศึก-เมืองราย

การศึกษาชั้นอนุบาลโรงเรียนโกวิทอรรถ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-5 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยเชียง-
ใหม่ เมื่ออายุ 10 ขวบ ออกไปศึกษาต่อ ณ
ประเทศอังกฤษ ในชั้นประถมที่ EDGEBOROUGH
SCHOOL ต่อจากนั้นไปศึกษาชั้นวิทยาลัยที่
BRADFELD COLLEGE

B.Sc UNIVERSITY OF DURHAM ENG-
LAND

M.Sc UNIVERSITY OF DURHAM IN
ENGINEERING PETROLEUM FIELD

ขณะนี้ทำงานเป็น District Manager บริษัท SCHLUMBERGER
OVERSEAS S.A. มีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพฯ สงขลาและพิษณุโลก ซึ่งเป็น
บริษัทขุดเจาะน้ำมันและสำรวจอันดับหนึ่ง ในทางเทคโนโลยีของโลก

สมรสกับนางสาวเอ็มเมอริต้า อาร์.ชาลติวาร์ ชาว Philippine

A REWARD FOR INDONESIA

SHAN STATE PRINCESS AS THEIR STANDARD-BEARER

Indonesia's decision to participate in the forthcoming Asian Games has been received with so much pleasure by the Asian Games Organizing Committee that they have decided to give the Indonesian Team a beautiful princess from the Shan State, Princess Khemsiri Khunsuk, as their standard bearer.

Princess Khemsiri Khunsuk of Shan State who will act as standard bearer for the Indonesian team.

ถ้อยมายวนพชชิงโฉมอาภัสรา

ธิดาเจ้าฟ้าชนเม้งรายวัย 18

สตรีสวยสุดอีกผู้หญิง ที่ได้รับเชิญให้
เข้าร่วมขบวนสาวงาม ถ้อยมายซื้อประเทศ

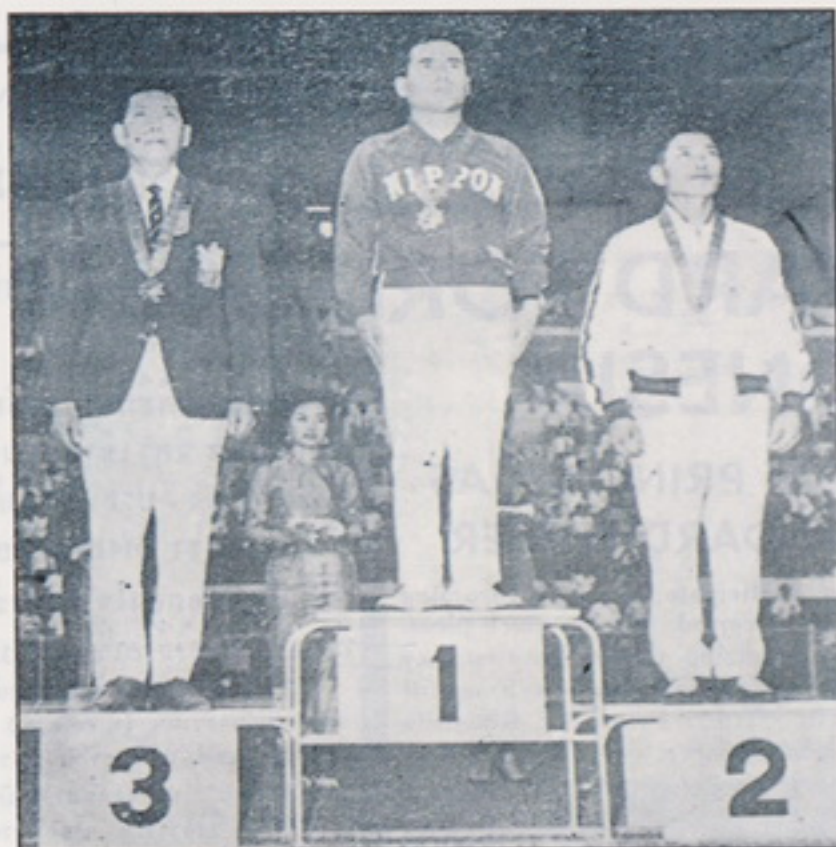
ต่างๆ ในวันพิธีกีฬาเอเชียนเกมส์ เป็นสาว
น้อยวัย 18 ธิดาเจ้าฟ้าชนศึกเม้งรายแห่งอาณาจักร
เชียงตุง ประเทศพม่า ในอดีตขณะเดียวกัน อาภัสรา หงสกุล อดีตนางสาวจักรวาล
ก็ได้รับการตกลงใจให้เข้าร่วมขบวน สาว สวย
ที่สุดในงานพิธีเอเชียนเกมส์แล้ว

ที่โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย ถนนเพลินจิต พระ
นคร เมื่อมาวานนี้ (ที่ 26 ก.ค.) เกียรติศักดิ์ได้ขออนุญาต
อาจารย์โอเชฟ บุญประจักษ์ ทรรทรานนท์ อาจารย์ใหญ่
ของโรงเรียน เพื่อขอสัมภาษณ์นักเรียนสาวคนสวยที่สุดของ
สถาบันนี้ ซึ่งอาจารย์ ฉายศรี รักษานนท์ เลขานุการคณะ
กรรมการพิธีเปิดและปิดกีฬาเอเชียนเกมส์ เชิญให้ร่วมขบวน
สาวงามชั้นยอดเยี่ยมสืบรวมทั้ง อาภัสรา หงสกุล ถ้อยมาย
ซื้อประเทศต่างๆ ในวันทำพิธีกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งนี้

เมื่ออาจารย์ โอเชฟได้ทราบความประสงค์ของ "เกียรติ
ศักดิ์" แล้วจึงอนุญาตให้พบและสัมภาษณ์คนสวยที่สุดของ
โรงเรียนนี้ได้ หลังจาก "เกียรติศักดิ์" ได้นั่งรออยู่เพียงครู่เดียว
นักเรียนสาวร่างสูงโปร่งผู้ค่อนข้างอวบ ในเครื่องแบบเรียบๆ ของ
โรงเรียนมาแตร์เดอีก็ได้พาความนุ่มนวลของเธอลงมาสนทนา
กับผู้แทน "เกียรติศักดิ์" เมื่อถูกถามถึงชื่อเธอ อธิบายอย่างสั้นๆ แล้ว
ตอบว่าเธอคือเจ้าเขมรสิริ นามสกุลชนศึกเม้งราย อายุ 18 ปี
สูง 165 ซม.

Sharpshooters... Youshi Yashikawa of Japan (center) is seen at the victory ceremony yesterday after he retained his Asian Games 50 meter free pistol to win a gold medal. At left is Hongkong's Kam, Chiu Hoo and at right is kang-Uk Sue of Korea. คนยืนเชิญเหรียญอยู่ด้านหลังนักกีฬา คือ เจ้านางน้อย

เมื่อครั้งหนังสือพิมพ์สัมภาษณ์เมื่อได้เป็นผู้ถือธงนำอินโดนีเซีย ว่าจบ ม.ศ.5 แล้วจะเรียนอะไรต่อ เจ้านางน้อยตอบทันทีว่าจะเรียนแพทยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีหลายท่านอ่านข่าวแล้วสงสัยว่าจะสอบเข้าได้หรือ ภาพนี้คือจบคณะแพทยศาสตร์ แล้วพร้อมกับ เจ้านางเขมวดี ในคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พร้อมกัน

เจ้าฟ้าขุนศึกเมิ่งรายเมื่อมาอยู่เชียงใหม่ก็มีหน้าที่รับและส่งลูกไปโรงเรียนมงฟอร์ต และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกวัน ในภาพคือเจ้าฟ้าไปส่งเจ้านางน้อยกลับหอพัก นักศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หม่อมราชดากับเจ้านางน้อยในมหาวิทยาลัย MIT (มหาวิทยาลัยอันดับ 1 ของอเมริกา) เจ้านางน้อยจะเป็นคนที่ไปจากผู้ที่เรียนแพทย์สำเร็จแล้วไปเรียน NUTRITION AND METABOLISM ซึ่งคนแรกเป็นแพทย์ไปจาก ร.พ.จุฬาลงกรณ์ เมื่อเรียนสำเร็จแล้วหม่อมราชดาเดินทางมารับกลับ โดยเลยไปแวะเยี่ยม เจ้านางแหล่งซึ่งเรียนปริญญาโทอยู่ที่มหาวิทยาลัย PITTSBURGH ในประเทศอเมริกา แวะเที่ยวมารอบโลก กลับประเทศไทย

เจ้านางน้อย ชอบทำอาหารว่างกับนวลแม่บ้าน
เมื่อมีเวลาว่างจากการเรียนแพทย์เสมอ

แล้วชวนพรรคพวกเพื่อนนักศึกษาแพทย์ด้วยกัน
มาร่วมรับประทานอาหารว่างด้วยกันที่บ้าน "หอเม็งราย"

เจ้าฟ้าขุนศึกมาส่งเจ้านางน้อยที่สนามบินเชียงใหม่เพื่อไปศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัย MIT ในอเมริกาเมื่อศึกษาแพทย์สำเร็จแล้วจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หม่อมธาดาและญาติตามมาส่งที่สนามบินดอนเมือง

เจ้านางเชมรัสมิ เป็นนามที่ได้รับตั้งชื่อให้โดยพระสงฆ์ท่านพระครูวัดเชียงยืน เป็นวัดอารามหลวงอยู่ใกล้กับหอสวนเล่า (หอเจ้าแม่นางบัวทิพย์หลวง) อยู่ตรงข้าม ถนนบริเวณหอหลวง เมื่อมีพิธีหนเดือน (พิธีสู่ขวัญเมื่อมีอายุได้ 1 เดือน ถ้าเป็นผู้หญิงจะเพิ่มวันครบ 1 เดือนไปอีกสักวันสองวัน ถ้าเป็นผู้ชายจะลดวันไปสักวันสองวันไม่ถึงเดือนตามประเพณีว่าลดหอกลดดาบหรือโทษะ โมหะ) และลูกทุกคนของเจ้าฟ้าขุนศึกจะเป็นท่านพระครูวัดนี้ตั้งชื่อให้ โดยเอานามชื่อเมืองเป็นเกณฑ์ พระครูท่านอ่านและเขียนหนังสือและภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

↑ หม่อมธาดา กับ
เจ้านางน้อย เมื่อนำ
ถือธงให้ประเทศอิน-
โดนีเซีย เอเชียนเกมส์
ครั้งที่ 5 ถ่ายเมื่อ 26
ตุลาคม ค.ศ.1966 กับ
เจ้านางแสง

สุภาพสตรีผู้นำขบวนนักกีฬาแต่ละชาติ ในการแข่งขันเอเชียนเกมส์ครั้งที่ ๕
ในภาพคือ เจ้านางน้อย เขมรรมี ชุนคิก-เม็งราย

ส่วนหนึ่งของสุภาพสตรีที่แต่งกายประจำชาติต่าง ๆ ในการแข่งขันเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๕
ในภาพคนที่ ๔ จากขวา คือ เจ้านางน้อยเขมรสมัย ชุนดึก-เม้งราย

ส่วนเจ้านางเหลงนั้นก็ส่งเข้าเรียนในโรงเรียนประจำมาแต่เดิเหมือนกัน แต่ไปอายุน้อยมาก เพราะอยากตามพี่สาวไปโรงเรียน จึงขอมาแมร์มาอยู่ประจำตั้งแต่อายุสี่ขวบครึ่งกว่าๆ มาแมร์ก็อนุญาตเพราะมีพี่สาวอยู่ด้วย พอข้าพเจ้าไปรับกลับ เชียงตุงตอนปิดภาคเรียนปลายปี มาแมร์บ่นให้ข้าพเจ้าฟังว่าอายุไม่ถึงห้าขวบแน่ เพราะใช้มาแมร์หอบเสื้อและกระตักน้ำแข็งให้ตามหลังเขาเสมอ และเวลาเข้าห้อง อาบน้ำเข้าแถวเดินตามกัน แต่เจ้านางเหลงจะไม่เดินตามแถวจะรีบไปยืนใกล้ถังน้ำ อาบแล้วใช้พี่ๆ ให้ตักน้ำส่งให้เขา และภาษาที่พูดก็ว่า "นี่เธอตักน้ำให้ฉันที" ดังนั้น มาแมร์โรเบิร์ตก็คอยเอาใจใส่อยูอย่างดีมาแมร์ว่าถ้าเด็กอายุห้าขวบจะไม่ทำอย่างนี้ นี่เด็กเกินไป

ถ่ายกับคุณหญิงนวลจันทร์ ธนะรัชต์ ก่อนเดินทางกลับเข้าโรงเรียนประจำ มีเจ้านางเหลง, เจ้านางน้อย, จัดไปโรงเรียนวัฒนา ส่วนแดงไปกรุงเทพคริสเตียน

เจ้านางเหลงเรียนที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะเศรษฐศาสตร์ ได้เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง ได้ A ทุกวิชา และเรียนเพียง 3 ปีจบ หม่อมธาดาจึงขอทุนธนาคารเชสแมนฮัตตันให้เรียนปริญญาโททางเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ 2 ปี เป็น

Program ของ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ที่เปิดภาคภาษาอังกฤษให้นักศึกษาเอเชียเข้าเรียนปีละ 20 คน ทุกคนทุกประเทศที่มาเรียนต้องเป็นผู้ได้รับทุนของคนอื่นไม่ใช่ทุนส่วนตัว เมื่อเจ้านางเหลงสำเร็จแล้วก็ไปเรียนปริญญาโท การบริหารและการเงินที่มหาวิทยาลัย PITTSBURGH อเมริกา ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยอันดับ 8 ในมหาวิทยาลัย TOP TEN

มหาวิทยาลัย Pittsburgh

มาแม่โรเบิร์ตคนยืนกลางคู่กับหม่อมธาดา

หม่อมธาดาไปแสดงความยินดีกับ
เจ้านางแหลงได้รับปริญญาโทเศรษฐศาสตร์
ภาคภาษาอังกฤษที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หม่อมธาดากับเจ้านางน้อยไปเยี่ยม
เจ้านางแหลงที่มหาวิทยาลัย Pittsburgh

เจ้านางเขมวดี ขุนศึกเมืองราย คนยืนแถวขวาสุดชุดสีน้ำเงิน ถวายการพ้อง
ร่วมกับเจ้านายฝ่ายเหนือในพิธีบายศรีต้อนรับพระราชินีนาถแห่งอังกฤษ ควิน
อลิซาเบทที่ 2

Chaes presents scholarsship

THE Chase manhattan Bank in Bangkok has presented a full scholarship a ward from the Chase Manhattan International in New York to Thammasat University in support of the university's master of Economics Program in English for 1973 and 1974.

Shown presenting the scholarship donation Vinyu Vichi-Vadakan, dean of the Faculty of Economics, Thammasat University is John D.Taylor, genneral manager of the Chase manhatton Bank, Bangkok branch, while Miss Khemavadi Kunsuik Mengrai, the scholarship student look on

BANGKOK POST'S NEW

ข่าวจากหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์

เจ้านางแหล่งรับทุนจากธนาคาร เซสแมนฮัตตันเข้าศึกษาปริญญาโทในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ภาคภาษาอังกฤษ

พิธีมงคลสมรสเจ้านางเขมวดี กับ ดร.รณยุทธ จิตรดอน
ที่บ้านหอ " MENGRAI HOUSE" 12 ถนนห้วยแก้ว เชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึก และหม่อมธาดา พร้อมกับอาจารย์จันทดา โทละสุต ไปส่งเจ้านางแหลงและบุตรชาย (กับฟองจันทร์เด็กเชียงใหม่คนเลี้ยงลูก) ไปทำงานอยู่ ณ กรุง Washington D.C. อเมริกา เจ้านางบัวสวรรค์เล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า เจ้านางแหลง นี่เป็นเจ้านางฟองแก้วน้องสาวมาเกิด เจ้านางเชื้อของท่านอย่างนั้น เจ้านางเคยลองเอาเครื่องประดับ 2-3 ชิ้นของเจ้านางฟองแก้วใส่ในกระดัง แล้วให้เลือกตอนอายุ 6 เดือน ก็เลือกได้ถูกต้อง ต่อมาเจ้านางเอาเพียงชิ้นเดียวใส่รวมของผู้อื่นมากมายก็ยังหยิบเอาเพียงของเจ้านางฟองแก้ว เจ้านางว่าต่อไปนางแหลงจะไม่อยู่เชียงตุง เขาจะไปอยู่เมืองใหญ่ที่เจริญ ให้คอยสังเกต "บัดนี้ก็ไปอยู่เมืองหลวงของอเมริกา"

เจ้าชายเขมรรัฐเดินทางไปเรียน ณ ประเทศอังกฤษคนเดียวไปกลับปีละ 6 ครั้งคือ 3 เทอมภาคเรียนคือโรงเรียนหยุดก็กลับบ้าน โดยเครื่องบิน B.O.A.C. เพราะเจ้าฟ้าขุนศึก บุกโรงเรียน ETON ให้ตั้งแต่เกิด โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนของราชวงศ์และข้าราชการชั้นสูงถึงจะได้เข้าเรียนเหมือนอย่าง SHAN CHIEF SCHOOL ในเมืองตองจี ที่รัฐบาลอังกฤษตั้งให้เพื่อลูกเจ้าฟ้าและราชวงศ์ SHAN STATE เพราะมีคนเข้าเรียนมากจึงต้องบุกตั้งแต่เกิดคือให้อยู่ใน Waiting List ไว้ เจ้าชายจะได้เข้าเรียนในปี 1973

ด้วยความช่วยเหลือของ Sir Richard Whittington ที่แนะนำให้ และด้วยการ Recommend ของ Mr. D.J.Gibson H.M.Consul Chiang Mai และ ท่าน Sir Anthony Runbold เอกอัครราชทูตอังกฤษ เจ้าชายถึงมีหวังที่จะเข้าไปเรียน ณ Eton College ได้ ดังนั้น เจ้าชายต้องไปเรียนที่ประเทศอังกฤษตั้งแต่อายุ 10 ขวบ จะต้องรู้ภาษา Latin French, Mathematics, English and English History and Geography ก่อนที่จะเข้าเรียนเมื่ออายุ 12 ปี และ เมื่ออายุ 11 ปี จะต้องเข้าสอบ Attitude test ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 1 ภาษาฝรั่งเศส เป็นภาษาที่ 2 เพื่อเข้าอยู่ใน

General Guaranteed เจ้าชายต้องใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Prince Khemarata Kunsuik-Mengrai ชื่อเล่นภาษาอังกฤษว่า Robert เป็นชื่อที่ Miss Helen

Newman อาจารย์สอนพยาบาลมาอยู่ด้วยในห้องคลอด เมื่อเจ้าชายเกิดที่โรงพยาบาลแม็คคอร์มิคตั้งให้ ซึ่งเป็นชื่อของบิดาของท่าน ในโรงเรียนที่เจ้าชายไปเรียนครั้งแรกที่ Edgeborough School เพื่อน ๆ ก็เรียกว่า Robert

หม่อมธาดาไปอังกฤษครั้งแรกกับเจ้าชายเมื่อ
เจ้าชายอายุได้ 10 ขวบ ในปี ค.ศ. 1970

เจ้าชาย ถูกลดชั้นไปเรียนชั้น ป.2 เพราะ ป.3 จะต้อง เรียนภาษา Latin ด้วย และครูไม่เชื่อว่าเจ้าชายจะรู้ภาษาอังกฤษดีทั้งฝรั่งเศสด้วย เพราะหัดดีข้าพเจ้าขอนักศึกษามหาวิทยาลัย เชียงใหม่ Major ฝรั่งเศสมาสอนพิเศษให้ ตั้งแต่เจ้าชายอายุ 8 ขวบ เป็นผลให้เจ้าชาย เรียนชั้น ป.3 สอบผ่าน Latin อังกฤษ และฝรั่งเศสได้ทุกวิชา จึงได้เรียนชั้น ป.4 เรียนได้ดี คุณครูจึงให้เรียน ป.5 และจบ ป.6 ในปีเดียวกัน เมื่ออายุ 12 ปี จึงไปเข้าเรียน College ที่ Bradfield College ด้วย ความกรุณาของ Mr. และ Mrs.C.B Mitchell head master ของโรงเรียน Edgeborough ที่เจ้าชายเรียนอยู่ นอกจากนั้นเจ้าชายยังได้ Best all round ของโรงเรียนด้วยได้ The Triers Trophy จาก Lord and Lady

Baden Powell ที่เป็นนักเรียนไทยคนเดียวแต่ได้เป็นหัวหน้านักเรียนทั้งโรงเรียน ด้วย เมื่อเรียนจบโรงเรียนนี้ครูใหญ่คือ Mr.Mitchell ได้เชิญให้ข้าพเจ้าเดินทาง มาอังกฤษ เพื่อร่วมแสดงความยินดีในงานด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึกยืนอยู่หน้า
Edgeborough ที่เจ้าชาย
เรียนอยู่ในชั้นประถม

เจ้าฟ้าขุนศึกและหม่อมราชดาไปเยี่ยม Miss Helen Newman เมื่อเดินทาง
มาเชียงใหม่ ภายหลังเกษียณแล้วที่มหาวิทยาลัยพายัพ

หม่อมราชดาถ่ายกับ Mr.Mitchell
คนยืนกลางถัดมาคือ Mrs Mitchell ที่บ้านใน Surrey

ขวาสุดของเจ้าชายคือ Charles ถัดมาทางซ้ายเป็น Mrs.S.Cope และ Sarahs ถ่ายที่บ้าน "The Hoppet" Little Baddow ใน Essex เป็นครอบครัวที่เจ้าชายมาอยู่ด้วย เมื่อไปอังกฤษครั้งแรกอายุ 10 ขวบ

หม่อมธาดา กับ Miss Agnes Gresham Wells รองหัวหน้า ก.พ. ใน London ถ่ายอยู่หน้า ก.พ. เลขที่ 28 Princes Gate

หม่อมธาดาถ่ายรูปกับเจ้าชายที่สนามบิน Heathrow ขณะจะเดินทางกลับเมืองไทย เมื่อไปแสดงความยินดีที่เจ้าชายเรียนจบที่ Edgeborough Prep School Frensham Surrey ได้ Best all round ในปี ค.ศ. 1971

หม่อมธาดารับทุนจากหัวหน้า USOM ที่กรุงเทพฯ เพื่อเรียนในภาคฤดูร้อนในวิชาการบริหารธุรกิจ, วิชาการตลาด และวิจัยการตลาด ที่มหาวิทยาลัย Harvard และ Study tour ทัวอเมริกา มีกำหนด 3 เดือนในปี ค.ศ. 1970 เมื่อไปส่งเจ้าชายเรียนที่ประเทศอังกฤษ แล้วแยกไปเรียนที่อเมริกา

หม่อมธาดาเดินทางไปส่งเจ้าชายเรียนชั้นประถมที่โรงเรียน Edgeborough Prep School ด้วยความกรุณาของ Mr. V.E.W. Stewart กับภรรยา คือ Mrs. Elizabeth ซึ่งอยู่เมือง Guildford Surrey ช่วยติดต่อหาให้ Mr. Stewart เคยรับราชการในรัฐบาลอังกฤษในพม่า และเป็นเพื่อนกับเจ้าฟ้าขุนศึกด้วยและมีภรรยาเป็นพม่าชื่ออังกฤษเป็นเวลาพอดีหม่อมธาดาได้รับทุนของ USOM ไปเรียนการบริหารที่อเมริกาด้วยการสนับสนุนของสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทยไปด้วยกัน 5 คน

ด้านหลังโรงเรียน Edgeborough ที่เจ้าชายไปเรียนชั้นประถม ในปี ค.ศ. 1970-1971 จะเห็นเจ้าฟ้าขุนศึกอยู่ในภาพ เพราะไปเยี่ยมชมดูโรงเรียน เมื่อครั้งไปร่วมแสดงความดีใจเจ้าชายเรียนสำเร็จปริญญาตรี B.Sc. ที่มหาวิทยาลัย DURHAM ในปี ค.ศ. 1982 เดินทางโดยลำพังคนเดียว

เดินทางจากอังกฤษพร้อมเจ้าชายถึง สนามบินดอนเมืองกรุงเทพฯ พบท่าน ผู้หญิงวิจิตรา ธาระรัชต์ ท่านบอกว่ามารับ ลูกสาวเดินทางมาจากอังกฤษเช่นเดียวกัน

เจ้าฟ้าขุนศึกเมิ่งรายมารับเจ้าชายและ หม่อมชาดาที่สนามบินเชียงใหม่

นี่เป็นภาพวาด Bradfield College ที่ Berkshire ประเทศอังกฤษที่
เจ้าชายไปเรียนชั้นวิทยาลัย เมื่ออายุ 12 ขวบในปี ค.ศ.1972 แทนที่จะไปเรียนที่
Eton College เมื่ออายุ 13 ปี ใน ค.ศ.1973 เพราะคุณสจด์ ครีวณิก หัวหน้า
ก.พ. ผู้ดูแลนักเรียนไทยในประเทศอังกฤษแนะนำว่าไม่ควรรอเข้าเรียนที่ Eton เสีย
เวลาเด็ก การเข้าเรียน College ไทหนักดีทั้งนั้น ขอให้เข้าเรียนได้ ที่สำคัญคือการ
เข้ามหาวิทยาลัย เพราะในอังกฤษนี้ เข้าเรียนมหาวิทยาลัยได้เป็นของยาก น้อยคนนัก
จะเข้าเรียนได้ แม้แต่คนอังกฤษเองก็เข้าได้ยาก ดังนั้นไม่ควรรอให้เสียเวลาเรียน
ข้าพเจ้าจึงทำตามคำแนะนำให้เจ้าชายเรียนที่ Bradfield college ซึ่ง Mr.+Mrs.
Mitchell ก็เห็นดีด้วยและท่านทั้งสองก็ยอมเป็นผู้ปกครองให้ เพราะ Eton เป็น
College อยู่ในใจกลางกรุงลอนดอน มีทางที่จะทำให้เด็กเสียคนได้ง่าย Mrs.

Mitchell เกรงข้าพเจ้าจะไม่เชื่อ
เขา พาเจ้าชายและข้าพเจ้าไปดูก็
เห็นจริงตามที่บอก เนื่องจากเจ้า
ชายเรียนทุนส่วนตัวแต่ขออยู่ใน
ความดูแลของก.พ. เพราะก.พ.
เอาใจใส่ดูแลนักเรียนดีมาก และ
เป็นผลทำให้ ก.พ. ลอนดอนรู้จัก
Bradfield College สะดวก
ที่แนะนำผู้ปกครองนักเรียนไทย
ให้ส่งลูกๆ มาเรียนในเวลาต่อมา.

เจ้าชายเมื่ออยู่เป็นหัวหน้าบ้าน

House on the hill" Bradfield College, Berkshire 10-11-1985

Silver company earns honour

8-September 1973

CHIANG MAI

A silverware company here has been awarded the Thai Industrial Standards Institute's quality certification.

Tada Factory, the award winner, is owned by Mom Tada Kunseuk Mengrai, and deals in silverware, jewelry and objet d'art. Tada's silverware will now appear with the TISI quality mark stamped on it.

The certificate was given after stringent TISI investigation. Methods of production were investigated, quality control assessed and random samples of products chosen for test in the Department of Science's laboratories. Tada top-grade products came through in excess of requirements. The standard against which the certification process was carried out requires a minimum of 92.5 % silver (compatible with interna-

tional standards). Tests showed the silver content of test samples from Tada to contain 98%.

Tests and surveillance however do not end here. Unannounced factory visits by TISI teams, random tests of samples and examination of quality control records will go on so long as these products continue to hold TISI's mark of quality.

"The award to Tada is the first in the consumer field," said Mr Chalwai Sangruji, acting director of TISI.

หม่อมชาดา ชุนตีก-เม้งราย ถ่ายร่วมกับลูกค้า ณ ร้านชาดา 12 ถนนห้วยแก้ว
เชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดา เมื่อมาอยู่เชียงใหม่ก็มาทำการค้าขายเครื่องเงินตามตระกูลของหม่อมธาดาซึ่งเป็นช่างเงินและค้าขายเครื่องเงินมาแต่กษัตริย์เชียงใหม่ ต้อนช่างเงินมาจากพม่าเมื่อรบชัยชนะได้ ชั่ว 3 คนมาแล้ว ในสมัยหม่อมธาดานี้

ในภาพเป็นหม่อมธาดา กำลังคุยกับคุณ เคนเลน ภรรยา ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีธานินทร์ กรัยวิเชียร เมื่อพาราชาอัครนตฤกะจากมาเลเซีย มาชมเครื่องเงินเชียงใหม่ในร้านธาดา (คนยืนหันหลังใส่เสื้อสีขาวคือภรรยาท่านนายกรัฐมนตรี)

หม่อมธาดาได้รับทอดธุรกิจเครื่องเงินมาจากมารดา คือ นางบัวจันทร์ ซึ่งเป็นนายทุนและรับซื้อสินค้าเครื่องเงินทั้งหมดจากหมู่บ้านที่ทำกันในบ้านโดยพ่อสอนลูกสอนหลานสืบๆ กันมาในนามร้านแม่บัวจันทร์ ต่อมาหม่อมธาดาย้ายมาอยู่ถนนห้วยแก้วจึงเปลี่ยนชื่อเป็น "ร้านธาดา" โดยให้ช่างมีโอกาสแสดงฝีมือนำเข้าประกวดในงานแสดงสินค้าหรืออุตสาหกรรมต่างๆ ให้ช่างได้รางวัลเกียรติยศ เหรียญเกียรติคุณ จากกรมอุตสาหกรรม และหอการค้าไทย เครื่องเงินจึงเป็นที่นิยมของคนไทยและต่างประเทศทำให้ถนนวัวลายมีร้านขาย

เครื่องเงินมากขึ้นเรียกว่าหมู่บ้านเครื่องเงินหรือรู้จักในนามของชาวต่างประเทศว่า "Silver Village" ต่อมาสินค้าเครื่องเงินมีราคาแพงขึ้น พ่อดีมีลูกค้าจากกรุงเทพฯ คนหนึ่งเข้ามาในร้านธาดาเพื่อซื้อเครื่องเงินเกิดมีความคิดอยากให้อินค้าเครื่องเงินมีราคาถูกลงจึงขอความร่วมมือจากข้าพเจ้าให้เป็นผู้สละลดราคาให้ ตัวเขาจะหาวัตถุดิบแบบมาให้เองข้าพเจ้าตกลง ลูกค้านั้นจึงใช้อลูมิเนียมเป็น ชิ้น, ถาด และโกข้าวเป็นต้นส่งมาให้ข้าพเจ้าๆ จึงส่งไปให้ช่างเงินในหมู่บ้านวัวลายทำ เนื่องจากสินค้ามีมากช่างจึงสอนคนรุ่นใหม่ให้ทำสืบกันกลายเป็นสินค้าอลูมิเนียมเกิดขึ้น และลอกเลียนแบบกันเกิดขึ้น หลายบริษัทล้วนแต่เป็นฝีมือช่างเงินทั้งสิ้น นอกจากนั้นข้าพเจ้ายังเอาเครื่องไม้เป็นโอหรือขันโตก และแจกันจากหมู่บ้านตองกายนในเชียงใหม่ให้ช่างเงินสลักลดราคาตอบแทนทำให้สวยงามขึ้นเป็นที่นิยมของลูกค้าจึงเกิดเป็นสินค้าแกะสลักกันมากมายก็เป็นไปโดยช่างเงินทั้งสิ้น เกิดเป็นสินค้าใหม่เพิ่มผู้ประกอบการใหม่มากมายทำรายได้ให้แก่คนในหมู่บ้านทำให้ครอบครัวอยู่ดีกินดีเป็นพลเมืองดีของชาติและทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นด้วยทางหนึ่ง

คนนั่งขวาสุด Mr.D.J.Gibson ถัดไปเป็นกงสุลอเมริกันเชียงใหม่
คุยกับ Mr.W.Young ที่บ้านเจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย

เจ้าชายเมืองเมืองราย (พี่ชายต่างมารดาเจ้าฟ้าขุนศึก) มาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก
และครอบครัวที่เชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกเมิ่งรายเป็นประธานกรรมการประกวดนางงามในงานฤดูหนาว เชียงใหม่ ประจำปีวันที่ 31 ธันวาคมเป็นประจำตลอด และต่อมาในสมัยท่านผู้ว่านิรันดร์ ชัยนาม ด้วย เสร็จประกวดนางงามแล้วท่านก็ฉลองวันเกิด 1 มกราคมกับเพื่อนฝูง

เจ้าฟ้าขุนศึก จะเปิดวิทยุเทียบนาฬิกา เวลา 18.00 น. กับ Big Ben จาก สถานีวิทยุ B.B.C ประเทศอังกฤษทุกวัน แล้วฟังข่าว B.B.C ต่อเป็นประจำ ตลอด เมื่ออยู่บ้านในเชียงใหม่

SHROPSHIRE STAR MONDAY, SEPTEMBER 27, 1976 5

A shopkeeper in Chiang Mai shows off an ornate silver bowl crafted in this Thailand town. The bowl tells a story of the rural life in Thailand's northern areas. Chiang Mai is fast becoming a tourist centre.

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย เป็นภาพข่าวในหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ กำลังอธิบาย
 ลวดลายในชิ้นเงินให้ลูกค้าในร้านขายเครื่องเงิน "ธาดา" ถนนห้วยแก้ว

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย ไปเยี่ยมและกำลังดูเด็กเยาวชนฝึกงานในสถานพินิจ เชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดา ถ่ายกับพระครูโสภาสคณภิบาลเจ้าอาวาสวัด
หมื่นสารในงานฉลองพระวิหารวัดหมื่นสาร

เจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดา

นั่งอยู่ที่ประตูพระวิหารด้านที่เป็นเจ้าภาพก่อสร้าง ณ วัดหมื่นสาร

เจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดา นั่งพักผ่อนอยู่ในสวนหลังบ้าน "หอเหมงราย"

หม่อมธาดา ไปในงานสงกรานต์ที่สวนบวกหาด
ได้ออกเอื้องคำมาฝากเจ้าฟ้าขุนศึก

ถ่ายร่วมกับทองคำ คนสนิทจากเชียงใหม่ เดินทางมาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก
และออกมาดูเด็ก ๆ เล่นน้ำสงกรานต์

เด็ก ๆ เปิดท่อจากน้ำห้วยแก้วมาเล่นสงกรานต์กันบนถนนห้วยแก้ว
หน้า "ร้านธาดา" ซึ่งอีกฟากหนึ่งกำลังก่อสร้างโรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์อยู่

เจ้าฟ้าขุนศึก และหม่อมธาดา
ออกมาส่งแขกที่มาเยี่ยมซึ่งมี นวลแม่บ้านอยู่ด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึกออกมาดูนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิ่งการกุศลในวันเฉลิม
พระชนม์พรรษาที่ 5 ธันวาคม มีอายอยู่เป็นเพื่อนหน้าร้านธาดา

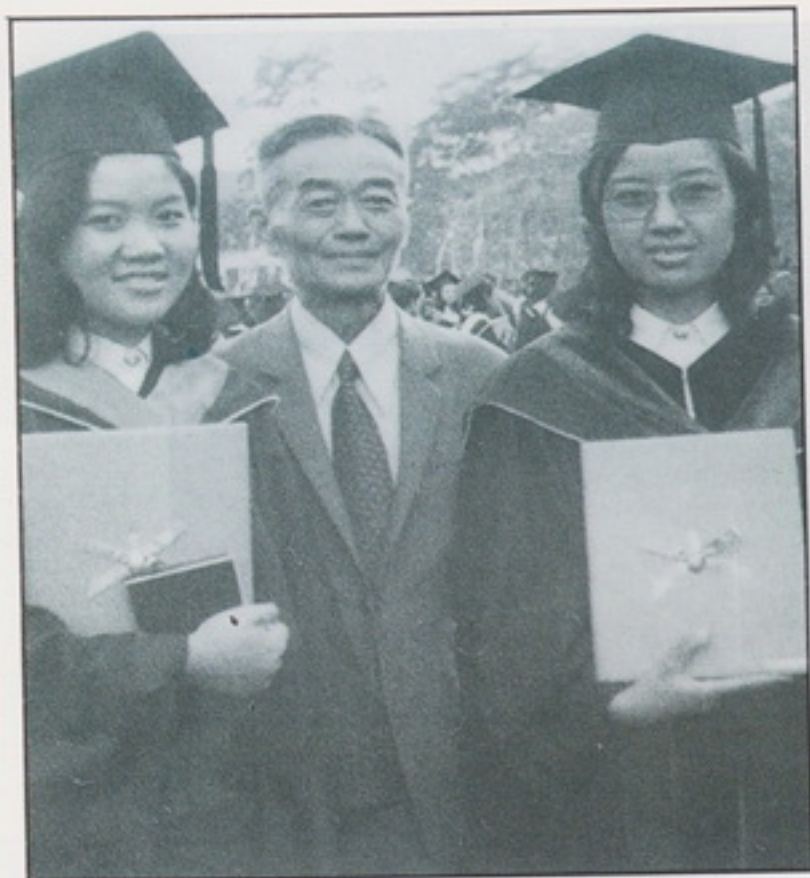

เจ้าฟ้าขุนศึกนำพุ่มไปบูชาพระอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

เจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดาในวันฉลองเปิดพระอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

เจ้าฟ้าขุนศึกมีความสุข
และยินดีกับความสำเร็จของ
เจ้านางน้อยได้รับปริญญาแพทย์
และเจ้านางແທ່ງได้รับปริญญา
ทางเศรษฐศาสตร์ พร้อมกันจาก
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึก เดินในสวนตอน
เย็นๆ มือถือตระกร้าเล็กๆ โพล่หลัง
เพื่อเก็บดอกไม้ถวายพระพุทธทุกวัน
ภาพถ่ายโดย กิติ (ช้าง) ที่
สนามหน้าบ้าน หอเม็งราย เมื่อ 23
ต.ค. 2526

เจ้าฟ้าชนศึกพาเบ้ง ลูกชายเจ้านางแหลง ออกมาดูน้ำท่วมถนนห้วยแก้ว
ในฤดูฝนตกชุก ทำให้น้ำไหลล้นท่อเสมอ

หม่อมธาดาพาเบ้งมาดูหลังบ้าน
ซึ่งในเวลาเดียวกันน้ำก็ไหลเข้าประตูบ้าน ท่วมหลังบ้านด้วย

งานพิธีทำบุญให้ “แม่บัวจันทร์” มารดาหม่อมธาดา ณ บ้านเลขที่ 191 ถนนววลาย เชียงใหม่ เมื่อปี 2509 มีเจ้าฟ้าขุนศึกพร้อมด้วยครอบครัว

Mr. Richy และคุณพรรณา บัวสุวรรณ ภรรยาและบุตรชายมาเยี่ยม เจ้าฟ้าและหม่อมธาดาที่บ้านหอ MENGRAI ถ่ายพร้อมกับคุณวัฒนา (นิว) เลขาฯ ตั้งแต่ตั้งบริษัท C.M.I.C. เป็น Chase Manhattan Investment ครั้งแรกปี พ.ศ. 2513 Mr.Richy เป็น General manager the Chase Manhattan Bank N.A. และคุณพรรณา เป็นเลขาฯ ท่านทั้งสองเป็นต้นคิดตั้ง Chase Manhattan Investment หรือ C.M.I.C.

(คุณพรรณาคือคนใส่เสื้อสีขาวนั่งติดกับหม่อมธาดา)

หม่อมราชดาอินอยู่ข้าง Mr.เดวิด ร็อคกี้ เฟลเลอร์ มหาเศรษฐีของโลกผู้เป็นประธานกรรมการ Chairman The Chase manhattan Bank N.A. ฝรั่งเศสข้างหลังคือ เลขาฯ และที่ยืนซ้ายสุดเป็น General manager the Chase manhattan Bank N.A. กรุงเทพฯ ถ่ายร่วมกันเนื่องในงานต้อนรับท่านที่มาเยี่ยมลูกค้าใน กรุงเทพฯ

เจ้าฟ้าขุนศึกและหม่อมราชดานั่งดูงานไม้ดอกไม้ประดับผ่านหน้าบ้าน และบริษัท C.M.I.C เมื่อ 4 ก.พ. 2532

ในปี พ.ศ. 2513 ข้าพเจ้าได้รับทุน A.I.D. (จาก USOM) ไปศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจและวิชาการด้านตลาด และวิจัยการตลาด ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ภาควิชาธุรกิจใน ประเทศอเมริกา การไปศึกษาครั้งนั้นด้วยการสนับสนุนของสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย เชียงใหม่เมื่อสำเร็จกลับมาเป็นเวลาพอดี บริษัท เซสแมนฮัตตัน อินเวสต์เมนต์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นธุรกิจแขนงหนึ่งของตระกูลรีดกีเฟลเลอร์ มหาเศรษฐีของโลก ขยายกิจการมาเชียงใหม่ได้มอบให้ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนดำเนินกิจการในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นสาขาแห่งแรกในประเทศไทยในเดือนสิงหาคม 2514 เป็นต้นมากิจการนี้อยู่ในตึก ซึ่งเป็นบ้านของข้าพเจ้าเอง กิจการเติบโตขยายขึ้นเป็นลำดับต่อมา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกกฎหมายให้กิจกรรมของชาวต่างประเทศขายหุ้นให้คนไทย 51 % บริษัทได้ขายกิจการทั้งหมดให้บริษัทยิมเอ็นชอยและธนาคารกสิกรไทย จำกัด และมีข้อแม้ว่าข้าพเจ้าและพนักงานบริษัททุกคนก็ยังได้ทำงานอยู่เหมือนเดิมและในสถานที่เดิม C.M.I.C. จึงเปลี่ยนนามใหม่เป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ศรีมิตร อยู่ในสถานที่เดิมนี่ จนถึงเดือนตุลาคม 2532 ย้ายไปอยู่ถนนโชตนา แต่ภายหลังกลับมา ถนนห้วยแก้ว ถนนคอนโด Hill Side ชั้นแรก สถานที่สวยงามสะดวกสบายทุกประการ

ชวนแห่ไม้ดอกไม้ประดับ
ผ่านหน้าบ้านหอ MENGRAI
และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์
ศรีมิตรจำกัด เมื่อ 4 ก.พ. 2532

“คุ่มเจ้าชาย” และบริษัทขุนศึก-เมืองราย จำกัด เป็นบริษัทส่งออกใบยาสูบแห่งทุกชนิดซึ่งเป็นใบยาเบอเร็ยเป็นส่วนใหญ่ที่บริษัทขุนศึกเมืองราย ส่งออกตลาดยุโรปและอเมริกา ก่อตั้งขึ้นโดยบริษัท Intabax เป็นบริษัทที่ส่งออกใบยาสูบติดอันดับโลกมาขอให้หม่อมธาดาเปิดเพื่อเป็น Exporter แทนบริษัท Intabex ในประเทศไทย ซึ่งเป็น 1 ใน 38 ประเทศในโลก โดยผู้จัดการธนาคารเชสแมนฮัตตันในกรุงเทพฯ ให้มาติดต่อหม่อมธาดา ถ้าหม่อมธาดาตกลงรับก็หมายความว่า Intabex เกิดขึ้นได้ในประเทศไทยเพราะหม่อมธาดาเป็น C.M.I.C. ถือเป็นบริษัท ส่งเสริมการเงินลงทุน

เจ้าฟ้าขุนศึกกับหม่อมธาดา ยืนอยู่หน้า “คุ่มเจ้าชาย” ซึ่งได้มอบให้ Mr. Martin Nihof และครอบครัวเป็นผู้จัดการบริษัทอยู่

เจ้าฟ้าขุนศึกทำบุญเปิดบริษัทขุนศึก-เม็งรายจำกัด

หม่อมราชวงศ์ดำถ่ายรูปกับฝรั่ง 2 นาย ซึ่ง Intabex ให้มาเป็นผู้จัดซื้อใบยาสูบ
ให้บริษัทขุนศึก-เม็งราย และจัดการอบ และ Pack เพื่อการส่งออก

คนยืนที่ 2 จากซ้าย คือ Mr. Martin Nihof ผู้จัดการ บริษัท Intabex ในประเทศไทยและเป็น Marketing ให้ บริษัทขุนศึก-เม้งรายด้วย คนใส่เสื้อสีดำ อยู่ติดหม่อมมธาดา คือภรรยาของเขา และทุกคนในภาพเป็นฝ่ายบริหารทั้งสองบริษัทด้วย

ถ่ายรูปกันอยู่หน้าคฤหาสน์ มีเจ้านางเพลงรวมอยู่ด้วยขณะเป็นผู้จัดการ บริษัทขุนศึก-เม้งราย เมื่อเริ่มก่อตั้งระยะหนึ่ง โดยมีคุณเข็มทอง คนยืนขวาสุด เป็นเลขา ฯ ทั้ง Intabex ด้วย ตลอดทั้งคุมการเงินของทั้งสองบริษัทเป็นอย่างดี มาตั้งแต่ก่อตั้งบริษัทตลอดมา

จากซ้ายคือ

Mr. Antony TABERER เป็น Owner and Chairman
Mr. Audre รองผู้จัดการ Intabex ในเชียงใหม่
หม่อมธาดา

Mr. CLIVE PARKER เป็นเจ้าของและผู้จัดการใหญ่

Mr. GAVIN HARLEY เป็นรองผู้จัดการทั่วไปและ Marketing
บริษัท Intabex S.A. มี Headquarter Office อยู่ในกรุง ANTWERP ประเทศ
เบลเยียม และบริษัทในเครือที่ใหญ่ที่สุดอยู่ในเมือง ZIMBABWE ซึ่งมีเมืองหลวงชื่อ
HARARE (ฮาราเร) ผู้บริหารทั้งหลายเหล่านี้เป็นผู้ดูแลบริหารและจัดการตลาดให้
บริษัทขุนศึก-เม็กราย จำกัด หม่อมธาดาเป็นเพียงฝ่ายหาทุนและติดต่อทางราชการ
ให้ ลำพังหม่อมธาดาทำเองไปยาสูบสักหนึ่งกิโลกรัมก็คงขายไม่ได้แน่นอน

ฝ่ายบริหารทุกคนถ่ายรูปหมู่ร่วมกันอยู่หน้า Office บริษัท

ภายในโรงงานไผ่ยาสูบ บริษัทขุนศึก-เมืองราย จำกัด

ส่วนหนึ่งของคณงานเมื่อเวลาพัก

นั่งสังสรรค์กันในบ้านพัก

ร่วมสังสรรค์กันในบ้าน Mr. Audre รองผู้จัดการ Intabex และเป็น Marketing ให้บริษัทขุนศึก-เม็งราย จำกัด และยังทำหน้าที่จัดซื้อแล้ว อบ และ Packing ส่งออกด้วย

ฝรั่งฝ่ายบริหาร Intabex และ Marketing บริษัท ชุนคีก-เม็งราย มาเยี่ยมเจ้าฟ้าชุนคีกและหม่อมธาดา ที่ หอ Mengrai House ด้วย

สังสรรค์กันเมื่อยามพักผ่อนจากการงาน

ในบ้าน "คุ้มเจ้าชาย" ขณะนี้หม่อมธาดาเลิกทำการค้าใบยาสูบแล้วเพราะรู้สึกจะเป็นบาป "ยาสูบ" เป็นยาเสพติดชนิดหนึ่ง และมีการต่อต้านการสูบบุหรี่ไปทั่วโลก ด้วย แต่หม่อมธาดาถอนตัวโดยให้ Intabex ยังอยู่ในประเทศไทย ให้เขาตั้งเป็นบริษัท Intabex (ประเทศไทย) Ltd.Co. ขึ้น ขณะนี้ซื้อกิจการใบยาของเสี่ยสมพงศ์ (ถึงแก่กรรม) ทั้งหมด กลายเป็นบริษัท Intabex ที่ใหญ่บริษัทแห่งหนึ่งในเชียงใหม่

คนนั่งกลางคือ Mr.Antony Taberer กำลังยกป้าย Intabex Thailand ขึ้น
ในห้องประชุมบริษัท ซึ่งมีหม่อมธาดา และเจ้าชายแสดงความยินดีด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึกและหม่อมธาดาร่วมในการเลี้ยงแสดงความยินดี

หม่อมธาดาสงเคราะห์ช่วยเหลือครอบครัวคนงานโดยตลอด เช่นให้ทุนการศึกษาเล่าเรียนพยาบาลจนสำเร็จตลอดหลักสูตร และหางานให้ทำ ในรูปมาราบเจ้าฟ้าขุนศึก-เม็กรายและหม่อมธาดาให้ช่อดอกไม้แสดงความยินดีก่อนไปรับปริญญาพยาบาลจากมหาวิทยาลัยพายัพ และได้บรรจุเข้าทำงานใน ร.พ.มหาราชนครเชียงใหม่

คนงานบางคนก็ได้รับความเมตตาจากหม่อมธาดาได้จัดการแต่งงานให้

นายดาบแดงและนางบัวจันทร์ พัฒนถาบุตร บิดามารดาของข้าพเจ้าเริ่มรับประทานอาหารมังสิวิโรติเมื่อ พ.ศ. 2500 และฝึกสมาธิ เรื่อยมาและท่านทั้งสองไปศึกษาวิชาพระอภิธรรมที่ท่านอาจารย์ทองวัดเมืองมาด้วย มารดา

ข้าพเจ้าเริ่มป่วยจะไม่สู้ได้ไปศึกษาด้วยตนเองบ่อยนักจะคอยฟังเมื่อบิดาข้าพเจ้ามาเล่าให้ฟัง เมื่อถึงเวลาสอบผลปรากฏออกมามารดาข้าพเจ้าได้ที่ 3 ส่วนบิดาได้ที่ 13 แต่บิดาข้าพเจ้าก็ได้ท้อถอย ศึกษาต่อไปมิได้ขาด ท่านจึงศึกษาอภิธรรมสำเร็จทุกชั้น และได้ปริญญาทางอภิธรรมเมื่ออายุได้ 88 ปี และปฏิบัติธรรมเรื่อยมาแต่ท่านสนใจทางการเมืองด้วยจึงให้นายปรีดา พัฒนถาบุตร น้องชายข้าพเจ้าเล่นการเมืองทั้งเทศบาล และ ส.ส. สั่งข้าพเจ้าว่าให้ดูแลปรีดาให้เขาได้เป็น ส.ส. ให้ได้จะได้เชิดชูวงศ์สกุลต่อไป เขาจะได้เป็นรัฐมนตรี ผู้ที่ให้เขาได้เป็นรัฐมนตรีนั้นคือ คึกฤทธิ์ ต่อมาก็เป็นจริงดังท่านว่า ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมชได้เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีผู้แทนคือ ส.ส. เพียง 18 คน และปรีดาได้เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกฯ ซึ่งมี ส.ส. ตำลึงในสมัยนั้นบิดาข้าพเจ้าจากพวกเราไปด้วยอาการสงบเมื่อท่านมีอายุ 94 ปี

วันหนึ่งเจ้านางสุคันธรา มาเยี่ยมแม่ข้าพเจ้าเพราะท่านก็ชอบไปศึกษาพระอภิธรรมเหมือนกัน เจ้านางพูดกับมารดาข้าพเจ้าว่าแม่จันทยังบ่ฮือธาตาฝึกทำสมาธิพ่อง บ่หันธาตาจะต้องทำอะหยังอีกได้รับมรดกจากเจ้านายเชียงตุงมาถึง 7 องค์ เพราะเจ้าขุนศึกเป็นน้องหล้ากินตึงเจนนี้อบ่เซียงขณะนั้นข้าพเจ้านั่งอยู่ร่วมสนทนาด้วยมารดาข้าพเจ้าก็ตอบว่าถึงเวลาเขาจะฝึกของเขาเองก็จริงอย่างเจ้านางสุคันธราว่ารวมทั้งบิดามารดาให้ข้าพเจ้าอีกก็เป็น 8 กอง (ก็สบายไป 8 อย่าง) แก้วแหวนเงินทองทรัพย์สมบัติอันเคลื่อนที่ได้ถูกข้าพเจ้าขนมาฝากมารดาข้าพเจ้าไว้หมดส่วนที่มาจากมรดกนั้นข้าพเจ้าขอหยิบเหล็กโบราณใหญ่ท่าน 1 ใบ (หยิบเหล็กแดงที่เรียกกัน) ใส่ซองไว้โดยที่ท่านไม่ทราบข้าพเจ้าบอกท่านเพียงว่าซองนี้เป็นของเล็ก(ชื่อเล่นข้าพเจ้า) ฝากเก็บไว้อย่าให้ไผ่คี ชี้ค้ำเอาบักมาครวหน้าค้อยมาใช้ ข้าพเจ้ามาเยี่ยมบ้านทุกปีก็ขนมาทุกปีตลอดเพราะทิ้งไว้เชียงตุงก็ไม่ได้ใช้ นอกจากจะประดับแต่งตัวในงาน

พิธีประจำปีและรับแขกเมืองบ้าง แต่ต้องไปวัดทุกวันพระในระหว่างพรรษา คือ เจ้านายทุกพระองค์รวมทั้งเด็กด้วย จะต้องไปวัดหัวช่องในตอนบ่ายประมาณ 2 โมงเป็นต้นไป เพื่อฟังเทศน์ และเจ้านายผู้ชายต้องแต่งตัวแบบเชียงตุงโพกตัว ส่วนเจ้านายผู้หญิงต้องใส่ผ้าชิ้นไหมห้ามมีดอกหรือลวดลาย (สมัยก่อนเถงตีไกล้ ห่อไหมจะเป็นที่ทำเครื่องประดับประจำราชวงศ์ และห่อผ้าไหมเจ้านายด้วย) สมัย ข้าพเจ้าอยู่นิยมใช้ผ้าไหมโคราชของเมืองไทยจึงมีต้องห่อผ้าใช้อีก และก็ไม่ต้องใช้เครื่องประดับ เพราะไปปฏิบัติธรรม ต่อมาอีกกระยะหนึ่งเจ้าบัวนวลพี่สาวเจ้ายอด เมืองได้แต่งงานกับอเมริกันชื่อ Mr. Joe Huffman เป็นคนทำงานในหน้าที่ผสม สีย้อมไหมไทยให้ Jim Tompson เจ้านายเชียงตุงจึงหันมานิยมใช้ผ้าไหมไทยของ Jim Tompson ไหมไทย

เมื่อเจ้าฟ้าขุนศึกถูกทหารพม่าจับที่อย่างกุ่ม และกักบริเวณให้อยู่แต่ในบ้านเท่านั้น ข้าพเจ้าอยู่เชียงตุงในหอไหมตามลำพัง ไม่มีใครมาเยี่ยมมีแต่เจ้าแม่นางบุญยวง ท่านได้ปลอบใจข้าพเจ้าว่าอย่าไปถือสาเขา ทุกคนเกรงก็กลัวหมดไฟ ให้พวกเราทำบุญทำทานไป และทำพิธีบวงสรวงทำพิธีกรรมต่างๆ ที่แม่จะบอกให้ และจะอยู่เป็นเพื่อนช่วยบวงสรวงเตรียมจัดพิธีทำให้ ข้าพเจ้าก็ทำตามท่านแนะนำในระหว่างที่เจ้าถูกจับ 11 วันด้วยการทำบุญ ทำทานแจกของแก่บริวารและคนในของเจ้าฟ้าขุนศึกทุกวัน ซึ่งมีมากมายโดยทั่วหน้าอย่างฝนท่าแก้วฉะนั้น เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย เป็ด ไก่ และเรือกสวนไร่นาอยู่กับผู้ใด บริวารหรือคนในได้รับผิดชอบกระทำในส่วนนั้น ก็ยกมอบเป็นกรรมสิทธิ์แก่เขาและครอบครัวไปเลย แม้แต่อาวุธที่มีอยู่บ้างเช่นปืนมีอยู่ในห้องเก็บของใต้ถุนหอไหม ข้าพเจ้าก็แจกจ่ายแก่บริวารและคนในที่พลัดกันมาเป็นเพื่อน ช่วยเตรียมทำพิธีกรรมและรักษาความปลอดภัย โดยมีให้นามาคิน ข้าพเจ้าเหลือไว้ปืนพกกระบอกเดียวที่พณฯ ชาติชายให้เจ้าฟ้าขุนศึกไว้เป็นที่ระลึกเท่านั้น

เจ้าฟ้าขุนศึกและหม่อมธาดาเตรียมตัวออกไปสนามบินเชียงใหม่เพื่อรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย กับหม่อมธาดาเตรียมตัวไปร่วมงานพิธีสมโภชสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ ที่สนามกีฬาเทศบาลนครเชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกและหม่อมมาลาถ่ายร่วมกับเพื่อนฝรั่งที่สนามบินเชียงใหม่ คอยรับราชอาคันตุกะจากต่างประเทศ มาเป็นแขกเมือง ณ พระตำหนักภูพิงค์

มีพิธีสมโภชรับแขกเมืองพระราชอาคันตุกะ ด้วยพิธีบายสีสู่ขวัญผูกข้อมือตามประเพณีเชียงใหม่ของเจ้านายฝ่ายเหนือ

เจ้าฟ้าขุนคึกและหม่อมธาดา ที่
สนามบินเชียงใหม่ คอยรับมกุฎราชกุมาร
เจ้าชายปาลาวี แห่งอิหร่าน เสด็จมาเป็น
พระราชอาคันตุกะ และมาเที่ยวเชียงใหม่
ด้วย

หม่อมธาดาคอยรับแขกเมืองอยู่ที่ร้านธาดา

เพราะบางทีมาแวะดูเครื่องเงินโดยมิได้นัดหมาย

สมเด็จพระเจ้าจักรพรรดิประเทศญี่ปุ่น
สมัยเป็นมกุฎราชกุมาร เป็นพระราช
อาคันตุกะ เสด็จเชียงใหม่เจ้าฟ้าขุนศึก
เป็นผู้นำเสด็จชมสินค้าพื้นเมืองซึ่งทางจังหวัด
จัดอุตสาหกรรมต่างๆ และวิธีทำในอาคาร
สันตนาการคณะแพทยศาสตร์ มหา
วิทยาลัยเชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกนำเสด็จทอดพระเนตรชมการทำร่มบ่อสร้างและแสดงวิธีการร่มให้ดู

เจ้าฟ้าขุนศึกแนะนำวิธีทำของที่ระลึกเป็นไม้แกะสลักแก่ประธานาธิบดีฯ ราชอาคันตุกะมาเยือนเชียงใหม่ ในอาคารสันตนาการคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งทางจังหวัดจัดให้ชม อุตสาหกรรมทุกอย่างซึ่งมีในเชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกกำลังอธิบายวิธีทำทุกขั้นตอนของการทำเครื่องสังคโลก แก่ กษัตริย์ฯ พระราชอาคันตุกะ

เจ้าฟ้าขุนศึก นักษัตรีย์มาเลเซีย ชมสินค้าเครื่องเงิน
ที่ทางจังหวัดจัดให้ทอดพระเนตร ณ อาคารสันทนาการ
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึก นักษัตรีย์มาเลเซียเสด็จทอดพระเนตรสินค้าเครื่องเงินซึ่งทาง
จังหวัดจัดอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมกันในอาคารสันทนาการคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี นั่งร่วมกับ เจ้าชายฝ่ายเหนือ เฝ้าในงานพิธีฉลอง
สมโภชสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ที่สนามกีฬาเทศบาล
นครเชียงใหม่

จากซ้ายเจ้าหญิงทิพวรรณ หม่อมเสมอ หม่อมธาดา และท่านชายนิจ
อยู่เฝ้าในงานพิธีด้วย

หม่อมธาดา ถวายเงินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในการก่อสร้างตึก
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ 60 ปี

เจ้าฟ้าขุนคีกร่วมกับเจ้านายฝ่ายเหนือ ในพิธีสมโภชสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
ณ สนามกีฬาเทศบาลเชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึกนำเสด็จพระเจ้าโบดวงกษัตริย์ประเทศเบลเยียม พระราชอาคันตุกะ
เสด็จทอดพระเนตร อุตสาหกรรมต่างๆ ที่ทางจังหวัดจัดให้ร่วมกัน ในอาคาร
สันทนาศึกษาการคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นี่เป็นการรับประทานอาหารแบบชนโตกที่จัดรับแขกเมืองที่ไม่ใช่ราชอาคันตุกะ
ก็จะจัดธรรมดาแบบรับประทานอาหารร่วมกันและจัดแสดงโชว์ให้ชมบ้าง ในนี้มี ดร.วินิจ
วินิจนัยภาคย์ นั่งติดหม่อมราชดาทางซ้ายสุด และทางขวาสุดจะมีพระองค์เจ้าหญิง
สุทธศิริโสภา ฯ กับท่านนิจบุตรชายกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ และถัดไปเป็นเจ้า
ฟ้าขุนศึกมีคุณหญิงพูลสม้ยนั่งกลาง คุณหญิงพูลสม้ยว่าหม่อมราชดาเอาทั้งเขา
ทุกอย่างแต่เสียอย่างเดียวไม่เล่นไพ่

เจ้าฟ้าซุนคี่กนำ Queen Elizabeth กษัตริย์ประเทศอังกฤษกับพระสวามี เจ้าชายฟิลิป ทอดพระเนตรอุตสาหกรรมชาวเขาคือการทอผ้าและทำเครื่องเงิน

เจ้าฟ้าซุนคี่กนำประธานาธิบดีแห่งฟิลิปปินส์ คือ Mr. มากอส ชมการทำอุตสาหกรรมเครื่องเงินในอาคารพุทธสถาน ถนนท่าแพ ซึ่งทางจังหวัดจัดให้ชมการทำอุตสาหกรรมพื้นเมืองต่างๆ

หม่อมธาดาถวายถาดเงิน ซึ่งแต่งขอบถาดด้วยเหรียญเงินรูปปีอินเดีย มีรูป
กษัตริย์อังกฤษอยู่ในทุกเหรียญ Queen Elizabeth มีความพอใจ และสนพระทัย
ยิ่ง ซึ่งมีเจ้าฟ้าซุนคึกเม็งรายมองดูอยู่ในอาคารสันตนาการคณะแพทยศาสตร์

เจ้าฟ้าซุนคึกเม็งราย มีโอกาสกราบทูล Queen Elizabeth ว่าเคยเป็น
ทหารอังกฤษอยู่ในกองทัพอังกฤษ เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 พระองค์พอใจมาก
ทรงยิ้มแสดงความยินดีและสนทนาด้วยว่า Really.....

ภาพพระราชทานจากสมเด็จพระเจ้า
 เจ้าฟ้าขุนศึกอยู่แถวหลังซ้ายสุด
 หม่อมธาดา คนที่ 2 นั่งแถวหน้าจากซ้าย

พิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ
 ทรงมีพระชนมายุครบ 5 รอบ 60 ปี ในพุทธสถาน เชียงใหม่

เจ้าฟ้าอนุศักดิ์เม้งราย ถวายเงินมูลนิธิสลายใจไทยครั้งแรกในจังหวัดเชียงใหม่จัด ณ ค่ายกาวิละ กองพันทหารบกเชียงใหม่
ในปี พ.ศ. 2520 ซึ่งมีหม่อมราชดำนั่งอยู่ด้วยด้านข้างหลัง

ภาพพระราชทาน

ถ่าย ณ พระตำหนักภูมิงค์ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ 2 จากซ้าย ที่ 3 โกลเจ้าฟ้าคือเจ้ายาเธอ หม่อมราชวงศ์คณนัฏขันธ์ที่ประทับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

ในปี พ.ศ. 2522 ข้าพเจ้าเริ่มมีปัญหาในการประกอบธุรกิจหลายด้าน ทำให้ข้าพเจ้าคิดหาที่พึ่ง ไม่มีที่ไหนจะดีเลิศเกินพึ่งพระพุทธเจ้า ข้าพเจ้าเริ่มปฏิบัติธรรมด้วยการฝึกทำสมาธิทุกวันเช้า-เย็น เริ่มด้วยครั้งละ 10 นาที ก็ช่วยให้ข้าพเจ้าคลายกังวลได้ และรู้จักคิดต่อสู้อุปสรรคด้วยตนเองทุกอย่างก็มีการผ่อนคลาย และข้าพเจ้าได้ขอให้เจ้าชายเขมรรัฐบวชเป็นเณรให้และปฏิบัติธรรม เจ้าชายก็ตกลงบวชให้เมื่อหยุดรอเข้าเรียนมหาวิทยาลัย

เจ้าชายเขมรรัฐ บวชเณรให้หม่อมธาดา และปฏิบัติธรรมมีกำหนด 1 เดือน ณ วัดไร่เปิง อำเภอมือง เชียงใหม่

เจ้าชายเขมรรัฐ ขุนศึก-เม็กราย ขณะบวชเป็นพระสงฆ์ เมื่อ 3 ก.ย. 2525 แล้วมาโปรดบิดามารดา ที่บ้าน หอ "Mengrai House" ภายหลังเรียนสำเร็จปริญญาตรีได้ B.Sc. แล้วที่ มหาวิทยาลัย DURHAM ประเทศอังกฤษ

เจ้าชายเชมรัฐ รับผ้าไตรจากบิดามารดา

เจ้าชายเชมรัฐ บวชเณรแล้วออกมาถ่ายรูปหมู่กับ บิดามารดา และญาติมิตร ซึ่งมีนายดาบแดง พัฒนภาพุตร ถ่ายรูปด้วย

ออกบิณฑบาต ทุกเช้า

มาเทศน์โปรดบิดามารดา ที่บ้าน

เทศน์โปรดบิดามารดาที่บ้าน
3 กันยายน 2525

เก็บภาพจากหนังสือ

รับถวายอาหารเพลที่บ้าน โดยมีเจ้าฟ้าขุนศึก บิดาคอยดูแลอยู่
3 กันยายน พ.ศ. 2525

ถวายพรให้บิดามารดาที่บ้าน 3 ก.ย. 2525

บวชเป็นพระสงฆ์มีกำหนด 1 เดือนและปฏิบัติธรรมอยู่กับท่านอาจารย์ทอง วัดร่ำเปิง (ตโปธาราม) อำเภอเมือง เชียงใหม่ ก่อนเข้าทำงานอยู่บริษัทขุดเจาะและสำรวจน้ำมัน Schlumberger Overseas S.A. พร้อมกับเรียนปริญญาโท ทางวิศวกรรมศาสตร์ ทางขุดเจาะน้ำมันที่มหาวิทยาลัย DURHAM ประเทศอังกฤษด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึกกับครุฑาแสงหล้าที่สนามบินเชียงใหม่ ขณะไปส่งเจ้าชายออกเดินทางไปเข้าโรงเรียนฝึกการขุดเจาะน้ำมันและรู้จักใช้เครื่องมือในการประกอบการขุดเจาะที่ประเทศบรูไนมีกำหนด 6 เดือน ก่อนออกมาทำการขุดเจาะหาประสบการณ์ และทำงานตามลำพังได้กับบริษัท

อาจารย์ท้วม พระสงฆ์องค์ที่ 3 จากซ้าย คือเจ้าอาวาสวัดแสนสุข บางแสน ชลบุรี เป็นพระสงฆ์ที่ให้หม่อมธาดาสร้างพระประธานพระพุทธรูปชินราช ต้องเป็นพระประธานอุโบสถ อยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งยังไม่มีพระประธาน และวัดนั้นต้องมีโรงเรียนด้วย และในวันเททองหล่อพระประธาน อาจารย์ท้วมก็มาทำพิธีให้ด้วย

จากชาวพระครูโสภาสคณภิบาล เจ้าอาวาสวัดหมื่นสาร ถัดมาเป็นพระครูศรีปริยัตยานุรักษ์ เจ้าอาวาสวัดพันอ้น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นวัดที่ท่านพระครูได้สร้างอุโบสถเสร็จจนแล้วแต่ยังไม่มีพระประธานและเป็นวัดที่มีโรงเรียนปริยัติธรรมด้วย หม่อมธาดาขอจองเป็นเจ้าภาพสร้างพระประธาน อุโบสถวัดพันอ้น ในปี พ.ศ.2523

นายดาบแดง พัฒนภาบุตร คนที่ 2 จากซ้าย
ไปร่วมพิธีเททองหล่อพระประธานที่บ้านช่างหล่อ ผังธนบุรีด้วย

คนยืนใส่ชุดขาว คือ เจ้านางน้อย ผู้พาหม่อมธาดาไปพบอาจารย์ท้วม เป็น พระสงฆ์ ที่ดวงดาทิพย์ ที่เคารพนับถือของชาวเมืองชลบุรีมาก ได้แนะนำให้ หม่อมธาดาสร้างพระประธาน.

หม่อมธาดา กำลังนำแผ่นทองที่มีดวงตัวเองประทับอยู่ใส่ในบ้ำ
เพื่อนำไปเททองหล่อ พระประธาน เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2523

ช่างหล่อนำทองขึ้นสู่บ้ำหล่อพระประธาน
เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2523

สมเด็จพระสังฆราชพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์) วัดราชบพิธร สถิตย์มาทรง
เป็นประธานเททองหล่อพระพุทธรชินราช และแสดงธรรมอันสงส์ของการสร้าง
พระพุทธรูปพระประธาน

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ทรงพรมน้ำพุทธมนต์

พระพุทธชินราช หล่อเสร็จเรียบร้อย อาราธนาออกจากบ้านช่างหล่อฝั่งธนบุรี ขึ้นประทับบนรถยนต์ในท่ามกลางอากาศมืดฟ้ามัวดิน โดยมีฝนตก ถึงเชียงใหม่ โดยเรียบร้อย กำลังอาราธนาขึ้นสู่แท่นแก้ว

หม่อมธาดากำลังอาราธนาพระบรมสารีริกธาตุ ที่ได้มาจากเจ้านางบัวสวรรค์ นครเชียงตุง บรรจุไว้ในพระประธานพระพุทธชินราช

เมื่อพระสงฆ์ 9 รูป เบิกพระเนตรสวดเจริญชัยมงคลคาถา
ในภาพจะสังเกตเห็น พระรัศมีเปล่งขึ้นจากพระโมลี

พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ 9 รูป ทำพิธีเบิกพระเนตร
(ไขสายตาพระเจ้า) สวดเจริญชัยมงคลคาถา

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
เสด็จตัดลูกนิมิต พระอุโบสถวัดพันอ้น
ซึ่งมีพระพุทธรชินราชเป็นพระประธาน

ภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์
24 กันยายน 2524

เจ้าฟ้าขุนศึกไปส่งเจ้าชายที่สนามบินเชียงใหม่ เพื่อไปทำงานกับบริษัท Schlumberger ในเมือง Shetland, SCOTLAND NORTH SEA.

เจ้าฟ้าขุนศึกไปส่งเจ้าชายที่สนามบินเชียงใหม่เพื่อไปทำงานกับบริษัท Schlumberger ที่ประเทศอียิปต์ (EGYPT)

เจ้าฟ้าขุนศึกส่งเจ้าชายไปทำงานต่อที่บริษัทน้ำมัน Schlumberger
ในประเทศอียิปต์ ปี ค.ศ. 1988

เจ้าฟ้าขุนศึกส่งเจ้าชายที่สนามบินเชียงใหม่
ไปทำงานกับบริษัท Schlumberger ในประเทศ SYRIA ใน ปี ค.ศ. 1989

เจ้าฟ้าขุนศึกส่งเจ้าชายไปทำงาน กับบริษัท Schlumberger
ที่กรุงไคโร ประเทศ Oman ในปี ค.ศ. 1990

เจ้าฟ้าขุนศึกส่งเจ้าชายไปทำงานที่สนามบินเชียงใหม่กับบริษัทน้ำมัน
Schlumberger ที่กรุงดามัสกัส ประเทศซีเรีย และได้เป็นผู้ไปตั้ง Office
และฐานที่ชุดเจาะในบนเขาไท่ล่อออกไปจากตัวเมืองให้บริษัทจนเสร็จเรียบร้อยใช้การได้ปี

เจ้าชายพาเพื่อนร่วมงาน ที่บริษัท Schlumberger มาเที่ยวเชียงใหม่
เมื่อมาเยี่ยมบิดามารดา เมื่อได้รับอนุญาตให้มาพักผ่อนในปี 1987 ฝรั่งในรูปคือ
JOHN WEINERT

เจ้าชายพาเพื่อนหญิง ที่รักชอบกัน มาเชียงใหม่เพื่อให้เจ้าฟ้าขุนศึก
และหม่อมมารดารู้จักเมื่อได้อนุญาตจากบริษัทให้หยุดพักผ่อนได้ 2 อาทิตย์ในปี
ค.ศ. 1988 (เพื่อนหญิงเจ้าชายชื่อ EMY ZALDIVAR)

สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวง คนยืนหลังซ้ายสุด พาลูกสาวคือเจ้านางธานีคนยืนที่ 4 จากซ้ายและลูกเขยชาวอเมริกัน ทำงานในสถานทูตอเมริกันมาแนะนำให้เจ้าฟ้าขุนศึก และหม่อมธาดารุจก คนนั่งข้างหน้าจากซ้ายคือนางจันทร์แก้ว นางฟ้าของเจ้าสมเด็จ (เจ้าสมเด็จเป็นนาม คนเมืองเรียกสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวง)

เจ้าช้าง ลูกเจ้านางเฮือนคำ มหาเทวีของเจ้าฟ้าส่วยได้ เจ้าฟ้าเมืองย่องท่วย ซึ่งหลบภัยมาอยู่เชียงใหม่ มาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก

วันเกิดเจ้าฟ้าขุนศึก เมื่อ 1 มกราคม 2530 เจ้านางเพลงพาครอบครัวมาเยี่ยม และร่วมเลี้ยงวันเกิดด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึกฉลองเลี้ยงวันเกิด 1 มกราคม 2530 และคุยว่า วันเกิดของท่านทุกคนเลี้ยงฉลองให้ท่านทั่วโลก เพราะ 1 มกราคม เป็นวันขึ้นต้นปีใหม่ของทุกปี ในนี้มีลูกหลานและฝรั่งทำงานในบริษัทขุนศึก-เม้งราย Intabex มาร่วมงานกันด้วย

เจ้าชายเชมรัฐ พาเพื่อนร่วมงานชาวญี่ปุ่น ในบริษัท Schlumberger มาร่วมงานวันเกิดเจ้าฟ้าขุนศึกด้วย (ญี่ปุ่นในรูปคือ SHINYA KONDO)

เจ้าวรจักร ณ เชียงตุง พาครอบครัว และเจ้าศรีรัตน์ ณ ลำปาง คนหนึ่งที่ 4 จากซ้าย มาร่วมงานและอวยพรวันเกิดเจ้าฟ้าขุนศึกด้วย

เลี้ยงอาหารกลางวันด้วยรับประทานอาหารจีนน้ำเงี้ยว แบบเซียงตงกันอย่างมีความสุขกับลูกหลานและคณงานในบริษัทขุนคึก-เม็งราย Intabex

เจ้านางเพลงเดินทางกลับกรุงเทพฯ เพื่อไปยังอเมริกาเจ้าฟ้าออกมาส่ง

นางหม่วยฟอง ต้นห้องละอ่อนหญิง เจ้านางบัวสวรรค์ เดินทางจากเชียงใหม่ มาเยี่ยมเจ้าฟ้า และเป็นผู้แทนเจ้านางมางานศพลเจ้าหญิงทิพยวรรณ ณ เชียงตุง ด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึกจะนอนพักแบบนี้หลังอาหารกลางวันถึงบ่าย 3 โมง ทุกวัน แม้แต่ฝรั่งในบริษัทมาขอพบหรือเลขาฯ มาขอเซ็นหนังสือหรือเซ็นเช็คก็ไม่ทำให้ทุกราย จนทุกคนในบริษัททราบจะรีบมาให้เซ็นก่อนเที่ยงหรือมาขอพบหลังบ่าย 3 โมง

เจ้าฟ้าขุนศึกอ่านแต่ BANGKOK POST และ PUNCH ส่วนวนคำคมสนุกๆ และตดที่ชอบไว้

ฟองจันทร์ คนเลี้ยง(คนนั่งหลังสุดด้านขวา) เป้ง (นราธิป) พาลูกเจ้านาง
แหลงจากอเมริกามาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก และพาคนนั่งขวาสุดและซ้ายสุด แถวหน้า
ซึ่งเลี้ยงเป้ง และอยู่ด้วยกันในกรุงเทพมาเยี่ยมเจ้าฟ้าด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึกเดินออกมาส่ง เป้ง หลานชายเดินทางกลับกรุงเทพฯ เพื่อจะ
เดินทางต่อไปยังกรุง Washington D.C. อเมริกา เพราะโรงเรียนจะเปิดเทอม
เรียนแล้วในปี พ.ศ. 2534

สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวง เดินทางจากอเมริกา มาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก
(คนเมืองเชียงตุงเอ่ยพระนามว่า "เจ้าสมเด็จ")

สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวงพานางจันทรแก้วนางฟ้ามาเยี่ยมด้วยก่อนจะเดินทาง
ต่อไปยังนครย่างกุ้ง เป็นเวลาเดียวกันเจ้าชายเชมรัฐ พา Peter Mitchell บุตรชาย
Mr.+Mrs. Mitchell ซึ่งเป็นผู้ปกครองเจ้าชายเมื่ออยู่ในประเทศอังกฤษมาเยี่ยม
เจ้าฟ้าขุนศึกในปี พ.ศ. 2533 ด้วย

เจ้าฟ้าชนศึก มอบของมีค่าให้คุณปรีดา พัฒนถาบุตร ไว้เป็นที่ระลึกด้วย
เมื่อคุณปรีดามาเยี่ยม

วรรณดา ที่เจ้าฟ้าและหม่อมธาดาเลี้ยงดูและรักเหมือนลูกหลานพาลูกชาย
คนเล็กมาให้เจ้าฟ้าดูการแต่งตัวก่อนออกไปแสดงในงานของโรงเรียน

เจ้าชายวันมาจาก Oman ถึงบ้านที่ เชียงใหม่ ก็ตรงไปกราบบิดาทันที
เจ้าฟ้าขุนศึกนั่งคอยอยู่แล้ว

เจ้าเพชรรัฐกราบลากลับ Oman ซึ่งเจ้าฟ้าเริ่มชราลงไม่สามารถไปส่งเจ้าชายที่
สนามบินได้เหมือนอย่างเคยในปี ค.ศ. 1991

เจ้าชายเชมรัฐมาเชียงใหม่ในวันเกิดของเจ้าฟ้าขุนศึก 1 มกราคม 1992
กำลังกราบลาบิดาไปทำงานต่อที่ Oman ในวันที่ 7 มกราคม 1992

เจ้าฟ้าขุนศึกและหม่อมมาลาถ่ายภาพหมู่กับลูกหลาน คนใส่เสื้อสีฟ้า คือ ด.ช.
นราธิป จิตรดอน ลูกเจ้านางແລງ

3 คนจากซ้าย คือ   ด.ช. ตะวัน   บานชื่น
                              ด.ญ. ลลิตา   บานชื่น
                              ด.ญ. ภาคินี   บานชื่น

คือลูก 3 คนของเจ้านางน้อย

เวลาสงกรานต์ปีใหม่ ก็จะให้ภรรยาและลูกหลานพร้อมด้วยบริวารต้องมา
ดำหัวสุมา และให้พรเหมือนอยู่เชียงตุง

ให้ทำความสะอาดบ้านเรือนที่อยู่อาศัย และปล่อยนกให้เป็นอิสระในวันสังขารล่อง

เจ้านางน้อยกับลูก และบริวารมาดำหัวขอขมาพร้อมขอพร
ในวันสงกรานต์ปีใหม่เมือง

เจ้าฟ้าขุนศึกปล่อยนกในวันครบรอบวันเกิด
วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2531

หม่อมธาดาพร้อมด้วยลูกหลานและบริวารดำหัวเจ้าฟ้าขุนศึก ขอมมาและ
ขอพรในวันปีใหม่เมือง 15 เมษายน 2534

เจ้าวรจักร ณ เชียงตุง กับภรรยาและลูกๆ มาดำหัว เจ้าฟ้าขุนศึกกับ
หม่อมธาดาในวันสงกรานต์ 15 เมษายน 2534

From, Major Sao Pha Kunsuik Mengrai,
12 Hwe Keao Road,
Chiangmai,
Thailand.

To, Sutton & Sons (India) Pvt. Ltd.,
13D, Russell Street,
P.O. Box No. 2019,
Calcutta-16,
India.

Dated 11th. September 1970.

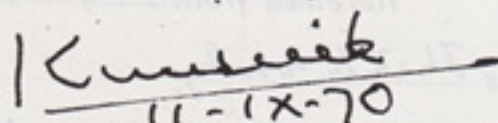
Dear Sirs,
I shall be very much obliged if you will kindly send
the following seeds as before.

1. one packet Antirrhinum 75 Mixed
  2. " " 30 Suttons Dwarf little Gem Mixed.
  3. " " Carnation 225. Mixed.
  4. " " " 230 Vanguard.
  5. " " Dianthus 380 Double Mixed.
  6. " " Phlox 815 Mixed.
  7. Two "s Sweet Peas. 360 Mixed.
  8. one packet Linearis 1165 Mixed.
- Page 16 V801 (Cold Season).

Together with this letter I enclosed Five Dollars
No. L 30003984 B to cover the cost. Please also refer your Bill
No. 533 dated the 26th. May 1970.

Thanking you in anticipation.

Yours faithfully,

11-IX-70

(Major Sao Pha Kunsuik Mengrai)

เจ้าฟ้า ชอบสั่งเมล็ดดอกไม้ต่างๆ จาก Sutton & Sons (India) Pvt.ltd
มาปลูกในบ้านทุกปี เพิ่งมาเลิกสั่งเข้ามาเมื่อเชียงใหม่มีงานไม้ดอกไม้ประดับ ตาม
ใบสั่งและใบเสร็จรับเงินจากห้างดังกล่าว

Suttons
Seeds

Sutton & Sons (India) Pvt. Ltd.

Post Box 9010 • 13D, Russell Street, Calcutta-16.

Telephone : 23-4422 • Telegrams : SUTTON Calcutta.
24-0422; 24-0525

Major Sao Kunsuik Mengrai,
12 Hwe Keao Road,
Chiangmai,
Thailand.

BILL NO. : **634**

DATE: 22nd June, 1972.

CUSTOMER'S REF.: Order dt. 8.6.72.

DISPATCH: per regd. air parcel post.

TERMS:

S E E D S

Rs. P.

1 collection of flower seeds - FSC5

7 50

1 collection of vegetable seeds - VSC5

6 50

Packing

0 70

Postage

17 95

28 65

By Amount standing to your credit

Rs. 30 00

To Balance left to the credit of your account

1 35

Sutton & Sons (India) Pvt. Ltd.

Post Box 9010 • 13D, Russell Street, Calcutta-16.

Telephones : 24-0422, 24-0525 • Telegrams : SUTTON Calcutta.

No **1241**

Date 15. 6. 1972

TD

Received from Maj Sao Kunsuik Mengrai, Chiangmai

Rupees Thirty only

in ^{Full}_{Part} settlement of our bill No. advance for you

dated _____

Rs. 30.00

For Sutton & Sons (India) Pvt. Ltd.

เจ้าฟ้าขุนศึก หม่อมธาดา เจ้านางน้อย และเจ้าชายในสวนบริเวณบ้าน

หม่อมธาดากับเจ้านางเพลงอยู่หน้าศาลาไทยในบ้านเชียงใหม่ เมื่อ 15 ปี มาแล้ว อากาศจะหนาวอย่างไรรูป

ภายในบริเวณบ้านหอ " Meng rai House" จะมองเห็นพระบรมธาตุ
ดอยสุเทพชัดเจน ขณะนี้มีแต่ตึกบัง แม้แต่ดอยสุเทพยังไม่สู้จะเห็น

เจ้าฟ้าขุนศึกชอบเดินเล่นในสวนทุกวันพร้อมลูกหรือครอบครัว

เริ่มมีโรงแรมและตึกใหม่ๆ ขึ้นใกล้บ้าน

แต่ในบริเวณบ้านยังเหมือนเดิม

ในบริเวณบ้านชอบปลูกไม้ดอกไม้ผลเต็มบ้าน
จนเพื่อน ๆ เจ้าชายว่า เหมือนอยู่ในอังกฤษ

ถ้าเจ้าชายมาบ้านจะให้เป็นเพื่อนเดินทุกวัน

ในสวนก็มีวัวไม่อยู่ในสนาม เพื่อจะมีหญ้ากินตามสบาย

อย่างน้อยก็มีบริวารตัวน้อยๆ เดินเป็นเพื่อนจนเมื่อจะต้องขอพักนั่งก่อน

เจ้าฟ้าขุนศึก กับหม่อมธาดา ขณะอยู่ในสวนบริเวณบ้าน

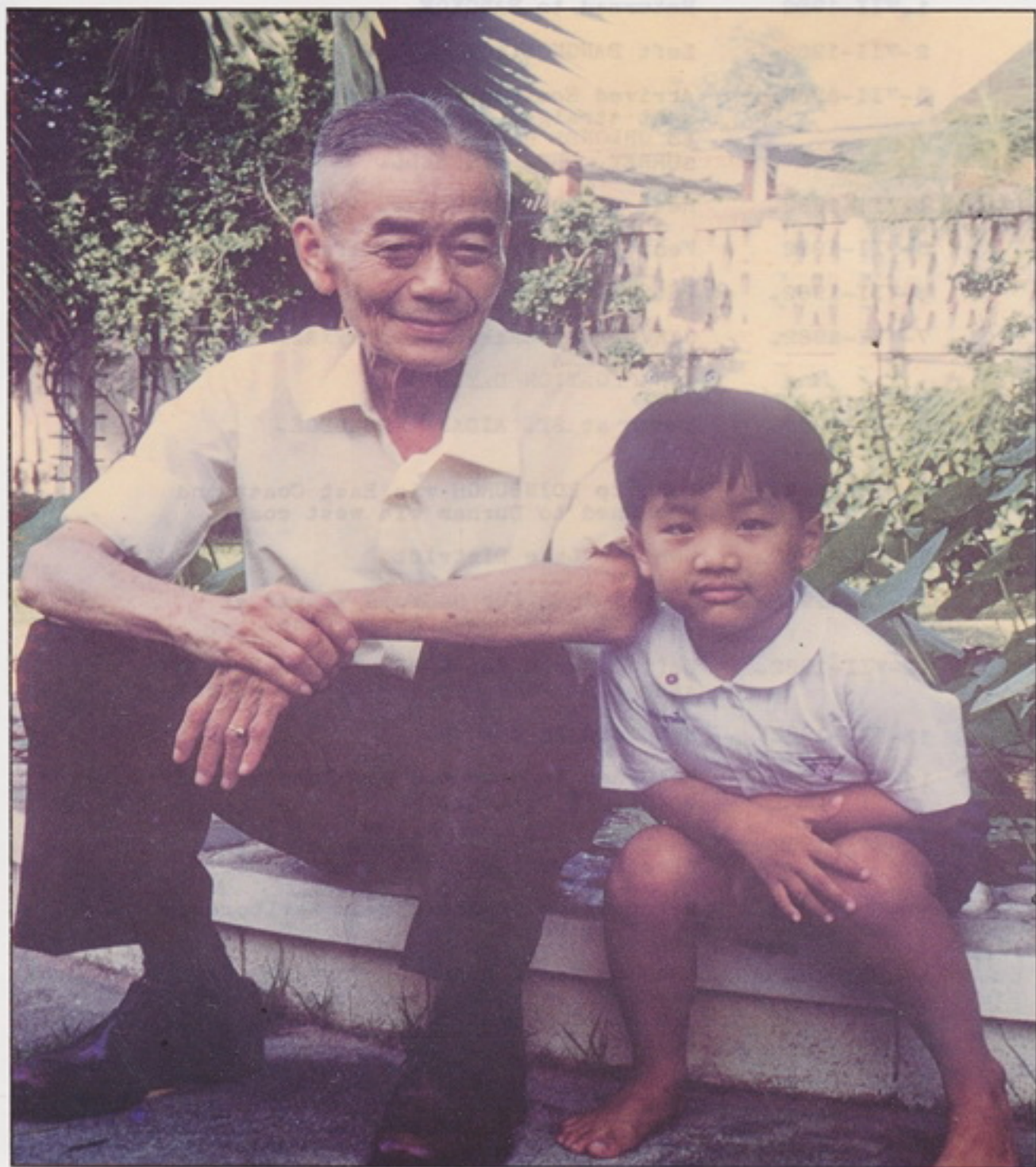

มีเจ้าชายมาเดินเล่นเป็นเพื่อนด้วยตามในสวนหน้าบ้านหอ "Mengrai House"

- 28-VI-1982 Left Chiangmai for BANGKOK stayed with KHEMAWADI.
- 30-VI-1982 Left BANGKOK for CHON BURI stayed with KHEMRARATSAMI.
- 1-VII-1982 Returned to BANGKOK.
- 2-VII-1982- Left BANGKOK for ENGLAND by TG 914.
- 3-VII-1982- Arrived Heathrow met by Sao SAI and went straight to H.R.R. and then went to ORMONDE HOUSE, CHURT ROAD, HINDHEAD SURREY, MRS. MITCHELL.
- 4-VII-1982- Rest at ORMONDE House.
- 5-VII-1982 Went round Farnham, Guilford, Helesmere.
- 6-VII-1982- Left Hindhead for Durham via LONDON.
- 7-VII-1982- STAYED IN THE DORMS OF THE CONGREGATION DAY.
- 8-VII-1982- Lunch at ST. AIDAN'S COLLEGE.
- 9-VII-1982- Went to EDINBURGH via East Coast and returned to Durham via west coast.
- 10-VII-1982- Went to Lake District.
- 11-VII-1982- Left Durham for Bedford stayed at The White Cottage, Green Lane.
- 12-VII-1982- Left Bedford for ESSEX via CAMBRIDGE. stayed at "the Hoppet" Little Baddow.
- 13-VII-1982- Remained in Essex.
- 14-VII-1982- Returned to Hindhead via London and Bradfield College.
- 15-VII-1982- Went to SOMERSET, stayed at 6 West Street, Axbridge. Via Winchester.
- 16-VII-1982- Returned to Hindhead via Marlborough and Stone Henge.
- 17-VII-1982- Went to Kent. Lunch at Tunesoad Grange then proceeded to Eastbourne College via Hastings, returned to Hindhead viz Brighton.
- 18-VII-1982- Went to lunch with Marlene and Vera at 53 Risington, Dean Close, Old Woking Road West Byfleet and returned to Hindhead.
- 19-VII-1982- Shopping Helesmere. Vincent and wife came to dinner. Visited Edgeborough.
- 20-VII-1982 Left England by Tg 911.
- 21-VII-1982 Arrived Bangkok met by Mom Tada and returned to Chiangmai by evening flight.

เมื่อเดินทางตามลำพังไปอังกฤษ เจ้าฟ้าขุนศึก ถ่ายกับ ด.ช.ตะวัน บานชื่น บุตร
เจ้านางน้อยที่บ้านชลบุรีตาม Program ที่พิมพ์ไว้เอง

เจ้าฟ้าขุนศึกที่ Wells Cathedral ในประเทศอังกฤษ
วันศุกร์ที่ 16 กรกฎาคม 1982

เจ้าฟ้าขุนศึกที่ Wells Cathedral Quad
ประเทศอังกฤษ เมื่อครั้งเดินทางโดยลำพังไปร่วมแสดงความยินดีที่เจ้าชายได้รับ
ปริญญาตรี B.Sc. วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิตมหาวิทยาลัย DURHAM ถ่ายเมื่อ
วันศุกร์ที่ 16 กรกฎาคม 2525

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายกับเจ้าชายเขมรัฐ
ถ่ายรูปด้วยกันในวันรับปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต
ณ มหาวิทยาลัย Durham ประเทศอังกฤษ ปี 2525

เจ้าฟ้าขุนศึกไปเยี่ยมครอบครัว The Bacon's ที่ประเทศอังกฤษ
ในวันเสาร์ที่ 18 กรกฎาคม 2525

เจ้าฟ้าขุนศึกไปเยี่ยมครอบครัว The Bagshaws ผู้ซึ่งเคยพาทั้ง
ครอบครัวมารับราชการระหว่างสงครามเวียดนามในเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม
2525

เจ้าฟ้าขุนศึกและเจ้าชายเชมรัฐ ถ่ายพร้อมกับเจ้านางหนู่ม Vera น้องสาวสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวง (คนที่นั่งซ้ายสุดติดกับเจ้าฟ้าขุนศึก และถัดมาเป็นเจ้านางนุช Marlene พี่สาวเจ้าสมเด็จพระเจ้าและครอบครัวเมื่อวันที่ 18 ก.ค. 2525 ซึ่งมีครอบครัวอยู่ในประเทศอังกฤษ

ที่สนามบิน Heathrow เจ้าฟ้าขุนศึกถ่ายรูปด้วยกัน ก่อนเดินทางกลับประเทศไทย เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2525

ที่สนามบิน Heathrow ก่อนออกเดินทางพบกับครอบครัว "The Mulliners" อาจารย์ผู้สอนใน Bradfield College ที่เจ้าชายเคยศึกษาอยู่ อาจารย์ท่านนี้ เคยเป็นพระอาจารย์ของเจ้าฟ้าทั้ง 4 พระองค์ในวิชาภาษาอังกฤษ ร.ร.สวนจิตรลดา

เจ้าชายฝากอาจารย์ และครอบครัว The Mulliners ขอช่วยดูแลเจ้าฟ้า ขณะศึกษาเดินทางมาประเทศไทยด้วยเครื่องบิน British Airways ลำเดียวกัน เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2525

GILLMAN & SOAME

OXFORD

A. J. H. BAKER H. E. M. GOSWAMI J. A. C. HASSARD P. COOM S. C. O'NEIL B. M. B. O'NEIL
M. J. GARDINER R. V. B. THACKER C. S. C. HARRIS E. M. HARRIS A. M. G. HARRIS M. W. G. HARRIS T. W. HARRIS T. W. HARRIS
T. E. COMBELL T. R. HARRIS T. R. HARRIS T. R. HARRIS T. R. HARRIS T. R. HARRIS T. R. HARRIS T. R. HARRIS
(BSC) (CAPT)
S. D. GARDINER T. W. HARRIS S. D. GARDINER

เจ้าชายเขมรผู้เป็นหัวหน้าทีมว่ายน้ำ Bradfield College, Berkshire. ปี ค.ศ. 1978

พอโรงเรียนเปิดเทอมต้นก็เข้าเรียนอยู่ใน Edgeborough School ได้แสดงเป็นเจ้าชายตามในเรื่องชื่อ "The Merchant of Venice" ของ William Shakespear

อยู่ใน Edgeborough School เจ้าชายได้เป็นหัวหน้าทีมนักกีฬาทุกอย่าง และเป็นหัวหน้านักเรียนทั้งโรงเรียนด้วย หัวหน้ามีหน้าที่คอยดูความเรียบร้อยและมีหน้าที่ดูแลนักเรียน แต่มิให้เข้าช่วยในการทำงานนอกจากผู้นั้นจะได้รับอันตรายและการใดๆ ที่อาจจะเป็นอันตรายทั้งชีวิต วันหนึ่ง เจ้าชายเห็นเด็กนักเรียนเล็ก ๆ คนหนึ่งนั่งซ่อมจักรยานข้างสนาม เห็นว่ารถเสียนิดหน่อย และก็ซ่อมคนเดียวอยู่ที่นั่นตั้งนาน จึงเดินเข้าไปใกล้และเดินเวียนวนอยู่ที่นั่นเด็กผู้นั้นก็มีขอร้องให้ช่วย เจ้าชายก็ไม่ช่วยเพราะครุหาม เมื่อกลับมาเยี่ยมบ้านหยุดเทอมคุยให้ข้าพเจ้าฟังว่า "ฝรั่งเมื่อตอนเด็กๆ ใจบ๊อดชบเลย แต่พอโตขึ้นกลับเป็นเก่งขมดเลย" ทำไมเป็นอย่างนั้นแม่ ข้าพเจ้าก็เลยถือโอกาสว่า ถ้าเจ้าชายคิดว่าเจ้าชายเป็นเด็กเล็กๆ เก่งกว่าฝรั่งตัวเล็กๆ เหมือนกันแล้ว ดังนั้นจะต้องเก่งกว่า เรียนเก่งกว่าฝรั่ง โตขึ้นจะต้องเก่งกว่าฝรั่งด้วย เหตุที่ฝรั่งตัวเล็กๆ ไม่ขอให้เจ้าชายช่วยเขานั้น "เพราะตนเท่านั้นเป็นที่พึ่งของตนเอง" ต่อไปข้างหน้าเขาจะได้ช่วยตนเองได้โดยลำพัง

เจ้าชายเป็นหัวหน้าทีมรักบี้ของโรงเรียน Edgeborough Prep. School
FRENHAM, SURREY

พ่อโรงเรียนหยุดเทอม เจ้าฟ้าขุนตึกก็ได้พบเจ้าชาย

พ่อหยุดเทอมเจ้าฟ้าขุนตึกก็มีโอกาสได้พบลูกๆ

หม่อมธาดา กับเจ้าชายเซมรัฐ ขณะเดินทางส่งเจ้าชายเซมรัฐไปศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ เมื่อเจ้าชายอายุ 10 ขวบ ค.ศ. 1970 และแวะลงเที่ยว ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศสก่อน ภาพด้านหลังเป็น La tour Eiffel.

เมื่อไปถึงอังกฤษไปอยู่กับเพื่อนเก่าของเจ้าฟ้าขุนศึกที่อยู่ในเชียงใหม่มาก่อน ทำงานกับบริษัท Bombay Burma Co., Ltd. บริษัททำไม้สักในภาคเหนือ คือ Mr.Sam and Mrs.Shirley Cope "The Hoppet" Chapel Lane, Little Baddow ในเมือง ESSEX. เนื่องจาก Mrs.Cope เกรงเจ้าชายจะเหงา เพราะหม่อมธาดาต้องจากไปศึกษาวิชาบริหารธุรกิจ ที่ อเมริกา 3 เดือน และให้มีเพื่อนได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษ จึงให้ไปเรียนที่ "ELM GREEN" โรงเรียนใกล้บ้าน เพราะเจ้าชายชอบว่ายน้ำ ไปว่ายน้ำที่โรงแรมรินคำเสมอ จึงได้มีโอกาสฝึกวิธีว่ายน้ำ จากครูฝึกทีมชาติซึ่งมาซ้อมฝึกในโรงแรมนี้ เจ้าชายจึงกลายเป็นคนเก่งดาราว่ายน้ำ ไปดังรูป

คุณหญิงสุคนธ์ ชลออยู่ ผู้มีพระคุณต่อครอบครัวเจ้าฟ้าขุนศึก ถ่ายรูปกับ หม่อมธาดา เมื่อพบกันที่สนามบินเชียงใหม่

ท่านผู้หญิงบุญเรือน ชุณหะวัณ (เจ้าแม่เมืองเหนือ) Classmate อาจารย์ จันทดา ไหละสุด พี่สาวหม่อมธาดา พวกเราจึงรักใคร่กันเหมือน พี่น้อง

หลานๆ ในต่างประเทศและในประเทศไทย ของเจ้าฟ้าขุนศึก พวกกันมาเยี่ยม ที่หอ "MENGRAI HOUSE"

เจ้านุช (คนอุ้มลูก) เป็นธิดาเจ้าบุญวาทย์ ราชบุตร เจ้าแม่นางบุญยวง กับครอบครัวในมาเลเซีย

หม่อมธาดาเดินทางร่วมคณะสมาคมไทยอเมริกัน (TACA) ไปประชุมที่ สิงคโปร์ มาเลเซีย โดยทางรถยนต์จัดทัวร์พิเศษ ขนรถขึ้นเรือข้ามฟาก ขากลับ หม่อมธาดาขอเดินทางโดยเครื่องบินพิเศษ Malasia Airline (โชคดีเกิดมีบินในวันนั้น) มาเชียงใหม่ จึงถ่ายรูปร่วมกันกับนักบิน เพราะลูกสาวเจ้าบุญวาทย์ ราชบุตร เจ้าแม่นางบุญยวงแต่งงานกับผู้ใหญ่คนหนึ่งในมาเลเซียและมีครอบครัวที่นั่นจดบันทึก

หม่อมธาดา คือคนยืนกลางนำคณะมอบดอกไม้ มีคนชุดขาวขาวสุดเป็น นางเอกเรื่อง "แผลเก่า" ชัยสุด เป็นภรรยาเสียปู้ย เจ้าของโรงภาพยนตร์เมืองใหม่ ฉายรอบปฐมทัศน์ เปิดโรงภาพยนตร์ใหม่ โดยมี ฯพณฯ องคมนตรี เชาว์ ณหิสิลวัน มาเปิดและชมภาพยนตร์ เรื่อง " แผลเก่า"

เจ้าฟ้าขุนศึก กับ หม่อมธาดา ถ่ายรูปกับเจ้านางน้อย และครอบครัว โดยมีนางแซวจู้ (คุณบุญมี) ลูกสาวพญาฮ่อ ชื่อ "พญาเลาจาง" คนนั่งอยู่ซ้ายสุด พญาฮ่อมีหน้าที่เป็นกงสุลฮ่อ ที่เจ้าฟ้าเชียงตุงตั้งขึ้นให้ดูแลเงินฮ่อในเชียงตุง

เจ้าวงศ์บุตรชายเจ้ายอดเมือง คนยืนในรูปขวาสุดไปอยู่ต่างประเทศกับกษัตริย์ (ไร้มัลลังก์) ฝรั่งเศสสูงใหญ่และราชนิ เจ้าวงศ์พามาเที่ยวกรุงเทพฯ และพามาเชียงใหม่ เข้าขอพบหม่อมธาดาและเจ้าฟ้าขุนศึกด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึก เดินออกไปดูน้ำหน้าร้าน ที่น้ำท่วมล้นท่อไหลออกท่วมถนน
ท่วมในฤดูฝน

เจ้าวรจักร ณ เชียงตุง คนนั่งขวาสุด พาเพื่อนคนใส่เสื้อแดง และ
ครอบครัวมาเที่ยวสงกรานต์เชียงใหม่ แล้วมาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก

สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวงกับนางฟ้า พาเจ้านางเฮือนคำ มหาเทวีเจ้าฟ้าสวยได้
 แห่งเมืองย่องห่วย (คนนั่งเสื้อขาวขาวสุด) กับบุตรชายคือเจ้าช้าง (คนยืนหลัง
 จากซ้ายที่ 2) มาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก และครอบครัว

เจ้านางหนุ่ม (Vera) น้องสาวสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวง มีครอบครัวอยู่ใน
 ประเทศอังกฤษ พาบุตรสาวซึ่งเคยเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัย
 เกษตรกรุงเทพฯ แต่ไม่ชอบอยู่ ลาออกไปอยู่ตามธรรมชาติในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
 ระยะหนึ่ง พวกเขามาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก

เจ้านางน้อยทำงานและมีครอบครัวอยู่ชลบุรี และเจ้าชายทำงานอยู่กับบริษัท Schlumberger ในประเทศ ซีเรีย เดินทางมาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึกเมื่อเริ่มชราภาพลง

เจ้านางเพลงพาลูกชาย (เป้ง) เดินทางจากอเมริกา กรุง Washington D.C. มาเยี่ยมมบิดามารดาด้วย

คุณวัฒนา (นิ้ว) เลขาฯ C.M.I.C. ตั้งแต่อก่อตั้งบริษัท และคงอยู่ทำงาน มาตลอดในนามบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ศรีมิตร พาครอบครัวมาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก

อาจารย์บัวทอง (น้องสะไภ้) ภรรยาพลโทกอบบุญ พัฒนถาบุตร พา ลูกชายคนนั่งถัดมา และอาจารย์ศรีพรรณ หัสศิริ น้องสาวคนนั่งซ้ายสุด มา เยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึกด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึกอ่านบัตรวันแห่งความรัก "วาเลนไทน์" จากเจ้าชายแฮมรัฐ ส่งมาให้จาก กรุงดามัสกัส ประเทศซีเรีย เมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2534

เจ้าวรจักร ณ เชียงตุง พาลูกสาวและลูกชายซึ่งกลับมาพักผ่อนจากการไปศึกษาในต่างประเทศมาเยี่ยมบ้าน มาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึกพร้อมกันด้วย เจ้าฟ้าขุนศึกให้เจ้าวรจักรใส่หมวกทหารเก่าอังกฤษและตัวเจ้าฟ้าเองก็ใส่อีกแบบหนึ่ง ซึ่งเจ้าฟ้าขุนศึกชอบใส่ในฤดูหนาว

คุณนายมานิดา ภรรยาท่านผู้ว่าราชการ ณะศักดิ์ ยูวบูรณ์ พารรยา
ท่านรองผู้ว่าฯ ทุกท่าน และผู้ติดตามมาเยี่ยม เคารพเจ้าฟ้าขุนศึก เมื่อท่านมารับ
ตำแหน่งเป็นแม่เมืองเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2534

หลังจากคณะภรรยาท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่กลับไปแล้ว เจ้าฟ้า
ก็กลับออกมาพักผ่อน พร้อมกับให้หม่อมธาดานำช่อดอกไม้ขึ้นไปบูชาพระพุทธร
บนบ้านด้วย

อาจารย์จันทดา (พี่สาวหม่อมธาดา) นั่งข้างหลังเจ้าฟ้าขุนศึก พาคุณปริดา (น้องสุดท้องหม่อมธาดา) และครอบครัวมาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึกเสมอ เมื่อเจ้าฟ้าเริ่มชราลง

เจ้าฟ้าขุนศึกให้คุณปริดาดูลายมือให้ เพราะคุณปริดาเรียนดูลายมือจากตำราด้วยตนเอง และศึกษาวิชาโหราศาสตร์ จากตำราต่างๆที่พี่ชาย (พลโทกอบบุญ) นำมาให้อ่านเมื่อกำลังนอนพักรักษาตัว จากอุบัติเหตุรถคว่ำ เมื่อคราวพาเพื่อนๆ ไปส่ง ดร.เชาว์ ณ คีลวัน ไปศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัย M.I.T. ประเทศอเมริกา

สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวง ขณะอยู่ในกรุงเทพฯ กับเจ้าธานีลูกสาว ซึ่งสามีเป็น รองทูตอเมริกันในกรุงเทพฯ กับเจ้านางແທລงและครอบครัวมาส่งเจ้าฟ้าขุนศึกและ หม่อมธาดาโดยมี พญ.เจ้านางน้อยติดตามไปประเทศอังกฤษ โดยสายการบิน British Airways เนื่องในการที่เจ้าชายเชมรัฐสำเร็จการศึกษาปริญญาโท M.Sc. วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต ด้านชุดเจาะน้ำมันที่ มหาวิทยาลัย DURHAM ปี 2533

ถึงสนามบิน Heathrow เจ้าชายเชมรัฐมารับเจ้าฟ้าเดินทางแบบคนชรา จึง มีพนักงานคอยมารับเอาใจใส่ช่วยเหลือ และเข็นรถให้เขาถามว่าหม่อมธาดาว่า เจ้า ฟ้าขุนศึกเคยมาอังกฤษหรือไม่? หม่อมธาดาตอบว่าเคย และพูดต่อไปว่า เจ้าฟ้าเคย เป็นทหารอังกฤษในกองทัพอังกฤษตอนสงครามโลกด้วย คนอังกฤษผู้นี้ว่า Ofcouse, I recognize by his dress.

ถึงอังกฤษพักอยู่กับครอบครัว Mrs. Mitchell ซึ่งดูแลเจ้าชายเฮมรัฐมาแต่เด็กๆ ถึงบัดนี้ถ้ามาประเทศอังกฤษ

ร่วมรับประทานอาหารกันกับ Peter ลูกชาย Mrs. Mitchell ในห้องพักผ่อนที่บ้านใน Surrey

เจ้าชายแฮมรัฐ พาเจ้าฟ้าซุนตีกไปรับประทานอาหารจีนในกรุงลอนดอน

ถึงมหาวิทยาลัย DURHAM พักอยู่กับครอบครัวอาจารย์ที่ปรึกษาเจ้าชาย คือ อาจารย์ Graham Geary ภรรยาชื่อ CHRIS และลูกชายชื่อ JAMIE

หลังพิธีรับปริญญาโทของเจ้าชายแฮมรัฐแล้ว ก็พากันเดินชมบริเวณมหาวิทยาลัยซึ่งกว้างมาก ด้านหลังภาพที่เจ้าฟ้าซุนคีกอยู่ เป็น CATHEDRAL มหาวิทยาลัย Durham

เจ้าชายแฮมรัฐมาส่งเจ้าฟ้าซุนคีกและหม่อมธาดาและเจ้านางน้อยพีสาว เดินทางต่อไปที่สนามบิน Heathrow โดยสายการบิน British Airways ไปยังกรุง Washington D.C. ประเทศอเมริกา เพื่อไปเยี่ยมเจ้านางแหล่งทำงานอยู่กับบริษัท Premier International Inc.

เจ้าฟ้าขุนศึกและหม่อมธาดา ขณะอยู่บนเครื่องบิน British Airways.
"British Airways Club World"

ถึงสนามบิน Dallas กรุง Washington D.C. เจ้านางเพลงและเป้ง
ลูกชายมารับ

ในอเมริกาพักอยู่บ้านเจ้านางแหลง ที่ THE BEVEDERE ใน Arlington

พากันออกไปรับประทานอาหารกลางวัน คือกล้วยเตี๋ยวญวน ที่อร่อยมาก
โดยชาวเวียดนามอพยพในกรุง Washington D.C.

เสร็จพิธีการรับปริญญาโทใน THE GREAT HALL DURHAM CASTLE แล้ว
ก็ออกมาถ่ายภาพร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา GRAHAM GEARY ที่หน้า DURHAM
CASTLE

เจ้าชายเซมรัฐ ถ่ายรูปร่วมกันกับ พ่อแม่และพี่สาว

เจ้าฟ้าขุนศึกและหม่อมราชดาอยู่บนระเบียงบ้าน เจ้านางແທລງ ซึ่งมองเห็น
สำนักงานข่าว CNN และสะพาน Potomac ข้ามแม่น้ำโปโตแมค บ้านอยู่ใน
รัฐเวอร์จิเนีย ของประเทศอเมริกา

เจ้านางແທລງพาเที่ยวข้ามแม่น้ำ Potomac ไปยังฝั่ง Washington D.C.
เยี่ยมชมทำเนียบขาว และสถานที่สำคัญหลายแห่ง ในภาพด้านหลังเป็น Capital
Dome

เจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย สอนเจ้าชายเขมรรฐในวิธีโพกหัวตามแบบเจ้านายเชียงใหม่
เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2533

เจ้าชายเขมรรฐ กำลังลองโพกหัวตามแบบที่เจ้าฟ้าขุนศึกสอน

เป็นการโฟกหั่วครั้งแรกของเจ้าชายเชมรัฐ

นี่เป็นเครื่องแบบเต็มยศของเจ้าชายชั้น
เจ้าฟ้า คือใส่เสื้อยาวคลุมเหมือน Tail
Coat แบบอังกฤษ

ทำบุญวันเกิดให้เจ้าฟ้าขุนศึก เมื่อ 12 มกราคม 2534 พร้อมกับสืบทอดและส่งเคราะห์นพเก้าให้

เจ้านางเพลงพร้อมกับลูก เดินทางมาจากอเมริกามาร่วมวันเกิดเจ้าฟ้าขุนศึก เมื่อ 1 มกราคม 2534 มีพิธีส่งเคราะห์นพเก้า โดยมีพระสงฆ์ 9 รูป ทำพิธีให้คือดาวพระเคราะห์ทั้ง 9 มี พระอาทิตย์, จันทร์, อังคาร, พุธ, พฤหัสบดี, ศุกร์, เสาร์, พระราหู และพระเกตุ

เสร็จพิธีสืบทอด และส่งเคราะห์ แล้วก็ถวายอาหารเพลพระสงฆ์ 9 รูป
ถวายไทยทาน และปัจจัย พระสงฆ์ถวายพรเป็นเสร็จพิธี

หลังจากเดินทางกลับจากอเมริกาแล้วจะเริ่มมีอาการเพลียงลงและทางเดิน
ปัสสาวะติดขัด จึงนำเข้ารับรักษาตัวโรงพยาบาลลานนา แพทย์ลงความเห็นให้ผ่าตัด
ทันทีในคืนวันนั้น ในภาพเจ้าชายทราบว่าเจ้าฟ้าไม่สบายจึงเดินทางจาก Oman
มาเยี่ยมทันที และคอยเป็นเพื่อนก่อนเข้าห้องผ่าตัด เมื่อ 13 สิงหาคม 2533
เป็นการผ่าตัดใหญ่ครั้งที่ 2 ในเวลาอยู่โรงพยาบาลคราวนั้น

ออกจากห้องผ่าตัดคืนนั้น โดยมีหม่อมธาดาอยู่เฝ้าตลอดและมีหลานใจลูกพี่ลูกน้องหม่อมธาดารับเดินทางเยี่ยมและมัดมือให้ เพื่อให้สบายหายป่วยโดยเร็ว

รุ่งขึ้นรับประทานอาหารเหลวได้ และอาการดีขึ้นตามลำดับ

เจ้านางน้อย พาลูกสาวสองคนรีบเดินทางจากชลบุรีมาเยี่ยม โดยมีเจ้าชาย
เซมรัฐมาจาก Oman อยู่เฝ้าเป็นเพื่อนก่อนแล้ว

Mr.Roy Hudson เพื่อนชาวอังกฤษมาเยี่ยม

อ้าย (สาทร บุญเรือง) และวรรณดา ภรรยา พาลูกชายสองคนมาอยู่เฝ้า โดยมีพยาบาลพิเศษปลัดกันมาเฝ้าด้วย

คุณสมพร (เจ๊จู้) เจ้าของร้านสยามก๊ี๊ป นำดอกไม้มาเยี่ยมเจ้าฟ้าด้วย

อาจารย์พูนพล และคุณวิลาวัลย์ อาสนจินดา มาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก

เจ้าวรจักร ณ เชียงตุง พากรรยาและลูกๆ มาเยี่ยม ซึ่งมีอาจารย์จันทดา ไทละสูต มาเฝ้าเป็นเพื่อนอยู่ด้วย

แม่เลี้ยงสุพิศ ภรรยา หมอมนู แม่นมนตรี ก็มาเยี่ยมและสนทนาอยู่ด้วย

นิว (วัฒนา) พรประภา และ คุณกิตติ เมธาวิทยากรณ์ แห่งบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ศรีมิตร ก็พากันมาเยี่ยมด้วย

หม่อมราชดา ก่อนออกไปทำงานเป็นผู้พิพากษาสมทบของศาลคดีเด็กและเยาวชน
(ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่) ก็อยู่เป็นเพื่อนก่อน

นายแพทย์ผู้ผ่าตัด และพยาบาลมาดูแลและทำความสะอาดให้

นายแพทย์ สุทัศน์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรี มาราชการที่เชียงใหม่
 เลยมาระวะเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก

(คนที่ 3 จากซ้าย) ท่านเพลินจิต ตั้งพลสกุล ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและ
 เยาวชน จังหวัดเชียงใหม่ และท่านแจ่มจิตต์ เลาหวัณน์ ประธานผู้พิพากษาสมทบ
 พาคณะผู้พิพากษาสมทบ และผู้อำนวยการสถานพินิจมาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก

อาจารย์จันทดา โทละสุต (พี่สาวหม่อมธาดา) มาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก

เจ้าชายเชมรัฐ พา Emy (เอ็มเมอริต้า) เดินทางมาจากฮ่องกง
มาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึก

หม่อมธาดา ชี้ข่าวในหนังสือพิมพ์ BANGKOK POST ในหน้าแรกให้ดูภาพข่าว

คุณหญิงนวลจันทร์ ธาระรัชต์ (คนยืนกลาง) พาพี่เล็ก คนยืนซ้ายและ
พินุญรัตน์ เพื่อนเก่าจากแม็คคอร์ดมิด และอยู่ลำปางร่วมกันเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2
มาเยี่ยม

เจ้าฟ้าขุนศึกรู้สึกสบายขึ้น อ่านข่าวใน BANGKOK POST ได้

เจ้าฟ้าขุนศึกมีกำลังขึ้น ลงมานั่งรับประทานน้ำชา และของว่างในเวลาบ่าย 4 โมง ตามปกติของท่านได้ โดยบรรณดาและอ้ายนำมาส่ง

อุทัยวรรณ (ปิ้ง) บริวารที่หม่อมธาดาและเจ้าฟ้าให้ทุนศึกษาพยาบาลฯ ในมหาวิทยาลัยพายัพ ขณะนี้ทำงานอยู่ ร.พ. มหาราชนครเชียงใหม่ มาเยี่ยมและช่วยเปลี่ยนถุงพลาสติกรองรับ Urine ให้

นายโกศล นายช่าง ผู้มาซ่อมแซมหอ " MENGRAI HOUSE " ให้เจ้าฟ้าขุนศึก มาเยี่ยมเจ้าฟ้าที่ ร.พ.ลานนาด้วย

พยาบาลพิเศษ ผลัดกันมาเฝ้ารักษาพยาบาล และอยู่เป็นเพื่อน วันละ 3 ผลัดทุกวัน

เจ้าชายเชมรัฐ ส่งรูปวันรับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัย DURHAM ประเทศ อังกฤษ ที่เจ้าชายถ่ายคู่กับหม่อมธาดา จาก Oman มาให้ดู

เจ้านางแหลง เดินทางมาจาก Washington D.C. อเมริกา มาเยี่ยม ซึ่งมี
พยาบาลชื่อ "นพพาพร" พยาบาลพิเศษที่อยู่เฝ้าเวรป่ายให้ตลอดอยู่ด้วย

นายแพทย์ วรวัฒน์ ชุ่มสาย ณ อรุณยา นายแพทย์ผู้ผ่าตัดให้เจ้าฟ้า
ที่โรงพยาบาลลานนา มาเยี่ยมสนทนาด้วย (ผ่าตัดให้ทั้ง 2 ครั้ง)

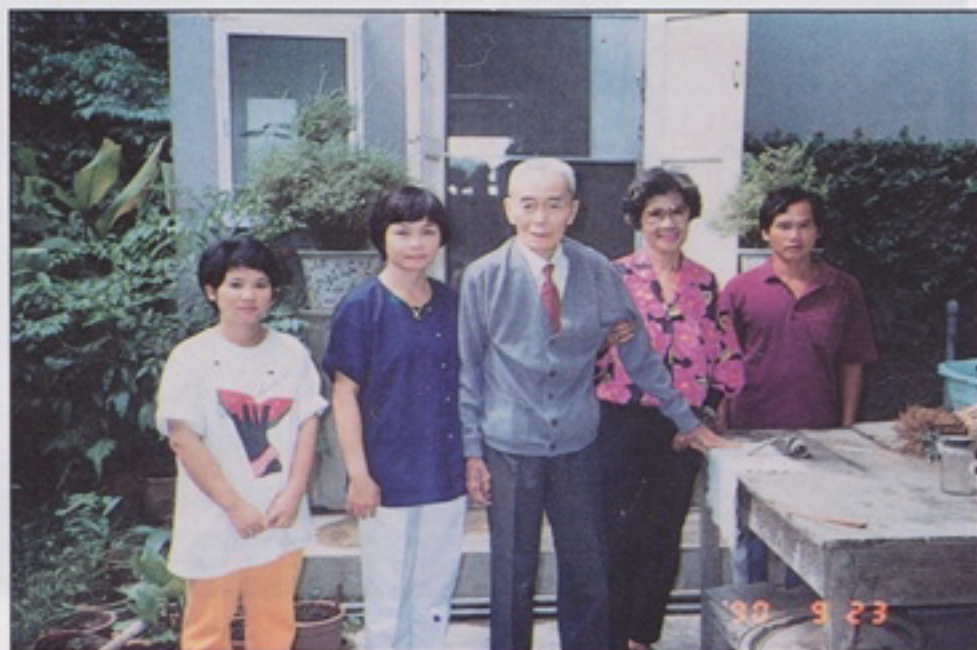

เจ้าฟ้าขุนศึกอยู่รักษาตัวในโรงพยาบาลลานนาเพราะต้องผ่าตัด 2 ครั้ง ติดกัน ในภาพเป็นหลังผ่าตัดครั้งที่ 2 ที่กระเพาะปัสสาวะ รู้สึกสบายขึ้น อยากรับประทาน "ถั่วพุดหอม" (เต้าหู้ยี้) แบบแช่เมืองเหนือทำ (ชาวจีนฮ่อในเชียงใหม่) รับประทานกับข้าวเหนียวร้อนๆ อร่อยมาก จึงให้บรรณดานำมาให้รับประทานที่ โรงพยาบาลลานนาในเวลาอาหารเย็น

สบายดีแล้ว ออกจากโรงพยาบาลลานนามาอยู่บ้านหอ "MENGRAI HOUSE" วันที่ 23 กันยายน 2533 (เจ้าฟ้าใจจริง) บิดเจ้าฟ้าฯ เสด็จฯ มาเยี่ยม ณ บ้านหอ "MENGRAI HOUSE" เชียงใหม่

เดินด้วยตนเองได้ พักเหนื่อยอยู่ตรงบันไดขึ้นบ้าน ซึ่งคุณเข็มทอง เลขาฯ บริษัทขุนศึกเมืองราย และยังอยู่ Intabex คอยพยุง

มานอนพักอยู่บนเก้าอี้

นพกร ซึ่งทำงานอยู่ด้วยกับบริษัทขุนศึก-เม็งราย จำกัด Intabex ตั้งแต่แรกตั้งบริษัท ฯ จำหน่ายไบยาสูบแห้งมาแล้วจนถึงบัดนี้ก็ยังอยู่ด้วย Intabex (ประเทศไทย) มารับเจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย ออกจากโรงพยาบาลลานนา และอยู่เป็นเพื่อน

บริวารในเมืองเชียงตุง เดินทางมาเยี่ยม เมื่อทราบข่าวเจ้าเหนือหัวไม่สบาย

ร่างกายอ่อนแอแต่ก็ยังเดินขึ้นบันไดมาทำพิธีสืบทอดในวันทำบุญวันเกิด 1 มกราคม 2535 ได้ ซึ่งตามธรรมดาหลังจากกลับมาจากโรงพยาบาลเมื่อผ่าตัดแล้ว ก็ย้ายที่นอน ลงมานอนห้องชั้นล่าง เพื่อมิให้ออกแรงมาก ทุกเช้าเจ้าฟ้าขุนคึกจะออกมาอยู่หน้าร้านธาดา คอยใส่บาตรพระสงฆ์จากวัดสันติธรรม ซึ่งมารับบิณฑบาตรทุกวัน 5 รูป อย่างน้อยก็ 3 รูป เป็นประจำมาตั้งแต่ 18 มกราคม 2505 เมื่อมาอยู่เลขที่ 12 ถนนห้วยแก้วแล้วเป็นวันเกิดเจ้าชายเชมรัฐในวันที่ 18 มกราคม 2505 จนถึงวันสุดท้าย วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2535 ด้วยการนั่งรถเข็นแทนจากการเดินออกมาเองถึงวันนี้ได้ 23 วัน ในตอนเย็นของวันที่ 6 ก็กิน Vitamin ที่แพทย์สั่งไม่ได้ รุ่งขึ้นก็นำเข้าโรงพยาบาลลานนาจนถึงวันที่ 11 ก.พ. 2535 เจ้าฟ้าก็จากโลกนี้ไปด้วยความสงบ.

เจ้าฟ้าขุนคึกทำบุญ
วันเกิด 1 มกราคม 2535
เป็นการทำบุญวันเกิดครั้งสุดท้าย
ของชีวิตในโลกนี้
ซึ่งมีเจ้าชายเชมรัฐเดินทาง
จาก Oman มาร่วมด้วย

เริ่มซาลงหลังจากการผ่าตัดเมื่อคราวก่อนร่างกายเริ่มทรุดลงแต่รับประทาน
อาหารได้เป็นปกติ และเดินไปมาได้ ออกกำลังกายด้วยการเดินรอบๆ โต๊ะอาหารยาวขนาด
16 คน ในห้องอาหารทุกเช้า เย็น แล้วก็นอนพักในเก้าอี้นอนในห้องอาหาร เพราะ
ต้องมีคนสองคนอยู่ในห้องนี้ตลอดและเดินผ่านไปมาเข้าทุกห้องได้จากห้องนี้แม้จะ
ขึ้นชั้นบน

เจ้าฟ้าขุนศึกจะนอนพักในเก้าอี้นอนตัวนี้ตลอดเวลากลางวันในห้องอาหาร

ในตอนเย็นวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2535 ซึ่งนั่งอยู่บนรถเข็นรับประทานอาหารเย็นตามปกติ, ได้ 23 วันมาแล้วให้นั่งรถเข็น (เพราะเดินต้องพยุงให้ 2-3 วันมาแล้ว) ก่อนจะลงจากรถเข็นไปนอนพักผ่อน ข้าพเจ้าได้รับประทาน Vitamin ที่แพทย์สั่งไว้ 2 เม็ด แต่กลืนลงเม็ดเดียว จึงเลิกให้กลืนให้นอนพัก ข้าพเจ้าก็โทรศัพท์ถึงนายแพทย์ผู้รักษาอยู่และมาเยี่ยมบ่อยๆ เพราะนายแพทย์บอกว่าเจ้าฟ้าไม่เป็นอะไร และไม่มีโรคแทรก มีแต่ร่างกายอ่อนแอลงตามอายุขัย ถ้ารับประทานอะไรไม่ได้แล้ว ก็ให้นำมาโรงพยาบาล พอดีเจ้าชายเชมรัฐเดินทางมาบ้านอยู่แล้วจึงเป็นเพื่อนได้ อย่างดี และมี Peter Mitchell จากอังกฤษมาเยี่ยม

หม่อมธาดานำเจ้าฟ้าขุนศึกเข้ารักษาในโรงพยาบาลลานนา 7 ก.พ. 2535 แล้วหม่อมมาทำบุญวันเกิดตัวเองที่บ้านในวันที่ 9 ก.พ. 2535

เจ้าฟ้าขุนศึก เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลลานนาในตอนเช้าวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2535 แพทย์ให้น้ำเกลือ อาหารและยาบำรุงตามสายน้ำเกลือที่ฉีดเข้าไปในเส้นเลือดนั้นทุกวัน

หม่อมธาดากลับบ้านในตอนเช้า เวลา 08.00 น. มาทำบุญวันเกิดเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2535 และมีพิธีสืบทอดโดยพระสงฆ์ 9 รูป พร้อมกับส่งเคราะห์นพเก้าด้วย

แล้วถวายอาหารเพล และถวายปัจจัยพระสงฆ์ 9 รูป ที่ถวายพรให้ โดยให้พยาบาลพิเศษอยู่เฝ้าเจ้าฟ้าขุนศึกเมื่งรายที่โรงพยาบาล

หม่อมธาดาทำพิธีสวดเคราะห์ โดยส่งเคราะห์นพเก้ามีดาวพระเคราะห์ต่างๆ คือ ดาวพระอาทิตย์, จันทร, อังคาร, พุธ, พฤหัสบดี, ศุกร์, เสาร์ พระราหู และพระเกตุ เป็นเสร็จพิธี ก็กลับไปยังโรงพยาบาลลานนา ประมาณเวลาเที่ยงกว่าๆ พร้อมกับเจ้าชาย

หม่อมธาดา และเจ้าชายเพชรบุรี กลับไปอยู่เฝ้าเจ้าฟ้าขุนศึก ที่โรงพยาบาลลานนา อาการของท่านก็ยังคงเหมือนเดิม

เจ้านางน้อย พาลูกสาว 2 คนจากชลบุรีมาเยี่ยมเจ้าฟ้าขุนศึกและมาในงานวันเกิดหม่อมธาดาด้วยตั้งแต่วันที่ 8 ก.พ. กลับวันที่ 10 กุมภาพันธ์ ยังเมืองชลบุรีในตอนบ่าย

เจ้าชายเผื่ออยู่เป็นเพื่อนเจ้าฟ้าขุนศึกเมิ่งราย จนถึงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2535 กลับไปยังประเทศ Oman ในตอนบ่าย โดยเครื่องบินพร้อมกับเจ้านางน้อยไปยังเมืองชลบุรี

ข้าพเจ้าก็คงอยู่เฝ้าตามลำพัง โดยมีพยาบาลพิเศษอยู่เป็นเพื่อน ในตอนเช้าวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2535 อาการของเจ้าฟ้าขุนศึกคงเหมือนเดิม นายแพทย์เข้ามาตรวจเยี่ยมก็บอกว่าปกติ แต่ตอนบ่ายประมาณ บ่าย 2 โมง เจ้าฟ้าขุนศึกมีอาการผิตปกติจากการถ่ายปัสสาวะนิดหน่อย คือถึงเวลาประมาณบ่าย 2 โมงนั้นจะถ่ายปัสสาวะไม่ออก นายแพทย์เข้ามาตรวจเยี่ยมตามปกติเวลาเกือบบ่าย 3 โมง ก็ยังคงบอกข้าพเจ้าว่าไม่เป็นไร อาการปกติ ข้าพเจ้าบอกนายแพทย์ว่าถ่ายปัสสาวะไม่ออก แพทย์ก็คลำดูกระเพาะปัสสาวะ บอกว่าไม่เป็นไร ถ้า Bladder full เมื่อใดให้บอกหมอนะ จะให้พยาบาลสวนปัสสาวะให้ พอตีเวลาบ่าย 3 โมง พยาบาลเข้ามาบอกข้าพเจ้าว่าวันนี้พยาบาลพิเศษป่วยลาเพราะมีเหตุจำเป็นปายนั้น พยาบาลพิเศษจะเป็น “นพพาพร” พยาบาลที่รับอยู่ปายให้ทุกวัน ข้าพเจ้าก็ต้องอยู่

พระครูอดุล สีสกิตต์

เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ

เจ้าฟ้าฯ ชุมนุมศึกษาตามลำพัง ตามธรรมดาเมื่อพภาพรเข้าเวรบ่ายแล้วข้าพเจ้าจะ
ขอกลับมาอาบน้ำที่บ้าน เพื่อจะได้ดูแลสิ่งงาน และได้อาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าตาม
สบาย ประมาณ 5 โมงครึ่งเย็น ข้าพเจ้าจะกลับไปเปลี่ยนให้พภาพรออกไป
รับประทานอาหารเย็น

พระครูโกวิทสารธรรม เจ้าอาวาสวัดพวงเป็ย

แต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2535 นั้น พภาพร เกิดมีเหตุจำเป็นมาไม่ได้
ข้าพเจ้าก็อยู่จนถึงเกือบบ่าย 5 โมง เจ้าฟ้าฯ ชุมนุมศึกษาบอกข้าพเจ้าว่าอยากถ่ายปัสสาวะ
ข้าพเจ้าก็บอกเจ้าฟ้าฯ ว่า ดีแล้วไม่ต้องกลั้นไว้ ข้าพเจ้าเดินอ้อมเตียงไปเอา Uriner ให้
ข้าพเจ้าก็ให้เจ้าฟ้าฯ ถ่ายแต่เห็นออกมาเป็นฉ่ำๆ ที่นอนบ้าง ก็บอกเจ้าฟ้าฯ ว่าไม่เป็นไร
แล้วจะบอกพยาบาลชายมาอาบน้ำแล้วเปลี่ยนผ้าให้ ลักครูพยาบาลชายก็เดินเข้ามา
เอง โดยข้าพเจ้าไม่ได้เรียก เข้ามาชวนเจ้าฟ้าฯ พุด และขยันขยอให้ดูดูอาหารเหลวที่
โรงพยาบาลเตรียมมาให้ทุกวันโดยเขาจะป้อนให้เจ้าฟ้าฯ ชุมนุมศึกษาก็เชื่อและดูรับประทาน
นิดหน่อย แล้วพยาบาลชายก็ให้ดูดูน้ำสั๊ก 2-3 อึก ก็ยอมทำตาม แล้วพยาบาล
ชายก็อาบน้ำให้ ข้าพเจ้าช่วยพยาบาลชายเปลี่ยนเสื้อผ้าให้ พอพยาบาลเข้ามาดูน้ำ
เกลือและยากับอาหาร เห็นหมดพร้อมกันจึงปิดสายยางแล้วเดินออกไป เพื่อเอาขวด

ใหม่มาเติม เมื่อพยาบาลออกไปแล้ว ข้าพเจ้าหันมาดูเจ้าฟ้า เห็นมีอาการหนักขึ้น จึงบอกพยาบาลชายออกไปตามนายแพทย์ และพยาบาลเข้ามา ข้าพเจ้าเหลือบมอง ดูนานพิกข้างฝา ปลายเตียงเป็นเวลาอีก 2 นาที จะ 18 นาฬิกา แล้วรีบไปหยิบ โทรศัพท์มือถือโทรศัพท์ไปนมัสการพระครูอดุลสีลกิจัตต์ เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ ให้ท่านพระครูรับมาโรงพยาบาลลานนา เพราะอาการเจ้าฟ้าหนักมากแล้ว ปรากฏว่า เด็กในวัดบอกว่าท่านพระครูไปประชุมที่วัดพวกเบี่ย ข้าพเจ้าจึงโทรศัพท์ไปบ้าน บอกคนขับรถ (อ้าย) ให้รีบมารับท่านพระครูวัดธาตุคำที่วัดพวกเบี่ยนิมนต์ท่านพระครูมาโรงพยาบาลว่าเจ้าฟ้าซุนตีกอาการหนัก ท่านพระครูโกวิทสารธรรมทราบ จึงให้เลิกประชุม รีบตามกันมาทั้ง 2 ท่านพระครู ข้าพเจ้าให้แพทย์หยุดการปฐมพยาบาลผ่ายปอด และให้ออกซิเจนเจ้าฟ้า ขอนิมนต์พระสงฆ์ให้สวดให้ศีลให้พรเจ้าฟ้าซุนตีกจากไปสู่สุคติ ข้าพเจ้าก็อยู่เป็นเพื่อนด้วย พร้อมโทรศัพท์ไปยังอาจารย์จันทดา พี่สาวให้รับมาโรงพยาบาลอาการเจ้าหนักแล้ว ปรากฏว่าปุกและปู (ลูกชายและลูกสาวอาจารย์จันทดา) อยู่ด้วยรับมาโรงพยาบาลมาอยู่เป็นเพื่อนทั้ง 3 คน ข้าพเจ้าก็โทรศัพท์ถึงเจ้านางน้อยที่ชลบุรีให้รับมาเชียงใหม่ อาการ Daddy หนักมากแล้ว และโทรศัพท์มือถือตลอดเวลา ออกมาโทรที่ระเบียงห้องไปยัง Oman ถึงเจ้าชายเชมรัฐ และถึงเจ้านางแหลงที่อเมริกาให้รีบเดินทางมาบ้าน Daddy Died just now !

พระครูโกวิทสารธรรม และพระครูอดุลสีลกิจัตต์นำเจ้าฟ้าซุนตีก
ไปยังห้องดับจิตต์เพื่อฌดัยกัน

ข้าพเจ้ารีบโทรศัพท์ไปโรงพยาบาลมหาราช ขอดูกับแผนกรับบริจาคร่างกาย เมื่อเจ้าหน้าที่รับสาย ข้าพเจ้าก็แจ้งให้ทราบว่าเจ้าฟ้าขุนศึก Died ที่โรงพยาบาลลานนา ให้รับมารับร่างกายที่บริจาคไว้ได้ ก่อนเจ้าหน้าที่จะมาโรงพยาบาลขอให้แวะซื้อของอย่างดีมาให้ด้วยแล้วข้าพเจ้าจะไปจ่ายเงินพุ่มนี้เช้าแล้วปรึกษาท่านพระครูทั้ง 2 ว่าสมควรนำเจ้าฟ้าขุนศึกไว้ทำบุญก่อนถวายทานร่างกายในวัดใดดี พระครูทั้ง 2 ให้เอาไปร่วมทำบุญ ณ วัดหมื่นสาร และพระครูอดุลสีกิตตได้โทรศัพท์เองบอกพระปลัดเอนก สุทธิจิตโต เจ้าอาวาสวัดหมื่นสารให้เณรช่วยกันทำความสะอาดและจัดศาลาเตรียมไว้ให้พร้อมจะรับเจ้าฟ้าไปอยู่ที่นี่ ส่วนข้าพเจ้ารีบเดินทางกลับบ้านเพื่อไปเอาเสื้อผ้าชุดที่เจ้าฟ้าชอบใส่ มาถึงสี่แยกรินคำพบขบวนเสด็จของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จมาประทับเชียงใหม่ผ่านพอดี พอถึงบ้านข้าพเจ้าก็เปลี่ยนชุดดำใส่เสื้อกันหนาวสีดำ เพราะมีกระเป๋าสองข้างใหญ่พอจะใส่เงินสดและของจำเป็นติดตัวไปวัดด้วย แล้วรีบมาอาบน้ำช่วยกันแต่งตัวให้เจ้าฟ้า เพื่อรอรับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลมารับร่างเจ้าฟ้าขุนศึกไปวัดหมื่นสาร

ท่านพระครูโกวิทสารธรรม กับพระครูอดุลสีกิตต นำเจ้าฟ้าขุนศึก
โดยรถโรงพยาบาลสู่วัดหมื่นสารคืนนั้น

ทางวัดหมื่นสาร ท่านเอนกก็บอกศรัทธาใกล้ๆ วัด ให้มาช่วยกันเตรียมรับเจ้าฟ้า พอดีบุญคุ้ม ผู้จัดการฝ่ายเครื่องเงินในหมู่บ้านววลายมีบ้านอยู่ใกล้วัดก็รีบมาวัดแล้วแวะไปบอกจันทร์ดีช่างตบแต่งและจัดดอกไม้ให้มาคอยอยู่ในวัดด้วย ส่วนข้าพเจ้าก็บอกไปยังคุณแจ่มจิตต์ เลขาหัวหน้า คนเดียวเพราะท่านเป็นประธานผู้พิพากษาสมทบที่ศาลเยาวชนฯ ร่วมทำงานกับข้าพเจ้า และองค์การ กับสมาคมต่างๆ อีกหลายแห่ง พอที่จะบอกต่อๆ ไปยังสมาชิกทุกแห่งได้ ในการจากไปของเจ้าฟ้า ชุนศึก และจัดงานทำบุญที่วัดหมื่นสาร ตำบลห้วยยา อำเภอมือง เชียงใหม่ แล้วข้าพเจ้าส่งเจ้าฟ้าไปยังห้องนิรภัยแล้ว ก็แยกมาพาอาจารย์จันทดา, ปุก และปู ตรงไปคอยอยู่วัดหมื่นสาร

คุณเข็มทอง เลขา ฯ ที่บริษัท กับเพื่อนรีบเดินทางมาแสดงความเสียใจกับ หม่อมธาดาที่วัดหมื่นสาร

มีท่านพระครูอดุลสีกิตต์ อยู่เป็นที่ปรึกษางานและเป็นเพื่อน
อยู่จนนำร่างเจ้าฟ้าขึ้นแท่น

มีอาจารย์จันทดา โทละสุต พี่สาวอยู่ด้วยตลอดเวลา

ถ่ายด้วยกัน 3 พี่น้อง คนนั่งกลางคือหนานใจ เป็นลูกน้องชายนายดาบแดง พัฒนธนาบุตร ขณะนี้เป็นกรรมการวัดหมื่นสาร และเป็นผู้นำในพิธี (อาจารย์) การประเพณีโบราณที่ชาวเชียงใหม่ปฏิบัติสืบๆ กันมาตลอด เช่นพิธีสืบชะตา, สะเดาะเคราะห์, ส่งเคราะห์นพเก้า, พิธีวางเสาเอก, ขึ้นบ้านใหม่ และพิธีแต่งงาน เป็นต้น

หม่อมธาดาอยู่กับบุญคุ้ม มโนจิตร ผู้จัดการฝ่ายผลิตเครื่องเงิน ในหมู่บ้าน วัวลายของหม่อมธาดา (ร้านธาดา ถนนห้วยแก้ว)

ท่านพระครู อดุลสีลกิจัตต์ และหม่อมธาดา พร้อมเจ้านางน้อย (รับเดินทางมาจากเมืองชลบุรี) และญาติๆ รับประทานอาหารเจ้าฟ้าขุนศึกในวัดหมื่นสารแต่เช้า

คุณแจ่มจิตต์ เลหาวัฒน์ กับลูกสาวก็มาในงานเทศน์และสวดอภิธรรมในตอนค่ำวันนั้น

ชาวเชียงตุง อยู่ในเชียงใหม่พากันมาเคารพเจ้าฟ้า

ชาวบ้านว้าลาย และคณะศรัทธาวัดหมื่นสาร ที่อยู่ใกล้วัด พากันมาช่วยกันเตรียมพิธีทำบุญถวาย (ชาวเชียงใหม่เวลาจะมีการมืงานจะช่วยกันทำ ช่วยเหลือกันทุกงานทำบุญเสมอ) อาจารย์จันทดาจะอยู่ร่วมในหมู่คณะทำงานเผื่อจะมีสิ่งใดต้องการเพิ่มเพื่อให้ทุกอย่างสมบูรณ์ดีพร้อม

เจ้านางน้อยก็นั่งอยู่อีกกลุ่มหนึ่ง เช่นเดียวกัน พร้อมกับรับแขกสนทนาด้วย

ทุกคนช่วยกันทำด้วยความเต็มใจ เพื่อให้เสร็จทันพิธีการ

พระธรรมดิลก มีเมตตาเทศนาในคืนนั้นให้

ทุกท่าน นั่งฟังพระธรรมเทศนาด้วยความสงบ

สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษา
ภาค 5 และท่านผู้ว่าราชการฯ
นำหรีดมาเคารพ เจ้าฟ้าขุนศึก
ในเวลาค่ำมีการเทศนาและ
สวดอภิธรรมทุกคืนด้วย

ชาวบ้าน และญาติพี่น้องมาร่วมในงานฟังเทศน์ก่อนถวายเพลกลางวัน โดยมี
หม่อมราชดำนั่งอยู่ขวาสุด

พวงหรีดจาก The British Embassy และจากพลโท กอบบุญ-บัวทอง พัฒนถาบุตรและคุณเสรี โอสธานุเคราะห์

อ้าย (สาทร) กับวรรณดา และลูกชายทั้งสองคน

คนพี่สุทิน (อ๊อด) สาริต (โอ) น้อง ถ่ายรูปกับหม่อมม่าย (หม่อมธาดา)
ข้างหน้า เจ้าฟ้าขุนศึก

คุณเข็มทอง ชัญญยานนท์ กับคณะมาช่วยเลี้ยงน้ำชาและอาหารว่าง วันที่ 3
ซึ่งเป็นวันถวายทานร่างกายเจ้าฟ้าขุนศึกเป็นทานแก่คณะแพทยศาสตร์ มหา-
วิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์จันทดา โหละสุต มีลูกชาย ปุก (สุรดิษฐ์) และลูกสาว ปู (สรนีย์)

อาจารย์บัวทอง พัฒนถาบุตร น้องสะไภ้กับครอบครัวหม่อมธาดา

เจ้านางสุคันธรา ณ เชียงใหม่ (พี่สาวต่างมารดาเจ้าฟ้าขุนศึก ธิดาเจ้าแม่
นางบัวทิพย์หลวง) กับหลานชายถ่ายรูปกับหม่อมธาดา และลูกๆ

(อภิศร) ปุ. ปรกตธรรม (อภิศร) ปุ. ปรกตธรรม (อภิศร) ปุ. ปรกตธรรม

คุณเรือนแก้ว พัฒนภาพุตร (น้องสะใภ้) ภรรยาคุณปริดา พัฒนภาพุตร
กับ แม่หม่อม (รุจิรัตน์) ลูกสาว และ แชก (พ.ต.ท. นิธิพัฒน์ พัฒนภาพุตร)
ถ่ายรูปกับหม่อมธาดาด้วย

(อภิศร) ปุ. ปรกตธรรม (อภิศร) ปุ. ปรกตธรรม (อภิศร) ปุ. ปรกตธรรม

คุณหญิงสวาท รัตนวราห์ นั่งซ้ายสุด ถัดมามีคุณรสสุคนธ์ เจ้าดวงเดือน ณ เชียงใหม่ และเจ้านางสุคันธา ตามลำดับในคืนวันสวดอภิธรรมให้เจ้าฟ้าขุนศึก ณ วัดหมื่นสาร อำเภอเมือง เชียงใหม่

เจ้านางเขมวดี (เจ้านางเพลง หรือเขมเล็ก) เจ้าชายเขมรัฐ (เจ้าชาย หรือ Robert or Khem) หม่อมธาดา (ป้าหม่อม) เจ้านางเขมรสมิ (เจ้านางน้อยหรือ เขมใหญ่) นั่งอยู่ข้างหน้าเจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย ในวันถวายทานร่างกายแก่คณะ แพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ท่านอธิบดีผู้พิพากษามา ค 5 และท่านรองอธิบดีฯ ดวงมัลย์ ศิลปอาชา และท่านผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ และคณะผู้พิพากษาศมทบศาลเยาวชน และครอบครัวฯ เป็นเจ้าภาพสวดอภิธรรมให้เจ้าฟ้า ชุนศักดิ์เม้งราย

Mr. Roy Hudson เพื่อนชาวอังกฤษ เจ้าฟ้าชุนศักดิ์มาร่วมงานด้วย

ท่านพระครูอดุลสีกิตต มีเมตตากรุณาเทศน์ให้เจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยภาคเหนือ โดยมีคุณสมจิตต์ ภาติกร เป็นนายกสมาคม และสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย เชียงใหม่ ซึ่งคุณพูนศรี แดงประเสริฐ เป็นนายกสมาคม และคณะสมาชิกและเพื่อนฝูงร่วม เป็นเจ้าภาพสวดอภิธรรมให้เจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย

คุณมานิดา ยุวบูรณ์ ภรรยาท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และ ม.ร.ว. ภรรยาท่านรองผู้ว่าฯ วางผ้าบังสุกุล และถวายปัจจัยพระสงฆ์สวดอภิธรรม

อาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่-คุณแจ่มจิตต์ เลาหวัณน์ ประธานหอการค้า และคณะกรรมการพร้อมด้วยสมาชิกมาร่วมเป็นเจ้าภาพสวดอภิธรรมด้วย

หม่อมธาดา พร้อมลูกทุกคน และญาติสนิทมิตรสหาย
ผู้มีเกียรติถวายปัจจัย แล้วรับพรจากพระสงฆ์

คุณสรนีย์ (ป) โหละสุต อ่านประวัติ เจ้าฟ้าขุนศึกเม็กราย

พระครูอดุลสีลกิจัตต์ กล่าวถวายทานร่างกายเจ้าฟ้าขุนตึกเม็งรายแก้ว รศ.นพ.
 เตชะทัต เตชะเสน ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 เชียงใหม่

รศ.นพ. เตชะทัต เตชะเสน
 รับมอบร่างกายเจ้าฟ้าขุนตึก จากหม่อมธาดาและลูกๆ

พระสงฆ์พิจารณาบังสุกุล ผ้าไตรที่เจ้านางน้อยทอด

หม่อมธาดา ทอดผ้ามหาบังสุกุล
โดยมีเจ้าชายเพชรรัตน์ เจ้านางเพชรรัตน์ และ เจ้านางเพชรรัตน์อยู่ด้วย

พระครูอดุลสืลภิตต์ นำร่างกายเจ้าฟ้าขุนศึกออกมาโดยมีลูกเจ้าฟ้าทุกคน และหม่อมธาดา พร้อมญาติมิตรช่วยกันหามหีบบรรจุร่างกายเจ้าฟ้าขุนศึกเมิ่งราย

เจ้าชายเชมรัฐ หามหีบร่างกายเจ้าฟ้าโดยมีเจ้านางน้อย และแขก หามขึ้น
รถยนต์โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ สู่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะ
แพทยศาสตร์

คุณปรีดา พัฒนถาบุตร นั่งเฝ้าถวายทาน อาหารเพล และสนทนาด้วยพระสงฆ์

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณมกุฏราชคุณวชิราลงกรณ

ถวายเครื่องไทยทานแด่พระสงฆ์ๆ กำลังอนุโมทนา

หม่อมธาดาถวายจตุปัจจัย กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล

พระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์ และอนุโมทนาให้พร

เป็นการทำบุญที่บ้านหอ "MENGRAI HOUSE" ภายหลังกนำร่างกาย เจ้าฟ้า
ขุนศึกไปถวายที่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ ซึ่งมีญาติพี่น้องเพื่อนฝูงและคนทำงานในบริษัท

เสร็จงานเจ้าฟ้าแล้ว หม่อมธาดาก็ส่งลูกๆ กับไปทำงานยังถิ่นเดิมของตน
เองต่อไปโดยทางเครื่องบิน

การอุทิศร่างกาย เพื่อ เป็นวิทยาทาน

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เริ่มผลิตบัณฑิตแพทย์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 และได้จัดการเรียนการสอนเพื่อมุ่งหมายที่จะผลิตบัณฑิตแพทย์ตามความต้องการของชุมชน และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การศึกษาวิชาแพทย์นั้น นักศึกษาจะต้องใช้เวลาศึกษาเล่าเรียนถึง 6 ปี ซึ่งพอจะแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

ระดับเตรียมแพทยศาสตร์ (premedical program) ใช้เวลาเรียน 1 ปี

ระดับปริคลินิก (preclinical program) ใช้เวลาเรียน 2 ปี

ระดับคลินิก (clinical program) ใช้เวลาเรียน 3 ปี

นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะอยู่ในระยะของการเรียนทางปริคลินิก โดยจะศึกษาวิชาพื้นฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเรียนในชั้นคลินิกต่อไป ในปีนี้ 2 นั้นนักศึกษาต้องเรียนวิชากายวิภาคศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญ โดยศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของร่างกายด้วยตนเองจากร่างกายมนุษย์ที่ดองไว้ เช่น โครงกระดูก กล้ามเนื้อ เส้นประสาท หลอดเลือด หัวใจ ปอด ระบบย่อยอาหาร ระบบสืบพันธุ์ และระบบขับถ่าย เป็นต้น

นักศึกษาจะได้ความรู้อย่างมากมายจากร่างกายมนุษย์นั้น นักศึกษาและอาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์จึงเคารพร่างกายที่ได้ศึกษานั้นเป็นอาจารย์ใหญ่ หรือบรมครู นักศึกษาแพทย์ 4 คน จะศึกษาจากร่างอาจารย์ใหญ่ 1 ท่าน นักศึกษารุ่นแรก ๆ มีประมาณ 65 คน ใช้อาจารย์ใหญ่ปีละประมาณ 14 ท่าน ปัจจุบันมีนักศึกษาปีละ 160 คน จะต้องใช้อาจารย์ใหญ่ปีละประมาณ 40 ท่าน นอกจากนักศึกษาแพทย์แล้วยังมีนักศึกษาทันตแพทย์ นักศึกษาอาชีวบำบัด นักศึกษากายภาพบำบัด และนักศึกษาในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่ต้องศึกษากายวิภาคศาสตร์จากร่างอาจารย์ใหญ่ ดังนั้นจึงต้องใช้ร่างอาจารย์ใหญ่ทั้งหมดปีละประมาณ 60 ท่าน

คณะแพทยศาสตร์ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงในภาคเหนือเป็นอย่างดี โดยการอุทิศร่างกายให้เป็นวิทยาทานแก่คณะแพทยศาสตร์ ทำให้อาจารย์ใหญ่พอเพียงแก่การศึกษา จนถึงปัจจุบันมีผู้แจ้งความจำนงค์อุทิศร่างกายไว้ทั้งหมดประมาณ 8,000 ราย ผู้อุทิศร่างกายนั้นมีอายุตั้งแต่ 17 ถึง 70 ปี และมีทุกสาขาอาชีพ แต่ส่วนใหญ่จะมีอาชีพรับราชการหรือเป็นข้าราชการบำนาญ นอกจากการอุทิศร่างกายให้นักศึกษาได้ศึกษาส่วนต่าง ๆ แล้วผู้อุทิศร่างกายบางรายยังประสงค์ให้ทางคณะแพทยศาสตร์จัดทำเป็นโครงกระดูกสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษา ซึ่งจะใช้ได้หลายปี ทางคณะฯ ก็จะดำเนินการให้ตามเจตนารมณ์

การอุทิศร่างกายนั้น ถือว่าเป็นการเสียสละอันยิ่งใหญ่และได้บุญกุศลสูงสุด ผู้ที่ประสงค์จะอุทิศร่างกายเพื่อการศึกษา นั้น ถือว่าเป็นผู้ที่มีจิตใจสูงและมีความเสียสละอย่างยิ่ง การแจ้งความจำนงค์อุทิศร่างกายนั้นจะขอแบบฟอร์มได้ที่ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ หรือ งานประชาสัมพันธ์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อกรอกแบบฟอร์มเรียบร้อยแล้ว ทางคณะฯ จะออกบัตรประจำตัวผู้อุทิศร่างกายให้ เมื่อเสียชีวิตแล้วญาติต้องแจ้งไปยังคณะแพทยศาสตร์ ทางคณะฯ จะจัดเจ้าหน้าที่มาทำการฉีกยารักษาภาพศพ และเมื่อทางญาติได้ทำพิธีทางศาสนาเรียบร้อยแล้ว จะมีเจ้าหน้าที่นำรถมารับโดยตรง โดยนำไปแช่ไว้ในน้ำยาประมาณ 1 ปี จึงจะนำขึ้นไปให้นักศึกษาเรียนได้ ก่อนการเรียนจะมีพิธีขอขมาและทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้อาจารย์ใหญ่ และเมื่อนักศึกษาได้เรียนร่างกายอาจารย์ใหญ่แล้ว พอสิ้นปีจะมีพิธีฌาปนกิจร่างอาจารย์ใหญ่อย่างสมเกียรติ

การอุทิศร่างกายนั้นจะได้บุญกุศลอย่างยิ่ง นักศึกษาที่ได้ศึกษาแล้วเรียนร่างอาจารย์ใหญ่ในอนาคตจะสำเร็จเป็น แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักกายภาพบำบัด นักอาชีวบำบัด หรือนักศึกษาในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพสาขาอื่น ซึ่งจะได้นำความรู้ที่ได้ศึกษาแล้วเรียนกลับมาให้บริการต่อสังคมต่อไป นอกจากนั้นคณาจารย์และแพทย์ยังใช้ร่างอาจารย์ใหญ่เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้าและวิจัย เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์อยู่เสมอ อันจะส่งผลให้การบริการรักษาผู้ป่วยมีการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและได้ผลดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ.

ผู้ประสงค์อุทิศร่างกายให้เป็นวิทยาทาน

โปรดติดต่อได้ที่

ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โทร. 221122 ต่อ 5318 หรือ 5312

งานประชาสัมพันธ์ คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โทร. 221122 ต่อ 5671 หรือ 5679

ผศ.ดร.อำนาจ มีเวที

หนังสือขออนุญาตให้แก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เขียนที่ กรุงเทพฯ 12 มกร ๒๕๓๐

วันที่ 11 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

หนังสือขออนุญาตฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอทำไว้แก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังมีข้อความต่อไปนี้.

ด้วยข้าพเจ้า อรุณศักดิ์ คุ้มแสง อายุ ๗๓ ปี ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่ 12 หมู่ 5 ถนน ห้วยแก้ว ตำบล ฮ้างป้อม อำเภอ เมืองเชียงใหม่ จังหวัด เชียงใหม่

ถ้าข้าพเจ้าได้ถึงแก่กรรมลง จะด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม ข้าพเจ้ายินยอมให้บุตรของข้าพเจ้าให้แก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางด้านการแพทย์ ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือจะใช้เป็นประโยชน์อื่นใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร นับตั้งแต่วันที่ข้าพเจ้าได้ถึงแก่กรรมเป็นต้นไป

ศพของข้าพเจ้านี้ขอมอบให้เป็นสิทธิของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผู้ใดไม่มีสิทธิ์ที่จะกระทำอื่นใด ๆ ให้เป็นอย่างอื่นนอกเหนือจากความประสงค์ของข้าพเจ้าดังที่กล่าวไว้แล้ว

อนึ่ง ถ้าทางคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เห็นว่าควรทำทั้งสองข้างของข้าพเจ้า ยังใช้ให้เป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่นใดแล้ว ข้าพเจ้ายินยอมให้บุตรของข้าพเจ้าไปใช้กับผู้ที่มีความประสงค์ที่จะเป็นบุคคลใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร

หนังสือขออนุญาตฉบับนี้ได้กระทำขึ้นในขณะที่ข้าพเจ้ามีจิตใจเป็นปกติ ไม่มีความผิดปกติประการใดอันจะขัดขวางมิให้ไว้เป็นสำคัญ

(ลงชื่อ) Kunwiktengrai ผู้มอบและทำพินัยกรรม

(เจ้าฟ้าอรุณศักดิ์ คุ้มแสง KUNWIKTENGRAI)

(ลงชื่อ) [Signature] หัวหน้าภาควิชากายวิภาค

([Signature]) ศาสตราจารย์ หรือผู้แทน

(ลงชื่อ) นาย [Signature] พยาน

(เจ้าฟ้าอรุณศักดิ์ คุ้มแสง)

(ลงชื่อ) นาย [Signature] พยาน

(เจ้าฟ้าอรุณศักดิ์ คุ้มแสง)

หนังสือสำคัญการอุทิศร่างกาย เมื่อสิ้นชีวิตแล้ว
ให้แก่วัดพระธาตุยาคู มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เพื่อการศึกษาวิชาแพทยศาสตร์

เลขที่ 3305/2530

เขียนที่ บ้านนาโพธิ์ 18 กุมภาพันธ์ 1987

วันที่ 11 เดือน กันยายน พ.ศ. 2530

ข้าพเจ้า เกื้อนันทะสิทธิ์ วัฒนวิเศษ อายุ 33 ปี สัญชาติ ไทย อยู่บ้านเลขที่ 12

หมู่ที่ 5 ต.รอก/ชอย ถนน 111/1 ตำบล บ้านนาโพธิ์ อำเภอ บ้านนาโพธิ์

จังหวัด เชียงใหม่ อาชีพ เกษตรกร ขอทำหนังสือสำคัญฉบับนี้ไว้แก่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อแสดงว่าข้าพเจ้าเต็มใจอุทิศศพของข้าพเจ้าเพื่อประโยชน์ในการศึกษา

ของนักศึกษาแพทย์ และเพื่อเป็นกายวิพาทาน ข้าพเจ้าได้มอบให้ผู้ที่จะไปแจ้งการถึงแก่กรรมของข้าพเจ้า ชื่อ

พณ. เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้าเป็น ลูก แห่งหน่วยรักษาศพ

หนังสือสำคัญฉบับนี้ทำขึ้นขณะที่ข้าพเจ้ามีสติสัมปชัญญะครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อแสดงว่าข้าพเจ้ายินดีและเต็มใจ

อุทิศศพของข้าพเจ้าตามความประสงค์ดังกล่าว โดยปราศจากการชักจูงแก่ประการใด

(ลงชื่อ) เกื้อนันทะสิทธิ์ วัฒนวิเศษ ผู้ทำหนังสือสำคัญ

(ลงชื่อ) เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ พยาน

(เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ Kunavik)

(เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ วัฒนวิเศษ)

(ลงชื่อ) พณ. เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ ผู้แจ้งเมื่อถึงแก่กรรม

(ลงชื่อ) พณ. เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ พยาน

(พณ. เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ วัฒนวิเศษ)

(พณ. เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ วัฒนวิเศษ)

(ลงชื่อ) พณ. เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ หัวหน้าภาควิชากายวิภาคศาสตร์

(ลงชื่อ) พณ. เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ พยาน

(พณ. เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ วัฒนวิเศษ)

(พณ. เจ้าหน่อ วัฒนวิเศษ วัฒนวิเศษ)

หมายเหตุ ศพของข้าพเจ้าขอมอบให้เป็นวิพาทานการศึกษาในวิชาแพทยศาสตร์ หรือแล้วแต่ทางคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะเห็นสมควร

คำแนะนำเกี่ยวกับผู้ที่จะอุทิศศพเพื่อประโยชน์ในการศึกษา

เมื่อผู้อุทิศถึงแก่กรรม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ไปแจ้งหน่วยรักษาศพ โรงพยาบาลนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โทรศัพท์หมายเลข ๒๒๑๑๒๒ คือ ๑๓๔๔ ส่วนการจัดการศพเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภาควิชา
กายวิภาคศาสตร์ จะปฏิบัติกิจารเอง

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีหน้าที่อบรมและให้การศึกษาแก่นักศึกษาแพทย์ ขอขอบพระคุณ
ท่านที่อุทิศศพเพื่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะให้นักศึกษาได้รู้ซึ่งถึงส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมนุษย์
ก่อนที่จะไปรับการฝึกอบรมเป็นแพทย์ดูแลทุกข์สุขของเพื่อนมนุษย์ต่อไป นับว่าเป็นการเสียสละและกายวิพาทานอย่างสูงส่ง
ของกุศลในการตั้งใจอันดีจึงขอชื่นชมและให้ท่านปราศจากโรคภัยตลอดอายุขัย

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่ พม 0605/ 17988

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
110 อินทวโรรส อ.เมือง จ.เชียงใหม่
50002

๙ กันยายน 2530

เรื่อง การอุทิศร่างกายเพื่อการศึกษาวิชาแพทยศาสตร์

เรียน เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือสำคัญการอุทิศร่างกายและพินัยกรรมมอมศพ จำนวน 1 ชุด

2. บัตรประจำตัวของผู้อุทิศร่างกาย จำนวน 1 บัตร

ตามที่ท่านได้มีจิตกุศลเจตนาอุทิศร่างกายเมื่อสิ้นชีวิตแล้วให้แก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ ซึ่งท่านได้มอบหนังสือพินัยกรรมการมอมศพและหนังสือสำคัญการอุทิศร่างกายให้แก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไปแล้ว นั้น

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับหนังสือพินัยกรรมการมอมศพและหนังสือสำคัญการอุทิศร่างกายไว้แล้ว และจะดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของท่านต่อไป จึงขออนุโมทนาในส่วนกุศลเจตนาของท่านครั้งนี้ด้วย ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้ท่านประสบแต่ความสุข ความเจริญ ถึงพร้อมด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละจงทุกประการ พร้อมหนังสือฉบับนี้ได้นำหนังสือพินัยกรรมการมอมศพและหนังสือสำคัญการอุทิศร่างกายของท่าน 1 ชุด กับบัตรประจำตัว 1 บัตร เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานและใช้ประโยชน์ในการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

(นายเศรษฐ์ เศรษฐมณี)

คณบดีคณะแพทยศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะ

โทร. 221122 ต่อ 1223, 1225

- เจ้าฟ้าที่โรงพยาบาลการชบครเชียงใหม่ โปรดให้ความสะดวกในการตรวจรักษาพยาบาลด้วย
- ผู้ถือบัตรมีียบดื่อกี๋ร่างกายให้คณะแพทยศาสตร์ เพื่อการศึกษาเบื้องต้นแก่กรรมแล้ว
- เมื่อผู้ถือบัตรมีดื่งแก่กรรม ญาติหรือผู้ใกล้ชิดโปรดติดต่อ หรือนำศพส่งกาศวิหาคารยวักคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายในเวลา 24 ชั่วโมง
โทร. 221122 ต่อ 1379

สำนักข่าวภูมิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ วม 0605(4)/12

ในรายการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เรียน คุณอาจารย์ใหญ่ เจ้าฟ้าขุนศึก เมงราย
12 หมู่ 5 ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่
53000

พรสิทธิ์
PHR SING
0028

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ใบจ่ายไปรษณีย์ภาคในประเทศ

☐ รับรอง

☐ ลงทะเบียน

ป. 175

ชำระค่าฝากส่งในหลายเดือน
ในจดหมายเลขที่ 2 / 2537
ณ. พริษฐ์

ใบจ่ายไปรษณีย์ภาคในประเทศ
1. ใบจ่ายไปรษณีย์ภาคในประเทศเป็นการชำระเงินค่าไปรษณีย์
2. ใบจ่ายไปรษณีย์ภาคในประเทศเป็นการชำระเงินค่าไปรษณีย์
3. ใบจ่ายไปรษณีย์ภาคในประเทศเป็นการชำระเงินค่าไปรษณีย์
4. ใบจ่ายไปรษณีย์ภาคในประเทศเป็นการชำระเงินค่าไปรษณีย์
5. ใบจ่ายไปรษณีย์ภาคในประเทศเป็นการชำระเงินค่าไปรษณีย์

ที่ ทม 0605(4)/12

ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 50200

4 มกราคม 2538

เรื่อง ขอเชิญร่วมพิธีทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้อาจารย์ใหญ่

เรียน ญาติอาจารย์ใหญ่ เจ้าฟ้าขุนศึก เมืองราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการ จำนวน 1 ฉบับ

เนื่องด้วย ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะได้จัดพิธีทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้อาจารย์ใหญ่ ผู้ซึ่งสละร่างให้นักศึกษาได้ศึกษาเล่าเรียนตลอดปี การศึกษา 2537 โดยจะจัดให้มีขึ้นในวันที่ 3 - 4 มีนาคม 2538 ณ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังกำหนดการที่แนบมาพร้อมนี้

อนึ่ง เนื่องจากจะมีญาติอาจารย์ใหญ่ได้ให้เกียรติมาร่วมพิธีเป็นจำนวนมาก และเพื่อให้พิธีเป็นไปตามกำหนดการที่วางไว้ จึงใคร่ขอให้ญาติอาจารย์ใหญ่กรุณาส่งตัวแทนผู้ที่ถอดผ้าบังสุกุล หรือผ้าไตรบังสุกุลไม่เกิน 2 ท่าน โดยแจ้งให้ทราบล่วงหน้าภายในวันที่ 2 มีนาคม 2538

จึงขอเรียนเชิญท่าน พร้อมครอบครัว ตลอดจนญาติมิตร ไปร่วมพิธีเพื่อเป็นเกียรติแก่ อาจารย์ใหญ่ในครั้งนี้ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์เดชะทัต เดชะเสน)

หัวหน้าภาควิชากายวิภาคศาสตร์

สำนักงานภาควิชากายวิภาคศาสตร์

โทร. (053) 221122 ต่อ 5312, 5314, 5318

กำหนดการพิธีทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้อาจารย์ใหญ่
ของนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์, ทันตแพทยศาสตร์ และเทคนิคการแพทย์
ณ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันศุกร์ที่ 3 มีนาคม 2538

เวลา 19.45 น.

- เริ่มพิธีทางศาสนา ไหว้พระ รับศีล
- แสดงพระธรรมเทศนา 1 กัณฑ์
- พระสงฆ์ จำนวน 4 รูป สวดพระอภิธรรม
- ทอดผ้าบังสุกุล
- ถวายไทยทาน พระสงฆ์อนุโมทนา
- แผ่เมตตา

วันเสาร์ที่ 4 มีนาคม 2538

เวลา 09.45 น.

- เริ่มพิธีทางศาสนา ไหว้พระ รับศีล

เวลา 10.00 น.

- แสดงพระธรรมเทศนา 1 กัณฑ์

เวลา 10.30 น.

- พระสงฆ์ จำนวน 10 รูป สวดพระพุทธมนต์

เวลา 11.00 น.

- กล่าวถวายภัตตาหารเพล

- ถวายไทยทาน

- พระสงฆ์อนุโมทนา

- แผ่เมตตา

- ถวายภัตตาหารเพล

เวลา 12.00 น.

- เชิญแขกผู้มีเกียรติทุกท่านร่วมรับประทานอาหาร

เวลา 13.00 น.

- เคลื่อนศพอาจารย์ใหญ่ไปสู่สุสานข้างศาลา

เวลา 13.30 น.

- เริ่มพิธีการ

- ทอดผ้าบังสุกุล

- ทอดผ้าไตรบังสุกุล

- ทอดผ้ามหาบังสุกุล

- พิธีไว้อาลัย

- นิมนต์พระสงฆ์วางดอกไม้จันทน์

- เชิญแขกผู้มีเกียรติวางดอกไม้จันทน์

- ประชุมเพลิง

นักศึกษาแพทย์, นักศึกษาทันตแพทย์, นักศึกษากายภาพบำบัดและนักศึกษาอาชีวบำบัด
คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์

เจ้าภาพ

อาลัยอาจารย์ใหญ่ เจ้าฟ้าขุนศึก เม็กราย

แพทย์มีหน้าที่หลักคือ ตรวจและรักษาพยาบาลผู้ป่วยให้หาย เหมือนกับช่างเครื่อง มีหน้าที่แก้เครื่องยนต์ให้ทำงานได้ตามปกติ นักศึกษาแพทย์จึงต้องเรียนรู้ว่า “เครื่อง” ของร่างกายมนุษย์เรานั้นมีอะไรบ้าง อยู่ที่ไหน ทำงานอย่างไร แก้ไขอย่างไรถึงจะได้ผลดีที่สุด การเรียนวิชากายวิภาคศาสตร์ ช่วยให้นักศึกษาแพทย์ได้เรียนรู้ “เครื่อง” ของร่างกายมนุษย์ ตามที่แพทย์ควรเรียนรู้ นักศึกษาแพทย์ไทยโชคดีกว่านักศึกษาแพทย์ชาติอื่น ๆ มาก เพราะ นักศึกษาแพทย์เพียง 4 คนเท่านั้น ซ้ำแต่ละร่างอาจารย์ใหญ่ 1 ร่าง ทำให้มีโอกาสเรียนรู้ได้ละเอียด การที่นักศึกษาแพทย์ไทยโชคดีเป็นเพราะ “คนไทย” ใจบุญ เชื่อว่าการอุทิศร่างกายให้นักศึกษาแพทย์ได้เรียนรู้นั้น เท่ากับช่วยรักษาผู้ป่วยได้เป็นจำนวนมาก ประกอบกับประเพณีปฏิบัติของนักศึกษาแพทย์ต่อ “ท่านอาจารย์ใหญ่” นั้น เป็นที่ประทับใจต่อผู้ได้พบเห็น คือก่อนเริ่มเรียนก็มีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ และขอขมามาก่อนที่จะล่วงเกิน และหลังจากที่เรียนจบแล้วก็มีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้อีกครั้งทำให้มีผู้อุทิศร่างกายให้นักศึกษาเป็นจำนวนมาก

อาจารย์เจ้าฟ้าขุนศึกเม็กราย เป็นผู้หนึ่งที่รู้ซึ่งถึงประโยชน์ของการอุทิศร่างกายเพื่อการศึกษา ท่านจึงได้ทำหนังสืออุทิศร่างกายให้ ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับครอบครัวของเจ้าฟ้าท่านพอสมควร เมื่อประมาณ 25 ปีที่ผ่านมาแล้ว ตั้งแต่ข้าพเจ้ามาอยู่เชียงใหม่ใหม่ ๆ เพราะท่านมีร้านขายเครื่องเงินอยู่ถนนห้วยแก้ว ใกล้กับคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลสวนดอก เมื่อท่านถึงแก่กรรม ข้าพเจ้าก็ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนไปรับร่าง และเมื่อข้าพเจ้าเรียบเรียงหนังสือคู่มือซ้ำแต่ละร่างอาจารย์ใหญ่ สำหรับนักศึกษารุ่นปีการศึกษา 2537 ก็ได้มีโอกาสใช้ร่างอาจารย์เจ้าฟ้าขุนศึกเม็กรายเป็นต้นแบบและใช้สอนและแสดงนักศึกษา จึงถือได้ว่า อาจารย์เจ้าฟ้าขุนศึกเม็กรายได้ทำบุญตามความประสงค์แล้ว

ในนามของศิษย์ทุกคน ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เจ้าฟ้าขุนศึกเม็กราย และขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของท่านอาจารย์ เจ้าฟ้าขุนศึกเม็กรายมีความสุข

รองศาสตราจารย์ เตชะทัต เตชะเสน พ.บ.,ปร.ดว.ป.อ.

ภาควิชากายวิภาคศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4 ถนนห้วยแก้ว เชียงใหม่ 50300

31 มกราคม 2538

เรื่อง ขออนุญาตแยกทำบุญอุทิศให้อาจารย์ใหญ่ เจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย

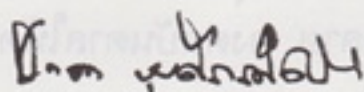
เรียน รองศาสตราจารย์ เกษะทัต เกษะเสน

ตามที่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แจ้งให้
ญาติผู้ซึ่งสงเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าเรียนตลอดปี การศึกษา 2537 ให้ทราบจะจัดพิธีทำบุญอุทิศส่วน
กุศลให้อาจารย์ใหญ่ในวันที่ 3-4 มีนาคม 2538 นั้น

บัดนี้ ญาติอาจารย์ใคร่จะขอความกรุณาอนุญาตให้มารับร่างอาจารย์ใหญ่ในวันที่
3 มีนาคม 2538 ก่อนย้ายแล้วไปทำบุญอุทิศให้เอง โดยจัดทำบุญให้ ณ เมรุชั่วคราวที่วัดสวนดอก
ในวันที่ 4 มีนาคม 2538 เวลาประมาณ 16.30 น. ตามกำหนดที่แนบมานี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความกรุณาอนุญาต เพื่อเป็นเกียรติแก่อาจารย์ใหญ่ คราวนี้ควย
จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมชากา ขุนศึก-เม็งราย)

บ้านชาดา ถนนห้วยแก้ว

30 มกราคม 2538

เรื่อง ขออนุญาตตั้งศพบำเพ็ญกุศลในวัด

กราบนมัสการ พระคุณเจ้า ท่านพระครูธรรมเสนาวัตร เจ้าอาวาสวัดสวนดอก

เนื่องจากเจ้าฟ้าขุนศึก ขุนศึก-เม็งราย ได้ถึงแก่วายชนม์ไป เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2535 และได้มอบศพให้ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อให้นักศึกษาได้เล่าเรียนตลอดปี 2537 นั้น

บัดนี้การศึกษาของนักศึกษาได้เสร็จสิ้น ทางทายาทจะได้จัดพิธีบำเพ็ญกุศลศพขึ้น ในวันที่ 3-4 มีนาคม 2538 นี้ จึงขออนุญาตใช้สถานที่วัดสวนดอก เป็นที่บำเพ็ญกุศลศพ โดยจะจัดสร้างเมรุขึ้นชั่วคราวเพื่อประชุมเพลิงศพ และใช้วิหารหลวงเป็นที่ตั้งศพ และบำเพ็ญบุญ เพราะเห็นว่าเป็นที่สะดวกกว้างขวาง และเป็นเกียรติแก่ผู้วายชนม์ที่เป็นเจ้านายฝ่ายเหนือด้วย

จึงนมัสการมาเพื่อขออนุญาต หวังว่าคงไม่ขัดข้อง จึงขอกราบนมัสการ ขอบพระคุณไว้ในที่นี้เป็นอย่างสูง

กราบนมัสการมาด้วยความเคารพ

(หม่อมชาดา ขุนศึก-เม็งราย)

ฎีกานิมนต์

ขอกราบอาราธนานิมนต์ ท่านเจ้าคณะพระธรรมดิลก

ได้โปรดเมตตาเป็นประธานสงฆ์ ในพิธีบำเพ็ญกุศล และประชุมเพลิงศพ

เจ้าฟ้าชนศึก ขนศึก - เม็งราย

ณ เมรุชั่วคราววัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ 4 มีนาคม 2538 ตามเวลาดังนี้

เวลา 10.00 น. นิมนต์สวดพระพทธมนต์ และฉันภัตตาหารเพล

เวลา 16:00 น. นิมนต์พิจารณาผ้าบังสกุล และเป็นประธานจุดเพลิงศพ

ขอกราบอาราธนาด้วยความเคารพอย่างสูง

พระครูอดุลสีลกิตติ์

เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ

ผู้ถวายฎีกานิมนต์

หม่อมธาดา ขนศึก - เม็งราย

เจ้าภาพ

วัดธาตุคำ โทร. 271813, 200360

ฎีกา นิมนต์

กราบอาราธนา นิมนต์.....

ไปโปรดเมตตาสดอาทิตตปริยายสูตร รับไทยทาน และฉันภัตตาหารเพลในงานบำเพ็ญกุศล และประชุมเพลิงศพ

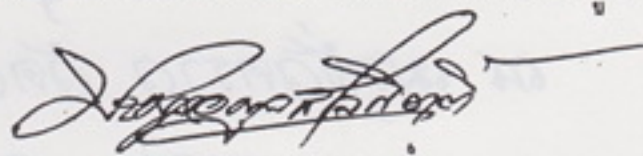
เจ้าฟ้าขุนศึก ขุนศึก - เม็กราย

ณ เมรุชั่วคราววัดสวนดอก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ในวันที่ 4 มีนาคม 2538 ตามเวลาดังนี้

เวลา 09.30 น. นิมนต์สดอาทิตตปริยายสูตร และฉันภัตตาหารเพล

เวลา 16.00 น. นิมนต์พิจารณาผ้าบังสกล

ขอกราบอาราธนาด้วยความเคารพอย่างสูง

(พระครูอดุลสัจจกิจ)

เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ

ผู้ถวายฎีกา นิมนต์

หม่อมธาดา ขุนศึก - เม็กราย
เจ้าภาพ

- หมายเหตุ - ขออาราธนาเป็นการเฉพาะ และขอกุศลที่มีได้มาถวายฎีกาด้วยตัวเอง
- เพื่อความสะดวก โปรดจัดหาหนะไป - กลับเอง
  - โปรดนำฎีกานี้ไปด้วย
  - หากขัดข้องโปรดกรุณาแจ้งที่วัดธาตุคำ อ.เมือง เชียงใหม่
- โทร: 271813, 200360, 202528

โสมนัสการ

หม่อมธาดา ขุนเค็ญ-เม็ญราย และบุตรธิดา

ขอกราบเรียน เรียนเชิญ ท่านที่เคารพนับถือ ไปร่วมพิธี

บำเพ็ญกุศล และประชุมเพลิงศพ

เจ้าฟ้าขุนเค็ญ เม็ญราย

ณ เมรุวัดศราวุธ วัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

เวลา ๑๖.๐๐ น.

กำหนดการ

วันศุกร์ ที่ 3 มีนาคม 2538

เวลา 14.00 น. นำศพจากคณะแพทยศาสตร์ มาตั้งบำเพ็ญกุศลที่วิหารหลวง
วัดสวนดอก

เวลา 20.00 น. มีพระธรรมเทศนา และพระสวดอภิธรรม

วันเสาร์ ที่ 4 มีนาคม 2538

เวลา 10.00 น. พระสงฆ์ ทรงสมณศักดิ์ 28 รูป สวด พระพุทธมนต์
อาทิตตปริยายสูตร

เวลา 10.30 น. อาจารย์โอกาสเวหนาน ถวายเครื่องไทยทาน

เวลา 11.00 น. ถวายภัตตาหารเพล แล้วเชิญแขกผู้มีเกียรติร่วมรับประทานอาหาร

เวลา 13.00 น. แสดง พระธรรมเทศนา

เวลา 13.30 น. พระสงฆ์จำนวน 80 รูป สวดมาติกา รับไทยทาน

เวลา 14.30 น. แห่ศพเวียนรอบเมรุมาศ 3 รอบ แล้วเชิญขึ้นตั้งบน จิตรกาชา

เวลา 15.00 น. ทอดผ้าบังสุกุล

เวลา 15.30 น. อ่านประวัติ และ นิธิไว้อาลัย

เวลา 16.00 น. ทอดผ้ามหาบังสุกุล เสร็จแล้ว ประชุมเพลิงเป็นเสร็จพิธี

จึงขอกราบเรียน เรียนเชิญท่านที่เคารพนับถือ ไปร่วมบำเพ็ญกุศลตามกำหนด
การดังกล่าวโดยทั่วกัน

เรียนเชิญมาด้วยความเคารพ

หม่อมธาดา ขุนศึก-เม็งราย และบุตรธิดา

เจ้าภาพ

เครื่องเงินประดับยศของเจ้าฟ้าแก้มเมือง จะเห็นชุดน้ำชาแบบอังกฤษ มีทั้ง Tea Strainer และปลอกผ้าเช็ดมือ Napkin ring

เครื่องเงินประดับยศของเจ้าฟ้าแก้มเมือง
 อุ้มของคาร (ขันโตกเงินใส่อาหาร)
 อุ้มของหวาน (ขันโตกเงินใส่ของหวาน)
 ที่ล้างมือ (ชามล้างมือ)
 โถข้าว (กลางประดับพลอยสีต่าง ๆ) และคนโทน้ำ

ไหว้พระสวดมนต์

ทำวัตรเช้า – คำ

หม่อมมาตา ขุนศึกมิ่งราย

พิมพ์เป็นธรรมบรรณาการ

๒๕๒๕

หม่อมธาดา บุนนาคมีจรัส มีศรัทธาจะพิมพ์หนังสือ ทำวัตรเช้า-ค่ำ และ คำสวดกัมมัฐาน ตามแบบโบราณจารย์ที่เคยปฏิบัติกันมา โดยเฉพาะทำวัตรเช้า-ค่านั้น ยังได้แปลเป็นภาษาไทยด้วย แจกเป็นธรรมทานสำหรับเป็นคู่มือของชาวพุทธทั่วไป ได้มาปรารภกับข้าพเจ้าถึงเหตุนี้ จึงเป็นที่น่ายินดีอนุโมทนาสาธุการด้วย เพราะพิจารณาเห็นแล้วว่าจักเป็นหิตานุหิตประโยชน์อันไพศาลแก่สาธุชนต่อไป ตลอดถึงผู้ใคร่ในธรรมทั้งหลายด้วย

การไหว้พระสวดมนต์ เป็นกิจเบื้องต้นแห่งพระพุทธศาสนา เป็นประตูปเบิกไปสู่บุญกุศลอย่างอื่น ๆ ถ้าเข้าประตูปผิดหรือหลงประตูเสียแล้ว ก็เป็นการเริ่มต้นที่ผิด ชาวพุทธบางแห่ง ส่วนมากเวลามาวัด หรือไปร่วมพิธีทางศาสนาที่ใดก็ตามมักปล่อยให้มัลลิกทายกนำว่าเสียคนเดียว เพราะไม่มีโอกาสท่องจำหรือบางที่ไม่มีตำราแบบแผน ที่มีก็ไม่สมบูรณ์ ครั้นจะไปคัดลอกมาท่องบ่น บางครั้งก็ผิด ๆ ถูก ๆ ไม่แน่นอน จึงเป็นเหตุให้ไม่อยากไปวัด กลัวจะเก้อเขินกระดากอาย เป็นการปิดประตูขังตัวเองไม่ให้เข้าไปสู่บุญกุศลอย่างน่าเสียดาย ถ้าเรามีตำรา ว่าง ๆ หมั่นเอามาอ่าน ท่อง ถ้าไม่มีเวลาจริง ๆ ก็ถือคติมือมาด้วย บ่อย ๆ เขาก็ชินไปเอง

ในโอกาสที่หม่อมธาดา บุนนาคมีจรัส พิมพ์หนังสือแจก เพื่อเป็นคู่มือในครั้งนี้ จึงนับว่าเป็นกุศลเจตนาอันยิ่งใหญ่ และเป็นกรณีพิเศษ อันควรอนุโมทนาด้วยเป็นอย่างยิ่ง เพราะได้เสียสละทรัพย์ส่วนตนให้เป็นประโยชน์ต่อคนอื่น เป็นการทำบุญที่หายาก ผู้ที่ได้รับแจกไปก็จะนำไปใช้ และยังได้มีโอกาสพิจารณาไปตามคำแปลที่ปรากฏแล้ว จักได้นำมาเป็นเครื่องเตือนสติให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ปฏิบัติสัจจธรรมที่ยังเชื่อในพระพุทธศาสนาให้แน่นแฟ้นอีกประการหนึ่งด้วย

บุญกุศลส่วนนี้ หม่อมธาดา ขุนศึกมั่งราช จะอุทิศให้ คุณพ่อคาบแคง และคุณแม่บัวจันทร์ พัฒนดาบุตร ผู้เป็นบิดา-มารดา ผู้บังเกิดเกล้าที่ได้ล่วงลับไป ท่านทั้งสองเป็นผู้มีจิตเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ได้ทำประโยชน์ไว้แก่ประเทศชาติ พระศาสนาเป็นอันมากถึงปรากฏให้เห็นอยู่ทั่วไป หม่อมธาดา ขุนศึกมั่งราช มาระลึกถึงพระคุณอันนั้นจึงได้ทำบุญอุทิศกุศลให้ เป็นกตัญญูกตเวทิตาธรรมอันยิ่งใหญ่ เพราะการให้สิ่งอื่น จะยิ่งกว่าการให้ธรรมเป็นทานย่อมไม่มี

ด้วยกุศลเจตนาอันประกอบด้วยกตัญญูกตเวทิตาธรรมในครั้งนี้ จึงเป็นเหตุคลบบันดาลให้ หม่อมธาดา ขุนศึกมั่งราช ประสบความเจริญในธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และถึงซึ่งความเกษมสำราญ ปราศจากโรคาภัยอันตรายทั้งหลาย มีความสุขกาย สุขใจ สมความปรารถนาทุกประการ

พระครูโอภาสคณาภิบาล

เจ้าคณะอำเภอแม่แจ่ม

เจ้าอาวาสวัดหมื่นสาร จ. เชียงใหม่

บทสวดนบพระคุณ

ปวงข้าฯ ขอประณต	พระสุกต ศาสดา
ผู้ทรง พระเมตตา	แก้บรรดา ประชากร
ปวงข้าฯ ไหว้พระธรรม	คุณเลิศล้ำ คำสั่งสอน
ดับทุกข์ ดับนิวรณ์	ชนนิกร ได้สุขใจ
ปวงข้าฯ นบพระสงฆ์	ผู้ดำรง ธรรมวินัย
เป็นกำลัง พระจอมไตร	ช่วยแก้ไข ทุกข์ประชา
ปวงข้าฯ กราบพ่อแม่	ผู้ดูแล แต่เกิดมา
คอยระวัง ไม่ห่างตา	ให้ปวงข้าฯ พันทุกข์ภัย
ปวงข้าฯ อภิวัต	ผู้ประสพ วิชาให้
คุณครู ทั้งหญิงชาย	ศิษย์จำหมาย ชั่วชั่ว
ปวงข้าฯ ขอนอบน้อม	ผู้เป็นจอม ประชาชาติ
องค์กษัตริย์ ผู้ทรงมี	ความปรานี ประชาชน
ปวงข้าฯ จำสำนัก	คอยฝนฝัก ดวงกมล
ทำดี ทวีผล	แนะนำตน สมเป็นไทย
บ้านเมือง เป็นของข้าฯ	จะรักษา ตลอดไป
สามัคคี มอบกายใจ	เพื่อเป็นไทย นิรันดร์เอย.

พระราชวินยาภรณ์

วัดป่าดาราภิรมย์ อ.แม่ริม เชียงใหม่

คำทำวัตรเย็น

คำบูชาพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้า, เป็นพระอรหันต์ กับเพเลิงกิเลสเพเลิงทุกข์สิ้นเชิง, ตรัสรู้
ชอบได้โดยพระองค์เอง

พุทฺธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ

ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้, ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน (กราบ)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว

ธัมมัง นะมัสสามิ,

ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว

สังฆัง นะมามิ

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์ (กราบ)

(ปฐพพภาคนมการ)

(หันหน้า มายัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปฐพพะภาคะนมะการัง กะโรมะ เต)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ,

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต ขอน้อมแก่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น

อะระหะโต ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทฺธัสสะ ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

๑. พุทธานุสสติ

(หันทะ มะยัง พุทธานุสสเถนัง กะโรมะ เส.)

ตัง โข ปะนะ ภะคะวันตัง เอวัง กถยาโน กิตติสัทโท อัพภุคคะโต,

กัถกัตติภทังอ้งามของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, ได้ฟังไปอย่างนี้ว่า:—

อติปิ โส ภะคะวา, เพราะเหตุอย่างนี้ ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น:

อะระหัง, เป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทธโ, เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ;

วิชชาจะระณะสัมปันโน, เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ ;

สุคะโต, เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี

โลกะวิทู, เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง,

อนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ, เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่าง
ไม่มีใครยิ่งกว่า ;

สัตถา เทวะมะนุสสานัง, เป็นครูผู้สอน ของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ;

พุทธโ, เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ด้วยธรรม ;

ภะคะวา ติ, เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์ ทั้งนี้

พุทธานุสสติ

(หันทะ มะยัง พุทธานุสสเถนัง กะโรมะ เส.)

พุทธานุสสเถนัง กะโรมามิ, พุทธะวาระหันตะวะระคาทิกุณายุตโต,

พระพุทธานุสสเถนัง กะโรมามิ มีความประเสริฐแห่งอรหันตคุณ เป็นต้น ;

สุทธานิ ญาณะกะรุณานิ สะมาคะตัตโต,

พระองค์อันประกอบด้วยพระญาณ และพระกรุณาอันบริสุทธิ์ ;

โพเทสสิ โย สุขะนะตัง กะมะลังวะ สุโร,

พระองค์ใด ทรงกระทำหน้าที่ให้เบิกบาน ฤทธาภิตยทำบวให้บาน

วันทามะหัง คมะระณัง สิริสา ชินนทัง,
 ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์ ผู้ไม่มีกิเลส พระองค์นั้น กว้างเที่ยรเกล้า;
 พุทโธ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมมะนุคตะมัง,
 พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย;
 ปะฐะมานุสสะติฏฐานัง วันทามิ คัง สิริเนหัง,
 ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก องค์ที่หนึ่ง
 กว้างเที่ยรเกล้า;
 พุทธัสสาหสมิ ทาโส (ทาสี) วะ พุทโธ เม สามิกิสสะโร,
 ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า, พระพุทธเจ้าเป็นนายมีอิสระเหนือข้าพเจ้า;
 พุทโธ ทุกขัสสะ มาตา จะ วิธาคา จะ หิตัสสะ เม,
 พระพุทธเจ้าเป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า;
 พุทธัสสาหัง นิยยาเทมิ สะวีริญชีวิตัญจิทัง
 ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แก่พระพุทธเจ้า;
 วันทันโตหัง (ตีหัง) จะริสสามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิคัง,
 ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่จำกัประพฤติกาม ซึ่งความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า;
 นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง ะรัง,
 สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระพุทธเจ้าเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า;
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัทเทมยยัง สัตถุสาสะเน,
 ด้วยการกล่าวคำสัจนี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา ของพระศาสดา;
 พุทธัง เม วันทามาเนนะ (มานาเช) ยัง ปุณฺณัง ปะสุคัง อีระ,
 ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่ซึ่งพระพุทธเจ้า ได้ชวนชวนบุญใด ในบัดนี้;
 สัพเพปิ อันตะรายา เม มาहेสุ คัสสะ เตชะสา,
 อันตรายทั้งปวง อย่าให้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น;

กาเยณะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,

ถ้อยกายก็ดี ถ้อยวาจาก็ดี ถ้อยใจก็ดี;

พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้ว ในพระพุทธรเจ้า,

พุทโธ ปะฐักคณหะตุ อัจจะยันตัง,

ขอพระพุทธรเจ้า จงกซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น;

กาลันตะเร สังวะริตฺตัง วะ พุทเธ,

เพื่อการสำรวมระวัง ในพระพุทธรเจ้า ในกาลต่อไป.*

๓. ธัมมานุสสติ

(หันหา มะยัง ธัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

สรวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, พระธรรม เป็นสิ่งที่พระผู้มีพระภาคเจ้า
ตรัสไว้ดีแล้ว

สันทิฏฐิโก, เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง;

อะกาลิโก, เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล;

เอหิภัสสิโก, เป็นสิ่งที่ควรกล่าวแก่ผู้อื่นว่า ท่านจงมาดูเถิด;

โอปะนะยิโก, เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว;

ปัจจุตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ ติ, เป็นสิ่งที่ผู้รู้ ก็รู้ได้เฉพาะตน ทั้งนี้

* บทขอให้งดโทษนี้ มิได้เป็นการขอล้างบาป, เป็นเพียงการเปิดเผยตัวเอง, แต่คำว่าโทษในที่นี้ มิได้หมายถึงกรรม หมายถึงโทษเล็กน้อยซึ่งเป็น "ส่วนตัว" ระหว่างกัน ที่พึงอโหสิกันได้ การขอขมาชนิดนี้ สำเร็จผลได้ในเมื่อผู้ขอตั้งใจทำจริง ๆ, และเป็นเพียงศีลธรรมหรือสิ่งที่ควรประพฤติ

๔. รัชมากิติ

(หันทะ มะยัง รัชมากิตินัง กะโรมะ เส.)

สวากขาตะคาทิกุณะโยคะวะเสนะ เสยโย,

พระธรรม เป็นสิ่งที่ประเสริฐ เพราะประกอบด้วยคุณ คือความที่พระผู้มี
พระภาคเจ้า ครุสไว้ดีแล้ว เป็นต้น;

โย มัคคะปากะประริยัตติวิโมกชะเกโท,

เป็นธรรมอันจำแนกเป็น มรรค ผล ปิยัติ และนิพพาน;

รัสม โย กุโธกะปะตะนา ตะทะชาริธา,

เป็นธรรมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงธรรม จากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว;

วันทามะหัง คมะมะหะรัง วะระรัสมะเมตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมอันประเสริฐนั้น อันเป็นเครื่องขจัดเสียซึ่งความมืด;

รัสม โย สัพพะปาณินัง สะระณัง เขมมะมุคตะมัง,

พระธรรมใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย

ทศิยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สีเรนะหัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก องค์ที่สอง ด้วย
เศียรเกล้า;

รัสมัสสาหัมมิ ทาโส (ทาส) วะ รัสมิ เม สามิกิสสะโร,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม พระธรรมเป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า;

รัสมิ ทุกขัสสะ มาตา จะ วิชาตา จะ หิตัสสะ เม,

พระธรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า,

รัสมัสสาหัง นิยาเทมิ สะวัณณชีวิตัญจิทัง,

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แก่พระธรรม;

วันทันโทหัง (ตีหัง) จะริสสามิ รัสมัสเสวะ สุรัสมะตัง,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติกาม ซึ่งความเป็นธรรมก็ของพระธรรม;

นัตถิ เม สรรณัง อัญญัง รัมโม เม สรรณัง วะรัง
 สรรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระธรรมเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า;
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัชเณยยัง สัตถุสาสะเน,
 ด้วยการกล่าวคำสัจนี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา ของพระศาสดา;
 รัมมัง เม วันทะมานะ (มานายะ) ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,
 ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่ซึ่งพระธรรม ได้ชวนชวายนุญใด ในบัดนี้;
 สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุ กัสสะ เคชะสา,
 อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น;
 กาเยนะ วาจาเยนะ วะ เจตะสา วา,
 ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี
 รัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,
 กรรมน่าคิดเทียบอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้ว ในพระธรรม;
 รัมโม ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,
 ขอพระธรรม จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น;
 กาลันตะเร สัจจะวิตุจ วะ รัมเม,
 เพื่อการสำรวมระวัง ในพระธรรม ในกาลต่อไป

๕. สังฆานุสสติ

(หันทะ มะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส)

สุปะฏิบันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
 สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว
 อุษุปะฏิบันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ
 สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว;
 ญายะปะฏิบันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจาก
 ทุกข์แล้ว

สามิจิปะฏิบันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่โศ, ปฏิบัติสมควรแล้ว ;
 ยะทิทัง, ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ ;
 จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา,
 คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษ ได้ ๘ บุรุษ ;
 เอสช ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 นั้นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ;
 อาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่นำมาบูชา ;
 ปาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ
 ทักขิเนยโย, เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน ;
 อัญชะลีกะระณีโย, เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี ;
 อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสา ติ,
 เป็นเนืองนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นไยยิ่งกว่า ดังนี้.

๖. สังฆาภิกิตี

(พันทะ มะยัง สังฆาภิกิติง กะโรมะ เส.)

สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคฺคณาติยุตโต

พระสงฆ์ที่เกิดโดยพระสัทธรรม ประกอบด้วยคุณมีความปฏิบัติที่เป็นต้น ;

โยฏฐัพพะโช อะริยะปุคคะละสังฆะเสฏโฐ,

เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคลอันประเสริฐ แปรจำพวก ;

สัลาทิธัมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต,

มีกายและจิต อันอาศัยธรรม มีศีลเป็นต้น อันบรร ;

วันทามะหัง ตะมะริยานะคะณัง สุสุทฺธัง,

ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้าเหล่านั้น อันบริสุทธิ์ด้วยดี ;

สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง,

พระสงฆ์ หมู่โศ เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย ;

ตะคิยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สีเรนะหัง,
 ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมื่นนั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก องค์ที่สามด้วยเศียรเกล้า;
 สังฆัสสาหสัมมิ ทาโส (ทาสี) วะ สังโฆ เม สามิกิสสะโร,
 ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์ พระสงฆ์เป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า;
 สังโฆ ทุกฆัสสะ มาตา จะ วิธาคา จะ หิตัสสะ เม,
 พระสงฆ์เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า;
 สังฆัสสาหัง นิยาเทมิ สะวีรญชัฏฐิจิตัง,
 ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แก่พระสงฆ์;
 วันทันทิโกหัง (คิหัง) จะริสสามิ สังฆัสโสปะฏิปันนะตัง,
 ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติกตาม ซึ่งความปฏิบัติของพระสงฆ์,
 นัตติ เม สละธัง อัญญัง สังโฆ เม สละธัง ะรัง,
 สรรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระสงฆ์เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า;
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑฒะยัง สัตตสุสาสะเน,
 ด้วยการกล่าวคำสัจนี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา ของพระศาสดา,
 สังฆัง เม วันทะมานะนะ (มานายะ) ยัง ปุณฺณัง ปะสุตัง อีชะ
 ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระสงฆ์ ได้ชวนชวายนุญโค ในบัดนี้;
 สัพเพปิ อันทะรายา เม มาหะสุ คัสสะ เตชะสา,
 อันทรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น;
 กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา,
 ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี;
 สังฆะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,
 กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระสงฆ์;
 สังโฆ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,
 ขอพระสงฆ์ จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น,
 กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังฆะ
 เพื่อการสำรวมระวัง ในพระสงฆ์ ในกาลต่อไป,
 (จบคำทำวัตรเย็น)

อะภินหะปัจจเวกขณะ ๕

ชะรัธัมโมมหิ (มัมหิ) เรามีความแก่เป็นธรรมดา, ชะรังอะนะคฺโคโต (ตา) จะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้, พยาธัมโมมหิ (มัมหิ) เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา, พยาธิงอะนะคฺโคโต (ตา) จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้, มะระณธัมโมมหิ (มัมหิ) เรามีความตายเป็นธรรมดา, มะระณังอะนะคฺโคโต (ตา) จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้, สัพเพหิ เม ปิเยหิ มะนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว เราจักเป็นไปต่างๆ คือ จักพลัดพรากจากของรัก ของเจริญใจทั้งสิ้นไป, กัมมัสสะโกมหิ (กัมมฺหิ) เรามีกรรม เป็นของๆ คน, กัมมะทายาโท เรามีกรรมเป็นทายาท, กัมมะโยนิ เรามีกรรมเป็น กำเนิด, กัมมะพันธฺวํ เรามีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์, กัมมะปะฏิสสะระโณ เรามีกรรม เป็นที่พึงอาศัย, ยังกัมมังกะวิสสามิ เราทำกรรมอันใดไว้, กัลยาณังวา ปาปะกังวา เป็นบุญหรือเป็นบาปก็ดี, คัสสะทายาโท ภาวิสสามิ เราจักได้รับผลของกรรมนั้น อิตถิยา วา หณฺถิยํ กิตฺติ, ปุริสเณ วา ชายกิตฺติ, กะหฺญฐเณ วา กฤตฺถกิตฺติ, บัพพะชิเตนะ วา บรรพชิตกิตฺติ, อภินหํปัจจเวกิตฺตํ พังพิจารณาเนื่องๆ ทุกคืน วัน แล,

อนิจจา วะตะ สังขารา โสสังขารทั้งหลายไม่เที่ยงหนอ อุปปาทหะวะ ยะธัมมิโน เกิดขึ้นแล้วเสื่อมสิ้นไปเป็นธรรมดา อุปปัชชิตวานิรุद्धันติ กรันเกิด แล้วย่อมดับไป เตะสัง วุปะสะโม สุโข ความเข้าไปดับซึ่งสังขารเหล่านั้นเป็นสุข สัพเพสัจจตา สักวํทั้งหลายทั้งปวง มะรันติจะ ย่อมตายค้ำย มะรังสุจะ ตายแล้วค้ำย มะริสสเร จักตายค้ำย ตะเถวาทัง มะริสสามิ เราจักตายอย่างนั้นค้ำย นัตถิ เม เอตถะสังสะโย ความสงสัยในเรื่องกายนั้นไม่มีแก่เราเลย

อะจิรัง วะตะยัง กาโย กายนี้ไม่นานหนอ ปะฐะเวงอะธิเสสะคิ จักนอน ทัพทมซึ่งแผ่นดิน ฉุทฺโท อันเขทังแล้ว อะเปตะวิญญาโณ มีวิญญาณปราศจาก ไปแล้ว นิรตถัง วะ กะถิงกะถิง รวากะว่าท่อนกล้วยหาสารมิได้แล้ว

บทสวดแม่เมตตา

ปวงข้าฯ สรรวมจิต   น้อมอุทิศ แม่เมตตา
 แก่สัตว์ ทั่วโลกา   บรรดา มี ชั่วครอง
 สัตว์ทั้งหลาย อย่าผูกเวร   กิดเกี่ยวพัน ตอบสนอง
 สัตว์ทั้งหลาย อย่าคิดปอง   จิตขุ่นข้อง เบียดเบียนกัน
 สัตว์ทั้งหลาย จงพ้นทุกข์   ประสพสุข เกษมสันต์
 ทุกชีวิต มีจิตมั่น   เมตตา กัน นිරันดรเทอญ.

พระราชวินยาภรณ์
 วัดป่าดาราภิรมย์
 อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่

เนื่องในงานบำเพ็ญกุศลศพ

ท่านเจ้าคุณพระศรีธรรมนิเทศก์

(พระมหากมล โชติมนโต)

คำแผ่เมตตา จากกลุ่มหนุ่มสาวจังหวัดเชียงใหม่

สัพเพ สัตตา สุธิดา โหนตุ

ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ซึ่งเป็นเพื่อนทุกข์
เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น
จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด

อะเวรา โหนตุ

อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย

อัพเพชาปะมา โหนตุ

อย่าได้มีภัยเบียนซึ่งกันและกันเลย

อะนีมา โหนตุ

อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย

สุขี อัตตานัง ปะริ หะรันตุ

จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตน
ให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเทอญ.

Dearest Daddy,

The time was so short and everything went by so fast. I only wish we could have had more time together and for longer. I still remember so many things we used to do together and everything you taught me has been and still is most valuable even today.

We all miss you very much.

With lots of love,

เจ้าฟ้าฯ

เจ้าฟ้าที่ข้าพเจ้ารู้จัก

พระครูอดุลสัจจกิตต์

วัดธาตุคำ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

เจ้าฟ้าขุนศึก - ขุนศึก - เม็งราย เป็นบุคคลที่ข้าพเจ้ารู้จักมานาน พร้อมกับที่รู้จักหม่อมธาดา ขุนศึก-เม็งราย ทุกปีตั้งแต่ข้าพเจ้าอยู่วัดหมื่นสาร จนย้ายมาอยู่วัดธาตุคำ จะได้รับนิมนต์ไปเจริญพระพุทธมนต์ที่คุ้มของท่าน ที่แจ้งหัวริน ถนนหัวแก้ว อยู่เสมอไม่ว่าจะมีพิธีบุญอันใด เช่นวันเกิดของเจ้าฟ้า ซึ่งตรงกับวันที่ 1 มกราคม หรือวันเกิดหม่อมธาดา วันที่ 9 กุมภาพันธ์ อยู่เป็นประจำนอกจากท่านจะไม่จัดที่คุ้ม จะทำเป็นภายในเท่านั้น

เจ้าฟ้าขุนศึก เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดี มีเมตตา จิตใจเยือกเย็น สมกับที่เกิดมาในราชตระกูลแห่งนครเขมรรัฐบุรีเชียงตุงซึ่งเป็นนครที่เจริญรุ่งเรืองในด้านศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและพระพุทธศาสนามาแต่โบราณ การได้วิสาสะสนทนากับข้าพเจ้าได้รู้ว่าเจ้าฟ้าเคยบวชเป็นเจ้าสามเณร และอุปสมบทเป็นเจ้าตั้มาแล้ว (เจ้าสามเณร และเจ้าตั้ใช้กับเจ้านายชั้นสูงของทางเชียงใหม่ และเชียงตุงเวลาบวช ถ้าคนสามัญธรรมดาจะใช้คำว่าเจ้าไว้ข้างหลัง คือ สามเณรเจ้า หรือสามเณรเจย ๆ และตั้เจ้า) โดยบวชเป็นเจ้าสามเณร ที่วัดราชล้านฐานหลวงหัวข่วง อันเป็นพระอารามหลวงของเมืองเชียงตุงโดยมี ครูปาอาชญาธรรมราชครูมหาเถร (เทียบกับสมเด็จพระสังฆราช) เป็นอุปัชฌาย์ บวชแล้วจำพรรษาอยู่วัด 1 พรรษา เพื่อศึกษาข้อวัตร ปฏิบัติ หัดเทศน์มหาชาติ ท่านเล่าว่าเจ้าสามเณรลูกเจ้าฟ้า เมื่อบวชตามประเพณีแล้วจะต้องเทศน์มหาชาติ กัณฑ์ที่ 7 คือ กัณฑ์มหาพนให้ได้ ท่านยังได้เทศน์มหาพนตอนพรรณานก ให้ข้าพเจ้าฟัง ซึ่งมีความไพเราะมาก โดยเฉพาะเป็นการเทศน์ท่วงทำนอง และภาษาไทยขิ่น (เขิน) ของท่าน จึงจับใจข้าพเจ้าตลอดมา เมื่อมีโอกาสพบเมื่อใด ก็ยัง

เทศน์มหาพนตอนพรรณานกให้ฟังทุกครั้ง และท่านได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุไทย โดย
บวชที่วัดเทพศิรินทราวาส โดยมีสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (เจริญ) เป็นพระอุปัชฌาย์

ข้าพเจ้าเคยถามถึงสมณศักดิ์ ของพระเชียงตุง และเรื่องการนับถือศาสนา
ท่านเล่าว่า พระพุทธศาสนาในเชียงตุงมี 2 นน คือ นนสวนดอก และนนป่าแดง
นนสวนดอกนี้เป็นพระพุทธศาสนาเดิมของเชียงตุง นับถือมาแต่ครั้งพระยาเม็งราย
เดิมเรียกว่า "นนยางกวง" ต่อมาเมื่อพระมหาสมณได้มาเผยแพร่นนาลังกาวงค์ ใน
สมัยพระเจ้ากือนา เชียงตุงก็รับเอา พระพุทธศาสนาลังกาวงค์ของพระมหา
สมณเถรไปด้วย ผสมกับลัทธิเดิมคือ นนยางกวง เรียกว่า "นนสวนดอก" ต่อมาเมื่อ
พระญาณคัมภีระไปบวชที่ลังกา กลับมาเชียงใหม่อำเภอวัดป่าแดง เผยแพร่นนาลัทธิใหม่ ขึ้นไปจน
ถึงเชียงตุง เจ้านายนับถือลัทธิใหม่มากทำให้พระสงฆ์แบ่งกันเป็น 2 ฝ่ายเรียกว่า "นน
สวนดอก" เป็นสงฆ์เก่า และ "นนป่าแดง" เป็นพระสงฆ์ใหม่ ต่อมาเรียกสั้น ๆ ว่า "น
ปายสวน" และ "นปายป่า" ซึ่งข้อวัตรปฏิบัติคล้ายคลึงกัน ผิดแต่การว่าอักขระบาลีเล็กน้อย
เท่านั้น

สำหรับสมณศักดิ์พระสงฆ์ท่านกล่าวว่า มี 6 อย่างคือ

1. สวาธุเจ้า ได้แก่สามเณรอุปสมบท(เป็กข์) เป็นพระภิกษุ ถ้ามีความรู้ดี
พอพ้น 5 พรรษาก็ได้รับ"ยอ"ให้เป็นมหา
2. พระมหา ได้แก่สวาธุเจ้ารูปใดมีคุณสมบัติเกียรติดุคตินนาลังกาวงค์ตั้งแต่ 5
ถึง 10 จะได้รับการยกให้เป็นมหา แต่ตอนหลังเมื่อรัฐธรรมนูญจากไทยว่า มหา นี้คือ
ผู้เรียนสอบบาลีได้จึงเลิกตั้งเป็นมหา
3. สวาตี (ลิตธิ) ได้แก่มหาที่อยู่ไปได้เป็นเจ้าอาวาสมีชื่อเสียงชาวบ้าน
นับถือ ก็จะยอขึ้นเป็น สวาตี หรือ ลิตธิ

4. สามเณร เป็นประธานในหมวดอุโบสถ คือ วัดต่าง ๆ ตั้งแต่ 5 วัดขึ้นร่วมกันทำอุโบสถการทำอุโบสถผู้เป็นประธานปกครองมีพรรษามากตั้งแต่ 15-30 ท่านยกให้เป็นสามเณร (คล้ายกับเจ้าคณะตำบลของไทยซึ่งเชียงใหม่แต่ก่อนก็เรียกว่าเจ้าคณะหมวดอุโบสถ)

5. ครูบา คือผู้ที่เจ้าฟ้าแต่ละเมืองเห็นว่าเป็นผู้มีอาวุโสมีความรู้ความสามารถ คนทั้งหลายนับถือจะขอให้เป็นครูบาปกครองหมวดอุโบสถในเมืองนั้นจะมีก็หมวดก็ให้ขึ้นแต่ครูบาผู้นั้น หรือเมืองใหญ่ ๆ อาจจะมีหลายครูบาช่วยกันปกครองก็ได้

6. สมเด็จเจ้าอาวาสธรรมราชครูมหาเถร คือผู้ที่มีศีลาจารวัตร ขอบปฏิบัติ วัตรปฏิบัติ วัตรปฏิบัติ เป็นที่เจ้าฟ้าเจ้านาย ราชครูนับถือ จะเป็นปายสวนดอก หรือ ปายป่าแดงก็ได้ เจ้าฟ้าจะขอให้เป็นอาวาสธรรมราชครูมหาเถร เป็นใหญ่กว่าพระสงฆ์ทั้งปวง เป็นที่เคารพยำเกรงแห่ง เจ้าฟ้า เจ้านาย ราชตระกูลและไพร่ราชครู ทั้งปวงเป็นที่ปรึกษาในการศึกสงคราม การประเพณีวัดบ้านกองเมืองทั้งหลาย เทียบกับสมเด็จจนะลังษราชของไทย

ท่านเคยบอกถึงปริศนาเมืองเชียงตุงว่าเป็นเมืองมี 3 จอม 7 เชียง 9 หนอง 12 ประตูล้วนเจ้าขอให้ท่านอธิบายให้ฟังท่านกล่าว ในเมืองเชียงตุง มีจอมคอยที่สูงอยู่สามจอม คือ 1. จอมทอง (จอมคำ) 2. จอมมน 3. จอมลี้ก ที่จอมทองและจอมมนนั้นเป็นวัดแต่จอมลี้กเป็นที่อยู่ของคนอังกฤษที่ว่ามี 7 เชียง คือ 1. เชียงยี่น 2. เชียงงาม 3. เชียงจาม 4. เชียงจันท์ 5. เชียงข่ม 6. เชียงจัน 7. เชียงลาน สำหรับ 9 หนองนั้นในอดีตเป็นที่เก็บน้ำใช้ เพราะพื้นที่เมืองเชียงตุงเป็นที่ลุ่ม ๆ ดอน ๆ ตอนหน้าแล้งขาดน้ำ หนองต่าง ๆ มีชื่อดังนี้ 1. หนองตุง 2. หนองเย 3. หนองยาง 4. หนองท่าช้าง 5. หนองแก้ว 6. หนองไค้ 7. หนองเข้ 8. หนองป่อง 9. หนองผา ปัจจุบันเหลือแต่หนองตุง และหนองยาง เท่านั้นนอกนั้นตื้นเขิน และ 12 ประตู คือ ประตูเมืองเชียงตุงมีทั้งหมด 12 ประตู ได้แก่ 1. ประตูป่าแดง 2. ประตูงามฟ้า 3. ประตูเชียงลาน 4. ประตูเจนเมือง 5. ประตูยางคำ 6. ประตูหนองเหล็ก 7. ประตู

หนองผา 8. ประตูปรางค์ 9. ประตุมังคะละ 10. ประตุน้ำบ่ออ้อย 11. ประตูไก่ให้
12. ประตูผาหยิ่ง

เมื่อเจ้าฟ้าขุนศึกเสกสมรสกับหม่อมชานดา แล้วก็ไป ๆ มาระหว่างเมืองไทย
กับเชียงตุงอยู่เสมอ โดยสามัญสำนึกท่านยังคงมีความห่วงใยในบ้านเมือง และราษฎร
ของท่าน และราษฎรก็ยังคงมีความจงรักภักดีอยู่เสมอไม่เสื่อมคลาย ดังจะเห็นจากมีผู้แต่ง
กลอนขอ ประกวต ในงาน ปอยออกพรรษา และปอยเดือน 6 (สงกรานต์) ของ
เมืองเชียงตุง ที่วัดท่ากระดาศนิมน์แจก แทบทุกบทจะมีกล่าวถึงท่าน พรรณนาถึงความดี
และแสดงความอาลัยในการจากมาของท่าน ดังจะยกตัวอย่าง

หน้า 19 กล่าวว่

ขุนศึกเหนือหัว	กลับมาตุงคะ	ข้าจักนอกหน้า	คืนไป
ประชาเดิยวัน	โคกหม่อมหัวใจ	ยอดเมืองดวงทัย	ต่างตนต่างจ้อย
แต่ก่อนออนเหย	ฝูงชุมข้าช้อย	หัวข่วงในภูมิ	ที่นี่
ย่อนบุญเหนือหัว	เข่ามีที่รี	สนุกขึ้นสู้	ชมบาน
ย่อนบุญเจ้าฟ้า	ทุกสัพพะการ	สุขเส้นชมบาน	ชูเรือนชู้บ้าน
ด้าวราชฐาน	หัวข่วงกล่าวตำนาน	ได้แสดงความ	เท่านั้น

หน้า 33 กล่าวว่

ส่วนเจ้าขุนศึก	องค์งามยิ่งยั้ง	ค้อมลจากหัน	ลำปาง
ชวนทิงสมรส	ชายาจอมผาง	เมียมิงเดินทาง	มาถึงทิงหล้า
ยังเข่าทันชิด	พอยออกว่าข้า	สั่งและเข่ามา	เข้า ๆ

หื้อกันหันนอย	วังคะปาล้า	ชวนเมียท่านเจ้า	ซ่อมทวย
วังคะปาลั้น	มันแก่นงามสวย	สนุกท้าววย	วงกตเสียบขึ้น
ขงเขตเมืองไทย	เบ้ามีไหนดั้น	สนุกเมามัน	ยิ่งล้ำ

หน้า 65 กล่าวว่

จักจำรำไป	เจ้าหล้าร่างแก้ว	ขุนศึกท่านเจ้า	กลับมา
ลูกจากที่พื้น	เมืองไทยเป็นตรา	อโยธिया	พาเมียได้เต้า
มาเข้านอยหลวง	ระบ่งองค์เจ้า	เชียงตุงเมืองเรา	ที่นี้

แล้วเจ้าจักไป	เพิ่นจากล่าวชี้	ลิ่งกะโปอัน	เป็นเวียง
จักไปแน่และ	บังคับจัดเจียง	เท่าตนเดียวเอง	เจียนคลานรากห้อง
พยาธิโรค	อันใดอย่าต้อง	ขอสุขสบาย	เที่ยงแท้
หื้อมีลาภา	เตโชผาบแพ	ศัตรหม่อ	ทั้งมวล
หื้อได้ชนะ	ข้าศึกหมู่โจร	ขอหื้อสมควร	ตั้งนี้เที่ยงหมั่น

หน้า 87 กล่าวว่

ตกขุมมันตาย	ว่าวายคลังไคล์	กั้นเบ้าได้	หลายคน
เชียงตุงเทศท้อง	ผับทุกหน ๆ	เป็นกว้างเววน	ย่อนเม็ดหมากรุกเข้า
นานเบ้าทันหึง	พืงบุญแห่งเจ้า	สมเด็จจอมค์เลา	เต็มค้ำ

เจ้าฟ้าขุนศึก	ปลงพญาข้า	เก็บซื้อแห่งเข้า	เมืองไทย
ลงเข้าต่างรถ	แห่งไฟเป็นไฟ	มันมีเท่าใด	ปัตตะเอาเลี้ยง
เพื่อคิดเผื่อคน	เหงาชนหม่นเหมียะ	ค่าฝูงชาวเวียง	นอกพร้อม
ลงเข้าพอกอง	ก่อกั้นแวดล้อม	หอยหลวงที่นี้	เต็มใน
จึงปลงอาอัป	จเรเทียมใจ	พาสัตว์เข้าไป	ไฟซ้ายแจกหื้อ
แบ่งปันคนเมือง	ทุกวันเข้าหื้อ	ชะทางพอลือ	จอดไว้
ขึ้นเข้าสารลง	เพราะองค์ห่อไ้	หัวคิดท่านได้	ปองดี
คนเมืองลาธุ	ซู่เข้าชี	เพื่อลงเข้ามี	สุขอันบุญเจ้า
การหวัดชุดขึ้น	หมากเข้าเม็ดน้ำ	จักเข้ามีเลข	ถ้านี้

หน้า 125 กล่าววว่า

เข้าสุดเลี้ยงข้า	สี่เจ้าดีหลิ	ตามแต่นามมี	ขุนศึกหม่อมหล้า
หากมิผิวใส	ใจไวเข้าข้า	เป็นลูกเจ้า	ขุนหลน
ช่างหมอแต่งเยด	จับเลียบเทียมหิน	บ้านเมืองมั่งคิน	พินบุญแห่งเจ้า

เจ้าฟ้าขุนศึกได้จากนครเขมรรัฐตุงคบุรีเชียงตุง มาอยู่เมืองไทยอย่างถาวร นับตั้งแต่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของรัฐบาลพม่า ได้ยุบตำแหน่งเจ้าฟ้าเจ้าผู้ครองนคร และจำกัดบริเวณแก่บรรดาเจ้าฟ้าผู้ชาย ท่านเห็นว่าไม่ปลอดภัย จึงมาลี้ภัยทางการเมืองในประเทศไทย และท่านต้องการให้การศึกษาอย่างต่อเนื่องแก่บุตรธิดาของท่านด้วย

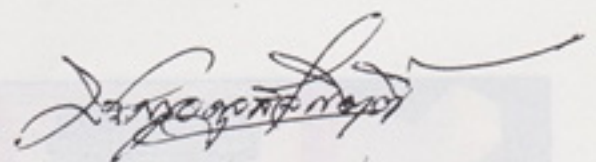
เมื่อมาอยู่เมืองไทยท่านก็ปฏิบัติเยี่ยงสามัญชนคนไทย ได้ทูลบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างมากมาย ช่วยเหลืองานสังคมสงเคราะห์ งานสาธารณกุศล และอื่น ๆ มีความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ตลอดมา ท่านได้ผ่านกองอยู่ที่เชียงใหม่ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่บ้านเกิดเมืองนอน แต่โดยความจริงแล้ว เป็นบ้านที่เมืองน้องอันสนิทสนมมาเป็นเวลายาวนาน นับแต่พ่อขุนเม็งรายมหาราช เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ ตีเมืองเชียงตุงได้ เมื่อปี พ.ศ. 1786 และให้พ่อท้าวน้ำท่วมผู้เป็นหลานครองเมืองเชียงตุง นับแต่นั้นมา เชียงใหม่ เชียงตุง ก็มีความสัมพันธ์กันเป็นบ้านพี่เมืองน้องได้รับเอาวัฒนธรรม การศึกษา การพระศาสนา จากเชียงใหม่ ไปจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2347 เจ้าฟ้าศิริชัยสาร์มภะยรัตนภูมิรัตนรินราชา เจ้าผู้ครองนครเชียงตุงเห็นว่า เชียงตุงนี้เป็นดินแดนที่ ไทย พม่า จีน ได้ผลักดันยึดครอง ทำสงครามแย่งชิง ทำให้ไพร่พล ราษฎรเดือดร้อนจึงอพยพลงเมือง พระสงฆ์ เจ้านายพี่น้อง เข้ามาพึ่งโพธิสมภารอยู่เมืองเชียงใหม่ เพราะเห็นว่าเป็นไทย ล้านนา ด้วยกัน พดภาษาและมีตัวหนังสือเดียวกัน ตักว่าจะไปเป็นเมืองขึ้น พม่า หรือจีน ซึ่งการอพยพครั้งนั้น ทำให้พลเมืองเชียงใหม่เพิ่มขึ้น และทางเชียงใหม่ได้จัดให้อยู่บริเวณกำแพงเมืองชั้นนอกด้านทิศใต้ คือบริเวณวัดนันทาราม วัดยางทอง (ร้าง) วัดธาตุคำ ในปัจจุบัน เพราะฉะนั้นวัดธาตุคำ เชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับเมืองเชียงตุงในอดีตจวบจนปัจจุบัน

เจ้าฟ้าขุนศึกท่านเป็นคนสมถะ เป็นผู้มีความรู้สูง มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า ได้ร่วมกับหม่อมฮาดดา บิรจาดทรัพย์บำรุงพระพุทธศาสนา วัดต่าง ๆ มาก โดยเฉพาะวัดธาตุคำ ก็ได้ช่วยสร้างวิหาร ศาลาการเปรียญ จนสำเร็จ ท่านอยู่มาจนถึงวัยชรา มิโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ตกอยู่ในสภาวะธรรม ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า สัตว์ทั้งหลายล้วนแต่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วจะดับไป ทุกรูปทุกนาม ไม่มีใครจะล่วงพ้นได้แม้แต่รูปเดียว ท่านจึงวายชนม์ไปเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2535 แต่เจ้าฟ้าขุนศึก ท่านเกิดมาดี เกิดในขัตติยะสกุล ท่านอยู่ดี เพราะได้ใช้สังขารร่างกายให้เป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง แก่ไพร่ฟ้าราษฎร แก่ชายา และบุตรธิดา หลาน และท่าน

ตายดีเพราะเมื่อท่านจะตายยังอุทิศร่างกายเพื่อใช้เป็นที่พักพิงของเหล่านักเรียนแพทย์
ให้ศึกษาหาความรู้ ท่านจึงทำความดีทั้งที่มีชีวิตอยู่ และหาชีวิตไม่แล้ว นับ
เป็นปรมัตถบารมีท่านอันเลิศ อันปกติชนทั้งหลายทำได้ยาก

บัดนี้การศึกษาของคณะแพทย์ ได้เสร็จสิ้นแล้ว หม่อมธาดา ขุนศึก -
เม็ງราย ผู้เป็นชายา และบุตรหลานจักทำการประชุมเพลิงศพ ตามประเพณี เพื่อเป็น
กตเวทิตาการ และอุทิศส่วนกุศลเพื่อพูนบุญราศรี ส่งเสริมบารมีให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป ณ
เมรุชั่วคราววัดสวนดอก พระอารามหลวง จังหวัดเชียงใหม่ จึงขอตั้งจิตสัจจาธิษฐาน
ขอกุศลผลบุญที่เจ้าฟ้าขุนศึกได้กระทำมา และชายา บุตรธิดา ได้บำเพ็ญในครั้งนี้ จง
ถึงดวงวิญญาณเจ้าฟ้าขุนศึก ให้ได้รับอนุโมทนา สำเร็จดังเจตนา จงเสวยทิพย์สมบัติ
ในทิพย์วิมานสถานอันบังเกิดแล้วทุกประการ และขอส่วนกุศลอัน ชายา บุตรธิดา ได้
บำเพ็ญจงปฏิกิริยาสนองให้มีความสุข ความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ
รोगามไพบูลย์ ในหน้าที่การงาน จงทุกท่านเทอญ

พระครูอดุลสัจจกิจ

เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ

1 กุมภาพันธ์ 2538

วัดธาตุคำ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โทร. 271813, 200360

เมื่องานถวายทานร่างกายแก่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นั้น ข้าพเจ้ากับลูกหลานได้รับความเมตตาจากท่านปลัด เอนก สุทธิจิตโต เจ้าอาวาสวัดหมื่นสารให้ใช้ศาลาวัดหมื่นสารเป็นสถานที่บำเพ็ญ ทาน ทำให้ได้รับความสะดวกสบาย ญาติพี่น้องเพื่อนฝูงและท่านผู้มีเกียรติได้ มาร่วมกันทำบุญทำทาน เป็นผลให้ได้เงินเป็นจำนวนเกือบสองแสนบาทข้าพเจ้าได้ นำไปสร้างหอฉันท์ให้วัดหมื่นสาร ขออนุโมทนาไปยังทุกๆท่านและขอได้รับความ ขอบคุณจากข้าพเจ้ากับลูกด้วย

หอฉันท์ถวายเป็นทาน อุทิศให้เจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย ด้วยเงินของผู้บริจาคช่วย ในงานถวายทานร่างกาย เจ้าฟ้าแก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับ หม่อมธาดา กับลูกเป็นเงิน 300,000 บาท

ด้วยบุญทานบารมี หม่อมธาดาและลูกได้รับความเมตตาจาก
พระครูวิเชียรปัญญา เจ้าอาวาสวัดดาวดึงษ์ มีเมตตาทำเมรุให้

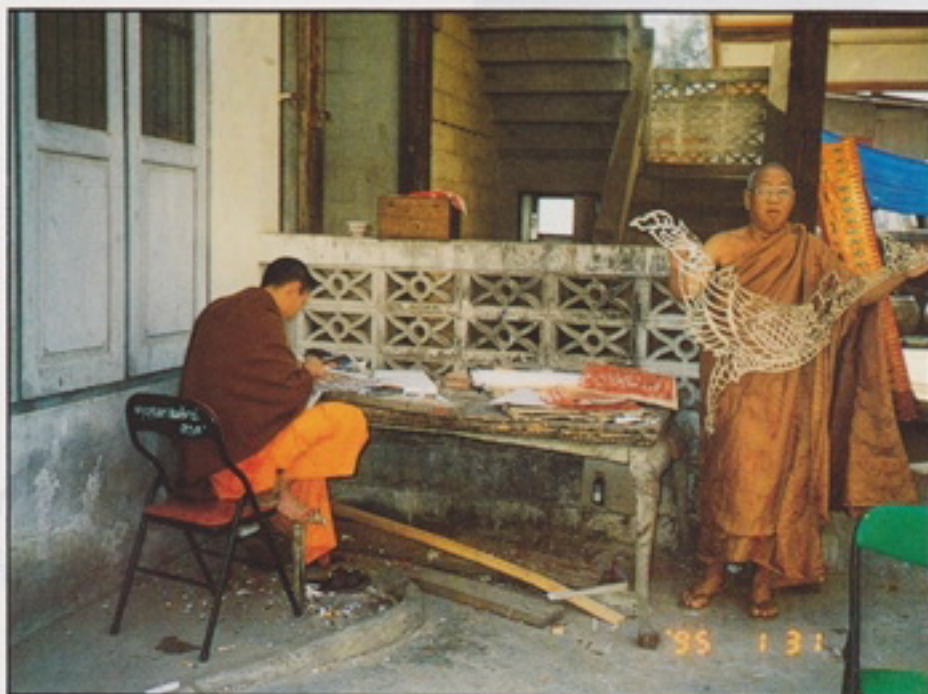

หม่อมธาดาบริจาคเงินทานสร้าง
โฆง (ประตู) เข้ากำแพงแก้วสู่อุโบสถ
วัดดาวดึงษ์

พระครูวิเชียรปัญญา กำลังคุมดูช่างให้ช่วยกันทำเมรุให้
เจ้าฟ้าขุนศึกให้ทันตามกำหนดงาน 3-4 มีนาคม 2538

พระครูวิเชียรปัญญา ให้ดูรูปทรงที่ใช้ในการประกอบทำเมรุด้วย แม้แต่
พระสงฆ์ ก็ต้องมาร่วมช่วยกันทำเพื่อให้ทันตามกำหนด

ด้วยบุญทานบารมี หม่อมธาดาได้รับความเมตตาจากคณะสงฆ์ ให้มาใช้พระ
 วิหารวัดสวนดอกเป็นที่พักร้างเจ้าฟ้าขุนศึก 1 คืน (3 มีค. 2538) และใช้ลานวัด
 สวนดอกเป็นสถานที่ตั้งเมรุชั่วคราวประชุมเพลิงเพื่อให้วิญญาณเจ้าฟ้าขุนศึกไปสู่สุคติ

ด้วยบุญทานบารมีของนายดาบแดงและนางบัวจันทร์ พัฒนภาพุตร ได้บริจาค
 เงินสร้างเสาวิหารด้านข้างต้นที่ 4 นับจากพระเจดีย์ และหม่อมธาดาได้ร่วมสมทบ
 บริจาคเงินสร้างมหาวิทยาลัยสงฆ์วัดสวนดอก และร่วมสร้างศาลา 9 ห้อง (รับสร้าง
 1 ห้อง) เพื่อจะได้ร่วมบูรณะวัดสวนดอกและร่วมในการฉลองนครเชียงใหม่สร้างได้
 700 ปี 12 เมษายน 2539

พระวิหารวัดสวนดอก และบริเวณลานวัดสวนดอกที่จะเป็นสถานที่ตั้งเมรุชั่วคราว ประชุมเพลิงให้วิญญูณเจ้าฟ้าขุนศึกไปสู่สุคติ

ท่านพระครูอดุลสีลกิตต์ เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ เป็นที่ปรึกษางานประชุมเพลิงเจ้าฟ้าขุนศึก ของหม่อมธาดาและลูก ก็ด้วยบุญทานบารมี ของหม่อมธาดา และลูกได้ช่วยกันบริจาคเงินในการเป็นประธานสร้าง ถาวรวัตถุในวัดธาตุคำทุกอย่างเช่น วิหาร, ศาลาเอนกประสงค์รับเป็นเจ้าภาพถวายเทศมหาชาติ 4 ปี ติดกัน และอื่นๆ ถวายเป็นพุทธบูชา

หม่อมธาดารับเป็นเจ้าภาพสร้าง
ซุ้มโขง (ประตู) เข้ากำแพงแก้ววัด
หัวข่วง (วัดแสนเมืองมาหลวง) ซึ่ง
กำลังจะสร้างด้านหน้าอุโบสถนี้

พระครูปลัดทองสวัสดิ์ ปญญวชิโร (ท่านแอ) เจ้าอาวาสวัดหัวข่วง (วัดแสนเมืองมาหลวง) รับเป็นผู้ทำที่ประชุมเพลิง (ไฟลูกหนู) ในวันที่ 4 มีค. 2538 และในวันที่ 5 มีค. 2538 พิธีเก็บกระดูก และทำเป็นปะทุ (กระดูกทั้งหมดให้เป็นดิน, น้ำ, ลมและไฟ ตามที่มาจากเดิม) สู่สวรรค์

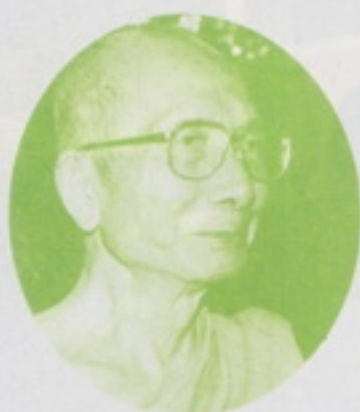
ท่านพระครูโกวิทสารคาม เจ้าอาวาสวัดพวกเปี้ย ที่ปรึกษาผู้ใหญ่ของหม่อมธาดาและลูก (เจ้าชายเชมรัฐชอถวายเป็นบุตรบุญธรรมเพื่อบุญพระรัตนตรัย คู่ครอง)

หม่อมธาดา และเจ้าชายเชมรัฐชอถวายเงินหนึ่งแสนบาท เป็นประธานก่อสร้างหอพระธรรม และหอฉันท์วัดพวกเปี้ย และเงินของทุกท่านที่จะบริจาคในงานประชุมเพลิง เจ้าฟ้าขุนศึกในวันที่ 4 มีนาคม 2538 ก็จะนำไปสมทบสร้าง หอพระไตรปิฎก (หอธรรม) นี้ให้สำเร็จทันฉลองสมโภชนครเชียงใหม่ 700 ปี

มงคลชีวิตประสิทธิ์พร ส.ค.ส. ๒๕๓๘

- ถ้าไม่ทำความดี มีชีวิตอยู่ร้อยปีก็ไร้ค่า
- ยิ่งมากได้ปัญญา ยิ่งเร็วยิ่งหาได้โทษ
- โอกาสที่ดีของคน ขึ้นอยู่กับความสนใจ
- วิชาให้ความฉลาด ถ้าขาดธรรมก็ไร้โทษ
- ตนฉลาดขาดความดี เป็นคนอัปยศยิ่งตม
- ถ้าจะทำตัวให้เหมือนเขา ให้ดูเขาตัวเราก่อน
- ทุกสิ่งดูน่ารัก ถ้ารู้จักดูส่วนดี

สุธี โทณู นิรันดร์

พระสงฆ์ (จันทร์ กุสโล)

มูลนิธิธรรมศึกษา โรงเรียนเกษตรศึกษา วัดเจติยวาสวรวิหาร อ.เมือง เชียงใหม่

เนื่องด้วยบุญทานบารมีของข้าพเจ้า และเจ้าฟ้าซึ่งได้บำเพ็ญมาทุกชาติ ด้วย
พุทธานุภาพขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้ประทานให้พระธรรมดิลกมีเมตตา
มาเป็นประธานประชุมเพลิงให้เจ้าฟ้าขุนศึกเม็งรายไปสู่สวรรค์

หอพระไตรปิฎก (หอธรรม) วัดพวงเปี้ย ได้เริ่มวางศิลาฤกษ์แล้ว โดย
หม่อมธาดา ขุนศึก-เม็งราย เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2538 เวลา 11.39 น.

พระคุณเจ้ารับนิมนต์แสดงพระธรรมเทศนา
เวลา 13.00 น. ในวันที่ 4 มีนาคม 2538

พระเทพสิงหนาทราช (พระเทพสิงหนาท)

(พระเทพสิงหนาท)

เจ้าอาวาสวัดพระสิงห์วรมหาวิหาร

อำเภอเมืองเชียงใหม่

สงฆ์ เริ่มขึ้นจากกิจจานุกิจได้ ๒๒๒๒๒๒๒๒ (๒๒๒๒๒๒) กุณิชากรพยอม
ม ๒๒.๒๒ กค๒ ๒๒๒๒๒๒ ๒๒๒๒๒๒ ๒๒๒๒๒๒ ๒๒๒๒๒๒ ๒๒๒๒๒๒ ๒๒๒๒๒๒

หม่อมธาดา มารับเจ้านางแหลงมาจากอเมริกาเพื่อประชุมเพลิงเจ้าฟ้าขุนศึก
เมิ่งรายในวันเสาร์ที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2538

เจ้านางสุคันธา ชี้ให้เจ้านางแหลงดูว่า เจ้าฟ้าขุนศึกอยู่ตรงไหนในรูป เมื่อ
งานแต่งงานเจ้านางสุคันธาที่หอหลวงเชียงใหม่

หม่อมธาดาไปดูการตกแต่งสถานที่สำหรับประชุมเพลิงที่วัดสวนดอก

หม่อมธาดากับเจ้านางแหลงไปดูการตั้งเมรุที่วัดสวนดอก

พระสงฆ์จากวัดต่าง ๆ มีวัดธาตุคำ วัดพุกช้าง วัดหัวข่วง วัดชัยศรีภูมิ วัดช้างแต้ม และวัดศรีสุพรรณ รวมเป็นพระสงฆ์จาก 6 วัดมาช่วยกันตกแต่งเมรุ

พระสงฆ์ทั้งนั้นช่วยกันประดับดอกไม้

ชาวบ้านมาดูพระสงฆ์ช่วยกันตบแต่งเมรุที่วัดสวนดอก

เวลากลางคืนยังคงช่วยกันประดับดอกไม้เพื่อให้เสร็จทันงานในวันรุ่งขึ้น

พระอธิการสุพล สุทธิสโร เจ้าอาวาสวัดศรีสุพรรณเป็นประธานจัดตกแต่งดอกไม้

และจัดตกแต่งสถานที่ภายในวัดให้มีพุทธลักษณะ

ดอกไม้ประดับที่พระสงฆ์ช่วยกันทำให้เจ้าฟ้าขุนศึกอย่างสวยงามที่
พระวิหารวัดสวนดอก

นักเรียนจากโรงเรียนประชาบาลวัดศรีสุพรรณ อำเภอมืองเชียงใหม่ มาช่วยกันเสริฟน้ำให้แขกที่มาในงานสวนดอก

เจ้านางเพลงคอยรับแขกอยู่ในงานที่วัดสวนดอก

กอดมรดกเจ้าฟ้า

แกนนำพวงหรีดมาในงานประชุมเพลิงเจ้าฟ้าขุนศึก เมื่อคืนสวดอภิธรรม
ที่วัดสวนดอก

ชาวบ้านมาร่วมทำบุญให้เจ้าฟ้าขุนศึกในตอนเช้าที่วัดสวนดอก

ชาวต่างประเทศก็สนใจในความสวยงามของงานด้วย

ที่บ้านแขกก็ช่วยกันท่อนเงินโปรยในงานประชุมเพลิงเจ้าฟ้าขุนศึก

ใจภักดิ์ หม่อมธาดา มาขึ้นรถโรงพยาบาลหน้าร้านธาดาไปรับร่างเจ้าฟ้าขุนศึก

ใจภักดิ์ หม่อมธาดา มาขึ้นรถโรงพยาบาลหน้าร้านธาดาไปรับร่างเจ้าฟ้าขุนศึก

เจ้าชายเชมรัฐพร้อมด้วยพระสงฆ์ 4 รูป ไปขอรับร่างเจ้าฟ้าขุนศึกที่ภาค
วิสาขกายวิภาคศาสตร์ฯ

พระสงฆ์ 4 รูป กับหม่อมมาดาและญาติ ไปยังภาควิชากายวิภาคศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เจ้าชายเชมรัฐกำลังจัดรูป ทำพิธีสวดถอนขอร่างเจ้าฟ้าขุนศึก

เจ้าชายเชมรัฐกำลังจัดรูป ทำพิธีสวดถอนขอร่างเจ้าฟ้าขุนศึก

พระสงฆ์ 4 รูป ทำพิธีสวดถอน

พระสงฆ์ 4 รูป นำร่างเจ้าฟ้าขุนศึกไปสู่พิธีประชุมเพลิงที่วัดสวนดอก

วัดสวนดอก อำเภอเมืองเชียงใหม่

กอดมหาร่างเจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย ถึงพระวิหารวัดสวนดอก ในพระพร

พระธรรมเทศนา กัตถัญญกตเวทิตาถา

พระครูอดุลสีลกิตติ์

เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ ต.ห้วยยา อ.เมือง จ.เชียงใหม่

แสดงในงานบำเพ็ญกุศลศพ เจ้าฟ้าขุนศึก-เม็กราย

ณ พระวิหารหลวงวัดสวนดอก

คืนวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๘

นโมตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมา สัมพุทฺธสสะ

นโมตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมา สัมพุทฺธสสะ

นโมตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมา สัมพุทฺธสสะ

นิมิตตัง สาธุรูปานัง กัตถัญญกตเวทิตาติ

ณ บัดนี้ อาตมาภาพจะแสดงพระธรรมเทศนาพรรณาสานธรรมอันเป็น
คำสั่งสอนในทางพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นเครื่องประดับสติปัญญา เพิ่มพูนอนุรูป
แก้ทุกข์ฉิบาบุญญราศรีแห่งคณะท่านเจ้าภาพอันประกอบด้วย หม่อมธาดา ขุนศึก-
เม็กราย พร้อมด้วยบุตรธิดาอันมีเจ้านางเชมรัสมิ ขุนศึก-เม็กราย เจ้านางเชมวดี
ขุนศึก-เม็กราย และเจ้าชายเชมรัฐ ขุนศึก-เม็กราย ได้ร่วมใจกันประกอบบุญญพิธี
บำเพ็ญกุศลในการศพของเจ้าฟ้าขุนศึกเม็กราย ผู้ที่ถึงแก่การวายชนม์ไปสู่ปรโลก
ภายภาคหน้าเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2535 เป็นเวลาได้ 3 ปีมาแล้ว ด้วยเหตุ
นี้ทางคณะท่านเจ้าภาพจึงได้ประกอบประชุมเพลิงศพ ณ โอกาสที่จะมีขึ้นใน วัน
พรุ่งนี้ ในวันที่จึงจัดให้มีพิธีทางพระพุทธศาสนาเบื้องต้นก็มีการนำศพจากคณะ
แพทยศาสตร์มาตั้งบำเพ็ญกุศล ณ วิหารหลวงของวัดสวนดอกพระอารามหลวง
แห่งนี้ แล้วมีการนิมนต์พระสงฆ์จำนวน 8 รูป มาบังสุกุลเพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศล
ในตอนกลางคืนนี้ก็จัดให้มีพิธีแสดงพระธรรมเทศนาและสวดพระอภิธรรมก็เพื่อจะ
เพิ่มเติมส่งเสริมบุญบารมีให้แก่ท่านเจ้าฟ้าขุนศึกเม็กราย ผู้ที่ถึงแก่การวายชนม์ไปสู่
ปรโลกภายภาคหน้า ก็แลท่านเจ้าฟ้าขุนศึกเม็กรายนั้นเป็นบุคคลที่เกิดมาในราชสกุล
เชมรัฐตงคบุรินครเชียงตุง อันอยู่ในเขตประเทศพม่าในปัจจุบันนี้ ท่านเป็นผู้ที่เกิด
มาเป็นราชบุตรของเจ้าฟ้ารัตนก้อนแก้วอินทรวงศ์และเจ้าหม่อมจางฟอง มีญาติพี่น้อง
น้องหลายพระองค์ด้วยกันและได้เสกสมรสกับหม่อมธาดา พัฒนถาบุตร และได้มี
บุตรธิดาร่วมกัน 3 ท่านก็คือ เจ้านางเชมรัสมิ ขุนศึก-เม็กราย เจ้านางเชมวดี ขุนศึก-

เม็งราย และเจ้าชายเขมรรัฐ ขุนศึก-เม็งราย อุปนิสัยของท่านเป็นผู้มีอัธยาศัยดี มีเมตตา มีจิตใจเยือกเย็นสมกับที่เกิดมาในราชสกุลแห่งนครเขมรรัฐตุงคบุรีเชียงตุง ซึ่งเป็นนครที่เจริญรุ่งเรืองในด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและพระพุทธศาสนามาแต่โบราณกาล การที่ได้วิสาสะสนทนากับท่านเจ้าฟ้าทำให้ข้าพเจ้าได้รู้จักคุ้นเคยว่า ชีวิตของท่านเจ้าฟ้านั้นเมื่อเยาว์วัยก็ได้เคยบรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนาที่วัดราชสถานหัวข่วงในเมืองเชียงตุง และได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ ณ ที่วัดเทพศิรินทราวาส ในกรุงเทพมหานคร ในพระอุปถัมภ์ขององค์สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ซึ่งทำให้ท่านได้รับความรู้ความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของไทยและได้นำเอาความรู้ทางด้านศาสนาไปประพฤติปฏิบัติทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองสืบมา การที่ท่านเจ้าฟ้าขุนศึกเม็งรายได้มาอยู่ในประเทศไทยนั้นก็เพราะว่ามีปัญหาในด้านการเมืองเกิดขึ้น จึงได้อพยพครอบครัวเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารอยู่ในประเทศไทยสืบมา และท่านได้เป็นผู้ที่มีจิตใจศรัทธามั่นคงในพระพุทธศาสนาได้พยายามส่งเสริมบำรุงทำบุญส่วนกุศลในทางพระพุทธศาสนาเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะได้ร่วมกับหม่อมธาดา ขุนศึก-เม็งราย ชายาของท่านบริจาคเงินเป็นจำนวนมากให้แก่สถานต่าง ๆ มีวัดวาอารามและสาธารณกุศลเป็นเนืองนิตย์ การที่ได้สูญเสียเจ้าฟ้าขุนศึกเม็งรายไปในครั้งนี้ นับว่าเป็นการสูญเสียบุคคลผู้ที่ได้ทำคุณงามความดีประกอบการกุศลมาโดยตลอด

ท่านสาธุชนทั้งหลายคนเราเกิดมาไม่ว่าจะยากดีมีจน จะเกิดในราชสกุลหรือว่าเกิดในสกุลขุนนางผู้ใหญ่ ไพร่ราษฎรทั้งหลาย ก็ล้วนแล้วแต่มีเบื้องหน้ามีความตายเป็นที่สุด ไม่ว่าคนเราจะอยู่ในสถานะใดพญามัจจุราชก็ไม่เคยปราณีละเว้นที่จะให้บุคคลนั้นไม่ถึงแก่ความตายเป็นไม่มี เพราะฉะนั้นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงตรัสให้บุคคลเราทั้งหลายอย่าได้ประมาทในชีวิตของตนเอง ให้พยายามสร้างคุณงามความดีตามพระบาลีว่า อัชเชวกิจจะมาตปปัง โกชัญญา มรณังสุเว ซึ่งแปลว่าใครเล่าจะรู้ว่าวันพรุ่งนี้เราจะตาย เพราะเหตุนี้ควรสร้างคุณงามความดีให้ปรากฏ แล้วจะได้เป็นผู้ที่ไม่ตาย คำว่าไม่ตายในที่นี้ก็คือว่า ถึงแม้สังขารร่างกายจะย่อยยับไปตามกฎสภาวะธรรม แต่คุณความดีที่ได้สร้างเสริมไว้จะไม่ตายไปจากโลกนี้คือชื่อเสียงเกียรติคุณจะได้ปรากฏสืบต่อไป เหมือนกับท่านเจ้าฟ้าขุนศึกเม็งรายแม้จะอยู่ในเขมรรัฐตุงคบุรีนครเชียงตุงท่านก็ได้พยายามประกอบคุณงาม

ความดีเป็นที่พึงพาแก่บรรดาราชสกุลพี่น้องของท่านตลอดจนไพร่ฟ้าอาณาประชาราษฎร์ให้ได้รับความร่มเย็นเป็นสุขได้พึงพาเมื่อยามทุกข์ยาก แม้ท่านจะจากไปท่านก็ยังได้เสียสละร่างกายของท่านให้เป็นวิทยาทานแก่คณะแพทย์อันเป็นการเสียสละอย่างใหญ่หลวงที่สุดในการเสียสละทั้งปวง พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่าเป็นทานะปรมัตตะปารมี เพราะว่าคนเรานั้นย่อมมีการรักอาลัยในสังขารร่างกาย แม้ท่านจะตายไปแล้ว บางคนก็ยังหวงแหนไม่ยอมให้แก่บุคคลอื่นดังที่ท่านเจ้าฟ้าขุนศึกเมืงรายได้อุทิศร่างกายของตนให้เป็นวิทยาทานนี้ จึงถือว่าเป็นปรมัตตะปารมี คือการให้ทานอันสูงส่งในทางพระพุทธศาสนา การให้ทานเช่นนี้เทียบได้กับการให้ของพระเวสสันดรซึ่งได้เสียสละทั้งทรัพย์สมบัติตลอดจนถึงสิ่งทั้งหลายทั้งปวงแม้กระทั่งได้ตรัสว่าใครจะมาเอาชีวิตของเราไปก็ไม่เสียดาย แม้ร่างกายของเราก็จะให้ เป็นทานแก่นกกาสิงสาราสัตว์ทั้งหลายเราก็ไม่มีความอาลัย การที่ท่านเจ้าฟ้าขุนศึกได้บำเพ็ญกุศลอุทิศตนให้แก่คณะแพทย์เช่นนี้ย่อมทำให้นักศึกษาผู้ที่ศึกษาวิชาการแพทย์ได้รับความรู้ความเข้าใจในสรีระวิทยาเป็นอย่างสูง เมื่อสำเร็จแล้วก็จะได้นำเอาความรู้ความสามารถที่ตนได้รับจากการที่ศึกษาร่างกายของท่านเจ้าฟ้าขุนศึกนั้นจะได้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนพลโลกสืบไป นับว่าเป็นกุศลวิทยาทานอันสูงส่งอันควรแก่การยกย่องนับถือ ท่านสาธุชนทั้งหลายด้วยเหตุนี้เมื่อคณะนักศึกษาแพทย์ได้ทำการศึกษาวิชาสำเร็จบริบูรณ์แล้วทางทายาทอันมีหม่อมธาดา ขุนศึก-เมืงราย พร้อมด้วยบุตรธิดาจึงได้รับเอาสรีระสังขารของท่านมาทำพิธีปลงศพเพื่อจักได้เป็นพลวะปัจจัยส่งเสริมเพิ่มเติมบุญบารมีกุศลให้แก่ท่านเจ้าฟ้าขุนศึกเมืงรายอีกครั้งหนึ่ง จึงได้นำเอาสรีระสังขารของท่านนำจากคณะแพทยศาสตร์มาตั้งบำเพ็ญกุศล ณ ที่วัดสวนดอกนี้แล้วจะทำพิธีปลงศพ ประชุมเพลิงในวันพรุ่งนี้ การกระทำเช่นนี้ชื่อว่า เป็นการกตัญญูกตเวทีในทางพระพุทธศาสนาถือว่าการที่บุคคลใดก็ตาม รู้สำนึกในพระคุณของบุคคลอื่นที่มีแก่ตนแล้ว ประพฤติปฏิบัติตอบแทนชื่อว่ามีนิमितคือเครื่องหมายแห่งคนดี ตามพระบาลีที่อาตมาได้ยกขึ้นเป็นอุเทศคาถาหัวข้อแห่งพระธรรมเทศานี้ว่า นิमितตัง สาธุรูปานัง กตัญญูกตเวทิตา ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยเป็นใจความว่า บุคคลใดก็ตามระลึกนึกถึงพระคุณของบุคคลอื่นที่ทำแก่ตนเองแล้ว หาทางชวนชวยตอบแทนพระคุณนั้นชื่อว่ามีนิमितคือเครื่องหมายแห่งคนดี หม่อมธาดา ขุนศึก-เมืงราย พร้อมด้วยลูกหลานได้ระลึกถึงคุณูปการคุณแห่งท่านเจ้าฟ้าขุนศึก

คือท่านได้เสกสมรสรวมทุกข์ร่วมสุขกันมาตลอดระยะเวลาหลายสิบปีท่านเจ้าฟ้าขุนศึกก็เป็นประจวบดังร่มโพธิ์ร่มไทรเป็นพระสามีที่ดีพร้อมของภรรยาและลูกหลานเป็นผู้ที่มีคุณงามความดีประกอบดีแล้ว เมื่อได้ถึงกาลกิริยาได้ถึงแก่การวายชนม์ไปเช่นนี้จึงได้พร้อมใจกันจัดบำเพ็ญกุศล ครั้งแรกก็ตั้งศพบำเพ็ญกุศลที่วัดหมื่นสาร หลังจากนั้นได้อุทิศร่างของท่านให้แก่ทางคณะแพทยศาสตร์ เมื่อทางคณะแพทยศาสตร์ได้ทำการศึกษาลำเร็จแล้วยังมายำบำเพ็ญกุศลศพอีกครั้งหนึ่ง จึงแสดงให้เห็นถึงความกตัญญูกตเวทิตาที่มีอยู่ในจิตใจของหม่อมธาดาพร้อมลูกหลานทุกคน การกระทำเช่นนี้เชื่อว่าเป็นการตอบแทนพระคุณอันสูงสุด เพราะว่าคนเรานั้นคราเมื่อยังมีชีวิตอยู่อาจจะไม่ได้ตอบแทนหรือตอบแทนไม่หมด แต่การตายของคนเรานั้นมีครั้งเดียวในชีวิต การที่เราได้ตอบแทนพระคุณในครั้งสุดท้ายเช่นนี้เชื่อว่าการได้บำเพ็ญคุณงามความดีอันเป็นที่สุดเมื่อการที่บุคคลใดกตัญญูกตเวทิตาต่อบุคคลอื่นอันสูงส่งแห่งความดีนั้นย่อมนำมาซึ่งความสุขความเจริญ แม้จะประกอบกิจการใดก็พลันสำเร็จ มีคนช่วยเหลือแม้จะไปสู่ที่ใดก็พ้นจากภยันตรายทั้งหลายทั้งปวง กิตติศัพท์มีชื่อเสียงคุณงามความดีย่อมกึกก้องไปทั่วทุกสารทิศ ย่อมมีคนนับหน้าถือตาย่อมเป็นผู้ที่คนทั้งหลายใคร่จะวิสาสะคุ้นเคยและใคร่มารู้จัก ย่อมนำมาซึ่งความสุขความเจริญแก่ตนเองและแก่บริวารชน เพราะฉะนั้นหม่อมธาดา ขุนศึก-เมืงราย พร้อมด้วยลูกหลานได้ปฏิการะกตัญญูกตเวทิตาต่อท่านเจ้าฟ้าเป็นที่สุดนี้ ย่อมนำมาซึ่งอันสูงส่งคือคุณงามความดี

ญาติโยมท่านสาธุชนทั้งหลาย การที่ได้มาปลงศพของบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้น ถ้าหากว่าพิจารณาโดยอุบายอันแยบคายแล้ว เราจะได้รู้ซึ่งถึงธรรมะ คือธรรมนี้ได้แก่มรณานุสติก็มีภูมิจาน คือได้พิจารณาถึงความตายว่าเป็นของธรรมดา ธรรมดาของคนทุกคน เมื่อเกิดขึ้นแล้วตั้งอยู่จะดับไปก่อนที่จะดับไปเราจะรู้ซึ่งว่าคนเรานั้นทำดีหรือทำชั่ว ถ้าทำดีก็ย่อมไปสู่ที่ดี ถ้าทำชั่วก็ย่อมไปสู่ที่ชั่ว พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า กัลยาณการีกัลยาณังปาปะการิจจะปาปกัง ทำดีย่อมได้ดีตอบสนอง ทำชั่วได้ผลชั่วตอบสนองเช่นกัน การที่หม่อมธาดา ขุนศึก-เมืงราย ได้กระทำบำเพ็ญกุศลให้แก่ท่านเจ้าฟ้าขุนศึกเมืงรายในครั้งนี้เชื่อว่าได้ทำความดีในเบื้องต้นท่ามกลางในที่สุด คือ เมื่อยังมีชีวิตอยู่ก็ได้ประพฤติตนเป็นชายา เป็นหม่อมของท่านเจ้าฟ้าขุนศึก ได้ประพฤติปฏิบัติตามครรลองราชประเพณีแห่งนครเขมรรัฐตงคบุรี ได้อบรมบุตรธิดา

ของตนเมื่อยามแก่เฒ่ามาก็เป็นเพื่อนคู่ทุกข์คู่ยาก คอยดูแลรักษาท่านเจ้าฟ้า จนถึงวาระสุดท้าย เมื่อท่านจากไปก็ยังบำเพ็ญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลเป็นที่สุดเช่นนี้ชื่อว่ามีความกตัญญูกตเวทิตา จึงชื่อว่าหม่อมธาดาเป็นผู้มีนิมิตคือเครื่องหมายแห่งคนดีดังพรรณามา อิมินากัตะบุญเยนะ กุศลทักษิณาทานที่หม่อมธาดา ชุนศึก-เมืองราย พร้อมด้วยลูกหลานทุกคนได้บำเพ็ญให้แก่ท่านเจ้าฟ้าชุนศึกเมืองรายนั้นขอจงเป็นพลະปัจจย ดลบันดาลให้ท่านเจ้าฟ้าแม่สถิตยประดิษฐานอยู่ ณ ทิพยวิมานสถานใดก็ตาม ขอจงมารับทราบอนุโมทนาในส่วนบุญส่วนกุศลที่หม่อมธาดา เจ้านางเชมรัสมิ เจ้านางเชมวดี และเจ้าชายเชมรัฐ ชุนศึก-เมืองรายได้บำเพ็ญแล้ว ขอให้ได้รับอนุโมทนา มีความสุขเกษมศานต์อยู่ในทิพยวิมานสถานนั้นจงทุกประการ หากแม้ว่ากุศลผลทานทั้งหลายนี้มีอุปสรรคสิ่งใดขัดข้องไม่สามารถจะไปถึงดวงวิญญาณของท่านเจ้าฟ้าชุนศึกเมืองรายได้ ก็ขออัญเชิญเทพเจ้าเหล่าเทวดาทุกหมู่เหล่าอันประดิษฐานอยู่ ณ ทิพยวิมานสิ่งสถิตยรักษาพระพุทธศาสนาวัดสวนดอกนี้เป็นต้น จงมารับอนุโมทนานำข่าวกุศลผลทานที่หม่อมธาดา ชุนศึก-เมืองราย ได้บำเพ็ญแล้วนี้ จงไปบอกข่าวแก่ดวงวิญญาณของท่านเจ้าฟ้า ชุนศึกเมืองรายให้ได้ รับอนุโมทนาสมดังความมุ่งมาตปรารถนาแห่งคณะท่านเจ้าภาพจงทุกประการ อนึ่งเหล่าบุญกุศลนี้ จงเป็นพลະปัจจยดลบันดาลให้หม่อมธาดา ชุนศึก-เมืองรายพร้อมทั้งลูกหลานและท่านสาธุชนทั้งหลายจงเป็นผู้มีความสุขกายสบายใจ มีความปราถนาสิ่งหนึ่งประการใดขอจงให้พลันสำเร็จ สมดังมโนเรสเจตนาปรารถนาจงทุกประการ ให้ประกอบด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสาร คุณสารสมบัติ ศิริสวัสดิ์ พิพัฒน์บริบูรณ์ สมดังเจตนาทุกท่านทุกประการ แสดงพระธรรมเทศนาพอสมควรแก่เวลา ยุติลงคงไว้แต่เพียงเท่านี้ เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้

เทศน์ในคืนสวดอภิธรรม วันที่ 3 มีนาคม 2538

โดยพระครูอดุลสีกิตติ์

เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ

อำเภอเมือง จ.เชียงใหม่

ภายในโลง กล่องสีน้ำเงินเป็นร่างเจ้าฟ้าขุนศึกคลุมด้วยผ้าสีขาว (ผ้าปกหน้าพระเจ้าซึ่งเจ้าฟ้าและหม่อมธาดาเก็บรักษาไว้เป็นผ้าคลุมหน้าพระเจ้าเมื่อเบิกพระเนตรพระพุทธชินราชวัดพันอัน) ตามความเชื่อของชาวล้านนาไทย ถ้าได้คลุมหน้าศพด้วยผ้านี้จะได้รับชาติหน้าชาติหลังและไปสู่สุคติ

หม่อมธาดาถ่ายรูปร่วมกันเป็นที่ระลึกที่ช่วยกันนำร่างเจ้าฟ้าขุนศึกมาประชุมเพลิงที่วัดสวนดอก

จากซ้าย ท่านมหาทวีวงศ์ แห่งวัดไทยวอชิงตัน ดี.ซี.อเมริกา ถัดมาท่าน พระครูอดุลสีกิตติ์ เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ

เจ้าชายเชมรัฐ ขับรถออกจากบ้านริบมาร่วมงานประชุมเพลิงในตอนบ่ายที่ วัดสวนดอก

ภาพที่ ๑ เจ้านางน้อยถวายหนังสือ "ชีวิตเจ้าฟ้า" ครูบาประเทือง แห่งวัดบ้านเด่น
อำเภอแม่แตง เชียงใหม่

เจ้าชายเชมรัฐ เมื่ออยู่หน้าร่างเจ้าฟ้าขุนศึก ณ วัดสวนดอก

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สมเด็จพระราชินีนาถอรรชกา และ สมเด็จพระราชินีสุทิดา

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สมเด็จพระราชินีนาถอรรชกา และ สมเด็จพระราชินีสุทิดา

หม่อมธาดา มาพบกับอดีตท่านกงสุลไทยประจำนครเชียงใหม่ ที่บ้านได้
พระวิหารวัดสวนดอกพอดี

หม่อมธาดา ถ่ายรูปร่วมกับญาติพี่น้องเป็นที่ระลึก พร้อมกันหน้าร่างเจ้าฟ้า
ขุนศึก ณ วัดสวนดอก

พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ 28 รูปสวดพระพุทธมนต์อาทิตตปริยายสูตร

พระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์อาทิตตปริยายสูตร แล้วรับไทยทาน และฉันภัตตาหารเพล ก่อนมีพิธีประชุมเพลิง

พระเทพสิงหนาคมจารย์ เจ้าอาวาสวัดพระสิงห์วรมหาวิหาร กำลังเทศน์
ก่อนที่จะประชุมเพลิง เสาที่ 4 มีนาคม 2538

พระครูอดุลสีกิตต เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ ประธานจัดงานประชุมเพลิง
เจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย ณ เมรุชั่วคราววัดสวนดอก

พระเทพสิงหคณาจารย์ บังสกุล

หม่อมธาดาทอดผ้าบังสกุล

หม่อมธาดา กับ ลูกค้อยการจัดชบวนแห่

ชบวนนำร่างเจ้าฟ้าขุนคึกเม็งรายขึ้นสู่เมรุ

ขบวนนำร่างเจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายขึ้นสู่เมรุ

กลองจากวัดพุกเต้ม ให้นำขบวน

ลูกหลานเจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายถือเครื่องยศตามขบวนแห่

ตามด้วยขบวนแห่จากคณะศรัทธาวัดธาตุคำ

ท่านเจ้าคุณพระสุพรหมยานเถร (อาจารย์ทอง) วัดพระธาตุศรีจอมทอง
เทศน์อภิธรรมและคณะศรัทธาวัดศรีถ้อย วัดธาตุคำ ช่วยหามและกางสัปทนคันเงิน

คณะ ร.ร.ศึกษาผู้ใหญ่ วัดศรีดอนไชย และพระสงฆ์วัดธาตุคำ จูงศพ
เจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย

หม่อมราชดาถือ "ดาบอาญาสิทธิ์" ของเจ้าฟ้าขุนศึกนั่งพักอยู่กับลูก ๆ ในเต็นท์
บริเวณสนามหลวงก่อนการสมโภชพระศพ รัชกาลที่ 9 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2559

คนยืนกลางเป็นรองอธิบดีผู้พิพากษามา 5 ท่านหัตถ์ ไกรทองสุก ทอดผ้าบังสุกุล
พระเนตรนิมิตเจ้าฟ้า

คุณแจ่มจิตต์ เลหาวัฒน์ (ผู้หญิงยืนกลาง) ทอดผ้าบังสุกุล

ผู้หญิงคนที่ 2 จากขวา คือ Mrs.Judith A. Strotz กงสุลใหญ่
อเมริกันเชียงใหม่ ทอดผ้าบังสุกุล

เจ้าชายเชมรัฐนำนายวีระชัย แนวนุญเนียร ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
ขึ้นทอดผ้าบังสุกุล

ท่านอภิชาติ สุจริตตานนท์ อธิบดีผู้พิพากษามาตร 5 (คนยืนที่ 2 จากขวา)
ทอดผ้าบังสุกุล

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ทอดผ้าบังสุกุล

หม่อมธาดาและลูกยีนเป็นเพื่อน

พระธรรมดิลกแห่งวัดเจติยหลวงทอดผ้าบังสุกุล

หม่อมราชดาถนัดดาบอาญาสิทธิ์ และเจ้าชายเชมรัฐถือไม้เท้าอาญาสิทธิ์
เครื่องยศเจ้าฟ้าขุนศึกเม็งราย

บรรดาญาติมิตรขึ้นวางดอกไม้จันทร์

แขกผู้มีเกียรติสั่นหกลามขึ้นวางดอกไม้จันทร์ท่ามกลางการโปรยห่อเงินห่อแก้ว
แหวน เงิน ทอง โดยทั่วกัน

แขกทั้งหลายทยอยลงมาจากการวางดอกไม้จันทร์

แขกเมื่อวางดอกไม้จันทร์แล้วก็ลงมารับหนังสือ "ชีวิตเจ้าฟ้า" โดยทั่วกัน

พระธรรมดิลกจุดประชุมเพลิงจากพระวิหาร

เพลิงเริ่มติดเมรุ

ประวัติย่อเจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย เกิดเมื่อ วันศุกร์ที่ 1 มกราคม พ.ศ.2458 เป็นราชบุตรของ เจ้าฟ้าก้อนแก้วอินแถลง เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ กับ เจ้านางจามพอง เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย มีนามเต็มว่า "เจ้าฟ้าขุนศึกสุพรรณสงคราม" หรือเรียกสั้น ๆ ว่า "ขุนศึก"

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย มีพี่น้องรวมทั้งสิ้น 6 คน คือ

1. เจ้าฟ้ากองไต   เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ สืบจากเจ้าฟ้าก้อนแก้วอินแถลง
2. เจ้าฟ้าอินทรา   ได้เป็นราชบุตรบุญธรรมเจ้าฟ้าสีป้อ เมืองสีป้อ และได้เป็นรัชทายาท
3. เจ้าฟ้าขุนเมือง   ได้เป็นราชบุตรเขยเจ้าเมืองสีป้อ
4. เจ้านางบัวสวรรค์   ได้เป็นธิดาบุญธรรมของเจ้าด้อย ราชมารดาเจ้าฟ้าก้อนแก้วอินแถลง อยู่ที่หอใหม่
5. เจ้านางพองแก้ว   ได้เป็นธิดาบุญธรรมของเจ้านางชั้นคำ พี่สาวเจ้าฟ้าก้อนแก้วอินแถลง อยู่ที่หอเจียงจันทร์
6. เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย เป็นรัชทายาท ลำดับ 3

ก่อนเข้ารับการศึกษาภาษาอังกฤษ ที่โรงเรียนรัฐบาลเมืองแม่เมี้ยว ในปี พ.ศ. 2471 นั้น ได้เคยบวชเป็นเณรอยู่ที่วัดเทพศิรินทร์ ที่กรุงเทพฯ ถึง 2 พรรษา ซึ่งได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้กรมพระยาดำรงราชานุภาพเป็นองค์อุปถัมภ์ ต่อมาในปี พ.ศ.2473 ถึง 2478 ได้เข้าศึกษาระดับวิทย์าลัยที่ ซาน ชิฟ สคูล ณ เมืองตองจี ในซานสเตทตอนใต้ ที่รัฐบาลอังกฤษตั้งขึ้นเฉพาะลูกหลานเจ้าฟ้าเข้าศึกษาเท่านั้น เมื่อสำเร็จการศึกษา ก็ได้เข้าศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย ที่ มหาวิทยาลัยร่างกุ้ง

ครั้นถึงปี พ.ศ. 2480 เจ้าฟ้ากองไต เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ผู้เป็นพี่ชาย ถูกลอบปลงพระชนม์ เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายจึงถูกเรียกกลับเพื่อเป็นเจ้าผู้ครอง

นครเชียงใหม่เพราะขณะนั้นเจ้าชายหลวงเจ้าราชบุตรของเจ้าฟ้าก่องไต ยังทรงพระเยาว์อยู่ ในระยะนี้ เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายจึงได้เข้ารับการอบรมจากรัฐบาลอังกฤษ ในวิชาการปกครอง การศาล การคลัง ป่าไม้ ตำรวจ และกรมที่ดิน

จนกระทั่งปี พ.ศ.2482 ได้รับโปรดเกล้าฯ จากพระเจ้าแผ่นดินอังกฤษ รัชยศเป็น **ร้อยโท** และเข้าประจำการในกองทัพบกฯ ที่เมืองเมมเมียว ในกองทัพบกที่ 1 แล้วจึงได้เลื่อนยศเป็น **ร้อยเอก**

ต่อมาในปี พ.ศ.2484 ได้เป็น**ทูตทหารจีน** เพราะรู้ภาษาจีน ซึ่งเรียนรู้ด้วยตนเอง และในปีต่อมา ก็กลับเข้ามาเรียนในโรงเรียนเสนาธิการที่พม่า แล้วไปเรียนเสนาธิการต่อที่อินเดีย เพราะพูดภาษาอินเดียได้ พอจบการศึกษาใน พ.ศ.2486 จึงได้รับตำแหน่ง**เสนาธิการกองทัพบก** ประจำการกองทัพอังกฤษ อยู่ตลอดสงครามโลกครั้งที่ 2 ณ เมืองการากี

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลง กองบัญชาการทหารสูงสุดได้แต่งตั้งให้เป็น**ทูตทหาร 207** เข้ามาประจำที่ประเทศไทยเพื่อมาปลดอาวุธทหารญี่ปุ่นในภาคเหนือ และได้รับยศเป็น**พันตรี** เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2488

ในปีต่อมา ได้รับแต่งตั้งจากรัฐบาลอังกฤษ ให้เป็น **กงสุลอังกฤษ** และให้มาเปิดกงสุลอังกฤษที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถูกปิดไปเนื่องจากสงครามโลก นับเป็นกงสุลอังกฤษคนแรกหลังสงครามโลก และได้สมรสกับ **นางสาวธาดา พัฒนถาบุตร** บุตรีของ นายดาบแดง และนางบัวจันทร์ พัฒนถาบุตร มีบุตรธิดารวมทั้งสิ้น 3 คน คือ

แพทย์หญิงเจ้านางเชมรัสมิ ขุนศึก-เมืองราย ขณะนี้รับราชการเป็นแพทย์หัวหน้ากลุ่มอายุกรรม โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

เจ้านางเชมวดี ขุนศึก-เมืองราย จิตรดอน ทำงานตำแหน่งรองประธานกรรมการ บริษัท ฟรีเมียร์ อินเตอร์เนชั่นแนล ที่สหรัฐอเมริกา

เจ้าชายเชมรัฐ ขุนศึก-เมืองราย ทำงานตำแหน่งผู้จัดการภาค บริษัทสำรวจน้ำมันชลัมเบอเช่ ที่กรุงเทพ

เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย ดำรงตำแหน่งกงสุลอังกฤษ จนกองทัพอังกฤษถอน

ตัวออกจากประเทศไทย ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2489 จึงกลับไปเป็น **ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์** อยู่ที่นครเชียงใหม่ เนื่องจากเจ้าฟ้าชายหลวง ยังศึกษาอยู่ที่ออสเตรเลีย ในขณะเดียวกัน รัฐบาลอังกฤษก็ได้ให้ทำงานแทนรัฐบาลอังกฤษ โดยเป็น**ผู้ช่วยเรสลิเดนที่นครเชียงใหม่** ทำงานได้ 2 ปีก็ลาออก และหันกลับมาปรับปรุงนครเชียงใหม่ ในด้านการปกครอง การศาล การคลัง และการศึกษาให้ดีขึ้นโดยเฉพาะด้านการศึกษา ให้เรียนภาษาจีนในโรงเรียน เป็นภาษาที่ 1 ให้ภาษาอังกฤษและภาษาพม่า เป็นภาษาที่ 2 เมื่อเจ้าฟ้าชายหลวงเรียนสำเร็จกลับมา ก็ได้ช่วยงานเจ้าฟ้าชายหลวงระยะหนึ่ง ก็ลาออกในปี พ.ศ.2501 มีระยะเวลาทำงานให้นครเชียงตุงนานถึง 27 ปี หลังจากนั้นก็กลับมาอยู่ที่ประเทศไทย และได้รับพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวง จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้มี**สัญชาติไทย เป็นคนไทย** เมื่อ วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2502 ได้อยู่กับครอบครัวด้วยความสุขตลอดมา จนถึงแก่อนิจกรรม สิริอายุรวมได้ 78 ปี

จาก.....เจ้าฟ้าเชียงตุงผู้สูงศักดิ์

ดำรงรักเมืองไทยด้วยใจมั่น

มิเคยลืม.....คุณแผ่นดินและราชันย์

จวบจนวัน.....สู่สวรรค์.....ในวโรกาส

ขอ...ดวงจิตเจ้าฟ้า.....จงเป็นสุข

มุ่ง.....สู่สุคติภพ.....สัพสุคติ

ขออาราธนา...สิ่งศักดิ์สิทธิ์.....ในแดนตรี

คุ้มครอง.....จิตเจ้าฟ้าดี...ดวงนี้เทอญ

อาจารย์ สรณีย์ ไหละสุด เขียนเรียบเรียงประวัติย่อ
รศ.เอมอร ชิตตะโสภณ และอาจารย์ สรณีย์ ไหละสุด ประพันธ์คำกลอน

ภาพประวัติศาสตร์ เจ้าฟ้าขุนคึกเขียนไว้ด้านหลังภาพ "Self dressed as Burmese girl taken at Sao Bi Van Keao's How at Lowksawk S.S.S.in October 1931"

เจ้าฟ้าขุนคึกเม็งราย แต่งเป็นหญิงสาวชาวพม่า ณ หอเจ้านางแว่นแก้ว พี่สาวต่างมารดา ซึ่งเป็นนางมหาเทวี เจ้าฟ้าเมืองลอกจอก เมื่อเดือนตุลาคม 1931

เจ้าฟ้าขุนคึกเม็งรายกับพี่น้องต่างมารดา มีความสุขเมื่อไปปิกนิกร่วมกันบนฝั่งลำห้วยใหญ่ นครเชียงใหม่

เจ้าชายเชมรัฐ เดินลงมาจากหอเม้งราย เพื่อไปร่วมพิธีประชุมเพลิง เจ้าฟ้า
ขุนศึกเม้งราย 4 มี.ค. 2538

ภาพนี้ เจ้านางแหลงซื้อจากร้านในกรุงเทพฯ เมื่อนำกลับมาถึงบ้าน จึง
ทราบจากเจ้าฟ้าขุนศึกเม้งราย บอกว่าเป็นภาพเจ้าฟ้า (เจ้านางองยุ้นชายาเจ้าฟ้า
ขุนเมือง) โดยช่างวาดชาวอังกฤษที่ลอนดอน

คุณประยูรศรี (ต้นตะเคียน) พัฒนถาบุตร ภรรยานายแพทย์อุดม พัฒนถาบุตร ซึ่ง
เจ้าชายพักอยู่ด้วยเมื่อมากรุงเทพฯ ทุกครั้ง มาส่งเจ้าชายเดินทางกลับประเทศอังกฤษ ที่
สนามบินดอนเมือง

นางนวล พิลัยลาภ พี่เลี้ยงเจ้าชายอีกคนหนึ่ง ซึ่งช่วยเลี้ยงเจ้าชายตั้งแต่อายุ 3
ขวบ เดินเล่นกับเจ้าชายในสวนหลังหอเม้งราย เมื่อเจ้าชายกลับมาพักผ่อนจาก
ประเทศอังกฤษ ตอนโรงเรียนหยุดเทอม

แม่เด็ก ๆ ก็มาช่วยประชันเพลิงเจ้าฟ้าขุนคี่กเมิงราย

หม่อมธาดาและเจ้าชายเชมรัฐกราบขอพรพระคุณพระครูอดุลสีลกิตต์
ประธานจัดงานประชันเพลิง

พระเพลิงกำลังไหม้ส่งเจ้าฟ้าขุนศึก เมืองราย สู่สวรรค์

สุภาพสตรียืนด้านขวาเจ้าชายเขมรรฐ คือคุณประภา ศรีนวนนัต ผู้มีเมตตา
ช่วยนำข่าวประชุมเพลิงเจ้าฟ้าขุนศึกในวันที่ 4 มีนาคม 2538 ลงบอกกล่าวใน
หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ของท่านให้ทราบทั่วกัน

พระสงฆ์ 4 รูป และเจ้านางน้อยกับเจ้าชายและญาติช่วยกันเก็บกระดุก
เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย

พระครูปลัดทรงสวัสดิ์ ปญญวชิโร ตรวจกระดุกให้ครบร่าง

หม่อมธาดาพรหมน้ำพระพุทธรณ์ต้นร่างกระดูกเจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย

กอดมนตรังโศก ภิรมย์ราพิณมฤตยูรกับมิ่งมิ่ง ปัทมกมลพิตรวิชัย (จากอนุกรม)

พระครูปลัดทรงสวัสดิ์ ปญญวชิโร (ท่านแอ) เทกระดูกเจ้าฟ้าลงใน
ดอกไม้ไฟจุดปะทุเป็น ดิน น้ำ ลม ไฟ ตามที่มา

หม่อมธาดาพร้อมด้วยลูกหลานและพี่สาว รวมทั้งอ้าย และนางหมาด (นางเบญจมาศ) บริวารที่ซื่อสัตย์ ในวันเก็บกระดูกเจ้าฟ้าขุนศึก ณ วัดสวนดอก

หม่อมธาดาให้รางวัลในการทำความดีและมีความกตัญญูแก่ พ.ต.ท.ศรีโสภณ พงศ์บุปผา และนางหมาด (นางเบญจมาศ พงศ์บุปผา) ละอ่อนนึ่งของหม่อมธาดาเมื่ออยู่ เชียงตุง มามีครอบครัวในเมืองไทย ขณะนี้อยู่จังหวัดลำปาง

CHIANG MAI NEWSLETTER

CHIANG MAI NEWSLETTER

APRIL 1995

VOL. 4, No. 4

SAO PHA KUNSUUK MENGRAI 1ST JANUARY 1915 - 11TH FEBRUARY 1992

Sao Pha Kunsuik Mengrai was a son of the Sawbwayi (Ruling Chief) of the Shan State of Kengtung in Burma. He was educated at schools in Burma and at University College, Rangoon. In 1935 he took up an appointment in the State of Kengtung following the assassination of his elder brother who was at that time the Sawbwayi.

On 3rd September, 1939 (the day Great Britain declared war on Germany) Sao Pha Kunsuik volunteered to join the Burma Rifles. He was granted a commission in 1941 and posted to the 1st Battalion. Early in 1942 he joined the staff of 1st Burma Brigade and fought with the brigade against the invading Japanese forces throughout the 1942 Burma Campaign ("The Longest Retreat").

Sao Pha Kunsuik then served in India and Burma in various appointments. Towards the end of the war he was promoted Major and joined 207 Military Mission, landing at Don Muang on 6th September, 1945. After the repatriation from Siam of the surrendered Japanese military forces, he took leave in Burma.

On his return to Bangkok in the latter part of 1946 Sao Pha Kunsuik joined HQ British Forces in Siam and was immediately seconded to the British Foreign Service. He became the first post-war British Consul in Chiang Mai, continuing in that appointment until the withdrawal from Siam of the remaining personnel of the British army units. He resumed his military service and was in Singapore for a few months before obtaining his discharge from the army in 1947. Thereafter Sao Pha Kunsuik was appointed Regent of Kengtung and remained Regent until 1958 when he decided to retire.

Sao Pha Kunsuik married a nurse from McCormick Hospital whilst he was British Consul in Chiang Mai. On his retirement he and Mom Tada Kunsuik-Mengrai made their home in Chiang Mai where they lived at Mengrai House on Huai Keao Road, adjacent to their business premises known as Tada Silverware.

Sao Pha Kunsuik was a keen anglophile and his manners, speech, vocabulary and dress tended to follow English styles. Surprisingly enough he never visited England until 1982 when he and Mom Tada attended the graduation of their son at Durham University.

Sao Pha Kunsuik loved to tend his garden, ordering seeds from Sutton & Sons in Calcutta-where else? He was happiest whilst with his family and whilst encouraging his son and daughters with their education and in their careers. He enjoyed occasional meetings with contemporaries resident in the town who had seen active service in Burma during WWII, talking with them about mutual friends and of times gone by.

Sao Pha Kunsuik was held in high esteem and was on first name terms with British ambassadors in Bangkok. A proud occasion in his life must have been the visit paid to Tada Silverware in 1972 by Her Majesty Queen Elizabeth and Prince Philip.

Sao Pha Kunsuik died in 1992 and had arranged to donate his body to the Faculty of Medicine, Chiang Mai University. His remains were cremated in traditional Shan style at Wat Suan Dork on 4th March, 1995. He is survived by his wife Mom Tada Kunsuik-Meng-rai, his son Sao Chai Khemarata and his daughters Sao Nang Khemaratsami and Sao Nang Khemawadi.

จาก หนังสือพิมพ์ สยามโพล (ไทยใหม่)

พระขรรค์อาญาสิทธิ์ ด้ามทำด้วยงา ปลอกทำด้วยทองคำ

นรชาติวางวาย.. นายวีระชัย แนวนุญเนียร ผู้ว่าราชการจังหวัด
เชียงใหม่ เป็นประธานวางผ้ามหาบังสกุลศพ เจ้าฟ้าขุนตึกเม็งราย โดยมี
ท่านผู้เคารพนับถือ และญาติสนิท มิตรสหาย ไปร่วมพิธีด้วย ณ เมรุ
ชั่วคราววัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ 4 มีนาคมนี้: จากหนังสือ
พิมพ์เดลินิวส์

ร.ส.พี.เค. &

ปราง

ชีวิตเจ้าฟ้า

เจ้าฟ้าขุนศึกเม้งราย เป็นราชตระกูล
ผู้ครองนครเชียงใหม่ หลังจากที่เจ้าฟ้า
กองโตผู้ครองนครเชียงใหม่ถูกลอบยิง
ปลงพระชนม์ ขณะนั้นเจ้าฟ้าขุนศึกฯ
กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยใน
ย่างกุ้งได้รับมอบหมายให้มาปกครอง
และบริหารบ้านเมืองแทนเจ้าชายหลวง
ที่เป็นองค์รัชทายาทซึ่งยังเยาว์วัยอยู่
และชาวเมืองขนานนามเจ้าฟ้าขุนศึกว่า
'เจ้าเหนือหัว'

เจ้าฟ้าขุนศึกฯสมรสกับนางสาวธาดา
พัฒน์ถาบุตร อดีตหัวหน้าพยาบาลห้อง
ผ่าตัดโรงพยาบาลแวนต์วู้ด ลำปาง มี
ลูกสามคนคือเจ้านางเชมรัสมิ์ เจ้านาง
เชมวดี และเจ้าชายเชมรัฐ

เมื่อสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายหลวงสำเร็จ

ภาพ : ชีวิต
จริงของ

การศึกษากลับมาครองเมืองเชียงตุงแล้ว เจ้าฟ้าขุนศึกก็มีหน้าที่บริหารงานฝ่ายปกครอง การศาล และการคลังมาตลอด ต่อมาภายหลังลาออกจากราชการและย้ายมาอยู่ที่เมืองไทยซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าฟ้าขุนศึกเมิ่งรายแปลงสัญชาติเป็นไทยเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2502

ซึ่งท่านได้ใช้ชีวิตอยู่ในบ้านเมืองของฝ่ายภรรยามาตลอด โดยชาวเชียงใหม่จะคุ้นเคยกับเจ้าฟ้าต่างแผ่นดินท่านนี้มา

เป็นเวลานาน จนกระทั่งวันที่ท่านจากไปอย่างไม่มีวันกลับเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2535 รวมอายุ 78 ปี

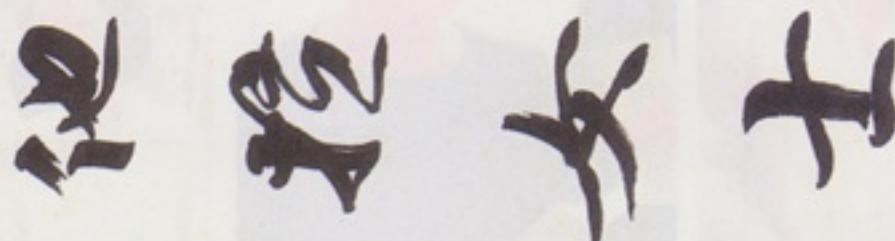
ซึ่งท่านผู้วายชนม์ได้บริจาคร่างกายเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของนักศึกษาแพทย์ให้กับโรงพยาบาลมหาราช ภรรยาพร้อมทั้งลูกๆ ได้ทำการฌาปนกิจเมื่อวันที่ 4 มีนาคม ที่ผ่านมาที่วัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่

1. นายวิระชัย แนวนบุญเนียร ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เป็นประธานในพิธีวางดอกไม้จันทน์
2. เจ้าฟ้าผู้จากไป
3. หม่อมธาดา ขุนศึกเมิ่งราย พร้อมคางคกสายสิญจน์และไม้เท้าสายสิญจน์ของประจำตำแหน่งเจ้าฟ้าขุนศึกฯ
4. อาจารย์บัวทอง พัฒนถาบุตร น้องสะใภ้ของหม่อมธาดา
5. ไปรยทวน
6. เจ้าชายเชมรัฐ
7. เจ้าดวงเคียน ณ เชียงใหม่
8. เจ้านางเชมวดี และพระพิสิศ พัฒนถาบุตร
9. หม่อมธาดา พร้อมลูกๆ และญาติ
- 10.-11. เมรุทองที่ตกแต่งอย่างสวยงาม เพื่อเผาไปพร้อมกับร่างของเจ้าฟ้า

MOM TADA KUNSUIK-MENGRAI

portraits
in
silhouette

souvenir
from
SINGAPORE

จากเพื่อนเมืองสิงคโปร์

หม่อมธาดาเมื่อประชุมเพลิง
เจ้าฟ้าแล้วก็เดินทางไปเมืองดูไบ เมื่อ
11 มี.ค.2538

หม่อมธาดาร่วมงานแสดงอัญมณีที่ Dubai Forte Grand Hotel เมื่อ 14-17
มีนาคม 2538

เปิดงานแสดงอัญมณีโดย Sheikh Hasher Maktoum รัฐมนตรีฝ่าย
ประชาสัมพันธ์ของเมืองดูไบ

เจ้าชาย Sheikh Hasher Maktoum เข้าชมอัญมณีในงานซึ่งหม่อมราชดาอยู่ด้วย

Traditional welcome ... the Thai way. Sheikh Hasher is welcomed with flowers at the inauguration. - Picture: GN

\$300m worth of dazzle at big gems and jewellery exhibition

Thailand and India well represented to tap Gulf market potential

By A Staff Reporter

Dubai

A 150-year-old skirt made of gold and silk and weighing more than five kilograms is part of an exhibition of \$300 million worth of gems and jewellery which opened here yesterday.

The three-day Third Gem and Jewellery Exhibition, inaugurated by Sheikh Hasher Maktoum, Director of Dubai Information Department, features displays from 15 countries which have set up about 100 stalls at the Dubai Forte Grand Hotel.

The skirt is part of the display mounted by Thailand, which is also showing off the \$9 million jewellery collection of its Royal Family's youngest princess.

ly's youngest princess.

"The Gulf is a new market with a lot of potential, and we are here to try to develop it because we know that there is a large demand from consumers in this region," said Nongyao B. Pewnual, President of Thailand's government-supported Northern Gems and Jewellery Organisation, whose annual exports reach \$1 billion.

Pewnual said only four companies represented Thailand in last year's exhibition, but they achieved \$6 million in sales during and after the show. This year, 25 firms have bought along \$80 million worth of gems and jewellery.

She added that the tastes of consumers in the Gulf had changed in recent years, and they were currently more interested in the finer

European styles of jewellery and gems.

India, the largest producer of diamonds in the world in terms of carats, has 60 companies which are targeting nationals, Europeans and Indian expatriates here.

"We have established markets in Europe and the U.S. and we are trying to increase our share in the market here," said S. S. Kulkarni, Deputy Secretary of the Gem and Jewellery Export Promotion Council, an organisation sponsored by the Indian Ministry of Commerce.

Kulkarni said many of the companies were taking part in the Dubai show to promote the 10th Indian International Jewellery Show, which will take place at the World Trade Centre in Bombay in June.

เหตุที่ข้าพเจ้าเครียดจากการสอบเข้าสมัครเป็นผู้พิพากษาสมทบข้าพเจ้าท่องหนังสือเพื่อการสอบโดยหอบกฎหมายของศาลคดีเด็ก ๆ แต่ไม่มีเวลาดูจริงหอบไปหอบมาทุกแห่งจนเจ้าฟ้ารำคาญ เจ้าฟ้าบอกข้อสอบให้ข้าพเจ้าว่า กรรมการจะถามเพียงแต่ว่า “ทำไมมาสมัครเป็นผู้พิพากษาสมทบ” ข้าพเจ้าไม่เชื่อพอถึงเวลาสอบสัมภาษณ์ที่ศาลจังหวัดเชียงใหม่ (ศาลแขวงขณะนี้) ณ ห้องประชุมศาลเป็นห้องเล็กขนาดโต๊ะยาวจุได้ 20 คน ท่านอธิบดีผู้พิพากษาศาล 5 นั่งหัวโต๊ะ 2 ข้างเป็นกรรมการตุลาการ 8 ท่าน รวมเป็นคณะกรรมการฯ 9 ท่าน ข้าพเจ้าผู้ถูกสัมภาษณ์อยู่ หัวโต๊ะอีกด้านหนึ่ง มีกระดานคำถามอยู่ตรงหน้าว่าหน้าข้อสอบลงเมื่อข้าพเจ้านั่งเรียบร้อยแล้วมองเห็น ดร.วินิจ วินิจนัยภาค นั่งอยู่ด้วย ข้าพเจ้าก็สบายใจเพราะท่านให้ข้าพเจ้าสมัครพร้อมกับนำใบสมัครและตำรากฎหมายฯ มาให้ถึงบ้าน พอคณะกรรมการท่านหนึ่งให้ข้าพเจ้าเปิดคำถามได้ ข้าพเจ้าก็เปิดอ่านดู พอเปิดเท่านั้นข้าพเจ้าเย็นไปทั้งร่าง ถ้าไม่มี ดร.วินิจอยู่ในนั้นด้วย ข้าพเจ้าคง Shock แน่คำถามเป็นข้อสอบที่เจ้าฟ้าขุนศึกบอกไว้ แต่ข้าพเจ้าไม่เชื่อและมีได้เตรียมคำถามนี้ไว้ว่า “ทำไมท่านมาสมัครเป็นผู้พิพากษาสมทบ” พอกลับถึงบ้านสะดุ้งข้อสอบไม่ยอมหายจึงขอคุณครูซึ่งมาสอนเจ้าชายเรียนภาษาอังกฤษสอนให้ข้าพเจ้าบ้าง

เจ้าฟ้าขุนศึกเมื่งรายท่านบอกให้หม่อมธาดาแบ่งเวลาออกช่วยสังคมบ้าง เพราะพวกเราได้พระบารมีจากในหลวงฯ ปกเกล้า ต้องทำตนให้เป็นประโยชน์ แต่อย่าลืมว่า Charity begins at home. และอย่าทิ้งให้ท่านอยู่คนเดียวบ่อยนัก Darling, please don't leave me alone too long.

เจ้านางน้อยตอนเรียนวิทยาศาสตร์การแพทย์ อาจารย์ให้หาสิ่งมาตัวหนึ่งแล้วมาให้ตายใหม่ ๆ นำมาผ่าตัดประกอบการเรียน เจ้าฟ้าขุนศึกขอ ลิงจาก Mr.Young หนึ่งตัวเพื่อให้เจ้านางน้อย เอาไปประกอบการเรียนแพทย์ Mr.Young เกรงใจเจ้าฟ้าจึงตกลงให้เจ้าฟ้าส่งลุงป็นคนสวนฆ่าลิงหลังบ้านให้เจ้านางน้อย เจ้าชายเขมรัฐตอนนั้นอายุประมาณ 8 ขวบ ไปดูการฆ่าลิงหลังบ้านด้วย เสร็จแล้ววิ่งกลับมาถามข้าพเจ้าว่า “มีพี่นางน้อยเมื่อเรียนแพทย์ทำบาปมาก เมื่อเรียนจบพี่นางน้อยจะได้บุญมากไหม” ข้าพเจ้าตอบว่าได้มากเพราะช่วยรักษาคนป่วย

หม่อมธาดา ถ่ายกับ ดร.วินิจ วินิจนัยภาค ที่ห้องพิพิธภัณฑ์ของท่าน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พักอยู่ในหอนอนชาย ตึก Mellon Hall ใน มหาวิทยาลัย Harvard U.S.A. เมื่อปี 2513

หม่อมธาดาถ่ายกับเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน ณ มหาวิทยาลัย Harvard U.S.A. เมื่อไป เรียนการบริหารธุรกิจและวิชาการตลาดภาค ฤดูร้อน แล้ว Study Tour ดูนานทั่วอเมริกา

เจ้านายผู้ชาย ทหารพม่าไม่ให้อยู่ในเชียงตุง จนบัดนี้ให้เข้ามาได้ 2-3 วัน เหลือแต่เจ้านายผู้หญิงเท่านั้น เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองรายมิได้ทิ้งแผ่นดิน

จอมพลสฤษดิ์ ขณะรับประทานอาหาร เช้าที่บ้านเจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย บ้านเลขที่ 12 ถนนห้วยแก้ว เชียงใหม่ คนยืนกลาง คือ พ.ต.อ. สำราญ กลัดศิริ นายตำรวจติดตาม

ข้าพเจ้าสัมภาษณ์เรื่องความรู้สึกที่ข้าพเจ้าไปอยู่เชียงตุงวันที่แรกที่ข้าพเจ้าขึ้นไปบนหอใหม่ชั้น 2 ข้าพเจ้าได้รับการต้อนรับอย่างดี

ยิ่งจากญาติและชาวเชียงตุง เพราะพวกเขา มารับเจ้าเหนือหัวของเขาด้วยความดีใจอย่างยิ่ง เขาเหล่านั้นจิตใจจะเป็นอย่างไรกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไม่ทราบแต่ข้าพเจ้ามองดูก็รู้ทันทีว่าไปไม่รอดในวันข้างหน้า เพราะการแต่งกายและความรู้จะต้องทำอีกมาก ข้าพเจ้าจะอยู่แต่ตัวจิตใจ อยู่บ้านเมืองไทย ถ้ามีลูกจะส่งไปศึกษาเมืองไทย *เจ้านางແທးລາມมาอยู่กรุงเทพฯ ถามว่าเมืองนี้ไม่กินนมหรือมาอยู่กรุงเทพฯ ไม่เคยได้ดื่มนมเลย ข้าพเจ้าซื้อนมสดตราหมีกระป๋องเล็กฝาก หมออุดมไว้ วันอาทิตย์รับมาบ้านจะได้กิน

ท่านทั้งหลายคงเข้าใจที่ข้าพเจ้าคิด เพราะคนไทยเข้าไปปกครองเชียงตุงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ทหารไทยบางคนชมเชงชาวบ้าน เขามีได้รับความอบอุ่นเหมือนเมื่อเจ้านายเขากปกครอง แม้แต่อยู่กับอังกฤษเขาก็สบายใจ ได้รับเกียรติ แม้แต่เขาจะเป็นเมืองด้อยพัฒนา เขาอยู่ดี กินดี แบบอังกฤษ ในเรื่องน้ำชา เช่น อาหาร มีนมเป็นพื้น คือรับประทานนมสดกันทุกวัน ถ้าไม่มีกินนมผง ข้าพเจ้าทราบเพราะข้าพเจ้าเปิดร้านขายยาจำหน่ายและเป็นเอเยนต์นม DUMEX ด้วย ชาวบ้านกลับจากขายของซื้อนม DUMEX เกือบทุกคนๆ ละกระป๋อง ขายเป็นหน้า เมื่อเจ้าฟ้าถูกกองทัพอังกฤษเรียกกลับไปทำงานปรับปรุงเมืองพม่า เจ้าฟ้าขุนศึกให้ข้าพเจ้าอยู่กับเจ้านางบัวสวรรค์ 3 เดือน เจ้านางคงได้รับการร้องเรียนจากราชทูตมากกว่าเขาถูกชาวลาว (คนไทย) ชาวเชียงตุงเรียกว่าคนลาว พม่าเรียก โยทะยา (กรุงศรีอยุธยา) ผู้หญิงอย่างข้าพเจ้าเรียก โยทะยะมะ ข้าพเจ้ามีที่พึ่งคือเจ้าแม่นางบุญยวงคนเดียว ทำให้ข้าพเจ้าคิดถึงบ้าน มีเพลงของหลวงวิจิตรวาทา ปลอดภัยคือ "ความรักอันใด แม้รักเท่าไหนก็ไม่ยั่งยืนเหมือนดังรักชาติ รักแสนพิศวาสรักสุดกำลัง" อีกเพลงหนึ่งว่า "หากรวมคนไทยได้สิ้นทุกถิ่นแคว้นคงจะเป็นปึกแผ่นสามารถมั่นขอให้ไทยสามัคคีติดต่อกัน จึ่งจะจรรโลงไทยได้มั่นคง" ข้าพเจ้าถึงส่งลูกมาเรียนมาแตร์เดอี เป็นนักเรียนประจำ ขนทรัพย์สมบัติที่เคลื่อนที่ได้มาฝากแม่ไว้หมดเลย และต่อมายังถูก จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เกลี้ยกล่อมชวนปฏิวัติว่า "หม่อมธาดาเป็นใหญ่ในเชียงตุง ผมเป็นใหญ่ในกรุงเทพฯ (เป็นผู้รักษาพระนครตอนนั้น) ให้ปฏิวัติหรือชักชวนชาวเชียงตุงมาอยู่กับประเทศไทยให้ได้ผมจะช่วยอาวุธทุกชิ้นที่ผมยึดมาได้จากคุณเผ่ามีมากตั้ง 25 ตูร์ถไฟผมจะให้หมด ผมจะให้ลูกชายผมเป็นทหารอากาศไปโดดดมช่วย ถ้าสำเร็จผมจะสร้างอนุสาวรีย์หม่อมไ้ที่สามแยกหน้าศาลเชียงตุง ผมเคยไปมาแล้วเชียงตุง บนบัลลังก์เจ้าฟ้าผมลองนั่งแล้ว เวลาผมนั่งใจผมสั่นเหงื่อแตกเลย" ถ้าพม่าทราบ ข้าพเจ้าคงถูกจับพร้อมเจ้าฟ้า

คำประกาศเกียรติคุณ
หม่อมธาดา ชุนศึก-เม็กราย
ในโอกาสรับมอบโล่ประกาศเกียรติคุณ
จาก

ฯ พลน ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

โดยนายนคร พจนวาทย์ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่
๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๐

หม่อมธาดา ชุนศึก-เม็กราย เป็นชาวเชียงใหม่โดยกำเนิด สืบสกุลการทำธุรกิจเครื่องเงินมาจากบรรพบุรุษ ๓ ชั่วคน จากพื้นฐานและประสบการณ์ที่ได้รับมา ทำให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มในการพัฒนาธุรกิจจากการแกะสลักลวดลายลงบนเครื่องเงิน เป็นการแกะสลักลวดลายลงบนภาชนะอัฐมิเนียม และเพอร์นิเจอร์เครื่องใช้ที่ทำจากไม้สัก นอกจากนั้นยังเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลในการขยายตลาดสินค้าที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ

หม่อมธาดา ชุนศึก-เม็กรายได้เข้าร่วมกิจกรรมและให้ความช่วยเหลือกิจการศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งตลอดมา โดยเป็นผู้พิพากษาสมทบแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ในปี ๒๕๑๓ จนถึงปัจจุบันเป็นกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ก่อตั้งในปี ๒๕๑๙ จนถึงปัจจุบัน นอกจากกิจกรรมที่ได้ร่วมกับผู้พิพากษาสมทบกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ฯ ท่านอื่น ๆ ในการช่วยเหลือกิจการของทางราชการเป็นอย่างดี และสม่ำเสมอได้ขาดแล้ว หม่อมธาดา ชุนศึก-เม็กราย ยังได้ทุ่มเทความสามารถ กำลังกาย ทุนทรัพย์ที่มีอยู่ เพื่อช่วยให้กิจการของทางราชการเจริญก้าวหน้า สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนให้ได้รับความรู้ มีความสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม ส่วนรวมอาทิ พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้บริจาคทุนทรัพย์จัดซื้อเครื่องมือและติดต่อดำเนินการ เปิดหน่วยฝึกวิชาชีพช่างเสริมสวยสตรี เมื่อ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๐ ได้บริจาคทุนทรัพย์จัดซื้อเครื่องมือและติดต่อดำเนินการ เปิดหน่วยฝึกวิชาชีพคอกไม้ประดิษฐ์ ให้แก่เด็กและเยาวชนหญิง และในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ นี้ หม่อมธาดา ชุนศึก-เม็กราย ได้บริจาคเงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) เพื่อกิจการสงเคราะห์เด็กของศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ โดยนำขึ้นทูลเกล้าฯ เข้ากองทุนเพื่อขอพระราชทานนามพร้อมทั้งทำนอชิตีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง เพื่อร่วมโครงการเฉลิมพระเกียรติดังกล่าว

ในโอกาสที่ ฯ พลน ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีมอบเข็มเครื่องหมายกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน สำหรับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่รุ่นที่ ๗ ในวันที่ ๒๐ ประธานกรรพเรียน ฯ พลน ฯ ท่านได้โปรดมอบโล่ประกาศเกียรติคุณแก่ หม่อมธาดา ชุนศึก-เม็กราย ด้วย.

หนังสือรับรอง

หนังสือรับรองฉบับนี้ ให้ไว้เป็นหลักฐานยืนยันว่า หม่อมธาดา ชุนศึก-เม็กราย เป็นกรรมการและสมาชิกขององค์การสังคมสงเคราะห์ และองค์การกุศลทั่วไป ตั้งแต่หมายเลข 1-27 จริง และเป็นผู้ปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่ ได้อุทิศกำลังกาย สติปัญญาและกำลังทรัพย์เกื้อกูลด้วยดีตลอดมา สมควรได้รับความยกย่องเพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป

ออกให้ ณ วันที่ 14 มกราคม 2536

(นายสุภาวัตร ภูวกุล)

กรรมการประสานงานส่วนภูมิภาค ภาค 5

สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

หม่อมธาดาถ่ายขณะอยู่ทางเข้า
หลังหอ MENGRAI

นอกจากนี้ยังได้รับบริจาคเงินช่วยสังคม, ศาสนา วัด วาอาราม ตลอดทั้งทางราชการตั้งแต่ปี พ.ศ.2510-2535 เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 26,806,905.00 บาท ท่านหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ได้กรุณาขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นที่ 1 ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม) โดยผ่านไปยังท่านอธิบดีผู้พิพากษาศาลภาค 5 ไปยังอธิบดีศาลเยาวชนและครอบครัวกลางให้

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่หม่อมธาดาได้รับ :-

พ.ศ.2517	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	(บ.ม.)
พ.ศ.2518	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	(บ.ช.)
พ.ศ.2520	จตุรภรณ์มงกุฎไทย	(จ.ม.)
พ.ศ.2524	ตริตราภรณ์มงกุฎไทย	(ต.ม.)
พ.ศ.2528	ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย	(ท.ม.)
พ.ศ.2535	ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก	(ท.ช.)

* คิดเฉลี่ยแล้วทำบุญแบบมีใบเสร็จปีละหนึ่งล้านบาท

งานผลิตภัณฑ์เครื่องเงินนี้ หม่อมธาดา ได้รับมอบกิจการเครื่องเงินทั้งหมดจากมารดา คือ นางบัวจันทร์ พัฒนธาตุ (ต้นตระกูลเครื่องเงินมาแต่บรรพบุรุษ) ณ ร้านแม่บัวจันทร์ ถนนวัวลาย จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ.2503 ซึ่งมีช่างเครื่องเงินเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัวประมาณ 200 หลังคาเรือน อยู่ในหมู่บ้านวัวลาย ตำบลหายยา อำเภอเมืองเชียงใหม่ หม่อมธาดาได้ขยายการทำเครื่องเงินไปยังหมู่บ้านแม่ย้อย ซึ่งแต่เดิมก็ทำผลิตภัณฑ์เครื่องเงินเหมือนกัน แต่เลิกกิจการไป เนื่องจากขาดการตลาดคงเหลือช่างแก่ ๆ อยู่ 2 คน หม่อมธาดาได้ฟื้นฟูและสนับสนุนให้ทำต่อไปโดยให้ทุนและหาตลาดให้ร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรมส่งเสริมคุณภาพสินค้าเครื่องเงินให้ดีขึ้น ให้ช่างได้รางวัลเกียรติยศ เหรียญเกียรติคุณจากกระทรวงอุตสาหกรรม และหอการค้าไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2506 จนถึงปี พ.ศ.2515 เพิ่มจำนวนช่างเครื่องเงินมากขึ้น มีอาชีพเป็นหลักแหล่งเป็นพลเมืองดีของชาติและทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นอีก ทั้งทำให้เครื่องเงินเชียงใหม่เป็นที่นิยมใช้ทั้งคนไทยและชาวต่างประเทศ เป็นผลให้เครื่องเงินร้านธาดาได้รับเครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในปี พ.ศ.2515 ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นเครื่องเงินร้านแรกและร้านเดียวในประเทศไทยที่ได้รับเครื่องหมายรับรองคุณภาพ และเป็นตัวอย่างอันดีให้เพื่อนบ้านสนใจทำเครื่องเงินมากขึ้น มีร้านจำหน่ายเครื่องเงินเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในถนนวัวลาย ทั้งสองฝั่งถนน และจำนวนช่างเครื่องเงินก็เพิ่มมากขึ้น โดยพ่อสอนลูกสอนหลานต่อ ๆ กันมาเป็นที่รู้จักในนามว่า “หมู่บ้านเครื่องเงิน” อยู่ถนนวัวลาย ตำบลหายยา หรือชาวต่างประเทศเรียกว่า “Silver Village”

ต่อมาได้ย้ายกิจการของร้านแม่บัวจันทร์มาในนามใหม่ว่า “ร้านธาดา” อยู่เลขที่ 4 ถนนห้วยแก้ว หมู่ 5 ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมกับขอเปิดโรงงานขนาดเล็กขึ้นเพื่อสะดวกแก่ลูกค้าที่สนใจเข้าชม ส่วนสถานที่ร้านแม่บัวจันทร์เก่าได้ปลูกตึกแถวให้ร้านเครื่องเงินที่ขอเข้ามาเปิดใหม่เช่า คือ ร้าน “เบญจลักษณ์” และปลูกบ้านใหม่ให้บิดาอยู่ติดกับร้านเบญจลักษณ์นี้ด้วย กิจกรรมส่งเสริมการทำเครื่องเงินในครอบครัวยังดำเนินอยู่ต่อไปในหมู่บ้านวัวลายหมู่บ้านศรีสุพรรณและหมู่บ้านแม่ย้อยโดยส่งวัตถุดิบและแบบแจกจ่ายให้ทำ ทำให้ชาวบ้านมีงานทำตลอด มีอาชีพเครื่องเงินถาวรเลี้ยงครอบครัว เป็นผลพลอยให้ช่วยเศรษฐกิจของชาติอีกทางหนึ่ง

นอกจากเป็นที่นิยมใช้ของชาวไทยและต่างประเทศโดยทั่วไปแล้ว ทุกครั้งที่พระราชอาคันตุกะเสด็จเยือนจังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดถวายการแสดงวิธีทำเครื่องเงินให้พระราชอาคันตุกะได้ชมที่อาคารสันตนาการ คณะแพทยศาสตร์ทุกครั้ง บางโอกาสได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ รับสั่งให้นำสินค้าเครื่องเงินไปถวายทอดพระเนตร และให้พระราชอาคันตุกะชมยังพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ บางโอกาสได้รับพระมหากรุณาจากสมเด็จพระนางเจ้าพระบรม

ราชินีนารถโปรดเกล้าฯ รับสั่งให้นางพระกำนันนำขึ้นไปถวายให้ทรงเลือกซื้อให้แขกเมือง และได้รับพระมหากรุณาจากสมเด็จพระบรมราชชนนีฯ ทรงพาพระสหายเสด็จมาทรงเลือกซื้อเครื่องเงินด้วยพระองค์เอง

เมื่อการครองชีพสูงขึ้น เครื่องเงินราคาแพงขึ้น หม่อมธาดาได้พยายามส่งเสริมช่างเครื่องเงินให้หันมาประกอบกิจการไม้แกะสลักและช่างอลูมิเนียมดังนี้

ได้สนับสนุนช่างเครื่องเงินฝักเป็นช่างไม้แกะสลักโดยหม่อมธาดาเองก็เริ่มเป็นผู้ลงทุนนำผลิตภัณฑ์ไม้จากหมู่บ้านตองกาย อำเภอหางดง เชียงใหม่ มาประดิษฐ์ด้วยการแกะสลักด้วยลวดลายของเครื่องเงิน ต่อมาเมื่อมีการแสดงสินค้าไทยครั้งที่ 2 ของหอการค้าไทย ในปี พ.ศ.2507 ได้นำออกจำหน่ายในงานและขายได้ดีจนหมดสิ้น ด้วยความสนับสนุนของกระทรวงอุตสาหกรรมสินค้าประเภทนี้ จึงเป็นที่นิยมของคนไทยและชาวต่างประเทศ กิจการไม้แกะสลักแพร่หลาย หม่อมธาดาก็เลิการผลิตเองให้โอกาสแก่ผู้ประกอบการใหม่เกิดเป็นอุตสาหกรรมไม้แกะสลักทำให้คนมีงานทำมีรายได้ดี ทำให้เศรษฐกิจของชาติดีขึ้นด้วย

ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียมก็เป็นช่างเงินที่เปลี่ยนมาเป็นช่างสลักอลูมิเนียมด้วยการสนับสนุนเริ่มต้นของหม่อมธาดาเอง โดยเป็นความคิดของลูกค้าที่เข้ามาซื้อเครื่องเงินในร้านเครื่องเงิน "ธาดา" คิดจะทำผลิตภัณฑ์เลียนแบบเครื่องเงิน เพื่อให้ราคาถูกลง เอาวัตถุลูมิเนียมแทนเงินได้ตั้งโรงงานอลูมิเนียมขึ้นเป็นแห่งแรกในกรุงเทพฯ ขอความร่วมมือจากหม่อมธาดาให้ช่างเงินสลักลวดลายให้ โดยที่ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียมราคาถูกลงและสวยงามไม่แพ้เครื่องเงินและปลอดภัยแก่ผู้ใช้ จึงเป็นที่นิยมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทำให้กิจการอลูมิเนียมเจริญรวดเร็วเกิดขึ้นมากมายหลายบริษัทก็เนื่องมาจากช่างเครื่องเงินในหมู่บ้านวัวลายทั้งสิ้นที่เปลี่ยนสภาพตามสมัยนิยมเกิดเป็นอุตสาหกรรมใหม่มาอีกแขนงหนึ่ง ทำรายได้ให้แก่ประชาชนผู้ประกอบการและประเทศชาติเป็นอันมากจนถึงปัจจุบัน

หม่อมธาดาการส่งออกด้านใบยาสูบแห้ง เพราะเห็นว่ายาสูบเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตรที่ปลูกได้ดีและเจริญงอกงามในพื้นที่แผ่นดินเชียงใหม่และภาคเหนือ ได้เปิดบริษัทขุนศึก-เม็งราย จำกัด ขึ้น เพื่อการส่งออกใบยาสูบแห้งทุกชนิดในปี พ.ศ.2520 เริ่มด้วยส่งออกใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ จำนวนได้เพียง 20 ล้านบาทเศษ และเพิ่มขึ้นโดยลำดับ ในปี พ.ศ.2524 ทางกรมสรรพสามิตได้ออกกฎขึ้นมาใหม่ ให้ผู้ส่งออกใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ (Burley) ต้องดูแลชาวไร่ตั้งแต่การปลูก สนับสนุนให้ทุนในการเพาะปลูกและปุ๋ยกับต้องรับซื้อใบยาแห้งทั้งหมดทุกเกรด โดยต้องจดทะเบียนชาวไร่ยาสูบ ที่นำมาขายให้บริษัทรายงานต่อกรมสรรพสามิตตามความเป็นจริง บริษัทขุนศึก-เม็งราย จำกัด มีชาวไร่ต้องดูแลดังนี้ จังหวัดอุดรธานี 280 ราย พิษณุโลก 600 ราย เพชรบูรณ์ 1,200 ราย และจังหวัดสุโขทัย 3,600 ราย และต้องแจ้งโควตาจำนวนส่งออกไว้ต่อกรมสรรพสามิตด้วย ซึ่งเพิ่มโควตาการส่งออกได้ปีละ 15%

ด้วยความพยายามและเอาใจใส่ในกิจการค้า ได้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญการตลาดใบยาสูบชาวต่างประเทศมาช่วยบริหาร 3 คน ทำให้ได้ผู้รับซื้อใบยาสูบ รายใหญ่คือ INTABEX S.A. ซึ่งเป็นบริษัทด้านใบยาสูบอันดับ 3 ของโลก มาช่วยซื้อพร้อมกับเป็นที่ปรึกษาเรื่องคุณภาพใบยาสูบให้การส่งออกจึงเพิ่มขึ้นได้นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาดังนี้

ปี พ.ศ.2520	จำนวนเงิน	\$ 1,328,105.58
พ.ศ.2521	จำนวนเงิน	\$ 2,031,625.92
พ.ศ.2522	จำนวนเงิน	\$ 2,495,589.03
พ.ศ.2523	จำนวนเงิน	\$ 2,082,980.20
พ.ศ.2524	จำนวนเงิน	\$ 3,056,874.93
พ.ศ.2525	จำนวนเงิน	\$ 5,015,599.79
พ.ศ.2526	จำนวนเงิน	\$ 3,500,000.00
พ.ศ.2527	จำนวนเงิน	\$ 3,384,542.20
พ.ศ.2528	จำนวนเงิน	\$ 3,300,000.00
พ.ศ.2529	จำนวนเงิน	\$ 3,640,000.00

อุตสาหกรรมส่งออกใบยาสูบ เป็นผลกับการจ้างงานในชนบท บริษัทสามารถรับคนเข้าคัดและฉีกใบยาสูบได้ปีละ 400-500 คน เป็นการช่วยให้ชาวนามีรายได้พิเศษหลังฤดูทำนาและช่วยชาวไร่ยาสูบให้กระตือรือร้นในการเพิ่มผลผลิตและปรับปรุงวิธีการผลิต เพื่อการแข่งขันในตลาดต่างประเทศ เพิ่มปริมาณการส่งออกและปรับปรุงคุณภาพใบยาให้ดีขึ้นต่อไป นอกจากนั้นหม่อมราชวงศ์ยังให้สวัสดิการแก่ผู้รับจ้างคัดและฉีกใบยาสูบเมื่อเข้ารับการรักษาพยาบาล ช่วยค่าเล่าเรียนแก่บุตรผู้มีความขยัน และเอาใจใส่ในการทำงาน ตลอดจนความเป็นอยู่อย่างอื่นให้มีการอยู่ดีกินดีเมื่อสิ้นฤดูการคัดใบยา ก็จัดงานรื่นเริงให้ของที่ระลึกทุกคน กับทั้งให้รางวัลพิเศษแก่ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น เพื่อเป็นกำลังใจในการทำงานต่อไปด้วย

ในปี 2530 เมื่อจัดการเรื่องการค้าใบยาสูบเป็นระเบียบดีแล้ว แต่มีการต่อต้านการสูบหรือไปทั่วโลกหม่อมราชวงศ์จึงได้มอบกิจการส่งออกใบยาสูบแห่งทุกชนิดให้กับบริษัท INTABEX S.A. ผู้เชี่ยวชาญการค้าใบยาสูบของต่างประเทศซึ่งเป็นฝ่ายตลาดของบริษัทซุนคิก-เม็งราย จำกัด จัดตั้งบริษัท INTABEX Co.Ltd. (ประเทศไทย) ขึ้นทำการค้าใบยาสูบส่งออกโดยตรง ซึ่งมีหม่อมราชวงศ์ เป็นที่ปรึกษาเท่านั้น

ทางด้านครอบครัวได้ทำหน้าที่แม่บ้านและอบรมบุตรกับได้ฝึกฝนหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองเสมอ มีความสนใจในภาษาต่างประเทศมาก เพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์และเหมาะสมกับกาลสมัย เข้าใจและพูดได้หลายภาษา เช่น อังกฤษ พม่า ฝรั่งเศส และภาษาญี่ปุ่นก็เรียนหลักสูตรบทสนทนาการซื้อขายในร้าน เพื่อช่วยในการติดต่อกับลูกค้าชาวญี่ปุ่น

ที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เสมอ ชอบอ่านหนังสือเป็นงานอดิเรก แม้แต่หนังสือพื้นเมืองเชียงใหม่ก็ได้อ่านบ้าง

ในปี พ.ศ.2513 ได้รับทุน A.I.D. ไปศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจวิชาการตลาดและวิจัยตลาดที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ภาคฤดูร้อนในประเทศสหรัฐอเมริกา การไปศึกษาต่อครั้งนั้นด้วยการสนับสนุนของสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทยเชียงใหม่ เมื่อสำเร็จกลับมาเป็นเวลาพอดีที่บริษัทเซสแมน ฮัตตัน อินเวสต์เมนต์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นธุรกิจแขนงหนึ่งของตระกูลร็อกกี้เฟลเลอร์ มหาเศรษฐี อันดับหนึ่งของโลก ขยายกิจการมาเชียงใหม่ได้มอบให้หม่อมธาดา เป็นผู้แทนดำเนินกิจการในจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2514 เป็นต้นมากิจการนี้อยู่ตึกซึ่ง เป็นบ้านของหม่อมธาดาเอง กิจการเติบโตขยายขึ้นเป็นลำดับต่อมาธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกกฎให้กิจการของชาวต่างประเทศขายหุ้นให้คนไทย 51% บริษัทได้ขายกิจการให้บริษัท ยิบเอนซอย และธนาคารกสิกรไทยจำกัด ให้หม่อมธาดา พร้อมทั้งพนักงานของบริษัทก็ยังปฏิบัติงานเหมือนเดิมอยู่ในสถานที่เดิม ต่อมากิจการเจริญขึ้น สถานที่เดิมคับแคบต้องย้ายไปที่ตึกสร้างใหม่ในถนนห้วยแก้วซึ่งอยู่ในถนนเดียวกัน ในนามบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ศรีมิตร

เมื่อเห็นว่าธุรกิจด้านส่งออกใบยาสูบเป็นระเบียบและมีฐานะมั่นคงแล้วพอที่จะศึกษางานใหม่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวเชียงใหม่มากขึ้น พร้อมทั้งสนองความต้องการและให้ความสะดวกแก่ผู้มาเยือน จึงคิดสร้างโรงแรมให้มีมาตรฐานถูกต้อง ทั้งสถานที่และบริการได้พยายามหาผู้ร่วมลงทุนต่างประเทศ อาศัยว่าเป็นนักธุรกิจของเชียงใหม่ผู้หนึ่ง ที่นักธุรกิจชาวต่างประเทศรู้จักดีจึงมีทางจะเป็นไปได้ว่า หม่อมธาดาสามารถหาผู้ร่วมลงทุนทำธุรกิจโรงแรมชั้นนำกับชาวต่างประเทศได้ ขณะนี้กำลังขออนุญาตต่อทางจังหวัดเพื่อดำเนินการก่อสร้างอยู่แสดงว่าหม่อมธาดาเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการ MARKETING โดยแท้จริง

ส่วนทางราชการของหม่อมธาดา ได้ทำคุณประโยชน์ตลอดมา เช่น ได้วิ่งเต้นร่วมกันสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ ให้สนามบินเชียงใหม่ เป็นสนามบินนานาชาติ ที่สมบูรณ์เป็นผลสำเร็จในรัฐบาล ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ปี พ.ศ.2518 และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลทุกสมัยจนทำให้เชียงใหม่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมมาก ส่งเสริมเศรษฐกิจของชาติได้อีกทางหนึ่ง

วิ่งเต้นทำถนนตัดใหม่ไปอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เพื่อย่นเวลาของนักท่องเที่ยวในการเดินทางไปจังหวัดเชียงรายไม่ผ่านลำปางสำเร็จในรัฐบาล ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในภาคเหนือ และเมื่อทางราชการขอความช่วยเหลือประชาชนชาว

เชียงใหม่ทุกคนทราบเป็นอย่างดีว่า ในปี พ.ศ.2519 เมื่อดำรงตำแหน่งนายกสมาคมสตรีธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทยเชียงใหม่ ได้เป็นผู้นำขออนุมัติจากรัฐบาลสมัย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรีเพื่อขอสร้างอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ ซึ่งมีพ่อขุนเม็งรายมหาราช พระผู้สร้างเมืองเชียงใหม่ พ่อขุนรามคำแหงมหาราชและพ่อขุนงำเมือง พระสหาย ณ ประตู่ท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งประชาชนชาวเชียงใหม่ต้องการให้สร้างและเรียกร้องมาตั้งแต่ พ.ศ.2511 เพื่อให้ประชาชนรำลึกถึงพระมหากษัตริย์ผู้สร้างเมืองให้อยู่อาศัยและเพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเมื่อนายชัยยา พูนสิริวงศ์ มาเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ได้นำเรื่องอนุสาวรีย์สามกษัตริย์เข้าประชุม คณะกรรมการก่อสร้างตามคำเรียกร้องของประชาชนตลอดมาที่ประชุมมีมติให้สร้างอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ ณ หน้าศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่หลังเก่า พร้อมกับตั้งคณะกรรมการหาทุนก่อสร้าง หม่อมธาดาได้ร่วมบริจาคเงินแก่ทางราชการเป็นจำนวนเงิน 1,000,000.00 บาท(หนึ่งล้านบาท) เพื่อให้การก่อสร้างได้สำเร็จดังประสงค์พระราชทานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ก็ได้มีขึ้นสมใจชาวเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ.2526

ต่อมาในปี พ.ศ.2527 ทางราชการจังหวัดได้มีความประสงค์ที่จะบูรณะวัดและอนุรักษของเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ไว้ หม่อมธาดาได้ให้ความร่วมมือบริจาคเงินตลอดมา ในปี พ.ศ.2528 นี้ทางราชการจังหวัดได้มีความประสงค์จะซ่อมพุทธสถานจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งทางราชการและประชาชนได้ใช้ประโยชน์อันกประสงค์ ได้ประกาศขอความร่วมมือจากประชาชนเพื่อจะซ่อมให้เสร็จในปีนี้ หม่อมธาดาได้บริจาคสมทบทุนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นเงิน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน)

ด้านปัญหาสังคม หม่อมธาดาได้ร่วมกับวัดพระสิงห์ส่งเสริมโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์จังหวัดเชียงใหม่ ได้เข้าร่วมกับคณะกรรมการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมประเพณีอันดีแก่เยาวชน ทั้งอบรมศีลธรรม ความประพฤติของเด็กตลอดมาแต่ปี พ.ศ. 2526 อีกทั้งได้ร่วมกับทางศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่โดยเป็นผู้พิพากษาสมทบและกรรมการสงเคราะห์เด็กมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2513 ได้ปฏิบัติหน้าที่และให้ความร่วมมือในการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาและสงเคราะห์เด็กให้กลับมาเป็นคนดีของชาติมาตลอด เช่น นอกจากจะสนับสนุนโครงการฝึกอาชีพสถานพินิจฯ ที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น ยังหาทางให้มีแขนงใหม่เกิดขึ้นด้วยดังเมื่อในปี พ.ศ.2521 ในฐานะนายกสมาคมสตรีนักธุรกิจฯ เชียงใหม่ได้เข้าไปเปิดแผนกเสริมสวยให้หอหญิงด้วยการบริจาคเงินส่วนตัวเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเปิดหลักสูตรการฝึกวิชาชีพเสริมสวยโดยการจัดหาครูมาฝึกสอน และมอบอุปกรณ์ในการฝึกสอนวิชาชีพเสริมสวยให้เด็กและเยาวชนหญิงในสถานที่ฝึกและอบรมของสถานพินิจฯ จนขณะนี้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่ได้บรรจุวิชาชีพเสริมสวยเป็นวิชาชีพแขนงหนึ่งที่จัดฝึกสอนให้เด็กตลอดมา

ในปี พ.ศ.2530 เป็นปีแห่งมงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชจะทรงมีพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ อายุ 60 ปี ในวันที่ 5 ธันวาคม 2530 นี้ หม่อมธาดาภิรมย์ภักดีมีแผนแน่วแน่ที่จะฉลองพระবারมีให้พระองค์ด้วยการหาวิชาชีพแขนงใหม่ให้เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ มีอาชีพเป็นการประดิษฐ์ดอกไม้สวยงาม เนื่องจากมองเห็นว่าเป็นอาชีพของเด็กที่อยู่ในบ้านได้เป็นอย่างดี โดยมีตลาดที่แน่นอน เพราะดอกไม้ประดิษฐ์เป็นสินค้าที่ขายในประเทศได้ดีและยังส่งจำหน่ายในต่างประเทศได้ดีอีกด้วย

ได้ศึกษาข้อมูลและกรรมวิธีการผลิตตลอดจนต้นทุนการผลิตทั้งเตรียมหาผู้ชำนาญการพอจะเข้าไปฝึกสอนให้เด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่ได้มีความประสงค์ที่จะเข้าไปเปิดวิชาชีพแขนงนี้ขึ้นด้วยการบริจาคเงินส่วนตัว เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาครูผู้ฝึกสอนในปีแรกและต่อไปจนกว่าจะมีงบประมาณ และมอบสิ่งของอุปกรณ์ในการทำดอกไม้ประดิษฐ์ เป็นวิชาชีพที่จะนำไปใช้เมื่อออกจากสถานฝึกไปได้อย่างดี ได้เปิดในเดือนสิงหาคม พ.ศ.2530 เพราะเห็นว่าวิชาชีพแขนงนี้จะเป็นประโยชน์กับเด็กและเยาวชนที่จะมีรายได้เป็นของตนเองและครอบครัวต่อไปได้ เป็นวิชาชีพหลักสูตรใหม่อีกแขนงหนึ่งจนถึงปัจจุบัน

อีกประการหนึ่งเห็นว่าโครงการหลังปลดปล่อยของเด็กและเยาวชนยังไม่บรรลุตามเป้าหมายเนื่องในปี พ.ศ.2530 อันเป็นปีแห่งมงคลสมัยดังกล่าว ได้นำโครงการฝึกอาชีพหลังปลดปล่อยทุกแขนง เข้าอยู่ในอาคารหลังเดียวพร้อมทั้งเครื่องมือการฝึกอาชีพให้ชำนาญเข้าโครงการเฉลิมพระเกียรติ แจ้งความจำนงค์เพื่อเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติ ต่อสำนักนายกรัฐมนตรีไว้แล้ว เพราะวันที่ 31 พฤษภาคม 2531 เป็นวาระ ปิดการและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในพระราชพิธีเฉลิมรัชมมงคลภิเษก ขณะนี้ได้รับอนุญาตให้ใช้ชื่อ "อาคารเฉลิมพระเกียรติ" เมื่อก่อสร้างเสร็จจึงได้บริจาคเงินจำนวน 1,000,000.00 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) เนื่องในพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ 60 ปี และในพระราชพิธีรัชมมงคลภิเษกผ่านศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ การสร้าง "อาคารเฉลิมพระเกียรติ" ปัญหาเพราะเด็กหลังปลดปล่อยไม่ประสงค์จะอยู่ต่อไปเลย ทางสถานพินิจ ได้รออนุญาตโครงการนี้หลายปีต่อมา เมื่อเห็นว่าจะเป็นไปตามเป้าหมายไม่ได้จึงเปลี่ยนแปลงมาเป็นสร้างสนามฟุตบอลให้ได้มาตรฐาน และสถานกีฬาแห่งชาติขึ้น สถานกีฬาแห่งชาติเสร็จสมบูรณ์ และได้เปิดในวันกีฬาแห่งชาติเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2534

นอกจากนี้ยังบริจาคเงินและเป็นประธานก่อสร้างอาคารเรียนโรงเรียนปริยัติธรรมวัดเจติยภูมิ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ให้สามเณรและพระสงฆ์ได้ศึกษาเล่าเรียนบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองบรรจุอยู่ในโครงการเฉลิมพระเกียรติในพิธีรัชมมงคลภิเษกปี 2531 มาก่อสร้างเสร็จ ในปี 2534 รวมเงินที่ได้บริจาคในการสร้างนี้ 1,000,000.00 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) ได้ชื่อว่า "อาคารรัชมมงคลภิเษกปริยัติธรรมโสภณธาดา" ขณะนี้กำลังรอกขอพระราชทานเปิดอาคารอยู่

ในปี 2533 เมื่อท่านเพลินจิต ตั้งพลสกุล ได้ย้ายมาเป็นหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ทางการได้มีนโยบายให้หัวหน้าศาลหาเงินเข้ามูลนิธิสงเคราะห์ของศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ให้มีเงินทุนเป็นก้อนใหญ่เพื่อเก็บดอกผลพอกับการใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ให้เสร็จทันเดือนสิงหาคม พ.ศ.2534 ในโอกาสที่พระบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสสมสวัสดิ พระวรชายาฯ เสด็จเยี่ยมศาลคดีเด็กฯ ด้วย เพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนทั่วไปในการบริจาคเงินดังกล่าว หม่อมธาดาได้ประเดิมบริจาคเงิน 1,000,000.00 บาท(หนึ่งล้านบาทถ้วน) ให้แก่มูลนิธิ อันเป็นเหตุให้มีผู้บริจาคเงินเกินเป้าหมาย ที่ท่านเพลินจิตตั้งไว้ถึง 6,000,000.00 บาท มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ จึงมีดอกผลจากเงินฝากประจำธนาคารได้ปฏิบัติงานตามเป้าหมายให้เป็นประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนของศาลได้ นอกจากนั้นในการเตรียมสถานที่เพื่อตอบรับพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสสมสวัสดิพระวรชายาฯ ในปี พ.ศ.2534 นั้น ยังได้บริจาคเงินอีก 200,000 บาท เพื่อซ่อมแซมศาลา พร้อมกับทาสีใหม่ทั้งหมดและยังติดเครื่องปรับอากาศ ในห้องพิจารณาให้ทั้ง 3 ห้อง รวมทั้งห้องผู้พิพากษาอีก 3 ห้อง ด้วยกับตกแต่งบริเวณศาลา ให้สวยงามด้วยการทำสวนหย่อมด้านหน้าของศาลด้วย

เมื่อภาระทางครอบครัวมีเวลาว่างพอจะปล่อยวางได้บ้างและบุตรธิดาก็ส่งไปอยู่โรงเรียนประจำที่โรงเรียนมาแตร์เดอีในกรุงเทพฯ ส่วนบุตรชายก็ได้ส่งไปอยู่ที่โรงเรียนประจำที่ EDGEBOROUGH SCHOOL ในประเทศอังกฤษเมื่ออายุ 10 ขวบ กลับมาเยี่ยมบ้านเมื่อปิดภาคเรียนเท่านั้น มีโอกาสมาช่วยสังคมทั่วไปทั้งทางราชการและส่วนรวมตลอดมา ได้สมัครมาเป็นผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ศาลเริ่มเปิดในปี พ.ศ.2513 จนถึงเปลี่ยนมาเป็นศาลคดีเด็กเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ รวมเวลาเกือบ 29 ปี แล้วมีโอกาสดำเนินการช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนกับทั้งสังคมสงเคราะห์มากขึ้นด้วย ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน เช่นทางจังหวัดและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต้องการจะส่งเสริมรักษาการแต่งกายพื้นเมืองไว้ มีการจัดแสดงแต่งกายพื้นเมืองด้วยผ้าฝ้ายหรือผ้าไหมที่ทอขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ก็เข้าร่วมจัดแต่งกายพื้นเมืองด้วยผ้าไหมแสดงชักชวนให้แต่งด้วยเป็นต้น และเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช มีพระประสงค์จะให้ชาวเชียงใหม่รักษาประเพณีวัฒนธรรมเชียงใหม่ที่ดีอยู่แล้วให้ยึดถือและปฏิบัติตลอดไปมีพระราชดำริให้ก่อตั้ง “มูลนิธิพระราชดำรินุรักษ์ฝ้ายเหนือ” ขึ้นเพื่อช่วยกันรักษาประเพณีดังกล่าว มีการจัดงานหาทุนก่อตั้งมูลนิธิ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ หม่อมธาดาก็ได้ร่วมบริจาคเงินและร่วมแสดงเดินแฟชั่นโชว์ในชุดเจ้านายนครเชียงใหม่ด้วยทำให้งานดำเนินไปบรรลุเป้าหมายได้เงินมากกว่าหนึ่งล้านบาทก่อตั้งเป็นมูลนิธิ ได้

เมื่อนางสุภาพ เดชะรินทร์ ได้รับตำแหน่งเป็นประธานศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญา-
อ่อนภาคเหนือ มีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคที่ดินให้ 4 ไร่ เพื่อสร้างอาคารเป็นที่ทำงานของมูลนิธิ
นายไพรัตน์ เดชะรินทร์ และ คณะกรรมการเห็นว่าควรจะสร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถให้แล้วเสร็จในโอกาสมีพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ
60 ปี ในปี พ.ศ.2535 เพื่อให้อาคารนี้เสร็จตามเป้าหมายหม่อมธาดาได้บริจาคเงินเมื่อวันที่ 26
พฤษภาคม 2534 จำนวนเงิน 1,000,000.00 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) ทางคณะกรรมการ
ได้รับเงินแล้วได้เร่งการก่อสร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติให้เสร็จทันวันที่ 12 สิงหาคม 2535

ได้ประกอบคุณความดีแก่ทางราชการและส่วนรวมมีกิจกรรมผลปฏิบัติดังนี้

การบริจาคเงิน

พ.ศ.2510
ได้บริจาคเงิน - สมทบทุนสร้างพระวิหารวัดทุ่งยู 12,000.00 บาท
- สมทบทุนก่อสร้างกุฏิวัดหมื่นสาร 5,000.00 บาท

พ.ศ.2511
ได้บริจาคเงิน - สมทบทุนสร้างตึก "ศรีวิไลอนุสรณ์" 10,000.00 บาท
เป็นหอพักนักศึกษาพยาบาลของ
โรงเรียนพยาบาลแมคคอร์มิค เชียงใหม่

พ.ศ.2515
ได้บริจาคเงิน - สมทบทุนสร้างพระวิหารวัดพวกเปี้ย 27,000.00 บาท

พ.ศ.2517
ได้บริจาคเงิน - สมทบทุนสร้างสันติเจติยวัดสันติธรรม 16,000.00 บาท
- ให้กองทุนสงเคราะห์ชุมชนเชียงใหม่ 5,000.00 บาท
ตั้งแต่ 2514-2517 ถวายเนื่องในวัน
น้อมเกล้าฯ เฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
- สมทบทุนสร้างสะพานข้ามลำน้ำแม่โอม 5,000.00 บาท
ในหมู่บ้านตาล หมู่ที่ 12 ต.สันกำแพง
อ.สันกำแพง เชียงใหม่
- บริจาคโต๊ะเขียนหนังสือ 2 ชุด ให้ 2,600.00 บาท
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัด
เชียงใหม่

-	บริจาคที่ดินตาม น.ส.3 เลขที่ 42	200,000.00 บาท
	ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่	
	เพื่อใช้เป็นถนนสาธารณะประโยชน์	

พ.ศ.2518

ได้บริจาคเงิน	- ให้สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์	5,000.00 บาท
	- สมทบทุนสร้างพระวิหารวัดเจ็ดยอด	1,000.00 บาท
	- สมทบทุนสร้างบันไดนาควัดดอยน้อย	100.00 บาท

พ.ศ.2520

ได้บริจาคเงิน	- สมทบทุนก่อสร้างธรรมเจดีย์นิมิตรวัดสันปง	5,000.00 บาท
	- ช่วยเหลือโครงการจัดน้ำดื่มในโรงเรียน	1,500.00 บาท
	ชนบทและท้องถิ่นสุรินทร์	
	- ใช้ในการรณรงค์ปราบต้นไมยราบยักษ์	30,000.00 บาท
	ของทางราชการ อำเภอเมืองเชียงใหม่	
	- และใช้ในการวิจัยปราบไมยราบยักษ์	25,000.00 บาท
	- สมทบการติดตั้งไฟฟ้าเข้าหมู่บ้านป่าแดด	10,000.00 บาท
	ให้ราษฎรหมู่บ้านป่าแดด อำเภอเมือง	
	จังหวัดเชียงใหม่ให้มีไฟฟ้าใช้	
	- สร้างถนนเม็งรายรัศมีจากปากทางไปสู่	300,000.00 บาท
	สมาคม วาย.เอ็ม.ซี.เอ. เนื่องใน	
	สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สเด็จพระ	
	เปิดอาคารสมาคม	

พ.ศ.2521

ได้บริจาคเงิน	- ร่วมสร้างหล่อพระพุทธรูปของวัดหมื่นสาร	15,000.00 บาท
	- อบรมทางวิชาการปัญหาสิ่งแวดล้อมให้โทษ	10,000.00 บาท
	ของศูนย์อาสาสมัครป้องกันและต่อต้าน	
	สิ่งแวดล้อมให้โทษ	
	- สมทบทุนการศึกษานักเรียนสตรีวัดโนนทัยพายัพ	1,000.00 บาท
	- สมทบทุนมูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนในพระบรม	5,000.00 บาท
	ราชูปถัมภ์	

- มอบที่ดินโฉนดที่ 28967 ถนนอ้อมเมือง 1,000,000.00 บาท
เชียงใหม่ จำนวน 1 ไร่ ให้เป็นสถานที่ตั้ง
สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ ใช้เป็น
ประโยชน์แก่ส่วนรวม

พ.ศ.2522

ได้รับบริจาคเงิน

- ร่วมทุนสร้างพระวิหารวัดหมื่นสาร 5,827.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิสงเคราะห์เด็กของศาลเด็ก 741.00 บาท
และเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่
- ช่วยงานเนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี
เสด็จเปิดอาคารอลงกรณ์ศิลป์
ร.ร.สตรีวัฒโนทัยพายัพ 10,000.00 บาท
- สร้างวิหาร วัดพระพุทธสันติปารังกูรฯ 65,000.00 บาท
อำเภอสันป่าตองเชียงใหม่

พ.ศ.2523

ได้รับบริจาคเงิน

- สมทบทุนสร้างพระบรมรูป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและอาคาร "คุ้มเกล้า" 5,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างอาคารแสดงจำหน่ายผลิตภัณฑ์ 10,000.00 บาท
ของเด็ก สถานพินิจคุ้มครองเด็ก
จังหวัดเชียงใหม่
- ถวายก่อสร้างธรรมเจดีย์ วัดสันปง 5,000.00 บาท
- สมทบทุนพระราชทานช่วยเหลือเด็กยากจน 1,000.00 บาท
- สมทบทุนก่อสร้างพระวิหารวัดพระสิงห์ 70,000.00 บาท
- มอบที่ดินโฉนด เลขที่ 28964 ถนน 4,000,000.00 บาท
อ้อมเมืองเชียงใหม่ จำนวน 4 ไร่
ให้สมาคม ไว.ดับเบิลยู.ซี.เอ เป็นสถานที่
เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

พ.ศ.2524

ได้รับบริจาคเงิน

- สมทบทุนพระราชทานช่วยเหลือเด็กยากจน 1,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างสังฆาย วัดปิยาราม อ.แม่ริม 999.00 บาท

พ.ศ. 00.000.01	มท	- มูลนิธิสงเคราะห์เด็กชายบ้านเชียงใหม่ของ	1,000.00 บาท
พ.ศ. 00.000	กรม	กรมประชาสงเคราะห์	
พ.ศ. 00.000.1		- อุปถัมภ์บำรุงพระภิกษุสามเณรชาวเขา	2,500.00 บาท
		วัดศรีโสดา	
พ.ศ. 00.000		- สมทบทุนสร้างพระวิหารวัดหมื่นสาร	10,540.00 บาท
		อ.เมือง เชียงใหม่	
		- สมทบทุนสร้างพระวิหารวัดดอนมูล	8,500.00 บาท
พ.ศ. 00.000.02		อ.สันกำแพง เชียงใหม่	
		- สมทบทุนสร้างอุโบสถวัดพันอัน อ.เมือง	400,000.00 บาท
พ.ศ. 00.000.11		เชียงใหม่	
		- บริจาคโต๊ะทำงานจำนวน 2 ตัว ให้ที่ทำการ	4,000.00 บาท
พ.ศ. 00.000.35		สัสดีจังหวัดเชียงใหม่	
		- มอบที่ดินโฉนดเลขที่ 25357 ถนน	1,200,000.00 บาท
พ.ศ. 00.000.7		อ้อมเมืองเชียงใหม่ให้อำเภอเมือง	
		เชียงใหม่ พร้อมกับตัดถนนใหม่เชื่อม	
พ.ศ. 00.000.01		ระหว่างบ้านแม่ข่าน้อย ออกสู่ถนนอ้อมเมือง	
		เป็นถนนสาธารณะหลวงชนบทของตำบล	
		ป่าแดด	
		- บริจาคจักรเย็บผ้า และอุปกรณ์การ	5,000.00 บาท
พ.ศ. 00.000.2		ซัก-รีด ให้แก่ผู้เลิกลาเสพติดได้ฝึก	
		อาชีพในการเย็บผ้าของสมาคม	
พ.ศ. 00.000.2		สงเคราะห์ครอบครัวเชียงใหม่	
พ.ศ. 2525			
ได้บริจาคเงิน		- สมทบทุนสร้างวิหารวัดหมื่นสาร อ.เมือง	5,100.00 บาท
พ.ศ. 00.000.5		จ.เชียงใหม่	
พ.ศ. 2526			
ได้บริจาคเงิน		- แพทย์อาสา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	5,000.00 บาท
พ.ศ. 00.000.5			
		- สมทบทุนพระราชทานช่วยเหลือ	1,000.00 บาท
		การศึกษาเด็กยากจน	

พ.ร.บ. ๐๐.๐๐๐.๑	- มูลนิธิ "ร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน"	10,000.00 บาท
	- สร้างถนนลาดยางวัดหนองป่าสะ อ.สารภี	300.00 บาท
พ.ร.บ. ๐๐.๐๐๒.๕	- ช่วยบำรุงการศึกษา ร.ร.เมตตาศึกษา	1,000.00 บาท
	วัดเจติยหลวง	
พ.ร.บ. ๐๐.๐๑๒.๐๑	- สมทบทุนช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชน	500.00 บาท
	ยากจน เข้าค่ายพักแรม ณ ค่ายลูกเสือ	
พ.ร.บ. ๐๐.๐๐๒.๘	สุเทพ เชียงใหม่	
	- สมทบทุนสร้างพระอุโบสถวัดพวงเปี้ย	50,000.00 บาท
พ.ร.บ. ๐๐.๐๐๐.๐๐๑	อ.เมือง เชียงใหม่	
	- ก่อสร้างสิ่ง 2 ตัว และประตูวัดของ	11,000.00 บาท
พ.ร.บ. ๐๐.๐๐๐.๑	วัดศรีปึงเมือง	
	- สนับสนุนโครงการสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรม	26,000.00 บาท
พ.ร.บ. ๐๐.๐๐๐.๐๐๕.๑	สตรีศรีลานนาไทยเชียงใหม่	
	- สมทบทุนสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับเยาวชน	7,000.00 บาท
	ตามโครงการสงเคราะห์ภายหลังปลดปล่อย	
	สถานพินิจคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่	
	- สมทบทุนสร้างอนุสาวรีย์พระรูปพระเจ้า	10,000.00 บาท
พ.ร.บ. ๐๐.๐๐๐.๒	บรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์	
	ของศาลจังหวัดเชียงใหม่	
	- มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของศาลคดีเด็ก	5,000.00 บาท
	และเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่	
	- อนุเคราะห์สนับสนุนงบประมาณในการ	5,000.00 บาท
	จัดตั้งที่ทำงานถาวรของหอการค้าไทย	
พ.ร.บ. ๐๐.๐๐๑.๒	ณ อาคารศาลากลางหลังเก่า	
	- ส่งเสริมงบประมาณอบรมองค์กรกองทุน	2,000.00 บาท
	เพื่อความมั่นคงของชาติ ของทหารกองทุน	
พ.ร.บ. ๐๐.๐๐๐.๒	อำเภอเมืองเชียงใหม่	
	- ในการจัดแข่งขันกีฬามหาสนุกให้เด็ก	200.00 บาท
พ.ร.บ. ๐๐.๐๐๐.๑	เยาวชนยากจนของสมาคม ไว.ดับเบิลยู.ซี.เอ	
	เชียงใหม่	

- สมทบทุนการสร้างวิหารวัดหมื่นสาร อ.เมืองเชียงใหม่	51,111.00 บาท
- สมทบทุนการสร้างพระบรมราชอนุสาวรีย์ สามกษัตริย์	1,900.00 บาท
- ซื้อเทปเพลงซึ่งสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ทรงขับร้อง 100 ดับบลิว สมทบทุนสร้างตึก ไอ.ซี.ยู ของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	10,000.00 บาท
- สมทบทุนก่อสร้างอนุสาวรีย์ "สามกษัตริย์" จังหวัดเชียงใหม่	1,000,000.00 บาท

พ.ศ.2527

ได้รับบริจาคเงิน

- สนับสนุนการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 18 ณ จังหวัดเชียงราย	30,000.00 บาท
- เพื่อช่วยเหลือการศึกษาเด็กเรียนดีไม่มีทุน ร.ร.เมตตาศึกษา	2,000.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์	1,000.00 บาท
- เงินช่วยเหลือคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	5,000.00 บาท
- เดินการกุศลเทิดพระเกียรติสมเด็จพระ พระศรีนครินทราบรมราชชนนี	500.00 บาท
- สร้างศาลาการเปรียญวัดนันทาราม จังหวัดนนทบุรี	100.00 บาท
- สมทบทุนพระราชทานช่วยเหลือการศึกษา เด็กยากจน	1,000.00 บาท
- สมทบทุนการศึกษาของศูนย์พุทธศาสนา วันอาทิตย์วัดพระสิงห์	300.00 บาท
- สมทบทุนราชสมาทร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1,000.00 บาท
- มูลนิธิคุ้มเกล้าฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์	40,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างพระวิหารวัดหมื่นสาร	200,000.00 บาท

อ.เมืองเชียงใหม่

พ.ศ.2528

ได้รับบริจาคเงิน

- ร่วมทุนนิยส่งเสริมวัฒนธรรมไทยสมทบ
ทุนสวนสัตว์เชียงใหม่ 10,000.00 บาท
- ร่วมกับทางจังหวัดทหารบกเชียงใหม่
บรรพชาสามเณรฤดูร้อน 1 รูป ของ
ศูนย์พุทธธรรมเชียงใหม่ 600.00 บาท
- ร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่
บูรณะพุทธสถานเชียงใหม่ 200,000.00 บาท
- เป็นของขวัญเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ
ของสถานพินิจศาลคดีเด็กจังหวัดเชียงใหม่ 500.00 บาท
- ร่วมทุนสร้างพระวิหารวัดหมื่นสาร
อ.เมือง เชียงใหม่ 100,000.00 บาท
- สมทบกองทุนสมเด็จพระศรีสวรินทิราฯ
เป็นทุนการศึกษาของเด็กนักเรียน
ร.ร.วัฒนโนทัยพายัพเชียงใหม่ 10,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างพระวิหารวัดตำหนัก
(สิริมงคลจารย์) อ.เมืองเชียงใหม่ 114,300.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ 10,000.00 บาท
- สมทบทุนพระราชทานช่วยเหลือการ
ศึกษาเด็กยากจน 1,000.00 บาท
- สมทบทุนกองทุนถวายพระเพลิงฯ
สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ 2,500.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิสายใจไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช-
กุมารี เจริญพระชนมายุครบ 30 พรรษา 10,000.00 บาท
- สมทบสร้างสวนของสมเด็จพระชนนีฯ
เชียงใหม่ 2,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างพระวิหารวัดธาตุคำ 15,000.00 บาท

00	ได้บริจาคเงิน	- สมทบทุนพระราชทานช่วยเหลือการศึกษาเด็กยากจน	1,000.00 บาท
00.0000.2		- มุลนิธิ "จิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน"	10,000.00 บาท
		- สมทบทุนสร้างพระวิหารวัดตำหนัก (สิริมงคลอาจารย์)	238,000.00 บาท
		- สมทบทุนบำรุงวัดพันอ้น	700.00 บาท
00.0000.01		- บริจาควันจักรี 6 เม.ย.29	1,000.00 บาท
		- สมทบทุนซ่อมแซมวัดศรีปิงเมือง	300.00 บาท
		- สมทบทุนสร้างพระไตรปิฎกฉบับลานนาเขียนด้วยมือ	500.00 บาท
00.0002		- สมทบทุนมูลนิธิกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์	10,000.00 บาท
00.0000.05		- สมทบทุนสร้างพระไตรปิฎกฉบับล้านนาวัดตโปทาราม	10,000.00 บาท
00.0002		- สมทบทุนบูรณะพระเจดีย์หลวง	200.00 บาท
		- สมทบทุนราชสมาทร คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1,000.00 บาท
00.0001		- กอล์ฟการกุศล "โครงการหลวง" สมทบทุน	10,000.00 บาท
00.0009.1		ปรับปรุงถนนเส้นทางโป่งแยง-หนองหอย	
		- สร้างหอพระไตรปิฎกวัดตโปทาราม (ร้าง)	500.00 บาท
00.000E		- สมทบมูลนิธิสงเคราะห์เด็กของสภาคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่	10,000.00 บาท
00.0000.21		- สร้างบันไดนาคพระวิหารวัดธาตุคำ อำเภอเมืองเชียงใหม่	50,000.00 บาท
00.0000.08		- บริจาคโครงการจัดทำเหรียญนวมหาราช สมทบทุนแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง	15,000.00 บาท
		- สมทบสร้างตึกคนไข้นอกโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	100,000.00 บาท
		- สมทบสร้างอาคาร "เพชรรัตน์" โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลล์วิทยาลัย	10,000.00 บาท

ได้บริจาคเงิน

- "แด่น้องผู้เหินหนาว" ร่วมกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ 500.00 บาท
- สมทบทุนสร้างอาคารผู้ป่วยวัณโรคของสมาคมปราบวัณโรคเชียงใหม่ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา 5,000.00 บาท
- สมทบทุนงานไหว้สาแม่ฟ้าหลวงปี 2530 เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี 10,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างบ้านพักผู้สูงอายุและพิการของมูลนิธิชีวิตใหม่ 500.00 บาท
- สมทบทุนสร้างพระวิหารวัดธาตุคำ จังหวัดเชียงใหม่ 20,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างหอพระไตรปิฎกวัดดโปธาราม จังหวัดเชียงใหม่ 500.00 บาท
- สมทบทุนช่วยเหลือคนสูงอายุและพิการของกรมประชาสงเคราะห์ 100.00 บาท
- สมทบทุนสภาสตรีแห่งชาติ เพื่อหารายได้ 1,900.00 บาท
- สมทบทุนสงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคเหนือ 300.00 บาท
- บริจาคโครงการจัดทำเหรียญ นวมหาราช สมทบทุนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง 15,000.00 บาท
- ให้ทุนการศึกษาพยาบาลแก่น.ส.อุทัยวรรณ อุตะมะ 80,000.00 บาท
- นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตลอดหลักสูตร 2525-2529 ขณะนี้สำเร็จการศึกษาออกมารับราชการอยู่ ณ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ในปี 2530

1882.ค.พ

งบ 00.022	- ร่วมอุปสมบทหมู่ธรรมทายาทเพื่อ เฉลิมพระเกียรติครบ 5 รอบ	2,500.00 บาท
งบ 00.000.1	เฉลิมพระชนมพรรษา	
งบ 00.000.2	- ร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่ เป็นรางวัลประกวดเทียนพรรษา	1,000.00 บาท
งบ 00.003	- ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สร้างหอพระพุทธ	1,000.00 บาท
งบ 00.005	- เป็นทุนเปิดโครงการฝักอาชีพดอกไม้ ประดิษฐ์ของสถานพินิจฯ ศาลคดีเด็กเชียงใหม่	30,000.00 บาท
งบ 00.000.01	- บุชารูปเหมือนหลวงปู่แหวนเพื่อสมทบทุน มูลนิธิเด็กปัญญาอ่อน	900.00 บาท
งบ 00.002	- เป็นทุนศึกษาพยาบาลของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	5,000.00 บาท
งบ 00.000	- มูลนิธิสวนหลวง ร.9	10,000.00 บาท
งบ 00.000.000.1	- สมทบทุนสร้างอุโบสถวัดป่าตึง อำเภอสันกำแพง เชียงใหม่	1,249.00 บาท
	- เหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสุขภาพแม่และเด็ก	500.00 บาท
งบ 00.000.1	- สมทบทุน "ศรีวิไล" โรงพยาบาล แมคคอร์มิค เชียงใหม่	1,000.00 บาท
งบ 00.003	- สร้างหอพระไตรปิฎกวัดตะโปทาราม	1,000.00 บาท
งบ 00.000.1	- มูลนิธิสงเคราะห์คนหูหนวก จังหวัดเชียงใหม่	1,200.00 บาท
งบ 00.000.2	- สมทบทุนทอดกฐินพระราชทานของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทอดวัดฝายหิน	400.00 บาท
งบ 00.000.1	- ทอดผ้าป่ามหากุศลร่วมกับกองทัพภาคที่ 3	1,000.00 บาท
งบ 00.000.1	- สมทบทุนเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่	3,000.00 บาท
	- สมทบสร้างสำนักป่าอันธวัณวิเวกอารมณ	1,000.00 บาท

พ.ศ.2531

ได้รับบริจาคเงิน

- สมทบทุนให้สมาคมพยาบาล
แมคคอร์มิคเชียงใหม่ 550.00 บาท
- สมทบทุนพระราชทานช่วยเหลือเด็กยากจน 1,000.00 บาท
- อุปสมทบธรรมทายาทเพื่อเฉลิมพระเกียรติ
รัชมง์คลาภิเษก 5,000.00 บาท
- สร้างเจดีย์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพ
ครูบาพรหมมา วัดพระบาทตากผ้า 300.00 บาท
- สร้างเจดีย์วัดโรงธรรมสามัคคี
อำเภอสันกำแพง 300.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระเจ้าฟ้าเพชรรัตน
ราชสุดาฯ 10,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างศาลาเอนกประสงค์
วัดพระสิงห์เคิ่ง-ลำพูน 500.00 บาท
- สมทบทุนสร้างพระพิมพ์เนศวร์ วิทยาลัย
นาฏศิลป์เชียงใหม่ 999.00 บาท
- ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
เนื่องในพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาครบ
5 รอบ และในพิธีเฉลิมรัชมง์คลาภิเษก
ผ่านศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ 1,000.000.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ 1,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างพระพุทธรูปวัดป่าดาราภิรมณ์
แมริมเชียงใหม่ 300.00 บาท
- สมทบทุนบูรณะพระเจดีย์หลวงเชียงใหม่ 1,000.00 บาท
- บริจาคเงินเป็นทุนการศึกษาสำหรับ
พยาบาลสาขาภาคเหนือ 5,000.00 บาท
- สมทบทุนสนับสนุนงานในดิงเกล
สมาคมพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 1,000.00 บาท
- สมทบทุนราชสมาทร คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 1,000.00 บาท

- สมทบบูชาภัณฑ์เทศน์ เพื่อเหล้ากาชาด จังหวัดเชียงใหม่	400.00 บาท
- สมทบทุนทูลเกล้าฯ ถวาย สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	5,000.00 บาท
- บริจาคเงินซ่อมหน้าบันวิหารวัดพันเตา เชียงใหม่	20,000.00 บาท
- บริจาคเงินช่วยผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้	10,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้าง "อาคารรัชมั่งคณาภิเษก ปรียัติธรรมโสภณธาดา" ณ วัดเจดีย์งาม อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่	1,000,000.00 บาท
- สร้างพระวิหารวัดธาตุคำ ตำบลหายยา อำเภอเมือง เชียงใหม่	1,000,000.00 บาท

พ.ศ.2532

ได้บริจาคเงิน

- สมทบทุนจัดหารายได้เพื่อกราบบังคม ทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	30,000.00 บาท
- สมทบทุนเป็นเงินสวัสดิการศาลคดีเด็ก และเยาวชนเชียงใหม่	10,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างพระอนุสาวรีย์ พระราชชายาเจ้าดารารัศมี	10,000.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย	5,000.00 บาท
- บริจาคเงินบำรุงตึกสงฆ์โรงพยาบาล มหาราชนครเชียงใหม่	3,650.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์	1,000.00 บาท
- สมทบทุนผ่านสมาคมพยาบาลแมคคอร์มิค เพื่อสมทบทุนสร้างตึกมิดิลใหม่ โดยเสด็จฯ พระเจ้าอยู่หัว	1,000.00 บาท
- บริจาคเงินเป็นทุนการศึกษาสำหรับ นักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	5,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างหอสมุดแห่งชาติ	50,000.00 บาท

รัชม้งคลาภิเษก

- สมทบทุนสร้างตึกมทิตลโรงพบาบาลแมคคอร่มค ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา	100,000.00 บาท
- บริจาคเงินสำหรับเด็กปัญญาอ่อนโรงเรียนกาวิละอนุกุล	1,000.00 บาท
- บริจาคเงินบูชาภัณฑ์เทศน์ประจำปีเหล่ากาชาดเชียงใหม่	300.00 บาท
- บริจาคเงินเพื่อสมทบสร้างพระรูป ร.5 ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่	10,000.00 บาท
- บริจาคเงินบำรุงสำนักป่าอันธวันวิเวกอารมภ์วัดต้นตาลโตนร้าง	900.00 บาท
- บริจาคเงินซ่อมแซมพุทธสถานเชียงใหม่	2,000.00 บาท
- สมทบทุนราชสมาทร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1,000.00 บาท
- บริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสพอุทกภัยภาคใต้	2,000.00 บาท
- บริจาคเงินวัดป่าดาราภิรมย์ เชียงใหม่	400.00 บาท
- บริจาคเงินซ่อมแซมพระธาตุดอยสุเทพ	909.00 บาท
- บริจาคเงินร่วมสร้างโบสถ์วัดหมื่นสารอำเภอเมือง เชียงใหม่	100,000.00 บาท
- บริจาคเงินร่วมถวายขุมขุมสงฆ์วัดพระบาทตากผ้าลำพูน	400.00 บาท
- บริจาคเงินกาชาดเชียงใหม่	5,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอเมืองเชียงใหม่	10,000.00 บาท
- บริจาคเงินให้เหล่ากาชาด เชียงใหม่	300,000.00 บาท
- บริจาคเงินให้เหล่ากาชาด เชียงใหม่	100,000.00 บาท
- บริจาคเงินสมทบทุนเพื่อการศึกษาของพยาบาลแมคคอร่มค	50,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างสวน ร.9 จังหวัดเชียงใหม่	10,000.00 บาท

พ.ศ.2533

ได้บริจาคเงิน

- สมทบก่อสร้างพระวิหารวัดศรีถ้อย อำเภอฝาง 5,000.00 บาท
- สมทบก่อสร้างกุฏิสงฆ์วัดพวกเปี้ย 70,000.00 บาท
- สมทบก่อสร้างพระวิหารวัดธาตุคำ 170,000.00 บาท
- บริจาคเครื่องปรับอากาศและพัดลม 109,100.00 บาท
- ดูดอากาศเสียศาลคดีเด็กฯ
- สมทบทุนมูลนิธิกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ 1,000.00 บาท
- บริจาคเงินให้กับมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก 1,000,000.00 บาท
- ของศาลคดีเด็กฯ ชม.
- บริจาคเงินสร้างพิพิธภัณฑ์ครูบาศรีวิชัย 10,000.00 บาท
- บริจาคถวายผ้ากฐินพระราชทานวัดธาตุ 500.00 บาท
- จังหวัดขอนแก่น
- บริจาคเงินสภาสตรีแห่งชาติ 200.00 บาท
- บริจาคถวายผ้ากฐินพระราชทานวัดเขมาภิรตาราม 500.00 บาท
- จังหวัดนนทบุรี
- ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์เดินเฉลิมพระเกียรติ
- บริจาคเงินเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่ 1,000.00 บาท
- บริจาคเงินวัดโรงธรรมสามัคคี อ.สันกำแพง 500.00 บาท
- บริจาคเงินเหล่ากาชาด จ.เชียงใหม่ 3,000.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิสีบนาคะเสถียร 10,000.00 บาท
- สมทบทุนซื้อรถตู้ให้มหาวิทยาลัยพายัพ 100,000.00 บาท
- บริจาคสร้างศาลาเอนกประสงค์วัดธาตุคำ 500,000.00 บาท
- อ.เมืองเชียงใหม่
- บริจาคเงินสร้างสุขาราชฎร. 25,000.00 บาท
- โรงอาหารสำนักงานที่ดิน สาขา
- อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
- บริจาคเงินให้สมาคม ไว.ดับเบิลยู.ซี.เอ. 7,500,000.00 บาท
- เชียงใหม่ก่อสร้างตึกทำงานเพื่อให้
- สมาคมบริหารงานไปตามเป้าหมายได้
- มอบเงินให้สมาคม ไว.ดับเบิลยู.ซี.เอ. 120,000.00 บาท

เพื่อใช้จ่ายในการปรับสถานที่ก่อสร้าง

๘๘๖๖๔.๗

พ.ศ. 2534

ได้รับบริจาคเงิน

- บริจาคเหล้ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่ 3,000.00 บาท
- บริจาคเงินให้สถานฝึกอละอบรมสถานพินิจ 500.00 บาท
- และคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่
- สมทบเงินสร้างอาคารมหาวิทยาลัยสงฆ์ 20,000.00 บาท
- วิทยาเขตเชียงใหม่
- บริจาคเงินสภาสตรีแห่งชาติ 500.00 บาท
- ในพระบรมราชานุูปถัมภ์
- บริจาคสมทบกองทุนอนุรักษ์มรดกไทย 3,000.00 บาท
- จังหวัดเชียงใหม่
- บริจาคสมทบจัดตั้งมูลนิธิแก้ไขฟื้นฟู 10,000.00 บาท
- และสงเคราะห์ผู้กระทำความผิด (อ.ส.ค.)
- แก่ศาลจังหวัดศรีสะเกษ
- สมทบทุนมูลนิธิสายใจไทย 5,000.00 บาท
- สมทบทุนบูรณะพระวิหารวัดห้วยส้ม 900.00 บาท
- อำเภอสันป่าตอง
- สมทบสร้างอาคารมหาวิทยาลัยสงฆ์ 330.00 บาท
- วิทยาเขตเชียงใหม่
- บริจาคเงินตั้งกองทุนยาวัตสมเด็จพระเจดอยน้อย 12,000.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ 1,000.00 บาท
- สมทบทุนสร้างอาคารศูนย์สงเคราะห์บุคคล 1,000,000.00 บาท
- ปัญญาอ่อนภาคเหนือเป็นอาคารเฉลิม
- พระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรม
- ราชินีนาถ ในวโรกาสทรงมีพระชนมายุครบ
- 5 รอบ 60 ปี ใน พ.ศ. 2535

พ.ศ. 2535

ได้รับบริจาคเงิน

- สมทบทุนสงเคราะห์คนพิการและผู้ 1,000.00 บาท
- ประสบภัยผ่านสภาสังคมสงเคราะห์
- แห่งประเทศไทย

- ปรึกษาร่วมสนับสนุนการประชุม สมัชชาคนพิการแห่งชาติ	500.00 บาท
- บริจาคหล่อเซ็นให้โรงพยาบาล มหาราชนครเชียงใหม่ 1 คัน	6,000.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิกรมหลวงบุรีดิเรกฤทธิ์	500.00 บาท
- สมทบทุนราชสมาธิช่วยเหลือนักเรียนพิการ	1,000.00 บาท
- บริจาคสนับสนุนจัดงานไนติงเกลไนท์ คณะพยาบาล	1,000.00 บาท
- บริจาคทานตั้งเงินวัดหมื่นสาร อำเภอเมืองเชียงใหม่	2,000.00 บาท
- บริจาคสมทบทุน "หมอเจ้าฟ้า" คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	10,000.00 บาท
- บริจาคเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่	3,000.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธินรราชดำรินุรักษ์ฝ่ายเหนือ	10,000.00 บาท

พ.ศ.2536

ได้บริจาคเงิน

- สมทบทุนการศึกษาแก่สามเณร โรงเรียนเซตุนศึกษาเชียงใหม่	4,500.00 บาท

พ.ศ.2537

ได้บริจาคเงิน

- สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสภาฯ	1,000.00 บาท
- มูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสายใจไทย	10,000.00 บาท
- เหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่	5,000.00 บาท
- ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ซื้อเครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า	21,000.00 บาท
- สมทบทุนมูลนิธิกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์	1,000.00 บาท
- สมทบทุนช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนดี แต่ไม่มีทุน มูลนิธิเมตตาการศึกษา (วัดเจติยหลวง)	500.00 บาท

พ.บ. 00.002	- บูรณะกุฏิแก้ววัดเจดีย์หลวง	10,000.00 บาท
	- บูรณะพระวิหารวัดบุพพาราม	500.00 บาท
พ.บ. 00.000,9	- สร้างโบระกาอุโบสถวัดเมืองลับ	3,500.00 บาท
พ.บ. 00.002	- สมทบทุนมูลนิธิเผยแพร่พระพุทธศาสนา	5,000.00 บาท
	แก่นหินกันดาร	

พ.ศ.2538

พ.บ. 00	ได้รับบริจาคเงิน	- สร้างอุโบสถวัดธาตุคำ	1,000,000.00 บาท
		ต.ห้วยยา อ.เมืองเชียงใหม่	
พ.บ. 00.000,5		- เป็นเจ้าภาพตกแต่งหน้าบรรณ	230,000.00 บาท
		และเส้าพระวิหาร วัดศรีสุพรรณ	
พ.บ. 00.000,01		- ก่อสร้างหอพระไตรปิฎกวัดพวงเปี้ย	300,000.00 บาท
		- รับเป็นเจ้าภาพสร้างศาลาเก้าห้อง	110,000.00 บาท
พ.บ. 00.000,6		วัดสวนดอก 1 ห้อง	
พ.บ. 00.000,01		- จัดตั้งกองทุนสวัสดิการช่วยเหลือเด็ก	10,000.00 บาท
		นักเรียนยากจน โรงเรียนเทศบาล	
		วัดศรีสุพรรณ	
พ.บ. 00.002,4		- สมทบทุนมูลนิธิครูบาศรีวิชัย	1,000.00 บาท
		- สร้างซุ้มประตูอุโบสถ, แท่นพระประธาน	1,000,000.00 บาท
		บันไดนาคและกำแพงแก้ว วัดธาตุคำ	
พ.บ. 00.000,1		- ปฏิสังขรณ์ภาพวาดฝาผนัง	85,000.00 บาท
		พระวิหารวัดเชียงมั่น	
พ.บ. 00.000,01		- สมทบสร้างอุโบสถวัดดาวดึงษ์	90,000.00 บาท

พ.ศ.2539

พ.บ. 00	ได้รับบริจาคเงิน	- สมทบทุนมูลนิธิศาลเยาวชนและ	1,000,000.00 บาท
		ครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่	
พ.บ. 00.000,15		- ร่วมสร้างวิหารที่ประดิษฐานรูปหล่อทองคำ	100,000.00 บาท
		พระมงคลเทพมุนี (สด จันทสโร)	
พ.บ. 00.000,1		วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี	
พ.บ. 00.002		- สร้างเส้าเขม พระธรรมกายเจดีย์	100,000.00 บาท
		ธรรมกายประจำตัว "ขุนศึก-เม้งราย"	

วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี

- สร้างเสาเข็ม พระธรรมกายเจดีย์ 100,000.00 บาท
- ธรรมกายประจำตัว "พัฒนาบุตร"

วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี

- สมทบทุนสร้างสำนักงานเหล่ากาชาด 100,000.00 บาท
- จังหวัดเชียงใหม่

- มูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบทเชียงใหม่ 500.00 บาท
- สมทบทุนสภาภาษาไทย 1,000.00 บาท
- เป็นเจ้าภาพบำเพ็ญกุศลถวาย 500.00 บาท

พระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

- สมทบทุนมูลนิธิศาลเยาวชนและครอบครัว 17,000.00 บาท
- จังหวัดเชียงใหม่

- สมทบทุนสร้างอุโบสถวัดแสนเมืองมาหลวง 200,000.00 บาท
- (วัดหัวข่วงเชียงใหม่)

- สร้างดอกบัวเพชรยอดพระเจดีย์ 11,400.00 บาท
- วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร

- บรรพชาสามเณร 700 รูป สมโภช 3,500.00 บาท
- เชียงใหม่ 700 ปี ร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่

- ตั้งทุนนิธิวัดธาตุคำ 900.00 บาท
- บูรณะพระวิหารวัดสวนดอก 1,500.00 บาท

พ.ศ.2540

ได้บริจาคเงิน

- สบทบสร้างหอธรรมวัดพวงเปี้ย จ.เชียงใหม่ 300,000.00 บาท
- สร้างศาลาปฏิบัติธรรม "หลวงพ่อ 200,000.00 บาท
- วัดปากน้ำ" ต่อเติมด้านหลังอีก 2 ห้อง
- ณ ชุมคสถานล้านนาเชียงใหม่
- มูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบท เชียงใหม่ 500.00 บาท

พ.ศ.2541

ได้บริจาคเงิน

- สร้างพระธรรมกายประจำตัวรอบนอก 160,000.00 บาท
- และรอบใน ธรรมกายเจดีย์
- วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี

- มุลนิธิศึกษาพัฒนาชนบทเชียงใหม่	500.00 บาท
- สนับสนุนจังหวัดเชียงใหม่ ทำป้าย โบราณสถานและสถานที่สำคัญทาง ประวัติศาสตร์	35,000.00 บาท
- สร้างมหาวิสุทธิบัลลังค์ พระธรรมกาย ประจำตัว ธรรมกายเจดีย์	10,000.00 บาท
- บำรุงวัดโรงธรรมสามัคคี อำเภอสันกำแพง	500.00 บาท
- สร้างพระธรรมกายประจำตัว ภายใน ธรรมกายเจดีย์	200,000.00 บาท

พ.ศ.2542

ได้บริจาคเงิน

- สมทบเงินใช้ในกิจการมูลนิธิฯ เทียม ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีฯ	1,000.00 บาท
- สมทบทุนการศึกษา พระภิกษุสามเณร องค์ละ 500 บาท รวม 10,000 รูป ในวันที่ 22 เมษายน ซึ่งสหประชาชาติกำหนด เป็น "วันคุ้มครองโลก" ณ วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี	12,500.00 บาท
- บริจาคเงินสมทบทอดผ้าป่าหนึ่งหมื่นกองกับวัด หนึ่งหมื่นวัด เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2542 ณ วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี	120,000.00 บาท
- บริจาคเงินมอบให้หนานใจ ไชยชนะ ไปปิดทองซุ้มประตูวิหารวัดหมื่นสาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	20,000.00 บาท
- สมทบมูลนิธิกรรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื่องในวันรพี 2542	1,000.00 บาท
- บริจาคเงินสมทบกองทุนหนังสือมงคลชีวิต วัดพระธรรมกาย	2,000.00 บาท

รวมเป็นเงินบริจาคทั้งสิ้น

30,295,705.00 บาท

กิจกรรมและผลปฏิบัติงานในองค์การสังคมสงเคราะห์ในองค์การสังคมสงเคราะห์
และองค์การกุศลทั่วไปดังนี้

เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งสมาคมและมูลนิธิหลายอย่างดังนี้

- พ.ศ. 2506 - ริเริ่มก่อตั้งมูลนิธิเด็กกำพร้าและอนาถาเชียงใหม่
- พ.ศ. 2507 - ริเริ่มก่อตั้งสมาคมพยาบาลภาคเหนือ ต่อมาเปลี่ยนเป็นสมาคม
พยาบาลแห่งประเทศไทย ภาคเหนือ
- พ.ศ. 2512 - ริเริ่มก่อตั้งกองทุนสงเคราะห์ชุมชนเชียงใหม่
- พ.ศ. 2512 - ริเริ่มก่อตั้งสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย-
เชียงใหม่
- พ.ศ. 2515 - ริเริ่มก่อตั้งชมรมสตรีนานาชาติเชียงใหม่
- พ.ศ. 2517 - ริเริ่มก่อตั้งสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ
- พ.ศ. 2519 - กรรมการรุ่นแรกหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่
- พ.ศ. 2519 - กรรมการก่อตั้งมูลนิธิสงเคราะห์เด็กของศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดเชียงใหม่

เป็นสมาชิกและกรรมการในองค์การสังคมสงเคราะห์และองค์การกุศล

1. - นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ พ.ศ.2516-2517 และ
ปี 2522 เป็นกรรมการบริหารตั้งแต่ พ.ศ.2507-2524 ขณะนี้เป็นกรรมการกิตติมศักดิ์
2. - นายกสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย-เชียงใหม่ พ.ศ.2519-2522
กรรมการบริหารและกรรมการที่ปรึกษา พ.ศ.2512-2525 ขณะนี้เป็นกรรมการที่ปรึกษา
3. - กรรมการบริหารและกรรมการที่ปรึกษาสมาคมพยาบาลแมคคอร์มิค พ.ศ.2506-2537
4. - สมาชิกสันนิบาตสภาภาษาชาติประบาทสามัญสมาชิกตลอดชีพของสภาภาษาชาติไทย
เลขที่ 105633 ตั้งแต่ พ.ศ.2509
5. - กรรมการฝ่ายหาทุนมูลนิธิเด็กกำพร้าและอนาถาเชียงใหม่ พ.ศ.2506-2536
6. - ผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กฯ ต่อมาเปลี่ยนเป็นศาลเยาวชน และครอบครัวจังหวัด
เชียงใหม่ พ.ศ.2513-2545
7. - กรรมการสงเคราะห์เด็กศาลคดีเด็กฯ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2518-2545
8. - เற்றுณีกฎมูลนิธิสงเคราะห์เด็กศาลคดีเด็กฯ จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ.2519-2545
9. - กรรมการฝ่ายอนุรักษ์ธรรมชาติและส่งเสริมวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว
ภาคเหนือ พ.ศ.2517-2535

10. - กรรมการหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2520-2535
11. - ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดเชียงใหม่ ทะเบียนเลขที่ 285 พ.ศ.2519
12. - กรรมการกิตติศักดิ์ตลอดชีพสมาคม วาย.ดับยู.ซี.เอ กรุงเทพฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2520
13. - กรรมการบริหาร วาย.ดับยู.ซี.เอ.เชียงใหม่ พ.ศ.2530-2535 ปัจจุบันเป็นกรรมการที่ปรึกษา
14. - สมาชิกสมทบ ส.อ.ร.ด.เชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2521
15. - สมาชิกสมทบสภาสตรีแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2520
16. - กรรมการมูลนิธิสงเคราะห์คนชราภาคเหนือ พ.ศ.2522-2545
17. - กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกองอาสาภาษาชาตจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2524
18. - เภรณฎีกสมาคมสงเคราะห์ครอบครัวเชียงใหม่ พ.ศ.2517-2545
19. - กรรมการหาทุนกองทุนส่งเสริมโรงเรียนพระพุทธรศาสนาวันอาทิตย์แก่เยาวชนในเขตจังหวัดเชียงใหม่ศูนย์วัดพระสิงห์ พ.ศ.2526-2530
20. - สมาชิกสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2525 ถึงปัจจุบัน
21. - สมาชิกสมทบสมาคมอุตสาหกรรมไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2526
22. - สมาชิกโครงการกองทุนเพื่อความมั่นคงของชาติรุ่นที่ 1 เลขที่ 6 ชม.4-2601200 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2526
23. - สมาชิกองค์กรเพื่อความมั่นคงของชาติ (สุรสีห์ของสำนักนายกรัฐมนตรี) รุ่นแรก จังหวัดเชียงใหม่ เลขที่ 1/21 ช.ม.005
24. - กรรมการทั่วไปมูลนิธิกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ พ.ศ.2526-2544
25. - กรรมการอุปถัมภ์สมาคมแม่บ้านมหาดไทยตั้งแต่ปี 2527
26. - กรรมการที่ปรึกษาสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมสตรีศรีลานนาไทยเชียงใหม่ ถึงปัจจุบัน
27. - กรรมการที่ปรึกษาชมรมสงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคเหนือถึงปัจจุบัน

หนังสือรับรองแสดงผลงาน

ที่ 1/2542

สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า (นาย, นาง, นางสาว) หม่อมธาดา

ชื่อสกุล ขุนศึก-เม็งราย บ้านเลขที่ 4 หมู่ที่ ขอย

ถนน ห้วยแก้ว ตำบล/แขวง ช้างเผือก, ศรีวิชัย อำเภอ/เขต เมือง เชียงใหม่

จังหวัด เชียงใหม่ อาชีพ ค้าขาย โทร (053) 214359

1. ตั้งแต่วันที่ 17 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2517 ถึงวันที่ 14 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2518

ได้กระทำความดีความชอบ อันเป็นประโยชน์ที่เป็นผลงานดังนี้

ในสมัยท่านนายกรัฐมนตรีสัญญาธรรมศักดิ์ เป็นรัฐบาล มีเพื่อนได้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หม่อมธาดาได้มีจดหมายไปปรึกษาและขอช่วยสนับสนุนให้สนามบินเชียงใหม่เป็นสนามบินนานาชาติที่สมบูรณ์ โดยขอขยาย Run Way ให้ยาวขึ้น และหนาขึ้นพอจะรับน้ำหนักเครื่องบินใหญ่ได้ อย่างน้อยก็ขอซื้อที่ดินไว้ ก่อนเพราะต่อไปราคาที่ดินแพงขึ้นหรือถึงแม้จะมีงบประมาณก็ไม่มีที่ดินจะขายให้

รัฐบาลต่อมา มี ฯพณฯ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี และนายปรีดา พัฒนถาบุตร (น้องชายหม่อมธาดา) เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เพียงคนเดียวในสมัยนั้น หม่อมธาดาเป็นกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมของสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ และได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าเร่งติดตามให้รัฐบาลขยายสนามบินเชียงใหม่เป็นสนามบินเชียงใหม่นานาชาติที่สมบูรณ์เพียงแต่รันเวย์สั้นไป และความหนาไม่พอเท่านั้น และได้หาข้อมูลให้รัฐบาลโดยทำหนังสือเสนอไป ซึ่งมีศาสตราจารย์พูนพอน อาสนจินดา นายกสมาคมฯ เซ็นต์หนังสือตามเอกสารที่แนบมาท้ายรายงานนี้ พร้อมกับให้สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวฯ ชักชวนชาวเชียงใหม่สร้างโรงแรม เติมน้ำที่หักให้พร้อม จัดงานประเพณีที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น และจัดงานใหม่อีก ให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาดูมากขึ้น เช่น จัดงานกาชาดมั่วขายอาหารพื้นเมือง และหญิงสาวแต่งกายพื้นเมืองขีรูดกางร่ม, จัดงานไม้ดอกไม้ประดับ อยู่ถึง 11 ปี จึงมอบให้เทศบาลนครเชียงใหม่กับจังหวัดนำไปจัดเป็นงานประเพณี จนจังหวัดเชียงใหม่มีชื่อติดแผนที่โลกและสนามบินเชียงใหม่ได้รับอนุมัติสร้างเป็นสนามบินนานาชาติที่สมบูรณ์ในรัฐบาลม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และรัฐบาลต่อมาก็ให้การสนับสนุน เชียงใหม่จึงมีเครื่องบินใหญ่ เช่น เครื่อง 747 ลงได้ด้วยความปลอดภัยจนบัดนี้

ได้แนบรายละเอียดของผลงาน 7 ฉบับไว้ท้ายหนังสือรับรองแล้ว

ขอรับรองว่า รายงานแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้อง และไม่เคยเสนอขอพระราชทานจนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่นไปแล้ว

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้อง

ให้ไว้ ณ วันที่ 19 มกราคม 2542

หม่อมธาดา ขุนศึก-เม็งราย

นายปรีดา พัฒนถาบุตร

(นายปรีดา พัฒนถาบุตร)

(หม่อมธาดา ขุนศึก-เม็งราย)

วันที่ 16 มกราคม 2542

ที่ปรึกษาสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ

อดีตรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่

หนังสือรับรองแสดงผลงาน

ที่ 2/2542

สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า (นาย, นาง, นางสาว) หม่อมธาดา

ชื่อสกุล ชุนศึก-เม้งราย บ้านเลขที่ 4 หมู่ที่ - ซอย -

ถนน ห้วยแก้ว ตำบล/แขวง ช้างเผือก, ศรีวิชัย อำเภอ/เขต เมือง เชียงใหม่

จังหวัด เชียงใหม่ อาชีพ ค้าขาย โทร. (053) 214359

1. ตั้งแต่วันที่ 9 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2517 ถึงวันที่ 22 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2523

ได้กระทำความดีความชอบ อันเป็นประโยชน์ที่เป็นผลงานดังนี้

เมื่อไปเยี่ยมลูกที่เรียนเศรษฐศาสตร์ปริญญาโทอยู่ ณ มหาวิทยาลัยพิตสเบิร์ก เมือง Pittsburgh ประเทศสหรัฐอเมริกาสังเกตเห็นเมืองนี้แบ่งภาคเมืองออกเป็น 2 ภาค คือด้านหนึ่งเป็นภาคธุรกิจการค้าอีกด้านหนึ่งเป็นภาคราชการเมื่อกลับมาบ้านที่เชียงใหม่เป็นเวลาเดียวกับที่จังหวัดเชียงใหม่กำลังมีนโยบายรื้อศาลากลางจังหวัดแล้วสร้างใหม่ในสมัยผู้ว่าราชการฯ นายอาษา เมฆสวรรค์ หม่อมธาดาได้ขอร้องให้ระงับการรื้อศาลากลางร่วมกับนายชาญ สิโรตและชาวเชียงใหม่อีกหลายคน ขอให้เก็บรักษาศาลากลางหลังเก่าไว้ เพื่อให้ชาวเชียงใหม่รุ่นหลังได้เห็นและเป็นประวัติศาสตร์ต่อไป ขอให้ไปสร้างศาลากลาง หลังใหม่ออกไปทางประตูช้างเผือก ซึ่งมีที่ดินส่วนราชการอยู่มาก เพราะต่อไปบริเวณศาลากลางหลังเก่า ผู้คนจะมาติดค่อมากขึ้น ไม่สะดวกต่อการจราจร ซึ่งได้รับการสนับสนุนของผู้ว่าราชการฯ คนต่อมาก็คือ นายชลอ ธรรมศิริ และได้รับการเห็นชอบในรัฐบาล ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ให้ย้ายออกไปนอกประตูช้างเผือกบนถนนโชตนา พร้อมงบประมาณเพียงเล็กน้อย ไม่พอกับเครื่องใช้ภายในตึก หม่อมธาดาได้ให้กำลังใจร่วมกับชาวเชียงใหม่จะช่วยเหลือหาเครื่องใช้ภายในให้ หม่อมธาดาในนามสมาคมสตรีนักธุรกิจฯ ได้บริจาคชุดรับแขกเป็นไม้สักแกะสลักสวยงาม 1 ชุดไว้ในห้องทำงานผู้ว่าราชการจังหวัดด้วยผู้ว่าราชการฯ คนต่อมาก็คือ นายประเทือง สนิธิพงษ์ ได้สร้างศาลากลางหลังใหม่เป็นผลสำเร็จเป็นสง่าสวยงามและสำนักงานที่ทำการราชการ ส่วนอื่นๆ ก็ย้ายตามออกมากลายเป็นศูนย์ราชการ ที่สะดวกสบายกับผู้มารับบริการเป็นอันมากจนบัดนี้

ขอรับรองว่า รายงานแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้อง และไม่เคยเสนอขอพระราชทานจนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่นไปแล้ว

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้อง

ให้ไว้ ณ วันที่ 19 มกราคม 2542

หม่อมธาดา ชุนศึก-เม้งราย

(หม่อมธาดา ชุนศึก-เม้งราย)

วันที่ 16 มกราคม 2542

ปรีดา พัฒนถาบุตร

(นายปรีดา พัฒนถาบุตร)

ที่ปรึกษาสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ
อดีตรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่

หนังสือรับรองแสดงผลงาน

ที่ 2/2542

สมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย-เชียงใหม่

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า (นาย, นาง, นางสาว)..... หม่อมธาดา

ชื่อสกุล..... ขุนศึก-เม็กราย..... บ้านเลขที่..... 4 หมู่ที่..... - ซอย.....

ถนน..... ห้วยแก้ว..... ตำบล/แขวง..... ช้างเผือก, ศรีวิชัย..... อำเภอ/เขต..... เมือง เชียงใหม่

จังหวัด..... เชียงใหม่..... อาชีพ..... ค้าขาย..... โทร..... (053) 214359

1. ตั้งแต่วันที่ 17 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2517 ถึงวันที่ 14 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2518

ได้กระทำความดีความชอบ อันเป็นประโยชน์ที่เป็นผลงานดังนี้

เมื่อ พ.ศ. 2512 หม่อมธาดาได้เป็นนายกสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย-เชียงใหม่ และนายปรีดา พัฒนถาบุตร (น้องชาย) ได้เป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ ได้ร่วมมือกันรณรงค์และร้องขอให้รัฐบาล ขอให้ทำถนนรอบเวียงเชียงใหม่ ตั้งแต่ปากทางถนนเชียงใหม่-จอมทอง ไปสู่ถนนชุปเปอร์ไฮเวย์ เชียงใหม่-ลำปาง กับถนนสะเมิง-หางดง และถนนสะเมิง-แมริม เพื่อสะดวกแก่การเดินทางและเพิ่มเศรษฐกิจของชาติเรื่อยมา มีโอกาสดี เมื่อ ฯพณฯ นายทวิช กลิ่นประทุม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในรัฐบาล ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี หม่อมธาดาได้ติดตามถนนทั้ง 3 สายได้เป็นผลสำเร็จและยังได้ติดตามเรื่องการสร้างถนนคอยสะเกิด-แม่จะจาน-ไปเวียงป่าเป้าเข้าสู่ตัวเมืองเชียงรายได้สะดวก ซึ่งยาวเพียง 150 กิโลเมตร เท่านั้นจากจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้จังหวัดเชียงใหม่มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น เพราะนักท่องเที่ยวไปจังหวัดเชียงรายต้องผ่านจังหวัดลำปาง โดยไปทางถนนเวลานั้นไม่ต่ำกว่า 300 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวจะมีเวลาอยู่เชียงใหม่ได้หลายวัน และใช้เงินในจังหวัดเชียงใหม่มากขึ้นด้วย พร้อมกันนี้ได้ขอให้สร้างถนนอ้อมเมืองเชียงใหม่ ซึ่งสร้างค้างไว้จากรัฐบาลชุดก่อนให้เสร็จเป็นระยะทาง 8 กิโลเมตร โดยการสนับสนุนของ ฯพณฯ รัฐมนตรีปรีดา พัฒนถาบุตร ผ่านที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเป็นผลสำเร็จ และได้รับการสนับสนุนจากทุกรัฐบาล ขณะนี้ถนนอ้อมเมืองเชียงใหม่กำลังพัฒนาเป็นถนน 4 เลน เป็นถนนมัลติเลน เมื่อ 100 ปีสมเด็จพระราชบิดาทำให้มีผู้คนทั่วประเทศส่วนมากอพยพเข้ามาอยู่จังหวัดเชียงใหม่ ทำความเจริญและเป็นผลดีทางเศรษฐกิจให้แก่จังหวัด ทำให้เทศบาลนครเชียงใหม่สามารถขยายเขตเทศบาลออกไปตามที่หม่อมธาดาได้ขอให้เทศบาลขยายออกไปไว้นานแล้วด้วย

ขอรับรองว่า รายงานแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้อง และไม่เคยเสนอขอพระราชทาน จนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่นไปแล้ว

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้อง

ให้ไว้ ณ วันที่ 19 มกราคม 2542

หม่อมธาดา ขุนศึก-เม็กราย

(หม่อมธาดา ขุนศึก-เม็กราย)

วันที่ 16 มกราคม 2542

ปรีดา พัฒนถาบุตร

(นายปรีดา พัฒนถาบุตร)

ที่ปรึกษาสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย-เชียงใหม่

อดีต รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

อดีต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงใหม่

หนังสือรับรองแสดงผลงาน

ที่ 3/2542

สมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย-เชียงใหม่

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า (นาย, นาง, นางสาว).....หม่อมธาดา

ชื่อสกุล.....ขุนศึก-เม็กราย.....บ้านเลขที่.....4 หมู่ที่.....ซอย.....

ถนน.....ห้วยแก้ว.....ตำบล/แขวง.....ช้างเผือก, ศรีวิชัย.....อำเภอ/เขต.....เมือง เชียงใหม่

จังหวัด.....เชียงใหม่.....อาชีพ.....ค้าขาย.....โทร.....(053) 214359

1. ตั้งแต่วันที่ 5 เดือน มกราคม พ.ศ. 2519 ถึงวันที่ 30 เดือน กันยายน พ.ศ. 2526

ได้กระทำความดีความชอบ อันเป็นประโยชน์ที่เป็นผลงานดังนี้

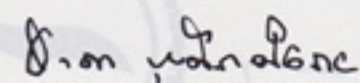
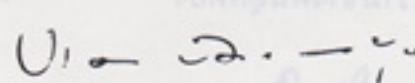
เมื่อได้ทำหน้าที่เป็นนายกสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย-เชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2519-2522 เห็นว่าควรจะต้องระลึกผู้มีพระคุณ ผู้ที่ทำความดีให้คนรุ่นหลังได้ศึกษารูจัก และระลึกถึงบุญคุณ จึงคิดสร้างอนุสาวรีย์พระเจ้าเม็กรายมหาราช พระมหากษัตริย์ผู้สร้างเมืองเชียงใหม่ให้เป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งมีบุคคลหลายคณะ ได้พยายามคิดสร้างขึ้นหลายครั้งหลายครา แต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ หม่อมธาดา ได้รื้อฟื้นข้อมูลเก่าๆ ก็พบว่า ส่วนมากต้องการสร้างพระอนุสาวรีย์พ่อขุนเม็กรายมหาราช มีพระสหาย-คือพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และพ่อขุนงำเมืองรวมอยู่ด้วย เป็นพระราชอนุสามกษัตริย์ ก็คิดว่าความรอบรู้ และพระปรีชาสามารถของพระเจ้าเม็กรายมหาราช นอกจากจะเป็นกษัตริย์ผู้กล้าหาญ เก่งในทางรบแล้ว ยังคิดผูกมิตรกับเพื่อนบ้าน เพื่อความมั่นคงด้วย เหมือนดังประเทศไทยในปัจจุบัน ที่เข้าร่วมกับอาเซียน เพื่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ ความคิดรวมอาเซียนจึงมีตั้งแต่สมัยพระเจ้าเม็กรายมหาราชแล้ว เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้สำนึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ และมีความสามัคคีกัน หม่อมธาดาได้นำเรื่องขออนุมัติสร้างพระราชอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ ต่อรัฐบาล ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช โดยไม่ของบประมาณ แผ่นดินและขอในนามสมาคมสตรีนักธุรกิจฯ ซึ่งหม่อมธาดา เป็นนายกสมาคมฯ ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้สร้างได้ การก่อสร้างอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ได้สร้างเป็นผลสำเร็จในสมัยผู้ว่าราชการฯ นายชัยยา พุนศิริวงศ์ และหม่อมธาดาได้บริจาคเงินร่วมสมทบก่อสร้างพระราชอนุสาวรีย์สามกษัตริย์เป็นเงินหนึ่งล้านบาท ซึ่งประดิษฐานอยู่หน้าศาลากลางหลังเก่า ถนนพระปกเกล้าฯ เมื่อพ.ศ. 2526

ทั้งนี้ได้แนบหนังสือยืนยันอนุมัติตามที่สำนักเลขาธิการรัฐมนตรีของผลงานไว้ท้ายหนังสือรับรองแล้ว

ขอรับรองว่า รายงานแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้อง และไม่เคยเสนอขอพระราชทาน จนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่นไปแล้ว

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้อง

ให้ไว้ ณ วันที่ 19 มกราคม 2542

(หม่อมธาดา ขุนศึก-เม็กราย)

(นายปรีดา พัฒนาดาบุตร)

วันที่ 18 มกราคม 2542

ที่ปรึกษาสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย-เชียงใหม่

อดีต รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

อดีต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จ.เชียงใหม่

แบบ นร.1

หนังสือรับรองแสดงผลงาน

ที่.....

สมาคม วาย เอ็ม ซี เอ เชียงใหม่

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า (นาย, นาง, นางสาว)..... หม่อมธาดา

ชื่อสกุล..... ขุนศึก-เม้งราย..... บ้านเลขที่..... 4..... หมู่ที่..... ซอย.....

ถนน..... ห้วยแก้ว..... ตำบล/แขวง..... ซ่างเผือก, ศรีวิชัย..... อำเภอ/เขต..... เมือง เชียงใหม่

จังหวัด..... เชียงใหม่..... อาชีพ..... ค้าขาย..... โทร. (053) 214359

1. ตั้งแต่วันที่..... 21..... เดือน..... มกราคม พ.ศ. 2520..... ถึงวันที่..... 23..... เดือน..... มกราคม พ.ศ. 2520

ได้กระทำความดีความชอบ อันเป็นประโยชน์ที่เป็นผลงานดังนี้

เมื่อสมเด็จพระบรมราชาฯ จะเสด็จแทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เป็นประธานเปิดสมาคม วาย เอ็ม ซี เอ เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2520 ซึ่งทางสมาคมทราบกระทันหัน ได้มาขอความช่วยเหลือให้หม่อมธาดาช่วยซ่อมถนนทางเข้าสมาคม วาย เอ็ม ซี เอ เชียงใหม่ หม่อมธาดาได้ตอบสนองพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รีบตกลงเรียกช่างมาซ่อมถนนทันที ตั้งแต่เช้าวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2520 มาเสร็จซ่อมถนนเอาเมื่อตี 5 ของวันรุ่งขึ้น ทันรับเสด็จคอนบ้าย ทันทีของวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2520 ได้พระราชทานวุฒิบัตรแก่หม่อมธาดา ในวโรกาสนั้นด้วย

ทั้งนี้แนบภาพถ่ายวุฒิบัตรของผลงานไว้ท้ายหนังสือรับรองแล้ว

ขอรับรองว่า รายงานแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้อง และไม่เคยเสนอขอพระราชทานจนได้รับพระราชทานจนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่นไปแล้ว

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้อง

ให้ไว้ ณ วันที่ 19 มกราคม 2542

หม่อมธาดา ขุนศึก-เม้งราย

(หม่อมธาดา ขุนศึก-เม้งราย)

วันที่ 19 มกราคม 2542

นายวรกิจ กัณฐะกาลังค์

(นายวรกิจ กัณฐะกาลังค์)

เลขาธิการสมาคม วาย.เอ็ม.ซี.เอ. เชียงใหม่

แบบ นร.1

หนังสือรับรองแสดงผลงาน

ที่ ๕๕ ๐๒๑๙ / ๑๕๔

ศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่

ถนนแก้ววรุฒ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

หม่อมธาดา

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า (นาย, นาง, นางสาว).....

ชื่อสกุล..... ขุนศึก-เม็งราย..... บ้านเลขที่..... 4..... หมู่ที่..... ซอย.....

ถนน..... ห้วยแก้ว..... ตำบล/แขวง..... ข้างเมือก, ศรีวิชัย..... อำเภอ/เขต..... เมือง เชียงใหม่

จังหวัด..... เชียงใหม่..... อาชีพ..... ค้าขาย..... โทร..... (053) 214359

1. ตั้งแต่วันที่..... 21..... เดือน..... สิงหาคม พ.ศ. 2513 ถึงวันที่..... 21..... เดือน..... สิงหาคม พ.ศ. 2542

ได้กระทำความดีความชอบ อันเป็นประโยชน์ที่เป็นผลงานดังนี้

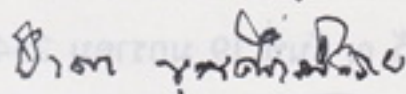
เพราะเหตุเป็นประชาชนชาวเชียงใหม่ เพื่อสวัสดิภาพและความเป็นอยู่ของเด็กให้เป็นพลเมืองดีของชาติ เมื่อทราบว่าจะเปิดศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ขึ้นในปี พ.ศ. 2513 จึงได้ให้ความร่วมมือตั้งแต่ วางศิลาฤกษ์ ดึกที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนฯ ณ ถนนแก้ววรุฒ ในสมัยอธิบดีผู้พิพากษา ภาค 5 ท่านดวงดี สีวาจิน ต่อมาก็มีการสอบคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาสมทบ ท่าน ดร.วินิจ วินิจนัยภาค ผู้พิพากษา หัวหน้าศาลจังหวัดเชียงใหม่ มาชักชวนพร้อมก็นำใบสมัครและคำรากฎหมายคดีเด็กฯ มาให้หม่อมธาดาก็สมัคร สอบและได้รับคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ มาตลอด เมื่อ พ.ศ.2535 เพื่อสิทธิและผลประโยชน์ของเด็กและเยาวชนในทรัพย์สินในคดีแพ่ง ทางศาล ได้เปลี่ยนเป็นศาลเยาวชนและ ครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ก็ได้สมัครสอบคัดเลือกทุกครั้งและได้ถูกคัดเลือก เป็นผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชน และครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดมาจนถึงวันนี้เป็นรุ่นที่ 13 เป็นเวลา 28 ปี เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความ เป็นอยู่ดีได้การฝึกอบรมดีในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่ ก็ได้เข้าไปให้ความอบอุ่นด้วยการไป เยี่ยมเด็ก ๆ พร้อมกับติดตามผล ได้รับบริจาคเงินเพื่อกิจกรรมต่างๆ เป็นจำนวนมากทั้งยังได้บริจาคเงินแก่ มูลนิธิเด็กและเยาวชนของศาลเยาวชนและครอบครัวด้วย เป็นจำนวนเงิน 3 ล้านบาท (สามล้านบาท) เพื่อเก็บ ดอกผลดูแลเด็กและเยาวชนต่อไป

ได้แนบสำเนารูปสรรเสริญปฏิบัติงานมา 1 ภาพ และคำประกาศเกียรติคุณ

ขอรับรองว่า รายงานแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้อง และไม่เคยเสนอขอพระราชทานจนได้รับ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่นไปแล้ว

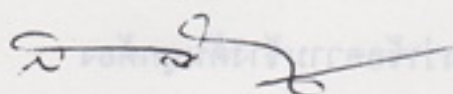
ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้อง

ให้ไว้ ณ วันที่ 18 มกราคม 2542

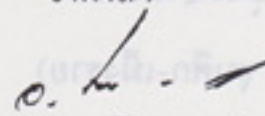
(หม่อมธาดา ขุนศึก-เม็งราย)

วันที่ 18 มกราคม 2542

(นางสายพร บัวสาย)

จำศาลา

(นายอุดม วัตรธรรม)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่

ที่ มพย 0101/049

มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า (นาย, นาง, นางสาว) ..... หม่อมธาดา .....
 ชื่อสกุล ..... ขุนศึก-เม้งราย ..... บ้านเลขที่ ..... 4 ..... หมู่ที่ ..... ซอย .....
 ถนน ..... ห้วยแก้ว ..... ตำบล/แขวง ..... ช้างเผือก, ศรีวิชัย ..... อำเภอ/เขต ..... เมือง เชียงใหม่ .....
 จังหวัด ..... เชียงใหม่ ..... อาชีพ ..... ค้าขาย ..... โทร. .... (053) 214359 .....

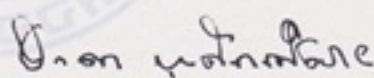
1. ตั้งแต่วันที่ 2 เดือน กันยายน พ.ศ. 2526 ถึงวันที่ 25 เดือน กรกฎาคม .....
 พ.ศ. 2527 ได้กระทำความดีความชอบ อันเป็นประโยชน์ที่เป็นผลงานดังนี้

เพราะเหตุที่เป็นประชาชนชาวเชียงใหม่โดยกำเนิด และเป็นนักศึกษาพยาบาลโรงเรียน
 พยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์แมคคอร์มิค สำเร็จการศึกษาพยาบาลรุ่นที่ 16 เมื่อ พ.ศ. 2485 ต่อมาได้
 ร่วมกับโรงพยาบาลแมคคอร์มิครณรงค์ให้มีการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ที่วิทยาลัยพายัพ
 ซึ่งในขณะนั้นเป็นวิทยาลัยแห่งใหม่ที่มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยได้จัดตั้งขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่
 ได้มีนักศึกษาจำนวนมากเข้าศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ในวิทยาลัยพายัพ ต่อมาวิทยาลัยพายัพมี
 ความประสงค์จะเปลี่ยนประเภทเป็นมหาวิทยาลัย ประกอบกับนายปรีดา พัฒนถาบุตร (น้องชาย
 หม่อมธาดา) จึงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ (ส.ส.) และได้รับพระมหากรุณาธิคุณ
 โปรดเกล้าฯ ให้เป็นรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย หม่อมธาดาได้ปรึกษากับ จพณฯ รัฐมนตรีปรีดา
 และขอให้ท่านได้ช่วยแนะนำแนวทางการดำเนินการในการเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย
 เพื่อที่ชาวเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงจะได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น เนื่องจาก
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่รับนักศึกษาได้ในจำนวนจำกัด ด้วยความสามารถของอธิการบดี ดร. อำนวย
 เทพพงศ์แก และดร. บุญทอง ภูเจริญ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ที่ได้จัดเตรียมข้อมูลทุกอย่างครบถ้วนตาม
 ที่ทบวงมหาวิทยาลัยต้องการ จึงทำให้วิทยาลัยพายัพได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย
 พายัพและนับเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกในประเทศไทย เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2527
 ตลอดระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยพายัพได้เปิดดำเนินการมีนักศึกษาทั่วประเทศเป็นจำนวนมากเข้าศึกษาใน
 คณะวิชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อสำเร็จหลักสูตรออกไปประกอบอาชีพเป็นปึกแผ่นและได้รับความเชื่อถือและยอมรับ
 ของสังคมด้วยดีตลอดมา ขณะนี้มหาวิทยาลัยพายัพมีนักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 9,280 คน การเปลี่ยน
 สถานภาพของวิทยาลัยพายัพนี้ได้ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่น ๆ ได้ยื่นเรื่องขอเปลี่ยนแปลง
 สถานภาพ โดยใช้ข้อมูลของมหาวิทยาลัยพายัพเป็นระเบียบมาตรฐานการขออนุมัติเป็นมหาวิทยาลัย
 ต่อ ๆ มา

ทั้งนี้ได้แนบหนังสือยืนยันอนุมัติของผลงานไว้ท้ายหนังสือรับรองแล้ว

ขอรับรองว่า รายงานแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้อง และไม่เคยเสนอขอ
 พระราชทาน จนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่นไปแล้ว

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้อง

(หม่อมธาดา ขุนศึก-เม้งราย)

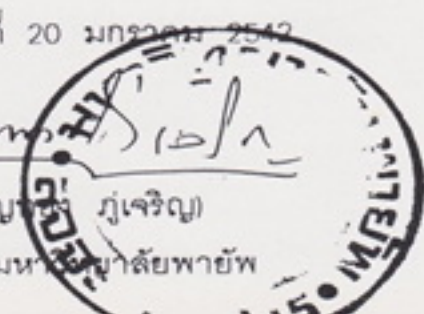
วันที่ 16 มกราคม 2542

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 มกราคม 2542

(ดร.บุญทอง ภูเจริญ)

อธิการบดี มหาวิทยาลัยพายัพ

ใบอนุญาต

ให้เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1/2527

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 มาตรา 14 และมาตรา 25(2) แห่ง

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อนุญาตให้วิทยาลัยพณิชยการ

ซึ่งตั้งอยู่ ณ เลขที่ 182 หมู่ 2 ตำบล สันพระเนตร

อำเภอ สันทราย จังหวัด เชียงใหม่

เปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นมหาวิทยาลัย

ชื่อ มหาวิทยาลัยพณิชยการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2527

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

พ่อขุนเม็งราย

เป็นราชบุตรลาวเม็ง นางเทพคำข้าย

พ.ศ. 1802- พ.ศ. 1853

ครองนครเวียงหิรัญนครเงินยาง (เชียงใหม่)

เมื่อ พ.ศ.1802 ได้รวบรวมอาณาจักรล้านนาไทย
พัฒนาการบ้านเมืองและได้สร้างนครเชียงใหม่
ขึ้นเป็นราชธานี เมื่อ พ.ศ. 1839

เจ้าฟ้าก้อนแก้วอินแถลง

เป็นหนึ่งในหลานๆ

เจ้าฟ้าก้อนแก้วอินแถลงมีราชบุตรและราชธิดาทั้งหมด 19 คน

Off Shoots in order of seniority by age

1. Sao nang tippakaisawn.
2. Saopha Kowng Tai.
3. Saopha Pome lu.
4. Saopha Intra
5. Saopha Khun Mong
6. Sao nang Van Keao.
7. Sao namg Boe Swan.
8. Sao nang Sukanta.
9. Sao nang Phong keao.
10. Sao nang van Tip.
11. Sao sai mong.
12. Sao phong Nown.
13. Saopha Kunsuik.
14. Sao San Phong.
15. Sao boe Nown.
16. Sao Sing Zai
17. Sao Boon Vaat.
18. Sao Keao Mong.
19. Sao Yawt Mong.

เจ้าตั๋ย (เจ้าย่า) คนนั่งกลางเป็นเจ้าแม่ของเจ้าก้อนแก้วอินแถลง
เจ้าชายที่ยืนขวาของเจ้าตั๋ยใส่ผ้าพันคอสีขาวคือเจ้าฟ้าขุนศึก

เจ้าฟ้าก๊อณแก้วอินแถลง มีหลานถึงขณะนี้ 63 คน อยู่กระจ่ายกันไปทั่วโลก เกือบทุกประเทศ แม้ในกลางทะเลกว้างยังเข้าไปอยู่ได้ มีฝรั่งคนหนึ่งเขาถ้าจะเป็น นักท่องเที่ยว ไปพบหลานเจ้าฟ้าก๊อณแก้วอินแถลงบนเรือ Queen Elizabeth พูดขึ้นว่า "As the Yankee said Damn Ruling Kengtung family where ever I go I meet them."

ในประเทศไทยนี้มีหลานเจ้าฟ้าก๊อณแก้วอินแถลง 7 คน ในกรุงเทพฯ

1. เจ้าวรจักร ณ เชียงตุง กรรมการผู้จัดการ บริษัท เอ.ยู.ที. จำกัด 58/79 ถนนลาดพร้าว ซอย 35 กรุงเทพฯ 10900 โทร. 541-8626-8
2. เจ้าสิงหนเดช เม็งราย ผู้อำนวยการ บริษัทแอกคอนส์ไพลซึ่งจำกัด 849/15 ซอยพุ่มสุข, ถนนสุขุมวิท 101 กรุงเทพฯ 10260 โทร. 332-2602
3. เจ้าโสภาวดี ศาลยาชีวิน ผู้จัดการทั่วไป บริษัทเอเชียน คอสโมส Cosmos Chemical Co., LTd. 7/30 หมู่ 4 ซอยนัดนิवास ถนนลาดพร้าว ซอย 71 กรุงเทพฯ 10230 โทร. 530-6562

เจ้าโสภาวดี (เจ้าติ่ม) Sopawadee Salyajevin เป็นภรรยานายอาชีพรศาลยาชีวิน ไปเป็นเลขาเอก ประจำสถานทูตไทย ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ปี ค.ศ. 1982-1986 และไปเป็นเอกอัครราชทูต ที่ปรึกษาสถานทูตไทย ณ กรุงบราซิล ประเทศบราซิล ปี ค.ศ. 1989-1993 เป็นที่น่าเสียใจอย่างยิ่งที่ขณะปฏิบัติหน้าที่อยู่ กรุงบราซิลอีก 3 เดือนจะหมดสมัย คือครบวาระจะต้องกลับประเทศไทย ก็เสียชีวิต ขณะปฏิบัติหน้าที่ด้วยโรคหัวใจวาย

เจ้าติ่มเป็นคนไม่ชอบอยู่เฉยๆ เมื่อสามีเป็นเลขาเอกประจำสถานทูตไทยใน กรุงโตเกียว ก็ชอบออกไปหาความรู้ในการทำดอกไม้ประดิษฐ์, การจัดดอกไม้แบบญี่ปุ่น, ฝึกทำอาหารเพื่อจะได้มีเพื่อนและเรียนภาษาพูดญี่ปุ่น กับไปเรียนอ่าน และเขียนหนังสือญี่ปุ่นจนอ่านออกเขียนได้ เมื่อสิ้นบุญสามีก็ยังมีเพื่อนญี่ปุ่น มีวิชาทำมาหากินได้ทำงานกับบริษัทญี่ปุ่นในกรุงเทพฯ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2538

ได้พา Boss, mr. Terutaka Matsuno (Chairman) กับภรรยาจากประเทศญี่ปุ่นมาเยี่ยมข้าพเจ้า และ Boss ยังช่วยซื้อเครื่องเงินไปหลายอย่าง เจ้าตี๋มบอกข้าพเจ้าว่าวันงานเจ้าลุงจะมีได้มาเพราะลูกชาย Boss จะมาอีก.

4. เจ้าชายเขมรรัฐ ขุนศึก-เม็กราย

Prince Khemarata Kunsuik-Mengrai
district manager

Schlumberger Overseas, S.A.

9th Floor, Central Plaza Bldg 1693 Phaholyothin Road
Bang-khen, BANGKOK 10900

Tel : (02) 541-1275-8 Telex : 20409 SCHLCET TH

Fax: (02) 541-1279

เจ้าวรจักร (เจ้าจ๊ก) เคยเป็นอาจารย์คณะเกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทุนไปเรียนต่อในเรื่องเกี่ยวกับอาหารและการเก็บรักษาอาหาร ได้ทุนการศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ ขณะข้าพเจ้าพาเจ้าชายเซมรัฐไปเรียนอังกฤษใหม่ๆ ในปี ค.ศ. 1972 ก็ได้ช่วยข้าพเจ้าโดยอาสาขับรถพาไปทัศนศึกษาก่อนเจ้าชายไปอยู่กับ Family Mr.-Mrs Sam cope ตั้ง 3 วัน ทำให้ข้าพเจ้ากับเจ้าชายรู้จักประเทศอังกฤษพอสมควร

เมื่อสำเร็จการศึกษาในประเทศอังกฤษกลับมาเมืองไทยแล้วยังคงไปเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่อยู่ระยะหนึ่ง เมื่อภรรยาชื่อคุณอัศรศรีพร ซึ่งเป็นหัวหน้า ท.ท.ท. อยู่เชียงใหม่ ได้ย้ายไปเป็น ท.ท.ท. ในอเมริกา เจ้าจ๊กก็ลาออกจากเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามไปศึกษาต่อวิชาประกอบการทำมาหากิน เมื่อภรรยาได้ย้ายกลับกรุงเทพฯ เจ้าจ๊กก็กลับมาบ้างประกอบอาชีพส่วนตัวดังกล่าว

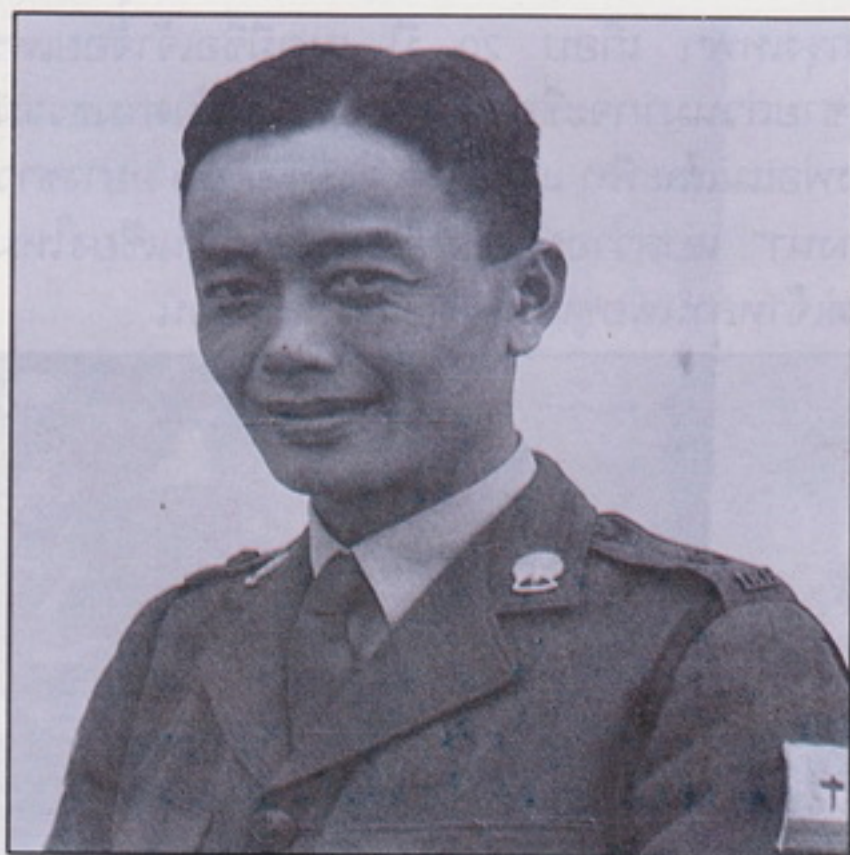
เจ้าสิงหนเดช (เจ้าจ้อย) บุตรชายคนสุดท้องของเจ้าฟ้าขุนเมือง และเจ้านางองยูน แห่งเมืองสีป้อ ศึกษาจากมหาวิทยาลัยในนครย่างกุ้งได้ M.B.A. ออกจากประเทศพม่ามาอยู่กรุงเทพฯ เกือบ 20 ปี เหตุมีชื่อเจ้าจ้อยเพราะเป็นลูกสุดท้อง (ลูกหล้า) ลูกหล้าผู้ชายส่วนมากจะชื่อจ้อย แสดงถึงนิสัยตามธรรมดาของลูกสุดท้อง จะต้องเป็นที่รักของพ่อแม่และพี่ๆ และญาติ จึงมีชื่อจ้อย อย่างชาวเชียงใหม่ว่า ระวังเนื้อ "ไอ้จ้อยอุมปางนา" แปลว่าอย่างไร ต้องไปถามคนเชียงใหม่ที่มีอายุเหมือนป้าหม่อม ดังนี้แล แต่เจ้าหลานพ่อขุนเม็งรายต้องดีแน่นอน

นี่ก็เกือบจะเป็นเจ้าจ้อย พ่อดีเพื่อนบ้านและคนในเรียก "เจ้าชาย"
เกือบจะเป็นจ้อย ทั้ง Daddy and Son

Daddy ก็ได้รับการตั้งชื่อจากบิดา (เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่) ก็เป็นกษัตริย์องค์หนึ่งเหมือนกันเรียกว่า “ขุนศึก” เพราะเกิดเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 เริ่ม พอสงครามโลกครั้งที่ 2 เลิก ก็ได้รับพระบัญชาจากกองทัพอังกฤษในพระนาม กษัตริย์อังกฤษให้ Major Saopha Kunsuik Mengrai มาเป็นทูต 207 Military Mission ปลดอาวุธทหารญี่ปุ่น เนื่องจากแพ้สงครามจาก Atomic Bomb ประเทศญี่ปุ่นแก่งกล้าขนาดประเทศเดียวประกาศสงครามสู้กับประเทศมหาอำนาจขณะนั้น 4 ประเทศ คืออเมริกา, อังกฤษ, รัสเซีย และจีน 1 ต่อ 4 ประเทศไทยเราเป็นทางผ่านเลยต้องรวมเข้ากับญี่ปุ่น (ด้วยปัญญาบารมี) จึงเป็นประเทศผู้ชนะเมื่อญี่ปุ่นเป็นผู้แพ้ Occupy Japan ด้วยประการฉะนี้

Major Saopha Kunsuik Mengrai
เมื่อเป็นทูต 207 Military Mission ในกรุงเทพฯ

ในจังหวัดเชียงใหม่มีหลานเจ้าฟ้าก่อนแก้วอินแถลง 3 คน:-

1. เจ้าวิไล ณ เชียงใหม่

บิดา เจ้าอินทนนท์ ณ เชียงใหม่

มารดา เจ้านางสุคันธา (เม็งราย) ณ เชียงใหม่

อายุ 59 ปี ขณะนี้ทำงาน อยู่ร้านदारार्ตน์

ถนนนิมมานเหมินท์, ตำบลสุเทพ เชียงใหม่ 50200

ตำแหน่งผู้จัดการ

แต่ก่อนเคยเป็น Air Hostess ของสายการบิน B.O.A.C เป็นในหน้าที่ ขณะเจ้าชายเชมรัฐไปเรียนอังกฤษใหม่ๆ โดยเป็น Ground State เคยพูดกับข้าพเจ้าว่า " บ่ต้องห่วงเจ้าชายอาร์ B.O.A.C. (British Airways) ดูแลเจ้าชายเหมือนไซในหิน" แล้วลาออกไปปารีส เทียวเรียนภาษาและตัดเสื้อ กลับมาอยู่เชียงใหม่ปฏิบัติธรรมอยู่หลายปี ต่อมาเจ้านิด (दारार्ตน์) ชวนมาเปิดร้านค้าขาย

2. เจ้าตุ Orawan Jai-A (Audrey Sing Zai-Mengrai)

ธิดาเจ้า Sing Zai

ทำงานอยู่ Tour-East

ในหน้าที่ Operations manager

Down Town Inn Hotel

Tel : 271644

3. เจ้านางน้อย พญ.เจ้านางเชมรัสมิ์ ชุนคึก-เม็งราย

รับราชการเป็นหัวหน้ากลุ่มอายุกรรม โรงพยาบาลนครพิงค์
อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โทร. 221-144

เมื่อศึกษาสำเร็จ ได้ M.Sc. Nutrition and Metabolism จาก
มหาวิทยาลัย M.I.T. อเมริกาแล้วก็ไปอยู่กับครอบครัว รับราชการอยู่โรงพยาบาลชลบุรี
ประมาณสิบกว่าปี ข้าพเจ้าขอย้ายให้มาอยู่ด้วยเพราะเป็นมารดาอายุมากแล้ว อยู่
คนเดียวตามลำพัง ทางราชการมีเมตตาอย่าให้มาอยู่ได้พร้อมกับพาลูกสาว 2 คน
คือ ด.ญ.ลลิตา และ ด.ญ.ภาคินี มาอยู่ด้วย ให้เข้าเรียนที่ ร.ร.ดาราวิทยาลัย ชั้น
ม.1 และ ป.4 ตามลำดับ ส่วนลูกชายโชคดีสอบเข้าโรงเรียนเตรียมจุฬาฯ ได้ แผนก
วิทยาศาสตร์ พักอยู่กับญาติที่กรุงเทพ ฯ วันเสาร์อาทิตย์มาอยู่คอนโดบ้านแสนสิริ
ถนนราชดำริห์กับเจ้าชายเชมรัฐเพราะมีสถานที่ออกกำลังกายและว่ายน้ำ .

เจ้านางน้อย กับน้องชาย (พรพิชิต พัฒนถาบุตร) ขณะมีงานศพคุณยาย
ยังมาสวมบิณฑ์เพื่อขอลายเซ็นต์จากนางสาวไทย เดินทางมาเชียงใหม่

ส่วนเจ้านางແທລຽງຢູ່ໃນອາເມລິກາ ທຳການເປັນ Vice President Premier
International (U.S.A.) Inc. Arlington VA. 22207 U.S.A. ມີບ້ານຢູ່ 2845
Lorcom Lane

เจ้านางเพลงคนยืนติดนางงาม และเจ้านางน้อยพีสาว กับเพื่อนๆ นักเรียน มาเตอร์เดอี ชื่นชมดีใจได้อยู่ใกล้นางงาม

เจ้านางเพลง (ชุดน้ำเงินคนที่ 2 แถวหน้าจากซ้าย) ฟ้อนเล็บนำชนโตก บนพระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์ ต้อนรับราชอาคันตุกะ Queen Elizabeth ที่ 2 เมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 1972 คนแรกจากซ้ายแถวหน้า คือเจ้าพิมพกา ณ เชียงใหม่ บุตรีเจ้าพงศ์อินทร์กับคุณจันทร์สม ณ เชียงใหม่

เนื่องจากเจ้าฟ้าก้องแก้วอินแถลงมีราชบุตรและราชธิดา 19 คน ลูกหลานจะมีต่อไปต้องมากมายกระจายไปทั่ว ดังกล่าวมา เพื่อให้ลูกหลานทั้งหลายทราบว่ามาจากราชบุตรผู้ใด จึงมีพระบัญชาจากเจ้าฟ้าชายหลวงเมื่อสืบดูประวัติเมืองเชียงตุงแน่นอนว่ามาจากการสร้างเมืองของพ่อขุนเม็งราย เมื่อครั้งเดินทางชมป่าหลงเข้ามาถึงป่าในเขตหนองตุง จึงคิดสร้างเมืองใหม่อีกให้ครบ 3 ตามภาษิตอังกฤษว่า "No two without three" ให้ลูกเจ้าฟ้าก้องแก้วอินแถลงทุกคนใช้นามสกุล "Mengrai" ภรรยาและลูกผู้ใดก็ให้ใช้นามสกุลนั้น เหมือนดังข้าพเจ้าว่า Mom Tada "Kunsuik-Mengrai" เมื่อมีลูกก็ใช้ Khemarata Kunsuik-Mengrai เพื่อให้ทราบเป็นลูกใครในต่อไปกาลข้างหน้า

ภรรยาและลูกๆ
เจ้าฟ้าขุนศึก

ลูกทั้ง 3 คน
รวมทั้งข้างพระที่นั่ง
ของเจ้าฟ้าขุนศึก
เม็งราย

ฝรั่งในเมืองเชียงใหม่ โดยมากจะเป็นชาติดอเมริกัน ถัดมาก็อังกฤษ จึงเดือดร้อน ข้าพเจ้ากำลังเรียนพยาบาลแม็คคอร์มิคเป็น Junior (ปีที่ 2) กำลังอยู่เวร Half Night (18.00-24.00 น.) ขณะนั้นสีห์มุกว่า มีข่าวทหารญี่ปุ่นจะเข้าเชียงใหม่ไปทางอำเภอฝาง เพื่อบุกพม่า ชาวอังกฤษ อเมริกา ก็เดือดร้อนในเครือโรงพยาบาลแม็คคอร์มิคที่ข้าพเจ้าอยู่มี ร.พ.แม็คคอร์มิค, ร.ร.ปรีณสรอยฯ, ร.ร.ดาราววิทยาลัย และพระคริสตธรรมดั่งในรูป ต้องหนีทั้งคืน พวกเราทั้งครู อาจารย์ และคนทำงานคือคนไทย ช่วยกันขนของพาฝรั่งทั้งหลายออกไปทางจังหวัดแม่ฮ่องสอนหรือทางอื่นที่ปลอดภัยจากทหารญี่ปุ่น เดินทางกลับอเมริกา

พ่อเลี้ยงคอร์ท Dr.C.E. Cort
คนยืนตรงประตูโบสถ์กลางใหญ่ คนที่ 1 นับจากซ้าย

อาจารย์ศิริไล สิงหนตร Sis (sister) พวกเราเรียกอาจารย์ ศิริไลว่า Sis. ฟังจบปริญญาโททางจิตวิทยา Michigan Uni หลังจากจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยปักกิ่ง ประเทศจีน

พ่อเลี้ยงคอร์ท กลับมาเมืองไทยหลังสงครามโลก มาเชียงใหม่เลย เพราะเป็นห่วงคนป่วยใน ร.พ. แม็คคอร์ทมิกและมารับมอบโรงพยาบาลคืนจาก โรงพยาบาลทหารไทยด้วย ส่วนข้าพเจ้าเวลานั้นเป็นหัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาล แวนแซนด์เวิร์ด โรงพยาบาลสนาม เพราะสงครามเลิกเจ้าหน้าที่ พนักงาน คนงานลากันออกไปประกอบอาชีพอื่นหมด เหลือแต่ผู้อำนวยการโรงพยาบาล นพ.อารี ขณะนั้น และพ่อบ้าน กับคนงานที่อยู่โรงพยาบาลสมัยก่อนสงคราม กับข้าพเจ้าเท่านั้นอยู่เฝ้าส่งงานแก่ฝรั่งเจ้าของเดิม เป็นพ่อเลี้ยงคอร์ทจะมาเป็นผู้รับมอบ ผู้อำนวยการบอกข้าพเจ้าว่า ผู้อำนวยการกับพ่อบ้านไม่สบายใจและกลัวฝรั่งด้วยเกรงว่าจะส่งของไม่เรียบร้อย ข้าพเจ้าบอกท่านทั้ง 2 ไปต้องห่วง ท่านไม่ต้องอยู่ส่งมอบ คอยอยู่ห้องอื่น ข้าพเจ้าจะเป็นผู้มอบเอง แต่ขอให้เตรียมชุดกาแฟอย่างดีใส่ถาดให้เรียบร้อย พร้อมกับถ้วยกาแฟ 2 ชุด ให้ข้าพเจ้า และบัญชีส่งมอบของและเอกสารการส่งมอบให้ข้าพเจ้าเท่านั้น พอพ่อเลี้ยงมาถึงข้าพเจ้าและผู้อำนวยการ และพ่อบ้าน และพนักงานทุกคนก็ออกไปรับ ข้าพเจ้าพาท่านเดินทางตรงขึ้นมานั่งระเบียบชั้นบนที่มีโต๊ะรับแขกอย่างสบายต้อนรับ เชิญให้ท่านนั่ง ถามถึงทุกข์กัน แล้วข้าพเจ้าก็เลี้ยงกาแฟ ท่านพูดหยอกข้าพเจ้าเพียงว่า "ธาดามอบบ่อน้ำให้พ่อเลี้ยงก็บ่อ ที่โรงพยาบาลเสรีรังษีเชียงใหม่ เขามอบบ่อน้ำให้พ่อเลี้ยง 2 บ่อ" หมายความว่าบ่อน้ำมีการหายด้วยหรือ คำว่า "พ่อเลี้ยง" จะมีอยู่ในภาคเหนือ คือเชียงใหม่ กับลำปางเท่านั้น จังหวัดอื่น ต่อมาเมื่ออยู่หลายจังหวัด เขาคงคิดว่าโก๋ตีมีคนตั้งชื่อให้เป็นพ่อเลี้ยง

"พ่อเลี้ยง" ในเชียงใหม่ ชาวเมืองเขาศรัทธาเรียกเอง เพราะเป็นคนมีเมตตา กรุณา ใจบุญช่วยคนอื่น เหมือนพ่อเลี้ยงคอร์ท และแม่เลี้ยงสุพิศ ภรรยาหม่อมอนุสมัยนี้ ส่วนในจังหวัดลำปางเป็นพ่อเลี้ยงมีเงินเป็นเศรษฐี โดยมากเป็นพ่อค้าไม้สัก เช่น พ่อเลี้ยงน้อยคมสันเป็นต้น เพราะ Headquarter บริษัทฝรั่ง รัฐบาลต้องให้อยู่ลำปาง ดังนั้นกงสุลอังกฤษต้องไปเปิดสถานอุปทูตที่ลำปางเพราะมีชาติอังกฤษทำงานมาก

หม่อมธาดา
ตอนเป็นหัวหน้าพยาบาล

การเรียนพยาบาลแม็คคอร์มิคในสมัยข้าพเจ้าเป็นรุ่นที่ 16 มีนักเรียนต้องจบมัธยมปีที่ 6 (ข้าพเจ้ามิได้ตั้งใจมาเรียนพยาบาลไปสอบเข้าเตรียมอุดมที่กรุงเทพ ฯ ขณะสอบกำลังป่วยหนัก เพราะข้าพเจ้ารับประทานแกงเผ็ดปลาตุ๋นเข้าไปเป็นแกงที่ข้าพเจ้าขออนุญาตแม่มาทำเอง เพราะคุณครูสอนวิชาทำครัวสอนการแกงเผ็ด คุณครูให้ทำแกงเผ็ดปลาตุ๋น ก็อยากเอามาทำลองดู) ขณะนั้นข้าพเจ้ากำลังเป็นไข้ที่ขาใกล้หัวเข่า (มีแผลเป็นจนบัดนี้) พอหลังรับประทานเข้าไปไม่ถึงชั่วโมงก็ปวดแผลที่เป็นนั้น มีไข้ด้วย ต้องไปกรุงเทพฯ เพื่อสอบเข้าปรากฏว่าสอบผ่านข้อเขียน ซึ่งรู้ผลเร็วข้าพเจ้ารออยู่ที่บ้านญาติในกรุงเทพฯ เพื่อสอบสัมภาษณ์ หลังจากนั้น 2 อาทิตย์แต่ขณะนั้นต่อมที่คอเกิดบวมโป่งขึ้นมาหันขวาซ้ายไม่ได้ก็ไปสอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกายวันเดียวกัน ข้าพเจ้าก็สอบไม่ผ่านเพราะร่างกายไม่แข็งแรง และมีอาการคอแข็งให้ผู้ตรวจโรคเห็นเป็นพยาน เลยต้องมาเข้าโรงเรียนดารามัธยมปีที่ 6 พิเศษเรียนวิทยาศาสตร์ Biology for today กับแหม่ม Helene และภาษาอังกฤษกับแหม่ม Mc Clure เมื่อปี ค.ศ. 1939

Miss Mc Clure

Miss Helene

การเรียนพยาบาลในโรงพยาบาลแม็คคอร์มิคมีหลักสูตร 3 ปี ปีแรกเป็น Freshmen ปีที่ 2 เป็น Junior ปีที่ 3 เป็น Senior ไม่ได้เสียค่าเล่าเรียน เรียนฟรี เสียเพียงค่าหนังสือเรียน 3 ปี เป็นเงิน 100 บาท (หนึ่งร้อยบาทถ้วน) ได้เสื้อ Unifrom 5 ตัว Apron 3 ผืน Hat 2 ใบ ต่อปี คือให้ใหม่ เพราะเปลี่ยนไปตามวัยและขนาดรูปร่าง หมวกหรือ Hat จะได้ต่อเมื่อผ่านการทดลองสารพัด ทั้งการเรียนและการปฏิบัติงานใน Ward และนอกสถานที่ (การฝึกหัดเป็นผู้นำและเข้าสังคม) หนังสือตำราทุกเล่มเป็นภาษาอังกฤษหนาไม่ต่ำกว่า 1 นิ้ว มีภาษาไทย 1 เล่ม มี 4 หน้า คือ จรรยาพยาบาล การรายงานคนไข้ใน Ward เป็นภาษาอังกฤษ ครูอาจารย์ผู้สอนส่วนมากเป็นอเมริกันทั้งหมด มีหมอไทยเพียง 2 คน คือ พ่อเลี้ยงจินดา สิงหนेत्र และพ่อเลี้ยงหม่อมประดิษฐวรณ เป็นแพทย์รุ่นแรก และรุ่นสุดท้ายของแม็คคอร์มิค เพราะทางการไม่อนุญาต

น.ส.ธาดา พัฒนถาบุตร

20.5.2484

น.ส.ธาดา นำหน้านักเรียนพยาบาล

แม็คคอร์มิค M.C.H.

เข้าถวายบังคม 23 ตุลาคม

น.ส.ธาดา เป็นผู้แทนนักเรียนทั้งจังหวัด

เชียงใหม่ กล่าวถวายบังคม ร.5

ในวันที่ 23 ตุลาคม

ลืมนไปอีกอย่างเหตุที่ตรวจโรคเมื่อสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมไม่ผ่าน อยากเข้าเรียนอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาฯ เพราะตาเป็น Trachoma ต้องไปรักษากับ Dr'Collier ที่ ร.พ. แม็คคอร์มิค และรักษาต่อเนื่องไปด้วยทุกวันอังคาร อยู่ 2 เดือน เป็นเหตุคุ้นเคยกับพยาบาล เขาจึงชวนเรียนพยาบาลที่แม็คคอร์มิค นอกจากนั้น Dr.Collier ยังบอกว่า Tonsil คือต่อมป้องกันโรคเสียใช้การไม่ได้แล้วให้ข้าพเจ้าตัดทิ้ง ข้าพเจ้าตกลงยอมให้ตัด Dr.Coller เป็นแพทย์ผ่าตัดที่เก่งที่สุดในโรงพยาบาล ตัด Tonsil ให้ข้าพเจ้าใช้เวลา 8 นาทีเท่านั้น ในที่สุดเมื่อรักษาหายร่างกายแข็งแรงแล้ว ข้าพเจ้าก็ตกลงเรียนพยาบาล ซึ่งพ่อเลี้ยงคอร์ท ก็สนับสนุนให้เรียนด้วย พอเข้าเรียนจริงๆ มีความรู้สึกหลายอย่าง สับสน เหตุมาจากการกลัวผีเป็นอันดับหนึ่ง นอกจากนั้นคนรุ่นพี่ให้ทำทุกอย่างให้ดี และเร็วทันเวลา เรียบร้อยด้วยเป็นต้นว่า Tempt. ใส่ปรอทคนไข้ (Temperature) และทำ Chart จับ Pulse นับให้ถูกต้องทั้งการนับหัวใจเต้นด้วยลงใน Chart ให้ถูกต้องทัน 8.00 น. A.M. เพื่อหัวหน้ามาตรวจ Chart ก่อนแพทย์ Ward Round ต้องตื่นแต่เช้า ภาวให้เข้าเวร 07.30 น. A.M. ข้าพเจ้าต้องไปเองก่อน 7.00 น. เช้า เพราะกลัวไม่ทันเวรอย่างน้อยอยู่ 1 เดือน

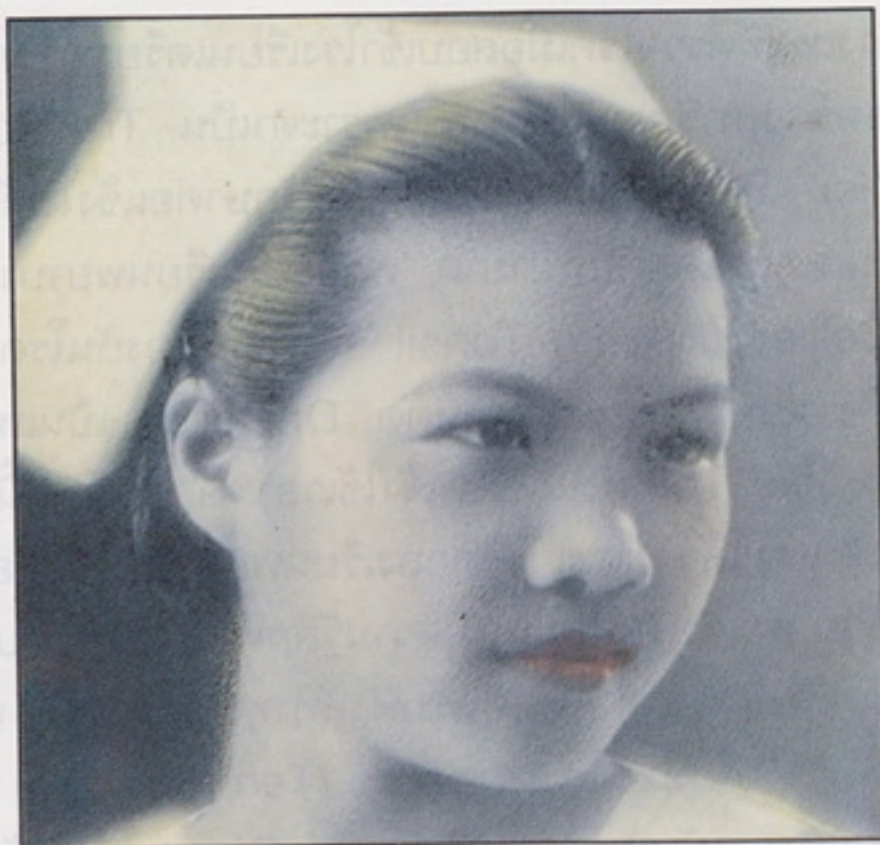

Dr. Collier กับภรรยา
เดินทางไปพักผ่อนอเมริกา

น.ส.ธาดาเมื่อเรียนสำเร็จแล้ว
เป็นพยาบาล แต่งตัวใส่
หมวกเดินเที่ยวตลาดนัดกับ
เพื่อน

พยาบาลกำหนดอายุต้อง 17 ปี น.ส.ธาดา พัฒนถาบุตร
 ถ่ายปี พ.ศ. 2482 อายุ 17 ปี ถึงจะได้รับสมัครเรียนปี 1 (freshmen)
 รับ 12 คน เรียนสำเร็จเพียง 9 คน

นักกีฬา ถูกเลือกจาก Freshmen ให้เป็นหัวหน้า นักกีฬาประจำนักเรียน ปี 1
 (Freshmen) คือต้องเป็นผู้นำเล่นกีฬาทุกอย่าง คือแบ่งเวลาออกกำลังกายทุกวัน
 * บ้านที่มองเห็นในรูปคือ บ้านพักพ่อเลี้ยงคอร์ท *

น.ส.ธาดา พัฒนถาบุตร แสดงละครเรื่อง คลีโอพัตรา ในการที่ Freshmen ต้องจัดงานฉลองเรียนสำเร็จปี 1 (ต้องจำเป็นแสดงเพราะเป็นหัวหน้าชั้น คือต้องเป็นผู้นำให้ได้ ถูกบังคับในการต้อนรับน้องใหม่ไม่เหมือนสมัยนี้ ต้อนรับน้องใหม่วันเดียว พยาบาลแม็คคอร์มิค สมัยข้าพเจ้าเรียน มีการต้อนรับน้องใหม่ตลอดปี)

บังคับก่อนแสดงข้าพเจ้าต้องออกแขกด้วย จึงต้องแต่งแบบตลกดังในรูป เพลงออกแขกจำได้ถึงบัดนี้ ต้องเดินออกมาจากม่านพูดเสียงดังว่า

“อเมริกามันเป็นเมืองใหญ่”

มีแต่ไฟ ราชาบมี

สามัคคี รวมกันเป็นหมู่

เมืองหลวงอยู่ กรุงวอชิงตัน”

แล้วเปลี่ยนเป็นร้องเพลง มี Freshmen อีกคนนั่งบนโซฟา อ่านหนังสือพิมพ์ เอาไม้กวาดวางโต๊ะรับแขก ข้าพเจ้าร้องเพลงว่า “แสนมั่งมีศรีสุข เออ

เออ ยีอ เออทุกชีไม้ไถ่ แม้นคนใช้ก่อชาบาย เอ้อ เออ หลาย สักอัน รัสเชียรุก ฟินแลนด์ เอ้อ ยีอเออ เล่นหยาน แล้วเจ็กก็หาญสู้ญี่ปุ่น เอ้อ เออ ยีอ เออ ดู รุ่นวาย”

นพ.ตวงธรรม สุริยะคำ แพทย์หัวหน้าแผนกศัลยกรรม ที่ข้าพเจ้าเป็นพยาบาลหัวหน้าห้องผ่าตัด ร.พ.แวนด์แซนด์วู้ด ลำปาง ซึ่งต้องทำงานร่วมกันกับข้าพเจ้า และกับพยาบาลร่วม Class Mate อีก 3 คน รุ่นข้าพเจ้ามีเพียง 9 คนพอเรียนสำเร็จออกมา ก็ถูกยกทั้งชั้นมาทำงานโรงพยาบาลสนามแวนด์แซนด์วู้ด ลำปาง

หม่อมธาดานั่งอยู่ริมซ้ายสุด ฟังวิทยากรบรรยายความรู้ทางวิชาการ

เป็นสมาชิกสมาคมพยาบาลเป็นผลดีต่อสมาชิกให้ลิ้มความรู้เดิม เพราะสมาคมจัดให้มีการประชุมทางวิชาการให้ความรู้ใหม่ๆ แก่สมาชิก เวลาประชุมใหญ่ประจำปี เป็นการ Refresh ได้อย่างดี ข้าพเจ้าจึงเป็นสมาชิกตลอดชีพได้รับคัดเลือกเป็นนายก

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยภาคเหนือ 2 สมัย ซึ่งมีความรับผิดชอบสมาชิกอยู่ 17 จังหวัดภาคเหนือ ขณะนี้เป็นกรรมการกิตติมศักดิ์

หม่อมธาดา เป็นนายกสมาคม พยาบาลแห่งประเทศไทยภาคเหนือ คุณชาญ สิโรรสติข้าพเจ้าว่าพูดไม่เก่ง ชวนข้าพเจ้าตั้งชมรมฝึกหัดพูดขึ้นในเชียงใหม่ข้าพเจ้าตกลงทำตาม แต่ฝึกพูดเพียงฟังครูแนะนำหลักการพูด 3 ครั้ง ข้าพเจ้าก็เลิกไปเรียนภาษาฝรั่งเศสกับครู Major French มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มาสอนเจ้าชาย เนื่องจากข้าพเจ้าเครียดหลังการสอบเข้าเป็นผู้พิพากษาสมทบรุ่นแรกเมื่อเปิดศาลคดีเด็กฯ จังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ.2513

แพทย์และพยาบาลที่มาจากอเมริกาโดยมากจะมาจากมหาวิทยาลัยฮอปกิน หรือโรงพยาบาล ฮอปกิน ดังนั้นอาจารย์ของข้าพเจ้าจึงอยู่ใน Top Ten ของอเมริกา พวกนักเรียนพยาบาลแม็คคอร์มิคทั้งหลายก็เหมือนหนึ่งเรียนในอเมริกาเลยทีเดียว เพราะตำราและภาษาก็ใช้ภาษาอังกฤษ ข้าพเจ้ามีความภูมิใจ ผู้เรียนจนสำเร็จ ถึงแม้จะถูกเคร่งครัดในระเบียบจากหัวหน้าตึกและ Junior & Senior ก็ตาม แต่อาจารย์และแพทย์ที่มาจากนอก มีเมตตาดีมาก เช่น ข้าพเจ้าชอบรับประทานไอศกรีม แอบเรียกเจ็กชายไอศกรีมเข้ามาในหอพยาบาลด้านข้างโรงอาหาร นั่งรับประทานบนหน้าต่างโดยยกมั่งลวดครึ่งหน้าต่างขึ้น หย่อนเท้าออกไปนอกหน้าต่างรับประทานไอศกรีมเพลิน ไม่ทราบว่ามีอาจารย์พยาบาล คือ Miss Helene Newman แอบมาข้างหลังจับแขนข้าพเจ้าที่กำลังจะนำไอศกรีมเข้าปากไว้มิให้รับประทานอ้างว่าสกปรกต่อไปจะทำอีกไหม? ข้าพเจ้ารีบตอบว่า “ไม่” ท่านบอกว่าถ้าไม่ทำอีกจะให้รางวัลได้ รับประทานไอศกรีมทุก 2 อาทิตย์ โดยจะให้ก๊วก Dr. Needler เอามาให้ทุกวันพุธ ใน 15 วันครั้ง ข้าพเจ้ายอมเลยได้รับประทานไอศกรีมฟรีจากก๊วก Dr. Needler โดยบอกเขาว่าข้าพเจ้าออกเวรจาก Ward ในวันพุธนั้นล่วงหน้าเวลาใดตลอดเวลา ข้าพเจ้าเข้าศึกษาจบพยาบาล อาจารย์ Miss Helene Newman ท่านเคร่งทาง Technic of Nursing มาก ชอบเอานิ้วมือท่านลูบเตียงคนไข้ ถ้ามีฝุ่นก็ถูกดุ ให้เช็ดใหม่เป็นต้น ส่วนอาจารย์ศรีวิไลก็หนักไปทางวิชาการทางด้านจิตวิทยา ท่านให้รู้จักให้มี Spirit of Second miles คือรู้จักเผื่อแผ่เมตตาผู้อื่น เพราะพวกเราสมัยก่อน มี O.R. Call หรือ O.B. Call นอกสถานที่ ชาวบ้านหรือญาติผู้ป่วยที่ มาตามเราออกไปรักษา หรือรับผู้ป่วยข้างนอกมาโรงพยาบาล บอกว่าไม่ไกลประมาณ 5 กิโลเมตร ออกไปจริงต้องไป หรือเดินต่อไปหลายกิโลเมตรแล้ว ชอบบ่นอาจารย์ ได้ยินบ่อยๆ จึงสอนให้อดทน และช่วยเหลือผู้ป่วย และท่านแต่งหนังสือสอนชาวบ้านที่มาคลอดบุตร ให้รู้จักเลี้ยงลูก เมื่อแรกเกิดจนถึงอายุ 6 ขวบ ว่า ต้องรักลูกให้เขา มีความอบอุ่นต่อไปจะเป็นเด็กดี ไม่เสียเด็ก ท่านพิมพ์ 1,000 เล่ม แล้วมาให้ ข้าพเจ้าแก้คำผิด

“หม่อมราชดาฝึกเจ้าชายให้นั่งกระโถน เป็นเวลา จะไม่ฉี่รดที่นอน”

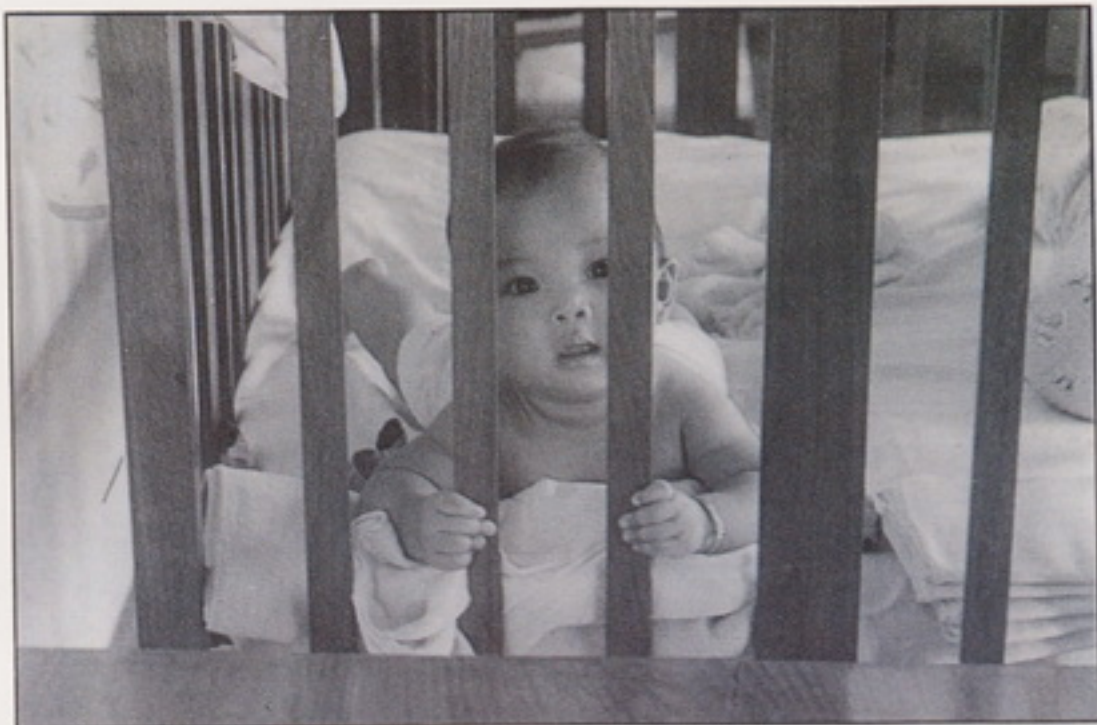

ให้นอนเป็นเวลา นอนกว่าหรือนอนตะแคง จะทำให้เด็กหายใจได้สะดวก

ให้รับประทานอาหารด้วยตนเองเป็นเวลา โดยแม่หรือคนเลี้ยงคอยดูไม่ต้องกลัวเด็กจะทำเลอะหรือเปื้อน ภาพทั้ง 2 เป็นรูปเจ้าชายเซมรัฐ เมื่อยังเล็กๆ โดยมี "ไอใจ" พี่เลี้ยงหรือเพื่อนนั่งเฝ้า (เจ้าชายตอนเล็กๆ ฝึกพูด ข้าพเจ้าให้เรียกข้าพเจ้าว่ามัมมี เจ้าชายจะพูดได้คำเดียวว่า "มี" แต่เรียกพี่เลี้ยงได้ว่า "ไอใจ" 2 คำชัดเจน

นอนเล่นอยู่บนเตียงตามลำพังได้

ช่วยฝึกเดิน

ฝึกอาบน้ำ โดยมีเพื่อน หรือพี่เลี้ยงอยู่ห่างๆ

ฝึกช่วยคนอื่นทำงาน ออกกำลังและเล่นไปด้วย

เล่นกับเพื่อน เข้าหมู่คณะได้

ฝึกทำงานและรับผิดชอบได้

คือให้คอยดูว่าพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จเมื่อใด
ข้าพเจ้าตั้งโต๊ะคอยเฝ้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จผ่าน
เมื่อเสด็จประพาสรับแขกเมือง หรือ เสด็จทรงงาน

แต่งตัวคนเมืองทั้งสามพี่น้อง
คอยรับเสด็จอยู่หน้าบ้าน จึงมาถ่ายรูปกับดอกไม้ในสวนกันก่อน

ให้แต่งเป็นชาวเขาเผ่าอีก้อก็ยังไม่ไหว
ซึ่งลุงปิ่นคนสวน กำลังเช็ดรถ คอยดูอยู่เป็นเพื่อน
โดยข้าพเจ้าบอกว่าให้แต่งตัวเป็น "เจ้าชายคอยเงิน"

ให้ได้รับความรักความอบอุ่นจากแม่ ข้าพเจ้าจะอุ้มเดินเล่นในสวน
หรือเวลาป้อนนมต้องอุ้มป้อน

ฝึกนิสัยให้เข้าวัดทำบุญทำทาน
ในภาพเป็นนายดาบแดง พัฒนถาบุตร พาลูกหลานไปสร่งน้ำพระธาตุจอมทอง
ซึ่งเจ้านางน้อยเป็นผู้นำสร่งก่อน

ให้ชมภาพถนนห้วยแก้ว เมื่อยังไม่ได้ขยายเป็น 4 เลน ในฤดูฝนเป็นดังนี้ มี "ไอใจ" อยู่ขวาสุดชอบใจเล่นน้ำอยู่ แต่กำแพงรั้วข้าพเจ้าน้ำเกือบล้นเข้าบ้าน เพราะก่อกำแพงรั้วต่ำ

สภาพหน้าร้านค้าในตลาดในฤดูฝน

“ควรวาหลูกๆ ไปเที่ยว หรือไปปิกนิกบ้าง”

หม่อมราชดา พา พ.ต.อ. เซาว์ ศุภมงคล และภรรยาไปไหว้พระธาตุดอยสุเทพ แล้วหาโอกาสปิกนิก และรับประทานอาหารในสวนของสำนักงานป่าไม้ ใกล้บริเวณ พระธาตุ พ.ต.อ.เซาว์ ศุภมงคล เป็นนายตำรวจผู้คอยดูแลความปลอดภัยให้เจ้าฟ้า ชุนศึก เมื่อเดินทางเข้ามาประเทศไทยทางแม่สายทุกครั้ง

Mr.D.Gibson นั่งข้างหม่อมราชดา เป็นกงสุลอังกฤษในเชียงใหม่ มาเที่ยวคุย กันบ้านเจ้าฟ้าชุนศึก ถัดมาจาก Gibson คือคุณอาภรณ์ ฮัตสัน ภรรยา Mr. Roy ซึ่งนั่งถัดไป

Mr. & Mrs William Young เคยได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าฟ้าเป็น
พญาລະในชาวเขabenดอยเชียงตุง มีหน้าที่เป็นเหมือนกงสุลชาวเขาเผ่าลัวะ ซึ่งชาว
เขาเผ่านี้มีอำนาจมากเผ่าหนึ่งเมื่ออังกฤษออกไปแล้วและเจ้าฟ้าขุนศึกก็ออกเมืองมาบ้าน
Mr.Young ก็อพยพพาครอบครัวมาอยู่เชียงใหม่เป็นผู้ก่อตั้งสวนสัตว์เชียงใหม่ เนื่อง
จากธรรมดาในบ้านท่านซึ่งกว้าง 2 ไร่กว่า เต็มไปด้วยกรงสัตว์ต่างๆ เมื่อมากขึ้นก็
ต้องทำให้ท่านหาที่อยู่ให้สัตว์ที่ท่านเลี้ยงไว้ มาเยี่ยมคุยกันที่บ้านเจ้าฟ้าขุนศึกเสมอ
เมื่อมาทำงานอยู่สวนสัตว์เชียงใหม่ (Mr.Young เป็นผู้ก่อตั้งสวนสัตว์จังหวัด
เชียงใหม่)

Mr. & Mrs William Young พูดภาษาชาวเขาได้เกือบทุกเผ่า และ
พูดคำเมืองเชียงใหม่ ทั้งลูกชายอีก 2 คน พูดเชียงใหม่ชัดทีเดียว เวลาข้าพเจ้า
พบลูกชาย คือ Bill & Bob. ในร้านอาหารที่กรุงเทพฯ เราพูดภาษาเชียงใหม่กัน
คนกรุงเทพฯ มองกันใหญ่ว่าฝรั่งที่ไหนดพูดภาษาเหนือ

อู ลุงแสง
ที่ปรึกษางานบ้านเมือง

จากซ้ายนางหลาว
เฮื่อ ภรรยาเจ้า
บุญวาทย์,เจ้านาง
บัวสวรรค์, Vera
หรือ เจ้านางหนู่น
น้องเจ้าฟ้าชาย
หลวง

หม่อมธาดาอายุ 10 ขวบ

หม่อมธาดาอายุ 25 ปี

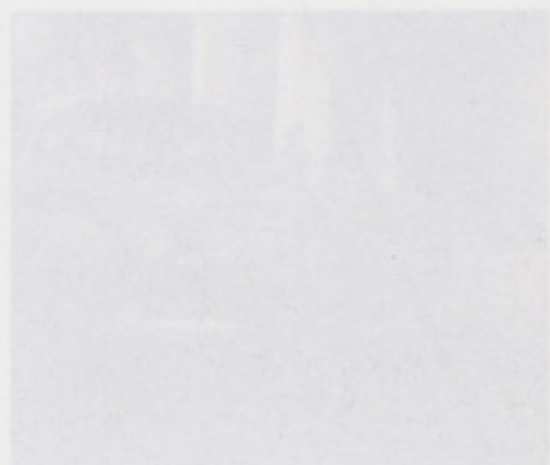

หม่อมธาดาอายุ 25 ปี

หม่อมธาดาอายุ 62 ปี

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

หม่อมธาดาอายุ 72 ปี

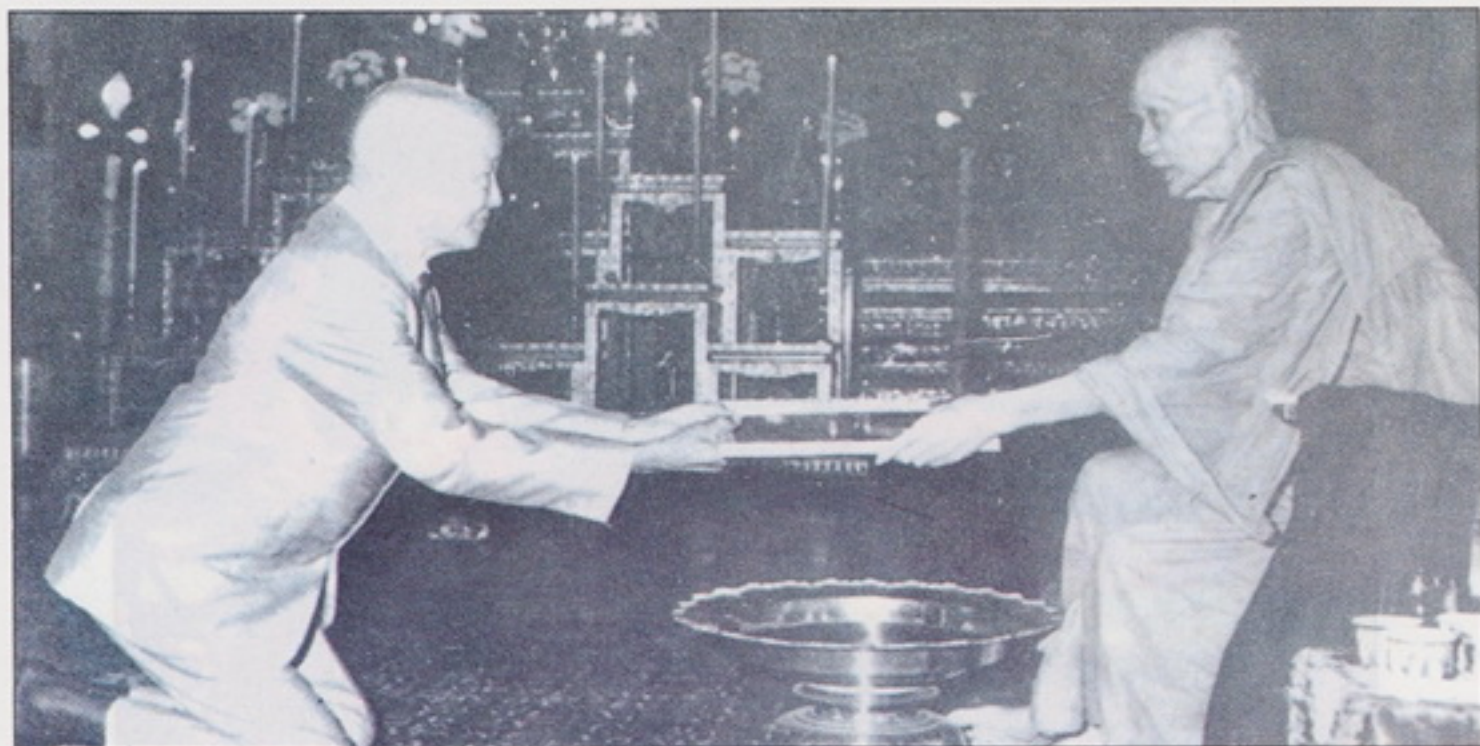

หม่อมธาดาเป็นประธานจัดงานกาต้มั่ว ในวันขึ้นรถถีบกำจ้อง ที่ชมรมการท่องเที่ยวภาคเหนือจัดทุกวันที่ 13 เมษายน ของทุกปี จนกลายเป็นงานประเพณีของจังหวัดเชียงใหม่

หม่อมธาดาร่วมพิธีบวงสรวงกับท่านผู้ว่าชัยยา สร้างกำแพงประตูท่าแพ

นายดาบแดง พัฒนธานุตร รับปริญญาชั้นอนุกรรมบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เมื่ออายุ 88 ปี

อภิธรรมบัณฑิตวิทยาลัย แห่งประเทศไทย

ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

..... นายนาม..... พัฒนธานุตร .....

เกิดวันที่ ๓ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๓๑

มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานตามหลักการแห่งอภิธรรมบัณฑิตวิทยาลัยได้
จึงให้ปริญญานี้ให้ เพื่อแสดงว่าเป็น

อภิธรรมบัณฑิตกิตติมศักดิ์

ขอให้ท่านจงเจริญเป็นผู้ได้ประโยชน์ซึ่งความสุข

สุชาติ วิรุฬห์ เวปุลล์ ปุณฺณโก ทนฺตลัดเน

ของเจริญงอกงามไทยสมัยในพระพุทธศาสนาตลอดกาลเป็นนิตย์ เทอญ
ให้ไว้เมื่อวันที่ ๑๔ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

ศาสตราจารย์ ดร....

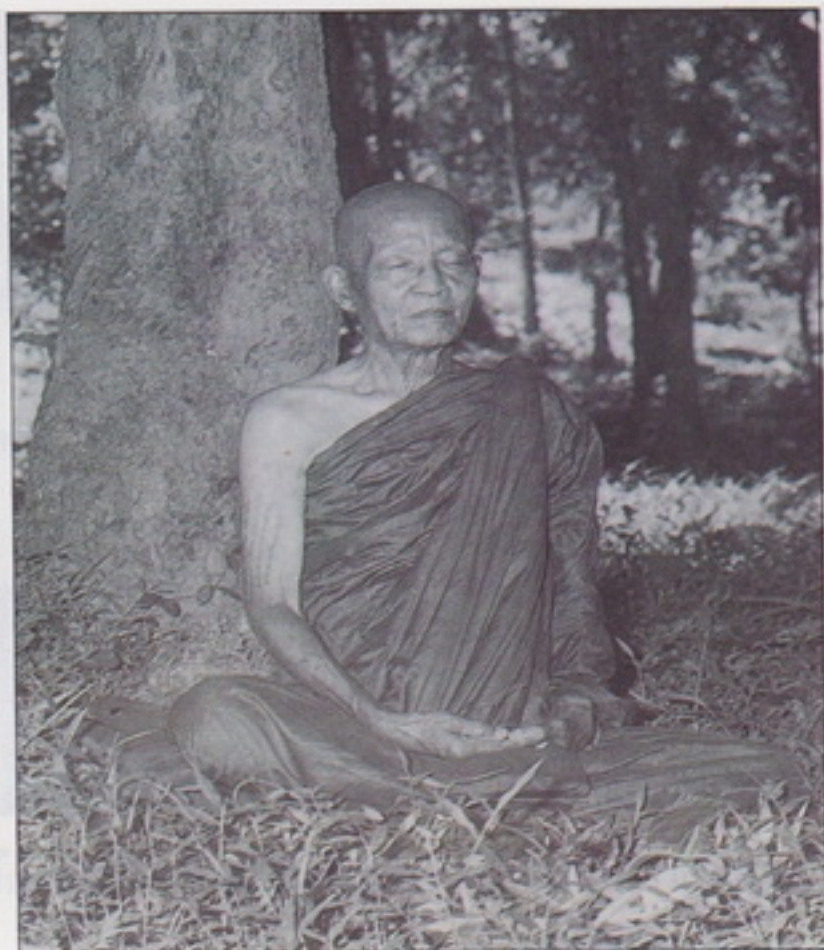
ประธานอำนวยการศึกษา

ตราอภิ

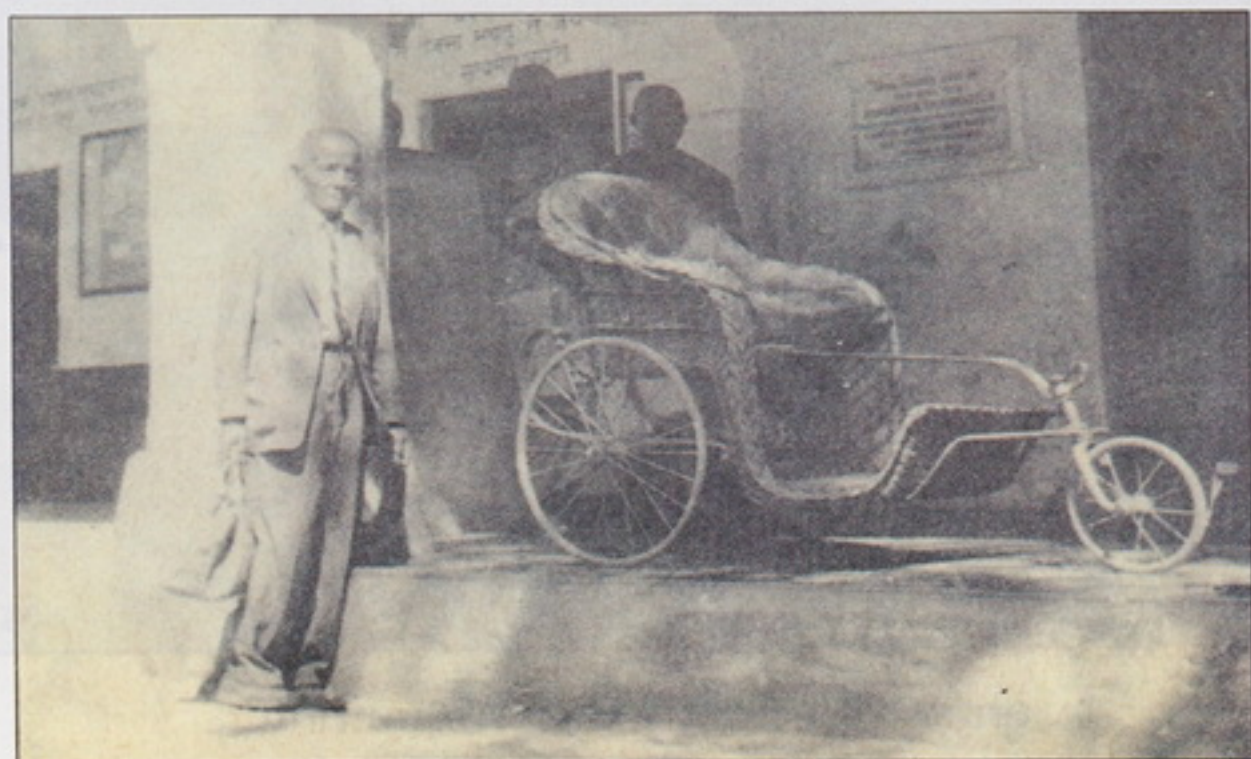
พิมพ์ที่...

ตอนบวชอยู่ 1 พรรษา

ตอนไปอินเดียถ่ายข้างรถเก่าธรรมบาล

ปริญญาอักษรทุกชั้นของนายดาบแดงประดับเมื่อจากโลกไป

ลูกทั้ง 5 ของนายดาบแดง พร้อมหน้ากัน

การต้อนรับน้องใหม่ของรุ่นพี่ ๆ และจากการปฏิบัติงานที่ต้องมีระเบียบ และเคร่งครัดของหัวหน้า Ward ที่ได้รับระหว่างเป็น Freshmen ของข้าพเจ้ามี สารพัด ขนาดเมื่อมีการเข้าประชุมก่อนไปทำงานและต้องกล่าวคำอธิษฐานต่อพระ- เยซูเจ้า ข้าพเจ้ายังเป็นผู้กล่าวนำด้วยก็มี ข้าพเจ้าก็อธิษฐานต่อพระเจ้าตามแบบคือ "โอ้พระบิดาแห่งข้าพเจ้าทั้งหลายผู้สถิตยอยู่ในหอสวรรค์พระทัยของพระองค์สำเร็จใน สวรรค์อย่างไร ก็ขอให้สำเร็จกับข้าพเจ้าทั้งหลายในแผ่นดินโลกนี้เหมือนกัน" กลับมาบ้าน P.M.Off วันเสาร์มาคุยกับคุณแม่ข้าพเจ้าฟังว่าบางทีก็ได้นำอธิษฐาน ด้วย คุณแม่บอกไม่เป็นไร ก่อนนอนก็อย่าลืมสวดมนต์ก็แล้วกัน และเป็นบท เรียนต่อสู้ในการดำรงชีวิต

มารดาหม่อมชาดา

คุณแม่บัวจันทร์ยืนขวาสุด

บิดาหม่อมชาดา

นายดาบแดง พัฒนภาพุตร ยืนซ้ายสุด

หม่อมชาดาและลูกกับโอใจ พา
พ.ต.อ.เชาว์ ศุภมงคล และภรรยา
ขึ้นไปไหว้พระธาตุดอยสุเทพ

แถวหลังคนกลางคือ คุณหญิง นวลจันทร์ ธาระรัชต์ แถวหน้าที่ 2 จากซ้ายคือหม่อมธาดา กับเพื่อนระหว่างสงครามมาเที่ยวพักผ่อนกันวันหยุดงาน

หม่อมธาดาแถวหน้าที่ 2 จากซ้าย คนแถวหลังใส่เสื้อขาวคือคุณประภา มาร่วมทำงานร.พ.แวนด์ แซนด์วู้ด ระหว่างสงครามถูกจอมพลสฤษดิ์พาขึ้นเครื่องบินที่สนามบินพิษณุโลก เมื่อจอมพลสฤษดิ์มาเยี่ยมลูกน้องที่กองทัพบกพิษณุโลก คุณประภามียศเป็นร้อยตรีร่วมทหารยืนเข้าแถวต้อนรับอยู่ พอจอมพลสฤษดิ์มาถึงตรงคุณประภายืนจำได้และทักว่าสบายดีอยู่หรือ ทำไมหน้าดำไป คุณประภาขึ้นนั่งไม่ตอบ มีร้อยตรีหญิงที่อยู่ถัดไปกล่ามากท่นตอบแทนคุณประภาว่า "ตรอมใจเจ้าค่ะ" แล้วจอมพลสฤษดิ์ก็สั่งให้คุณประภาขึ้นเครื่องไปกับท่าน คุณประภาหน้าซีดยอมเดินขึ้นเครื่องเงียบ ๆ จอมพลสฤษดิ์มาแล้วให้ข้าพเจ้าฟังเมื่อพบท่านตอนหลังว่าคุณประภาคงตกใจคิดว่าผมคงเอาไปทำมิดีมิร้ายเป็นแน่ที่แท้ผมพาขึ้นไปด้วยเพราะเสร็จธุระอื่นสัก 2 ชั่วโมงก็บินกลับมาที่พิษณุโลกอีก

นางพมด ละอ่อนยงในหอใหม่ เป็นคนที่ซื่อสัตย์เคารพนับถือเจ้านายตัวเองเป็นชีวิตจิตใจได้แต่งงานกับคนไทยหลังจากที่เจ้าฟ้าขุนศึกออกมาอยู่เมืองไทยแล้ว เมื่อครอบครัวย้ายมาอยู่เมืองไทย เจ้านางบัวสวรรค์ได้ฝากเครื่องเพชรนิลจินดาของท่านทั้งหมดมอบให้ละอ่อนยงผู้นี้นำมาให้ข้าพเจ้า เพื่อเก็บไว้ให้เจ้านางน้อยเจ้านางเพลง นางพมดผู้นี้มอบให้ข้าพเจ้าทั้งหมดทุกชิ้นตามบัญชีเจ้านางส่งมาให้

นางพมดคนนั้นขาวสุด เป็นละอ่อนยงอยู่ในหอใหม่ และคนนั้นอุ้มเจ้าชายคือนายตำรวจสามีของนางพมด

จากซ้าย Uncle Joe และเจ้าบัวนวล เจ้านางสุคันธา และหม่อมมาดาพร้อมด้วย ลูก ๆ มาส่ง Uncle Joe และเจ้าบัวนวลเดินทางไปอยู่อเมริกา ณ เมือง Texas

หม่อมธาดา นำลูกกลับโรงเรียน
ประจำที่กรุงเทพฯ บางครั้งก็มากัน
ด้วยรถจี๊ป

สองพี่น้องที่โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย

เจ้านางน้อยชอบแต่งกายพื้นเมือง
และเพื่อน ๆ ก็ตามด้วย

มีความสุขกับหลานยายคนแรก ด.ช.ตะวัน บานชื่น

ข้าพเจ้าเลี้ยงลูกคือเจ้านางน้อย นางเพลง และเจ้าชาย ตามแบบที่อาจารย์ศิริไลสอนและแต่งในหนังสือ “ขวบแรกของการก” และการเลี้ยงดูลูกตั้งแต่ขวบแรกถึง 6 ขวบ 1,000 เล่ม (หนึ่งพันเล่ม) ให้ข้าพเจ้าตรวจทานแก้คำผิด ข้าพเจ้าก็อ่านตลอดทุกเล่มหนึ่งพันเล่มเป็นเหตุให้ข้าพเจ้าเข้าใจการเลี้ยงดูลูกตามตำราเป็นอย่างดี และตามยิบมูลฟอยบอกไว้ เด็กจะดีด้วยในการได้รับความรักและความอบอุ่นจากครอบครัว จากแม่เป็นสำคัญในขวบแรก ข้าพเจ้าจึงได้เลี้ยงลูกข้าพเจ้าตามตำราทั้ง 3 คน โดยเฉพาะเจ้านางน้อย และนางเพลง ผ้าอ้อมผืนหนึ่งข้าพเจ้ามิยอมให้ใครเปลี่ยนให้ เมื่อเปื้อนปัสสาวะหรืออุจจาระ ข้าพเจ้าทำเองทั้งสิ้น เพราะอยู่ว่าง ๆ และมีเวลาอยู่ด้วยเกือบตลอด 6 ขวบ (นอกจากเจ้านางเพลงจากไปอยู่โรงเรียนมาแตร์ 4 ขวบครึ่ง) และผ้าอ้อมทุกผืนข้าพเจ้าซักเอง เพราะมีห้องนั่งพักมีเตาผิงอยู่ในห้องนอนติดกับห้องน้ำด้านหนองตง เป็นที่ตากผ้าอ้อม แล้วให้ละอ้อนยี่ริตให้เท่านั้น แต่ของเจ้าชายห่างกันระหว่างไปโรงเรียน เรื่องการซักผ้าเสื้อเป็นของคนซักผ้าผู้มีหน้าที่ประจำ จนเจ้าชายมิชอบไปโรงเรียน ต้องบังคับเวลาอยู่อนุบาล คือจะยอมไปแต่ต้องให้แม่ (ข้าพเจ้า) นั่งเฝ้าตรงประตูโรงเรียนจนถึงเลิกเรียน ข้าพเจ้าก็บอกจะทำตามที่บอก แต่ข้าพเจ้าไปส่งโรงเรียนจนโรงเรียนเข้าแล้วยืนดูอยู่จนเดินลับหน้าข้าพเจ้าก็กลับ เวลาเลิกก็ไปคอยรับก่อนเลิกเรียนยืนอยู่ที่เดิม เพราะเวลานั้นรถไม่ติด แต่เมื่อไปอยู่ชั้นประถม 1 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย ข้าพเจ้าทำเหมือนเดิมทำได้ 3 วัน เจ้าชายบอกเองแม่ไม่ต้องเฝ้าพอส่งเข้าโรงเรียนตอนเช้าลงรถได้วิ่งเข้าห้องเรียนเลย ข้าพเจ้าแปลกใจถามว่ามีเพื่อนดีหรือ เจ้าชายบอกว่าดีเหมือนกัน แต่ชอบคุณครูประจำชั้น เพราะก่อนเลิกเรียน 15 นาที จะเล่านิทานให้เด็กฟัง นิทานสนุก ๆ แต่เล่าไม่จบพຽ່ງนี้มาฟังใหม่เด็ก ๆ ชอบคุณครูเล่านิทานก็เป็นทางหนึ่งให้เด็กชอบมาโรงเรียน คุณครูท่านนั้น ชื่อ “มาสเซอร์ประเสริฐ ธนาฤทธิ์”

มาอยู่อังกฤษที่ Edgeborough School คุณครูสอนดี ให้ชอบเล่นกีฬา เจ้าชายจึงเล่นกีฬาได้ทุกอย่าง แม้แต่เล่นกอล์ฟ ก็เล่นได้ตั้งแต่ 10 ขวบ เพราะที่บ้าน Mr.& Mrs. Mitchell เป็นสนามกอล์ฟ และบังคับให้นักเรียนทุกคนเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองหรือบิดามารดาทางบ้านทุกอาทิตย์ (รับนักเรียน 100 คน เป็นนักเรียนประจำทั้งหมด) โดยครูติดแสตมป์ให้ แม้แต่เวลาไปรษณีย์สไตร์

ชาวอังกฤษชอบสไตร์เวลานั้นมาก คุณครูยังนำไปฝากเครื่องบินส่งให้ข้าพเจ้าจึงได้รับจดหมายเจ้าชายทุกอาทิตย์ ข้าพเจ้าบังคับให้เขียนเป็นภาษาไทย และสอนภาษาไทยไปด้วยเวลาเจ้าชายเขียนผิดมา จึงเป็นนิสัยทำให้เจ้าชายเขียนจดหมายถึงบิดามารดาทุกอาทิตย์แม้จะออกไปอยู่ Bradfield College หรือ Durham University และออกไปทำงานแล้ว ณ ที่ใดก็ตาม จนถึงบัดนี้ก็มีจดหมายทุกอาทิตย์ ถึงจะเขียนเพียงไม่กี่ประโยค และยิ่งออกมาทำงาน มีรายได้ตัวเอง มีการโทรศัพท์ทุก 2 - 3 วัน และเมื่อ Daddy Died เจ้าชายโทรศัพท์ถึงข้าพเจ้าทุกวันมิได้ขาด แม้จะไม่ตรงเวลาสัก ๆ ก็ยังโทรถึงไม่เกิน 6 หุ่่ม และบางวันต้องออกไปตีกอล์ฟก็รีบโทรศัพท์ก่อนออกจากบ้าน แม้แต่การเงินบางที่ข้าพเจ้ามีปัญหาเพราะชอบทำงานหลายด้านส่วนตัวก็ขาดไป บอกเจ้าชายจะโอนเข้าบัญชีให้ตามที่ขอตลอด ถึงแม้จะอยู่ต่างประเทศ เพราะข้าพเจ้าเปิดบัญชี Chase Manhattan Bank N.A. ในกรุงเทพฯ ไว้ ขณะนี้ Chase เลิกบริการลูกค้าย่อยแล้วทำการค้าอย่างอื่นในการเงินด้านอื่นแทน

**YOU HAVE A FRIEND AT
THE CHASE MANHATTAN BANK, N.A.
965 Rama I Road, Siam Center, Bangkok, Tel. 521141**

CHECKING ACCOUNT NUMBER

SAVINGS PASSBOOK NUMBER

SAFE DEPOSIT BOX NUMBER

CAR LICENSE NUMBER

**FOR FRIENDLY FINANCE CONSULT
CHASE MANHATTAN INVESTMENT
COMPANY (THAILAND) LIMITED**

1111 Chase Thailand Bank, Siam Road - Bangkok, Tel. 28192-1

FOR FULL SERVICE BANKING CONSULT

1973

THE CHASE MANHATTAN BANK, N.A.

BANK HOLIDAYS: 965 Rama I Road, Siam Center, Bangkok, Tel. 521141

JANUARY		FEBRUARY		MARCH		APRIL						
S	M	T	W	T	F	S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7
7	8	9	10	11	12	13	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	14	15	16	17	18	19
21	22	23	24	25	26	27	20	21	22	23	24	25
28	29	30	31				26	27	28	29	30	
MAY		JUNE		JULY		AUGUST						
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7
7	8	9	10	11	12	8	9	10	11	12	13	14
13	14	15	16	17	18	15	16	17	18	19	20	21
20	21	22	23	24	25	22	23	24	25	26	27	28
27	28	29	30	31		29	30	31				
SEPTEMBER		OCTOBER		NOVEMBER		DECEMBER						
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	8	9	10	11	12	13	14
14	15	16	17	18	19	15	16	17	18	19	20	21
20	21	22	23	24	25	22	23	24	23	24	25	26
26	27	28	29	30	31	29	30	31	26	27	28	29

THAI 81

An expedition organised by
postgraduate and undergraduate students of
Durham University on behalf of
the Tourism Authority of Thailand

All correspondence to be sent to:-
Thai 81 Expedition Leader, Mr. Khem Kunsuik-Mengrai,
The Castle, Durham
Telephone: Durham 61675

เจ้าชายเชมรัฐ นำทีมดำน้ำชาวอังกฤษมาทำแผนที่แหล่งดำน้ำในจังหวัด
ระยอง ให้ ท.ท.ท.

(1.to r.) DAVE, NICK, Martin, Andy, Jon Moore, Helen, law, Khem, Jacqui, Bren, Alisom, Jon, Frankish and Steve.

Peacock worm

หม่อมราชดาอินอยู่ด้านขวาของ Mr.David Rockefeller มหาเศรษฐีติดอันดับหนึ่งของโลก Chairman The Chase Manhattan Bank ถัดไปด้านหลังเป็นเลขาของท่าน และซ้ายสุดเป็น General Manager The Chase Manhattan Bank N.A. ในกรุงเทพฯ ผู้หญิงยืนอยู่ด้านหน้าเป็นภรรยาผู้จัดการฝ่ายธุรการของ C.M.I.C. กรุงเทพฯ

ผู้จัดการธนาคารเซสแมนแฮตตัน ให้ฝรั่งผู้แทนบริษัท Intabex ผู้อยากเปิดบริษัทขายไบยาแท่งทุกชนิดส่งออกจากประเทศไทย ให้มาติดต่อข้าพเจ้าเพราะข้าพเจ้าเป็นตัวแทนบริษัทเงินทุนของเซสแมนแฮตตัน เมื่อฝรั่งผู้นั้นมาพบข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็ตกลงทำเพราะคำสั่งแนะนำมาจากผู้จัดการ ต่อมาบริษัทขุนศึกเม็งราย

Intabex มีความปรารถนาจะขยายการส่งออก ข้าพเจ้าก็พาไปพบผู้จัดการธนาคารเชสแมนแฮตตัน เขาก็บอกเสียใจตอบฝรั่งที่ข้าพเจ้าพาไปพบว่า You cut Your Own throat พร้อมกับแสดงมือประกอบ เขาบอกว่าที่เขาแนะนำให้ไปหา หม่อมธาดาวันนั้นก็เพราะหม่อมธาดาเป็นตัวแทน C.M.I.C ในเชียงใหม่ และเป็น Chase ที่แนะนำไป The Chase Manhattan Bank เป็นธนาคารติดอันดับโลก จะเอาเงินไปลงทุนเท่าใดก็ได้ถ้าลูกค้าดี แต่เมื่อแนะนำไปแล้วไม่กลับมาเป็นลูกค้า เขาแต่แรกก็เสียใจช่วยไม่ได้

นายดาบแดง พัฒนถาบุตร ยืนคุยกับฝรั่ง Mrs.Malane ภรรยาผู้จัดการบริษัท ชุนตีก-เม็งราย Intabex อยู่หน้า Office โดยมี หม่อมธาดายืนอยู่ด้านหลัง

นายดาบแดง พัฒนถาบุตร มีโอกาสถ่ายรูปกับลูก 5 คน ซึ่งมาพบกันที่บ้านโดยมิได้ นัดหมาย

หม่อมธาดากำลังสร้างบ้าน
เนื่องจากขยายถนนเป็น 4 เลน
บริษัท C.M.I.C. (บริษัท
เงินทุนหลักทรัพย์ Chase
Manhattan) ก็มาขออยู่ด้วย

ร้านธาดา มีโรงงานทำเครื่องเงินให้ลูกค้าชมอยู่ข้าง ๆ ร้านด้วย

พิธีเปิดที่ทำการบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ C.M.I.C. ผู้จัดการธนาคาร
เซสแมนแฮตตันที่กรุงเทพฯ และรองประธานธนาคารเซสแมนแฮตตันจากอเมริกามา
ร่วมทำบุญด้วย

เสร็จพิธีเปิดหม่อมธาดาจัดแสดงแบบชาวเขาในสนามหญ้าหอเม้งรายให้ดูด้วย

ผู้บริหารทุกคนและแขกนั่งอยู่ ณ บ้านได้ออเม็งรายการแสดงต่าง ๆ ในสนาม

เพื่อนเชียงใหม่ให้ดูด้วย

เจ้าฟ้าขุนศึกถวายหมากพลูพระครูโอภาสคณาภิบาล เจ้าอาวาสวัดหมื่นสาร

ในงานเลี้ยงแขกในตอนเย็นที่โรงแรมรินคำ ถนนห้วยแก้ว

“คุ้มเจ้าชาย” หม่อมธาดา มอบให้ Mr.Matin Nihof ผู้จัดการ กับ Mrs.Malane Nihof กับลูกชาย 1 หญิง 1 อยู่

หม่อมธาดาไปประชุม Congress ครั้งที่ 14 ที่ Helsinki ประเทศฟินแลนด์ ของสหพันธ์สมาคมสตรีนักธุรกิจแห่งประเทศไทยไปร่วมประชุมด้วย

ความฝันของข้าพเจ้าอยากสร้างโรงแรมมาแต่ปี 2522 ในความคิดจะสร้างโรงแรม Hilton และ Sheraton เท่านั้น เพราะเมื่อข้าพเจ้าไปศึกษาการบริหารและการตลาดที่ Harvard U.S.A. ทาง I.M.I. ให้พักแต่โรงแรมทั้ง 2 นี้เท่านั้น

AU YEUNG YIK FUNG
(Management Consultants) LTD.,
805, Tung Ning Building,
249-253 Des Voeux Road, Central,
Hong Kong. Telephone: 5-436384

CHOA, KO & PARTNERS,
ARCHITECTS & CONSULTING ENGINEERS
402 East Town Building,
41 Lockhart Road, Hong Kong.
Telephone: 5-274873-5

A.G.WILKINSON & COMPANY
CHARTERED SURVEYOURS ESTATE AGENTS & VALUERS
1402-4 Chow Tai Fook Commercial Building,
121, Des Voeux Road, Central, Hong Kong.
Telephone : 5-445197

และการบริหารของโรงแรมและการบริการก็ดีมาก จึงคิดทำโครงการสร้างเมืองใหม่ในเนื้อที่ของตนเองบนถนนอ้อมเมือง (มหิดล) โดยซื้อที่ดินข้างเคียงให้ติดต่อเชื่อมกับที่ดินที่อยู่แล้วเป็นผืนใหญ่เนื้อที่ดิน 400 ไร่กว่า จ้างคนฮ่องกงทำ Project ให้ คนใส่เสื้อสีฟ้าเป็นหัวหน้า Management Consultants ที่ดินที่ซื้อเพิ่มโดยวางเงินสดส่วนตัวเป็นงวดที่ 1 ที่ 2 หมดเงินไป 26 ล้านบาท พองวดที่ 3 เป็นเงินกู้รัฐบาลลดเงินกู้ในปี 2522 เป็นเหตุให้ข้าพเจ้าไม่มีเงินจ่ายเลย ถูกยึดที่ดินหมด และยังเป็นหนี้อีกจำนวนมาก ดังในภาพในหน้าต่อไปถ้าโครงการนี้เสร็จสมบูรณ์จะมีค่าหลายพันล้านและเป็นเมืองที่น่าอยู่มาก แล้วความเป็นหนี้ต่าง ๆ ก็หมดไปด้วย อาณิสสส์แห่งการทานบารมีและความคิดจะสร้างโรงแรมก็ยังคงมีอยู่อีกต่อไป

APPENDIX 1 Network Plan of Chiang Mai

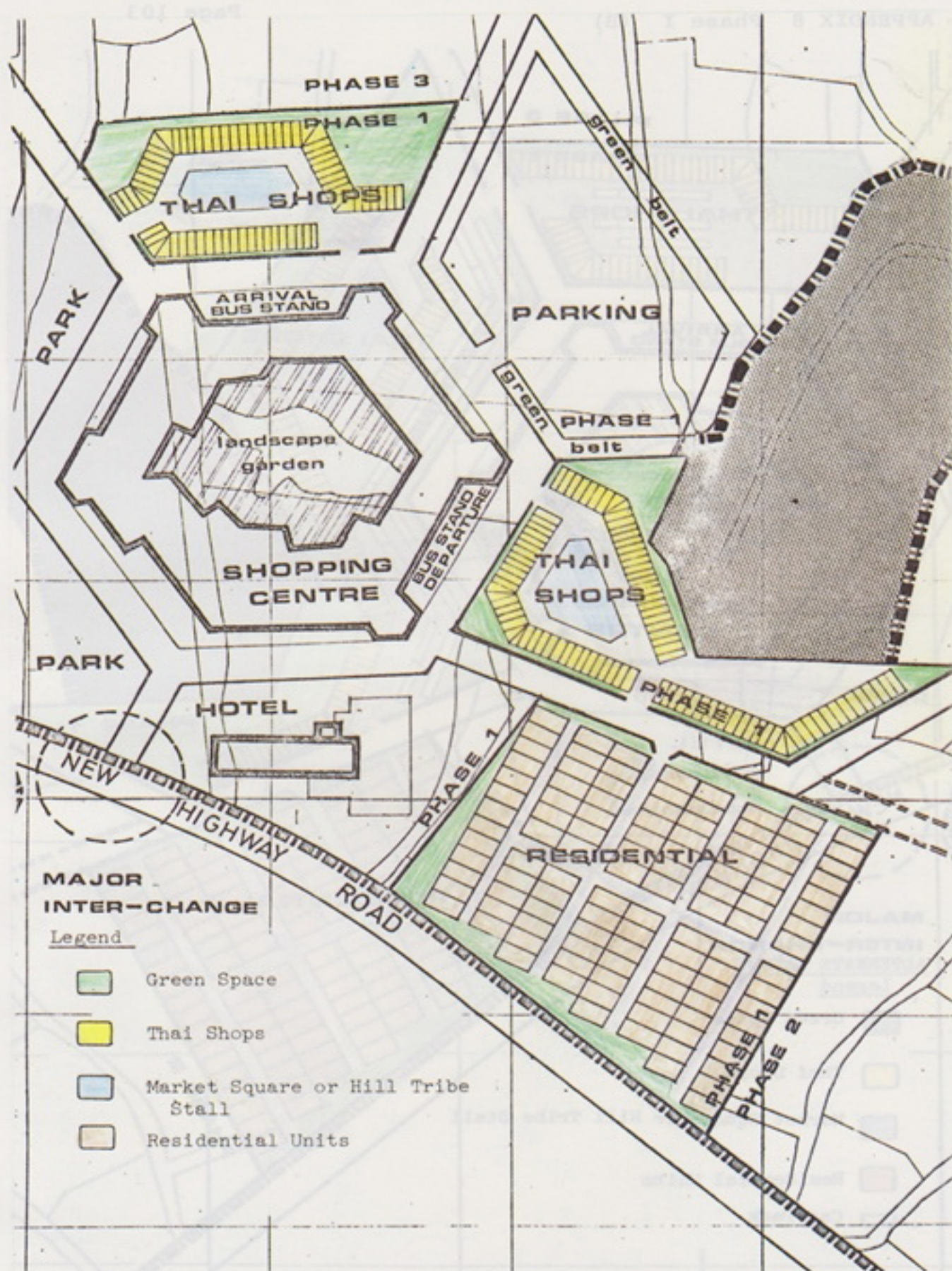
Page 93

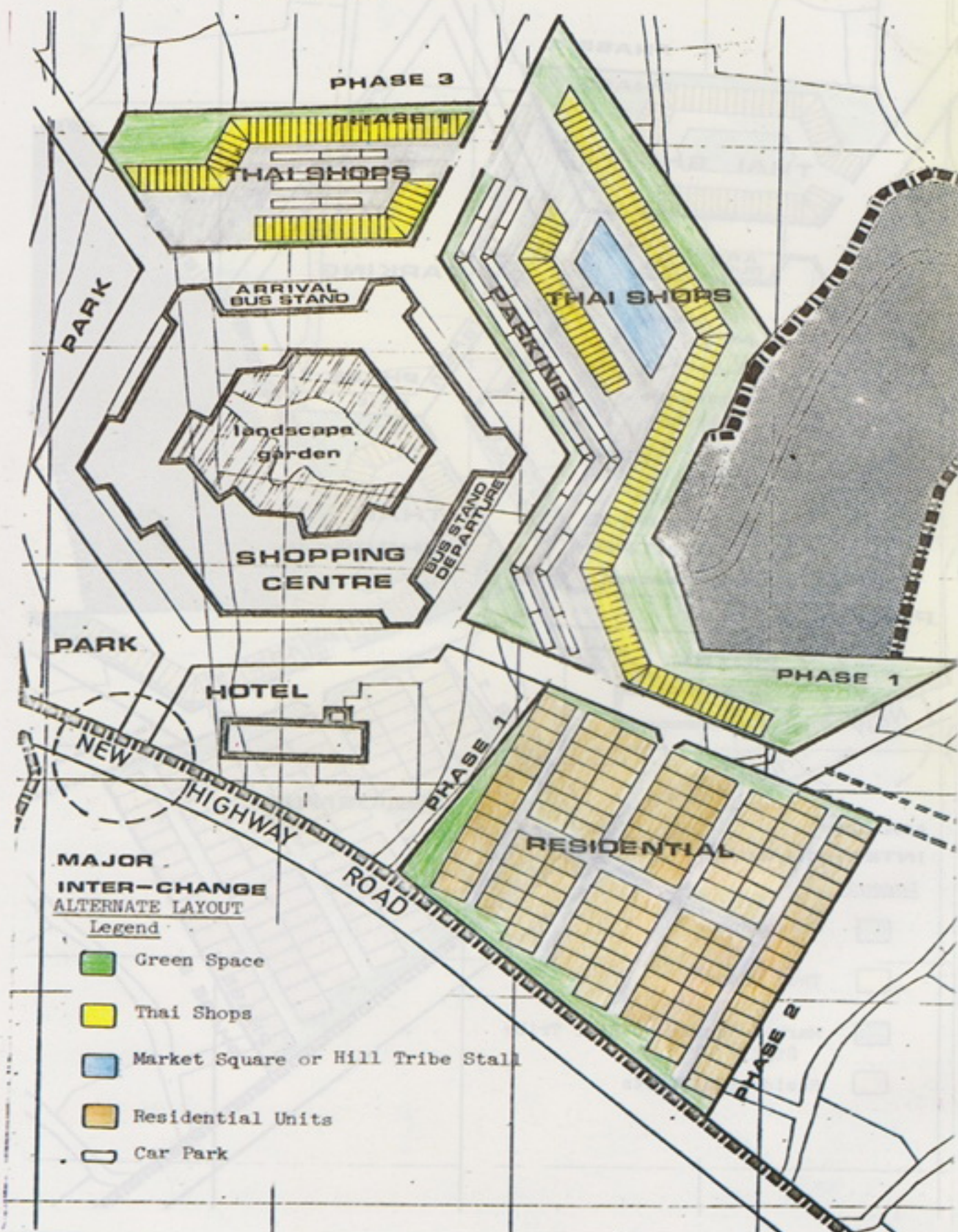

APPENDIX 8 Phase I (B)

Page 103

การแสดงสินค้าของ
กลุ่มประเทศอาเซียนที่
กรุงโตเกียว 23-28
สิงหาคม 2527

หม่อมธาดาเป็น
ตัวแทนนำสินค้าไทยไป
แสดง Asean Fair

นำเครื่องเงินไป
แสดงวิธีทำด้วยโดยช่าง
ชื่อ "บุญตุ้ม" แห่งบ้าน
วัวลาย

Royal Thai Fair ที่ห้าง Sebu ในกรุงโตเกียว เนื่องในงานฉลอง
สัมพันธไมตรีราชวงศ์ไทยกับราชวงศ์ญี่ปุ่นได้ 100 ปี หม่อมธาดาได้นำสินค้า
เครื่องเงินไปแสดงด้วย

คุณวิสิทธิ์ ศรีนาวา ผู้อำนวยการภาคเอเชีย ท.ท.ท.กับหม่อมธาดา

หม่อมธาดาเข้าไปห้องส่งออกอากาศของสถานี N.H.K. กรุงโตเกียว

คุณวิสิทธิ์ ศรีนาวา หัวหน้า ท.ท.ท.ภาคเอเชีย กับหม่อมธาดา นั่งฟังคณะดนตรีของประเทศไทย บรรเลงเพลงไทยออกอากาศทาง N.H.K. กรุงโตเกียว เนื่องใน Royal Thai Fair จัดงานที่ห้อง SEBU ที่ราชวงศ์กษัตริย์ไทยมีสัมพันธ์ไมตรีกับราชวงศ์จักรพรรดิญี่ปุ่นครบ 100 ปี ในปี 1987 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เสด็จทรงเปิดงาน

หม่อมธาดาขอยืนถ่ายรูปหน่อย ในสถานีวิทยุ N.H.K. กรุงโตเกียว

จากซ้าย คือ Chairman ของ Department Store SEBU กรุงโตเกียว
ฝรั่งคนถัดจากหม่อมชาดา คือ ผู้จัดการร้านเพชร Tiffany กรุงลอนดอน

หม่อมชาดาจัดเครื่องเงิน
และช่างเงินไปแสดงวิธีทำ
เครื่องเงินด้วย

คุณวิสิทธิ์ ศรีนาวา หัวหน้า ท.ท.ท.ภาคเอเชีย เป็นประธานจัดงานฝ่ายไทยในงาน Royal Thai Fair ซึ่งมีสินค้าไทยหลายอย่างไปจัดในงานนี้ ซึ่งมีหม่อมชานาเครื่องเงินไปแสดงด้วย

หม่อมชานารับของที่ระลึกงาน Royal Thai Fair จากประธานกรรมการห้าง SEBU กรุงโตเกียว

โรงแรมในฝันของหม่อมธาดา ที่ถนนมหาราช (อ้อมเมืองเชียงใหม่) ในเนื้อที่ 82 ไร่ อยู่ตรงข้ามบริษัทขุนศึก-เมืองราย Intabex ตั้งแต่ปี พ.ศ.2526 ตลอดจนมาโดยการติดต่อให้ โรงแรม Hilton มาเป็น Chain แต่นโยบายของ Hilton ยังไม่มีขยายมาเชียงใหม่

ได้หันไปติดต่อ Sheraton Asia-Pacific Corporation ซึ่งมี Mr. Edouard A Gremlich เป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ ซึ่งมี Headquarters Office อยู่ Kowloon Hongkong ในภาพเดินทางมาเชียงใหม่ เพื่อดูสถานที่ขยายกิจการโรงแรมกับหม่อมธาดา

**บัตรส่งเสริม
คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน**

เลขที่ 1210/2533

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริม
การลงทุน พ.ศ. 2520 ออกบัตรส่งเสริมนี้ให้แก่

บริษัท ทาดาพัฒนา จำกัด

ชื่อภาษาอังกฤษ TADA DEVELOPMENT COMPANY LIMITED

จดทะเบียน บริษัทจำกัด เลขที่ บอจ.ชม. 569 เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2530
สำนักงานตั้งอยู่ที่ 12 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่ 50000

เพื่อแสดงว่าเป็นผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการ โรงแรม

ประเภท 6.2 กิจการโรงแรม

ขอให้ได้รับสิทธิและประโยชน์และปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

สิทธิและประโยชน์

ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับสิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริม
การลงทุน พ.ศ. 2520 ดังต่อไปนี้

1. ความมาตรา 25 ให้ได้รับอนุญาตคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือ
ผู้ชำนาญการกับคู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลทั้งสองประเภทนี้เข้า
มาในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักร
เท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

/ 2. ความมาตรา ....

อนุญาตแล้ว

ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ~~ดัดแปลงอาคาร~~ หรือรื้อถอนอาคาร

เลขที่ 408 / 2533

อนุญาตให้ มริทธิ์ ลวาทพัฒนา จำกัด โดย เหมชมชากา รุนศึกเมืองราย เจ้าของอาคาร
อยู่บ้านเลขที่ 29/1 ตรอก/ซอย - ถนน อสมเมือง หมู่ที่ 1
ตำบล/อำเภอ ปาแคว อำเภอ/เขต เมือง จังหวัด เชียงใหม่
ข้อ ๑ ทำการ ก่อสร้างอาคาร
ที่บ้านเลขที่ 12 ตรอก/ซอย - ถนน ห้วยแก้ว หมู่ที่ 5
ตำบล/อำเภอ รางเหนือ อำเภอ/เขต เมือง จังหวัด เชียงใหม่
ในที่ดินโฉนดที่ดิน เลขที่/พื้นที่/โฉนดที่ดิน/ส.ก./จ เลขที่ 7553, 20092-99, 20087-91, 49484
เป็นที่ดินของ เหมชมชากา รุนศึกเมืองราย

ข้อ ๒ เป็นอาคาร

(๑) ชนิด ก.ร.ด. 12 ชั้น จำนวน 1 หลัง เพื่อใช้เป็น โรงแรม
พื้นที่/ความยาว 38422.22 ตารางเมตร ที่จอดรถ ที่กีดขวาง และทางเข้าออกของรถ
จำนวน - คัน พื้นที่ - ตารางเมตร
(๒) ชนิด - จำนวน - เพื่อใช้เป็น -
พื้นที่/ความยาว - ที่จอดรถ ที่กีดขวาง และทางเข้าออกของรถ
จำนวน - คัน พื้นที่ - ตารางเมตร
(๓) ชนิด - จำนวน - เพื่อใช้เป็น -
พื้นที่/ความยาว - ที่จอดรถ ที่กีดขวาง และทางเข้าออกของรถ
จำนวน - คัน พื้นที่ - ตารางเมตร

ตามแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณ

เลขที่ 1112 / 2532 ที่แนบท้ายใบอนุญาตนี้

ข้อ ๓ โดยมี นายสันติ จรรย์แสง ผู้ควบคุมงาน

ข้อ ๔ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔ (๑๑) มาตรา ๔ หรือมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) ค่าใบอนุญาต 20.- บาท ค่าธรรมเนียม 153,689.- บาท รวม 153,709.- บาท

ใบอนุญาตฉบับนี้ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ 10 เดือน เมษายน พ.ศ. 2534

ออกให้ ณ วันที่ 10 เดือน เมษายน พ.ศ. 2533

(ลายมือชื่อ)

ตำแหน่ง

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

การต่ออายุใบอนุญาต

การต่ออายุใบอนุญาตครั้งที่..... 1 .....

การต่ออายุใบอนุญาตครั้งที่..... ..

การต่ออายุใบอนุญาตครั้งที่..... ..

ให้ต่ออายุใบอนุญาตฉบับนี้จนถึง
วันที่ 10 เดือน เมษายน พ.ศ. 2535
โดยมีเงื่อนไข.....

(ลายมือชื่อ).....
ตำแหน่ง.....
เจ้าพนักงานท้องถิ่น.....

ให้ต่ออายุใบอนุญาตฉบับนี้จนถึง
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
โดยมีเงื่อนไข.....

(ลายมือชื่อ).....
ตำแหน่ง.....
เจ้าพนักงานท้องถิ่น.....

ให้ต่ออายุใบอนุญาตฉบับนี้จนถึง
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
โดยมีเงื่อนไข.....

(ลายมือชื่อ).....
ตำแหน่ง.....
เจ้าพนักงานท้องถิ่น.....

11 ส.ย. 2534
7 มิ.ย. 34
1. 7. 6. 34

11 ส.ย. 2534
11 ส.ย. 2534
คำเตือน

๑. ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตจะบอกเลิกตัวผู้ควบคุมงานที่ระบุชื่อไว้ในใบอนุญาต หรือผู้ควบคุมงาน จะบอกเลิกการเป็นผู้ควบคุมงาน ให้มีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ ทั้งนี้ไม่เป็นการกระทบ ถึงสิทธิและหน้าที่ทางแพ่งระหว่างผู้ได้รับใบอนุญาตกับผู้ควบคุมงานนั้น ในการบอกเลิกตัวผู้ควบคุมงาน นี้ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องระงับการดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตไว้ก่อนจนกว่าจะมีผู้ควบคุมงานคนใหม่ และมีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งมอบหนังสือแสดงความยินยอมของผู้ควบคุมงานคนใหม่ ให้แก่เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นแล้ว

๒. ผู้ได้รับใบอนุญาตที่ต้องจัดทำพื้นที่หรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กีดขวาง และ ทางเข้าออกของรถ ตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตฉบับนี้ ต้องแสดงที่จอดรถ ที่กีดขวาง และทางเข้าออก ของรถไว้ให้ปรากฏตามแผนผังบริเวณที่ได้รับใบอนุญาต การดัดแปลงหรือใช้ที่จอดรถ ที่กีดขวาง และ ทางเข้าออกของรถเพื่อการอื่นนั้นต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๓. ผู้ได้รับใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคารประเภทควบคุมการใช้ เมื่อ ใ้ทำการตามที่ได้รับอนุญาตเสร็จแล้ว ต้องได้รับใบรับรองจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ ก่อน จึงจะใช้อาคารนั้นได้

๔. ใบอนุญาตฉบับนี้ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในใบอนุญาต ถ้าประสงค์จะขอต่ออายุ ใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

หม่อมชาดา และอาจารย์ จันทดา ปรีกษาคูยันเรื่องกิจการโรงแรมกับ Mr.Edouard A. Gremlich และ Mr.Nicgo ผู้จัดการโรงแรม Sheraton ที่กรุงเทพ

ฝรั่งชุดสีฟ้าด้านซ้ายหม่อมชาดา คือ กรรมการผู้จัดการใหญ่ของ Asia Pacific Le Meridien และด้านขวาหม่อมชาดาเป็น Jean-Gabriel Peres เป็น Vice President Development ของ le Meridien เมื่อพบกับหม่อมชาดาที่กรุงเทพฯ แต่มีนโยบายจะสร้างโรงแรมนอกอำเภอเมืองเชียงใหม่

หม่อมราชดาดูการก่อสร้างของบริษัทก่อสร้าง Taisei ที่กำลังก่อสร้างโรงแรม Sheraton ที่ Tokyo Bay กรุงโตเกียว

หม่อมราชดาและเพื่อนนักข่าว Japan Time ขึ้นไปดูการก่อสร้างตามชั้นต่าง ๆ ของโรงแรม Sheraton

โรงแรม Sheraton สูง 12 ชั้น มีห้องพัก 252 ห้อง หม่อมธาดาคิดสร้างในบริเวณหอเมืองรายในเนื้อที่ดิน 4 ไร่กว่า ซึ่งมีใบอนุญาตให้สร้าง และได้รับการส่งเสริมจาก BOI ด้วย แต่ถูกลูก ๆ ขอร้องไม่ให้สร้างเพราะไม่มีลูกคนใดมาอยู่ช่วยและมีอายุมากแล้ว ลูก ๆ ขอร้องให้พักผ่อนได้แล้ว

กรรมการบริหารบริษัทมิตรชัย คอร์เปอร์เรชั่น ในกรุงโตเกียว ที่หม่อมธาดาไปปรึกษาการลงทุนสร้างโรงแรมด้วย

หม่อมธาดาเข้าพบ President ของบริษัทก่อสร้าง Taisei ที่เมือง ชินจูกุ ประเทศญี่ปุ่น เพื่อปรึกษาเพื่อจะสร้างโรงแรม Sheraton ในเชียงใหม่บ้าง

ญี่ปุ่นคนนั่งทางขวาหม่อมธาดา คือ Hajime Ebata President บริษัทก่อสร้าง Thai Shimizu Co.,Ltd. ในกรุงเทพฯ และคนซ้ายเป็นรองประธาน เป็นบริษัทก่อสร้างที่หม่อมธาดาเลือกจะให้เป็นผู้ก่อสร้างโรงแรม Sheraton ให้ในเชียงใหม่

หม่อมธาดา ได้รับรางวัลเกียรติยศ เหรียญเกียรติคุณ ดังนี้

- พ.ศ. 2506 - ได้รับประกาศนียบัตรรางวัลที่ 1 คุณภาพสินค้าเครื่องเงินรูปพรรณในงานแสดงสินค้าไทยของหอการค้าไทย ครั้งที่ 1
- พ.ศ. 2507 - ได้รับโล่ทองคำลงยา คุณภาพสินค้าเครื่องเงินรูปพรรณในงานแสดงสินค้าของหอการค้าไทย ครั้งที่ 2
- พ.ศ. 2509 - ได้รับเหรียญทอง คุณภาพสินค้าเครื่องเงินรูปพรรณในงานแสดงสินค้าของหอการค้าไทย ครั้งที่ 3
- พ.ศ. 2510 - ได้รับมอบบัตรขอบคุณในการร่วมมือของกระทรวงอุตสาหกรรมฉลองสถาปนาครบรอบ 25 ปี และประกาศนียบัตร ได้รับรางวัลที่ 1 ประกวดผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน
- พ.ศ. 2511 - ได้รับเหรียญทอง คุณภาพสินค้าเครื่องเงินรูปพรรณในงานแสดงสินค้าของหอการค้าไทยครั้งที่ 4
- พ.ศ. 2513 - ได้รับโล่ทองคำลงยา คุณภาพสินค้าเครื่องเงินรูปพรรณในงานแสดงสินค้าของหอการค้าไทย ครั้งที่ 5
- พ.ศ. 2515 - ได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายมาตรฐานรับรองคุณภาพเครื่องเงินรูปพรรณจากกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นรายแรกและรายเดียวในประเทศไทยที่ได้รับรองคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เครื่องเงิน มาตลอดจนถึงปัจจุบัน
- พ.ศ. 2530 - ได้รับรางวัล "International Commerce" EL.CAIRO 87 ณ กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ ในการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศทางส่งออกในบรรดาบริษัทเล็ก ๆ ทำรายได้เข้าประเทศอันดับ 1
  - ได้รับรางวัลเกียรติยศ "International Award Tradition and Prestige 87" ณ กรุงบรัสเซล ประเทศเบลเยียม
- พ.ศ. 2531 - ได้รับรางวัล "Europe Award Paris 1988" ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศสในการส่งออกดีเด่นและสินค้ามีคุณภาพมาตรฐาน
- พ.ศ. 2534 - ได้รับรางวัล "มาตรฐานทองคำ แห่งปี 34" เนื่องในคุณภาพผลิตภัณฑ์มาตรฐานเครื่องเงิน (Silver Ware)

พ.ศ.2530 ได้รับรางวัลเกียรติยศ "International Award Tradition and Prestige 87" ณ กรุงบัสเซล ประเทศเบลเยียม

พ.ศ.2531 ได้รับรางวัล "Europe Award Paris 1988" ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศสในการส่งออกดีเด่นและสินค้ามีคุณภาพมาตรฐานจากทูตพาณิชย์ ไทยในฝรั่งเศส

หม่อมธาดาได้รับรางวัลส่งออกดีเด่น ของบริษัทเล็ก ๆ ที่ส่งออกได้เงิน
มากที่กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ ไปกับเจ้านางเหลงกับเจ้าชาย

หม่อมธาดามีโอกาสขี่บนหลังอูฐที่กรุงไคโร

หม่อมธาดาในท่ามกลางนักธุรกิจผู้ชายทั้งหลาย

หม่อมธาดา เจ้าชาย และเจ้านางเพลงเข้าไปในปิรามิดถึงยอดได้ทั้ง 3 คน

หม่อมธาดาร่วมเดินทางไปประเทศจีนกับสภาสตรีแห่งชาติซึ่งได้รับเชิญไปประชุม ณ กรุงปักกิ่ง ถือโอกาสถ่ายรูปกับของบรรณาการถวายจากประเทศต่าง ๆ ให้ในวันเกิดพระนางซูสีไทเฮา และหม่อมธาดายังมีโอกาสไปสถานที่ที่พระนางซูสีไทเฮา หรือฮ่องเต้องค์อื่น ๆ ไปนั่งขอบคุณอำนาจฟ้าดินที่ใหญ่เป็นใหญ่ หม่อมธาดาก็ไปนั่งตรงนั้น และขอพรบ้าง

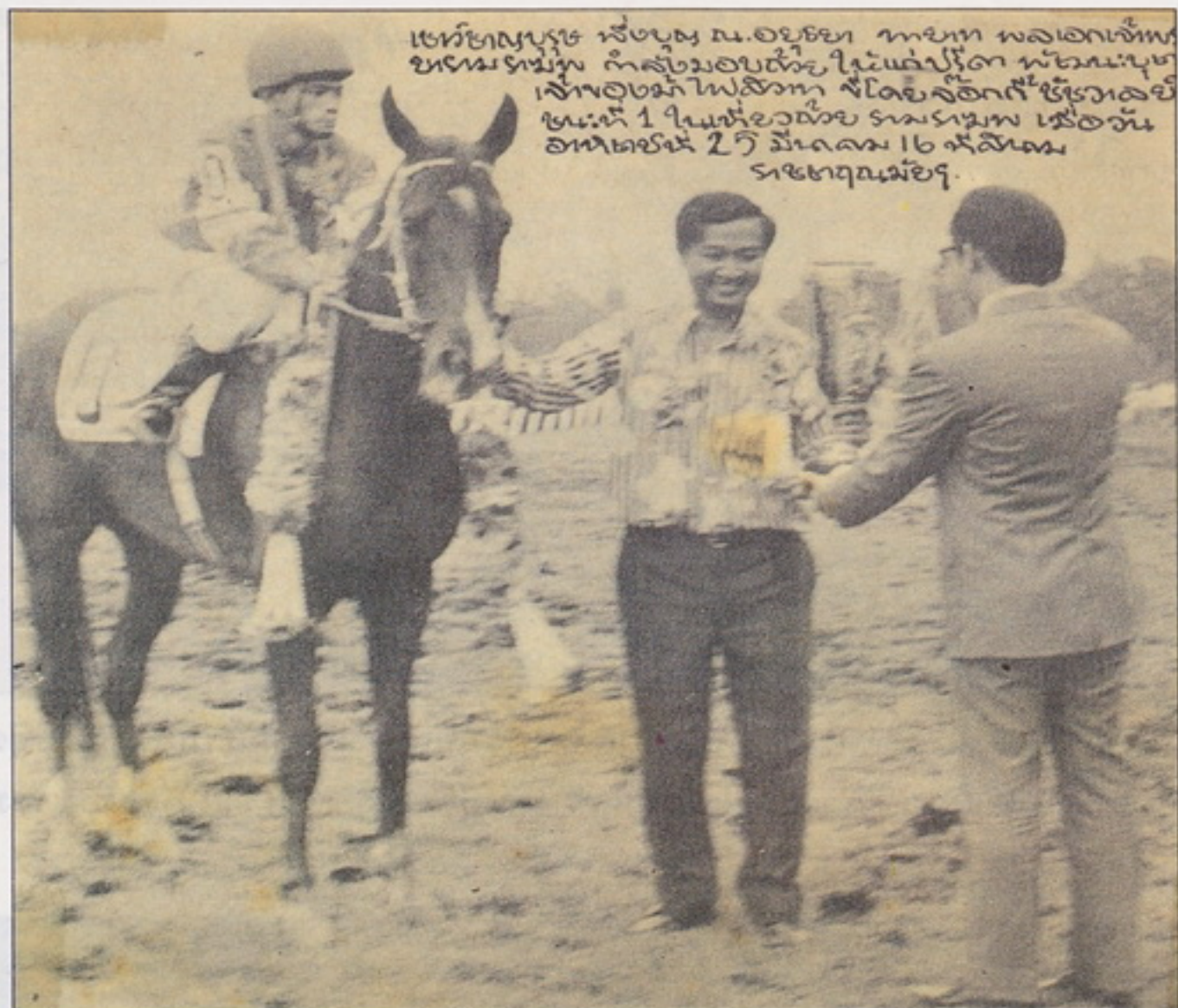

ยืนอยู่ตรงหน้าสถานทูตไทยในสิงคโปร์คนเดียว ขณะบินเดี่ยวไปติดต่อ
สร้างโรงแรม Hilton ผู้จัดการโรงแรมเลยให้หม่อมพักอยู่ Hilton ห้องตรงข้าม
สถานทูตไทย

ยืนอยู่หน้าบ้านพักประธานาธิบดี Malacanang Palace ในกรุงมะนิลา
เมื่อไปปรึกษาเงินทุนที่ธนาคาร ADB

เจ้าฟ้าอนุบุษย์ เสด็จไป ณ.อยุธยา ทหารพลเอกเจ้าฟ้า
อนุกรมราชปักษ์ กำลังมอบถ้วยในน้ำแร่ปัดดา ให้คนรับใช้
เจ้าฟ้าอนุบุษย์ไปส่งหา ซึ่งโดยจัตวาได้ใช้ถ้วยรางวัล
ชนะเลิศ 1 ในที่จอดรถ รามราชมพ เสด็จวัน
อาทิตย์ที่ 25 มีนาคม 16 พ.ศ. 2500
ราชอุทยานเมืองฯ

คันหารูปมาทำหนังสือประวัติ เจอรูปคุณปริดา จึงนำมาลงให้ดู ปริดาเขาชอบการเมืองเป็นชีวิตจิตใจ เหตุที่เข้าไปในสนามม้าก็เพราะการเมืองเป็นเหตุ สมัยก่อนคนใหญ่โตมีอำนาจ และนักการเมืองบางคนก็ไปร่วมพบปะสังสรรค์กันที่นั่น ไม่มีสนามกอล์ฟหรือ Lobby อันมีเกียรติให้พบกันในโรงแรมได้เหมือนสมัยนี้อีก อย่างอาจารย์คึกฤทธิ์ข้าพเจ้ากับน้องสะใภ้เคยถามท่านอาจารย์ว่าปริดาเป็นอย่างไรบ้าง "ปริดาหรือการเมืองเป็นหนึ่งในประเทศ การบ้านบ้านแตก" ฉะนั้นปริดาบ้านเขาคงไม่น่าอยู่แน่ จึงต้องออกมาหาที่สงบสบาย แต่อย่างไรก็ดี ปริดาก็เคยทำประโยชน์แก่บ้านเมือง และส่วนรวม เช่น เมื่อเป็นรัฐมนตรีประจำสำนักฯ สมัย ๖ พรรษา คึกฤทธิ์ เป็นนายกฯ ปริดาบอกข้าพเจ้าว่า ที่เชียงใหม่มีอะไรต้องทำให้ดีให้เจริญบ้าง ช่วยคิดแล้วเสนอมาที่ผม เพราะผมไม่มีเวลาคิดอย่างอื่น นอกจากคิดวิธีให้การเดินขบวนหยุด เพราะวัน ๆ ไม่ต้องทำอะไร มีแต่ออกไปพบและเจรจากณะเดินขบวนเท่านั้น ข้าพเจ้าถือเป็นโอกาสเพราะคอยโอกาสเป็นรัฐบาลมานาน รับเสนอ

โครงการต่อรัฐบาล “เราทำได้” เช่นให้สนามบินเชียงใหม่เป็นสนามบินนานาชาติ โดยสมบูรณ์ ขอดัดถนนเชียงใหม่ไปเวียงป่าเป้า เพราะจะย่นระยะทางไปทางลำปาง พะเยา เชียงราย เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีเวลาไปเที่ยวได้โดยไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง ย้ายศาลากลางเชียงใหม่ออกไปจากอยู่ในเวียงที่เดิม เพราะทางการกำลังจะรื้อและสร้างใหม่ ข้าพเจ้าค้านให้เก็บไว้ให้นุชนรุ่นหลังได้เห็นได้ศึกษา เพราะต่อไปคนจะมากขึ้น จราจรติดขัดไม่สะดวกย้ายออกไปสร้างใหม่นอกเมือง อีกหน้อยอย่างอื่นก็ต้องย้ายตามเหมือนเมือง Pittsburgh ในอเมริกา ข้าพเจ้าเห็นตอนกลางวันเหมือนกันหมดเจริญไปทั่ว เวลากลางคืนลูกสาวเรียนมหาวิทยาลัยปริญญาโทอยู่ที่นั่นพามารถเที่ยว เห็นไฟในเมืองมีนิตเดียวอีกด้านมืดไปหมด ถามได้ความว่า ด้านหนึ่งของเมืองเป็นด้านธุรกิจจึงมีไฟสว่างไสว อีกด้านมืดเพราะเป็นด้านส่วนราชการ ข้าพเจ้ากลับมาก็เอาความคิดนี้มาคิดจะทำในเมืองเชียงใหม่บ้าง แต่ไม่มีโอกาส พอปริตาว่าก็รีบเสนอห้ามรื้อศาลากลางเก่าให้ซ่อม (เองบอกก่อสร้างใหม่ดูเหมือนได้มากก่อนแล้วทำแสน) ข้าพเจ้าเรียนท่านผู้ว่าขณะนั้นขอใช้เงินนี้ซ่อมแล้วย้ายออกไปสร้างใหม่ข้างนอกเมือง ท่านผู้ว่าตอบว่าเป็นไปไม่ได้ ข้าพเจ้าเลยบอกคุณปริตาว่าแล้วช่วยหาผู้ว่าเก่งมาให้เชียงใหม่คนหนึ่ง

โอไม้แกะสลักของหมู่บ้านตองกลายเชียงใหม่ทำ หม่อมธาดาซื้อไว้แล้วให้ช่างเงินหมู่บ้านวูลายแกะ กลายเป็นอาชีพอไม้แกะสลัก มีผู้ประกอบการมากมาย

สร้างอนุสาวรีย์สามกษัตริย์เพราะชาวเชียงใหม่เรียกร้องมานานแต่ไม่ได้สร้าง มีพรรคพวกร่วมคิดกับข้าพเจ้าบอกว่าคิดสร้างอนุสาวรีย์มานานแล้ว ตั้ง 5 รัฐบาล 7 คีณาธิการแล้วไม่เป็นผล ข้าพเจ้าบอกได้สร้างแน่เพราะเป็นรัฐบาล "เราทำได้" ก็ได้สร้างสมปรารถนาตามหนังสือข้าพเจ้าแนบมาในหนังสือเล่มนี้แล้ว และให้ริบสร้างถนนสายอ้อมเมือง (ถนนมหิดล) ให้เสร็จ เพราะสร้างค้างไว้จากถนน ซุปเปอร์ไฮเวย์ตัดมาหยุดสร้างเฉย ๆ ถึงสะพานเม้งรายเท่านั้น กับขอให้ริบขยายเขตเทศบาลให้มีประชาชนถึงสามแสนคนจะได้เข้าช่วยพัฒนาเมืองหลัก พร้อมทั้งขอไฟเขียวไฟแดงตามสี่แยกให้ครบ แล้วอย่าลืมขอท่านผู้ว่าราชการเก่ง ๆ มาด้วย ดังนั้นในรัฐบาลต่อมาเห็นเป็นโครงการดีจึงทำต่อ ๆ มาทุกรัฐบาล ทำให้เชียงใหม่เจริญมีคนย้ายถิ่นเข้ามาอยู่มากมาย ทำให้การท่องเที่ยวดีขึ้น เศรษฐกิจของคนเชียงใหม่ดีขึ้นและเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป

ภาพกินของหม่อมธาดาในชุดสีชมพู ดูดี ๆ รู้จักใครบ้างเอ่ย!

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

เป็นประธานในพิธีเปิด สมาคม วาย.เอ็ม.ซี.เอ เชียงใหม่

ในวันที่ 23 มกราคม พุทธศักราช 2520

เพื่อแสดงถึงความระลึกถึงของ สมาคม วาย.เอ็ม.ซี.เอ เชียงใหม่ต่อความอนุเคราะห์ที่ได้รับ

ในวโรกาสนี้ไ้พระราชนิพนธ์

หม่อมชากา ทุนศึก-เม็งราย

เพื่อแสดงว่าไ้มริจากทุนทรัพย์เป็นสาธารณประโยชน์

แก่ชุมชนย่านทาง สมาคม วาย.เอ็ม.ซี.เอ เชียงใหม่ อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป

ผู้อำนวยการสมาคมฯ

นายกสมาคมฯ

หนังสือพิมพ์ไทยนิวส์
พาดหัวว่าหม่อมชากาเนรมิตร
ถนนเข้า Y.M.C.A. ต้อนรับ
เสด็จ สมเด็จพระบรมฯ ทั้ง
คืนจนเสร็จทันการ

01456 ม/31
19 ม.ค. 19 10.45

ที่ สร.๐๒๐๐/ ๑๔๖๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มกราคม ๒๕๑๔

เรื่อง ขอสถ่างอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางเปรี๊ยะ ทักษณานุกุล)

อ้างถึง บันทึกของสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๑๔

ตามที่ได้แจ้งไปว่า หม่อมราชวงศ์ ชูศักดิ์เม้งราช นามกสมภพสมรสกับภริยาและวิชาชีพ
เสนอขอให้ ๗๗๗ นายกรัฐมนตรี พิจารณาอนุมัติให้ประชาชนชาวเชียงใหม่ได้ก่อสร้างอนุสาวรีย์สามกษัตริย์
ณ สวนสาธารณะของเทศบาลนครเชียงใหม่ที่ประตูท่าแพ เพื่อให้ประชาชนได้รำลึกถึงพระมหากษัตริย์
และพระปิตุลาสามารถของกษัตริย์สามพระองค์ คือ พระเจ้าเม้งราช พระร่วง และพระนางเจ้าเมือง ที่ได้
ร่วมกันทำพิธีวางหลักเมืองเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ใบบอกขอให้กรมศิลปากรเป็นผู้ออกแบบ
และดำเนินการก่อสร้างเงินของประชาชนชาวเชียงใหม่ ที่จะร่วมกันบริจาคเพื่อการนี้และไม่ต้องรบกวนงบประมาณ
แผ่นดินเอง ประกอบกับสถานที่ที่จะก่อสร้างได้ได้รับความเห็นชอบจากเทศบาลนครเชียงใหม่แล้ว จึงขอให้
เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมติ ๗๗๗ นายกรัฐมนตรี นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๔ ลงมติอนุมัติตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนเป็นบันทึก และได้แจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ขอประทานเสนอ ๗๗๗ ร.ม.ต.สร.

เพื่อโปรดทราบ.

(นายไพฑูรย์ ทนนิกร)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

รอง เลขา.บ.

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓๐ ม.ค. ๒๕๑๔

กองกลาง.

โทร.๔๑๒๕๐

๓๐ ม.ค. ๒๕๑๔
๖/๑๖/๑๔

หม่อมธาดา ค่อยกับ
ท่านนายกฯ เปรมว่า เนื่องในวัน
เกิด ของท่านที่อายุท่านเท่ากัน
กับข้าพเจ้า ขอมอบเงินสมทบ
ทุนสวนศุภณียสุภาพ เชียงใหม่
ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีถามข้าพเจ้า
ว่า ทำอย่างไรถึงสุภาพดีอย่างนี้
ข้าพเจ้าตอบท่านว่า ทำงาน No
Time to tired

หม่อมธาดา ชุนศึก-เม็กราย มอบเงิน "ทุนสวนสุภาพเชียงใหม่" ต่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

หม่อมธาดา ชุนศึก-เม็กราย มอบเงินสมทบซ่อมพุทธสถานเชียงใหม่ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ZIKRY RAMZY ABD EL-SHAHEED
COUNSELLOR

EMBASSY OF EGYPT
BANGKOK

TEL OFF 253-0161 253-8138
RES 250-0388 251-9908
251-0754-7 Ext 802

BANGKOK POST WEDNESDAY FEBRUARY 11, 1987

Tobacco firm gets prestigious award

Chiang Mai — A tobacco exporting firm called Kunsuik-Mengrai, Co. Ltd. has received the "International Commerce 1987 Award" from Edicoi, publisher of the *International Commerce Review* in Spain.

According to company chairperson Mom Tada

Kunsuik-Mengrai, exports all forms of redried tobacco leaf, both flue-cured, virginia and burley. She said Edicoi's executive committee had judged her firm the most qualified for the award. Edicoi created the award of International Commerce, in a bid to pro-

mote firms which encourage commercial expansion through their products and efforts, and thus contribute in the improvement of their countries' economies.

She said the award is a recognition of commercial merit. Selection of firms for the award are made by Edicoi, in cooperation with chambers of commerce, export and import associations, consumers and intermediaries of all types of products, as well as from confidential sources.

The award was presented at a formal ceremony at the Nile Hilton Hotel in Cairo, Egypt, during January 28-30. The function was witnessed by individuals from various industrial sectors, members of the diplomatic corps, as well as presidents of business associations and the news media.

The design and sculpting of the award was carried out by Santiago de Santiago, the internationally famous Spanish sculptor.

Kunsuik-Mengrai Co Ltd is a family business, set up on January 20, 1976, by Mom Tada Kunsuik-Mengrai.

Mom Tada Kunsuik-Mengrai (centre) holds the "International Commerce 1987 Award" which she received from Francisco J. Abello, president of Edicoi. Congratulating her are Chao Nang Khemavadi Chitador (left) and Chao Chai Khemarat Kunsuik-Mengrai.

I congratulate you from my deepest heart and hope for you all the progress and happiness. Hoping to see you in Bangkok to get together or in Chiang Mai very soon.

Best Regards to you,

สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ

TOURIST ASSOCIATION OF NORTHERN THAILAND

๑๑๕ ถนนปราชญ์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

135 Praisani Rd, Chiangmai, Thailand

หนังสือรับรอง

สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ (สสทพ.) ขอรับรองว่า หม่อมธาดา จุฬาลงกรณ์ราช เป็นกรรมการก่อตั้งสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ ตามที่ได้มีอนุญัตติก่อตั้งสมาคม ฯ จากทางราชการในปี พ.ศ. 2517

ปัจจุบัน หม่อมธาดา จุฬาลงกรณ์ราชมีตำแหน่งเป็นกรรมการบริหารงานฝ่ายอนุรักษ์และฟื้นฟู วัฒนธรรม ภูมิธรรมนิยมประเพณี ของสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ

MM:

(นายทักษะ วงศ์รัตน์)

เลขาธิการ

สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคเหนือ

27 มกราคม 2524

หม่อมธาดา จุฬาลงกรณ์ราช จัดรางวัลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่แต่งตัวพื้นเมือง ถูกต้อง มาเที่ยวงานลานนาในอดีต

หม่อมธาดา กับ ประธานสภาสตรีรัสเซีย ในกรุงมอสโก

หม่อมธาดา กับ ลอร์ดแมร์ของกรุงเฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์

หม่อมธาดาร่วมกับแม่ชีกิ่งแก้ว
ในโครงการทอดผ้ากันหนาวสำหรับ
พระสงฆ์ ช่วยเหลือลูกชาวนาให้มี
อาชีพเสริมที่วัดศิริมงคลจารย์
อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

หม่อมธาดา กับสมาชิกสภาสตรีจีนในกรุงปักกิ่ง

หม่อมราชวงศ์ Imelda Marcos มาตามมากอสในเมืองฮาวาย Hawaii

หม่อมราชวงศ์โสเมกาหลี่

หม่อมธาดากับแม่เมืองเชียงใหม่

หม่อมธาดากับคนคอยาวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

หม่อมธาดาพบกับหลวงปู่
หล้าตาทิพย์ หม่อมธาดาเล่า
ให้หลวงปู่หล้าฟังว่า ต่อสู้กับ
การดำรงชีวิตมาทุกอย่าง
ขณะนี้เหนื่อยอยู่ ขอถาม
หลวงปู่ว่า เมื่อใดจะพ้นหนี้
และบอกด้วยว่าเป็นลูกนาย
ดาบแดงบ้านวัวลาย หลวงปู่
ตอบทันทีว่าลูกนายดาบแดงไม่
เป็นหนี้ เพราะถวายทานธรรม
มหาชาติคนเดียวเป็นกับ ๆ
บ่อย ๆ

หม่อมธาดาพบกับท่านผู้ว่าวีระชัย แนวนุญเนียร ในงานสโมสรสันติบาต 6 ธันวาคม 2536

หม่อมราชวงศ์ร่วมเดินการกุศลกับนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2528

หม่อมราชวงศ์ร่วมเดินเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ กับสมาคมพยาบาลภาคเหนือ เนื่องในวันพยาบาลแห่งประเทศไทย 21 ตุลาคม 2529

หม่อมธาดาขึ้นพิชิต
“เขาค้อ” ร่วมกับสมาคม
พยาบาลภาคเหนือ ที่จัด
ประชุมใหญ่ทั่วประเทศ
ทางวิชาการ ณ จังหวัด
เพชรบูรณ์ ปี 2526

หม่อมธาดาพา Simon เพื่อนฝรั่งเจ้าชายแฮมรัฐ ขึ้นไปนมัสการพระบรมธาตุดอยสุเทพ
พอดีเป็นวันรับน้องใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เดินขึ้นนมัสการพระธาตุในวันอาทิตย์
ที่ 6 สิงหาคม 2521

หม่อมธาดาบริจาคเงินหนึ่งล้านบาท สร้างสนามกีฬาให้เด็กเยาวชนใน
สถานพินิจฯ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ และในพิธีเปิดสนาม
ได้ปลูกต้นดอกกำสลองคำด้วย ปี 2531

หม่อมธาดาได้บริจาคเงินร่วมในงานกาชาดจังหวัดเชียงใหม่

หม่อมธาดาอบรมบริวารเด็ก ๆ ในบ้านให้รักษาประเพณีตบแต่งซุ้มประตู
บ้านในวันเดือนยี่เป็งของชาวเชียงใหม่

แล้วให้เจ้าชายเชมรัฐจุดดอกไม้ไฟถวายเป็น
พุทธบูชา บนสนามหญ้าในบ้าน และให้เด็ก ๆ
ร่วมอยู่ด้วย

หม่อมธาดาจุดประ-
ทีถวายเป็นพุทธบูชา
ในบริเวณบ้านและบน
กำแพงรั้วบ้าน

เยาวชนหญิงในสถานพินิจฯ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ทำกระถางใบตองจำหน่ายในงานประเพณียี่เป็ง หม่อมราชดาก็สนับสนุนช่วยซื้อ

นำไปลอยในแม่น้ำถวายเป็นพุทธบูชาตามประเพณี

อยู่บ้าน "หอเม็กราย" ขณะนี้มีตึกระฟ้าขึ้นเกือบมิมองเห็นพระธาตุดอยสุเทพได้ถนัด หม่อมธาดาจึงตกลงซื้อ "คอนโดริมปิง" ชั้นสูงสุดด้านแม่น้ำปิงเกือบทั้งแถบเพื่อมองเห็นพระบรมธาตุดอยสุเทพโดยมีมีใครบังอีกต่อไป และชมพิธีลอยกระทงได้ดีด้วย

หม่อมธาดาเป็นกรรมการสร้างเสริมมหาวิทยาลัยพายัพและได้ไปร่วมในพิธีประสาทปริญญาแก่นักศึกษาด้วย

หม่อมราชดาน้ำดอกสารภีแห่งซึ่งเก็บจากต้นปลูกในหอเมืองรายไปถวาย
สมเด็จพระย่าฯ ณ พระตำหนักดอยตุง จังหวัดเชียงราย

หม่อมราชดา แต่งกายแบบ
ชาวเขาเผ่าอีเก้อในนครเชียงตุง

หม่อมธาดาเป็นลูกเสือ
ชาวบ้านรุ่นแรกของจังหวัด
เชียงใหม่ที่อบรมขึ้นที่วัด
สันป่าข่อย ปี 2519

กองลูกเสือสำรอง

กองลูกเสือสามัญ และ ลูกเสือสามัญพิเศษ

แล้วชักชวนเจ้าชายเชมรัฐให้เป็นลูกเสือชาวบ้านด้วยอบรมต่อมาเป็นรุ่นที่ 3

ณ วัดสวนดอก

หม่อมธาดาอายุ 70 ปีแล้วยังร่วมเข้าศึกษา MINI.MBA กับเขาบ้างได้เพื่อรู้เพื่อความ เป็นเลิศเพิ่มขึ้นอีกเยอะ
 สนุกด้วย รู้จักอาจารย์และได้รู้ที่ปรึกษามากมาย เป็นรุ่นแรกของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีสิทธิ์เป็นศิษย์เก่าด้วยโกไปเลย
 คณะอาจารย์เลี้ยงแสดงความยินดีให้หออาคารศาลาธรรม ในปี 2532

หม่อมธาดาไปประชุมกับสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมสตรีล้านนาเชียงใหม่ เพราะได้รูปเชิญจากสภาสตรีจีน ขอขอบคุณที่มาเที่ยวเชียงใหม่ แล้วได้รับการต้อนรับจากชาวชาวเชียงใหม่ดี จึงเชิญพวกเราไปเที่ยวคุณมิ่ง ล่องเรือชมลำน้ำอยู่หลิน ณ เมือง อยู่หลินด้วย

หม่อมธาดาไปประชุมสหพันธ์สตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย ที่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ถือโอกาสไปกับคณะล่องแม่น้ำไปชมหมู่บ้านชาวเขาคอยาว จึง ถ่ายรูปร่วมกันเป็นที่ระลึก

หม่อมราชวงศ์คึก-เม้งราย รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต.ม จาก ฯพณฯ พลเอก สิริทิ จิระโรจน์ รัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย เนื่องใน
การทำบุญประเพณีแห่ทางราชการ 1 เมษายน 2525 ทำบุญก็ได้บุญและได้พระบารมีปกเกล้าฯ

ไปเปิดสำนักงานคุมประพฤติที่จังหวัดศรีสะเกษ หม่อมธาดาร่วมคณะ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ แล้วมีโอกาสขึ้นเขาพระวิหารด้วย

หม่อมธาดาสามารถเดินขึ้นยอดเขาพระวิหารได้ด้วยความลำบาก พอถึงยอดดอยความเหนื่อยหายหมดเลย ถ้าจะเพราะอากาศดีมาก

หม่อมธาดาเดินทางแพ้นโซว์หา
ทุนเพื่อก่อตั้งเป็นมูลนิธิสร้างเสริม
วัฒนธรรม ตามพระราชดำริ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นทรง
เกรงพวกเรารุ่นหลังไม่ปฏิบัติรักษา
ประเพณีที่ดีอยู่แล้วของชาวเชียงใหม่
เราให้ยั่งยืนต่อไป เพราะพวกเราเสีย
ผู้ใหญ่ผู้นำไปนับสิบ ๆ คน เมื่อ
เครื่องบินเลาตาร์ตก จึงขอให้ช่วยกัน
รักษาต่อไป ทรงเกรงพวกเราจะไม่ทำ
กัน เพราะต้องใช้เงิน จึงทรงมีพระ
ราชดำริให้ตั้งเป็นมูลนิธิขึ้น พวกเรา
จึงจัดงานแพ้นโซว์ หม่อมธาดาได้
เดินโซว์ด้วย ได้เงินทั้งสิ้นหนึ่งล้าน
กว่าบาท ได้ตั้งเป็นมูลนิธิตามพระราช
ดำริแล้ว

อีกท่านหนึ่งที่เดินคู่หม่อมธาดา คือ ท่านผู้หญิงสมศรี เจริญรัชตภาคย์

สมาคม Y.W.C.A. ให้เกียรติมอบโล่ เนื่องในการที่หม่อมธาดาถวายทาน ที่ดิน 4 ไร่ที่ถนนอ้อมเมืองเชียงใหม่ เป็นที่ตั้งสำนักงาน Y.W.C.A. เมื่อสมาคม Y.W.C.A. ตั้งมาได้ 100 ปี ในโลก จึงมอบโล่ และสรรเสริญเกียรติคุณต่อที่ประชุมและแขกผู้มีเกียรติมาร่วมงานที่ Holiday Inn Hotel กรุงเทพฯ

ข้าพเจ้าลืมห่วงถึงคุณปรีดาอีกคนหนึ่ง คือคุณปรีดาได้กลับมาเป็น รัฐมนตรีในรัฐบาล ฯพณฯ เปรม คุณปรีดาได้เป็นรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐอีก ข้าพเจ้าก็ถือโอกาสที่จะให้วิทยาลัยพายัพเป็นมหาวิทยาลัย เอกชนแห่งแรกให้ได้ ตามความปรารถนาของอาจารย์ทุกคน และข้าพเจ้าและศิษย์ เก่าแมคคอร์ดมิก เพราะแมคคอร์ดมิกพยาบาลเป็นแผนกหนึ่งในวิชาการพยาบาลพายัพ ข้าพเจ้าก็ขอร้องแถมบังคับให้ทำอย่างเดียวกันในเชียงใหม่ คือ ให้วิทยาลัยพายัพเป็น มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกในประเทศไทยให้ได้ ในการเป็นผู้แทนหรือ ส.ส.คราวนี้ เพราะ ส.ส.อยู่ได้ไม่นาน คราวหน้าอาจจะไม่ได้รับเลือกก็ได้ หรือได้รับเลือกก็อาจ

มิได้เป็นรัฐบาล ทางวิทยาลัยมีข้อมูลทุกอย่างที่จะให้เพราะทางวิทยาลัยคิดและตั้งใจไว้แล้ว ถ้าต้องการข้อมูลเพิ่มเติมก็ขอให้บอก เพราะวิทยาลัยพายัพของพวกเราอยู่ในระดับ Inter อยู่แล้ว ขอให้ทำให้ได้ในการที่มีโอกาสเป็นรัฐมนตรีทบวงมหาวิทยาลัย คุณปรีดาธิบดีปากจะทำข้าพเจ้าว่า ไม่ใช่จะขอให้ทำเลยเหมือนรัฐบาล “เราทำได้” ของอาจารย์คึกฤทธิ์ ก็ตามอย่างท่านอาจารย์คึกฤทธิ์ว่า ปรีดาเป็นหนึ่งในประเทศไทยในทางการเมือง คุณปรีดาก็เอาไปศึกษาและปรึกษาพวกพ้อง เพราะเพื่อนฝูงทุกคนในทางราชการหรืออธิบดีต่าง ๆ ก็จะเป็นคนมีอายุเท่าคุณปรีดาหรืออยู่ในหน้าที่ต่างกันทันเห็นกันอยู่ กระจายไปทั่วในระบบราชการก็ขอปรึกษาและขอความร่วมมือเรื่องขอให้วิทยาลัยพายัพเป็นมหาวิทยาลัย เพราะชาวเชียงใหม่ต้องการมานานแล้วพอคุณปรีดาได้มาอยู่ในตำแหน่งรัฐมนตรีทบวงยิ่งรีบเร่งให้ทำได้ คุณปรีดาเป็นนักการเมืองทำอะไรต้องทำให้ถูกต้อง มิให้ผู้ใดตำหนิได้ ก็ตั้งเป็นสูตรขึ้นมา วิทยาลัยอยู่ในสูตรนี้ก็ให้เป็นมหาวิทยาลัยทุกแห่ง วิทยาลัยพายัพยื่นคำขอและข้อมูลตามหลักสูตรพร้อมอยู่แล้ว จึงได้เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกในประเทศไทย และคุณปรีดายังส่งคุณชลอ ธรรมศิริ มาเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ตามที่ข้าพเจ้าขอไว้คราวนั้นด้วย หมายความว่าส่งมาทันสมัยคุณปรีดายังเป็นรัฐมนตรีประจำสำนักฯ ทุกอย่างข้าพเจ้าและพวกและชาวเชียงใหม่ต้องการจึงเป็นผลสำเร็จ แต่อยู่ได้ไม่นานท่านผู้ว่าฯ ชลอก็ถูกย้าย ข้าพเจ้าทราบในข่าวหนังสือพิมพ์ขณะนั่งเครื่องบินจากสิงคโปร์มาเชียงใหม่ พอถึงทันเห็นท่านจะเดินขึ้นเครื่องบินพอดี จึงไปส่งท่านและบอกว่าทำไมท่านรีบย้ายไปเป็นผู้ว่าฯ กทม. ท่านบอกเป็นคำสั่ง ข้าราชการให้ย้ายไปก็ต้องทำตาม แต่ไม่เป็นไร คุณประเทือง เป็น Class-mate ผม พี่ไม่ต้องห่วงก็เก่งเหมือนกัน

ขอกล่าวถึงการตั้งบริษัทขุนศึก-เม็งรายอีกชนิดหนึ่ง เพราะข้าพเจ้าไม่มีเวลาเตรียมเขียนประวัติเจ้าฟ้า ไม่คิดว่าจะได้รับความกรุณาให้แยกอาจารย์ใหญ่ออกมาทำที่วัดสวนดอกได้ เพราะต้องขออนุญาตมีขั้นตอนและพิธีการก็ต้องใหญ่ ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อถวายทานร่างกายแล้วก็ทานแล้วก็แล้วไป ไม่ต้องห่วงและกังวลใครจะทำอะไรกับร่างนั้น เพิ่งจะมีเวลาทราบเพียง 38 วัน กว่าจะรู้เรื่องราวแยกมาได้ก็ต้องวิ่งติดต่อกับอเมริกา และเตรียมชื่อผู้รับเชิญ เขียนประวัติตามที่พรรคพวกแนะนำ ถึงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2538 ข้าพเจ้าก็ยังนั่งเขียนอยู่ เขียนมิได้เต็มที่ที่ต้องรับโทรศัพท์

รับแขกที่มาช่วยร่วมงานเพราะข้าพเจ้าอยู่คนเดียว ลูกมาอยู่ด้วยเป็นแพทย์โรงพยาบาล มีนายแพทย์น้อยต้องทำงานหนักอยู่เวรกลางคืนอาทิตย์ละ 2 คืน ตอนกลางวันก็ต้องทำงาน เสาร์-อาทิตย์ต้องไปอีกครึ่งวันตอนเช้า ลูกชายคนโตของหมอมแซม (เจ้านางน้อย) ว่าคุณแม่กลับมาเป็นหมอนินทินอีก (แพทย์ฝึกหัด) ขอเล่าต่อเรื่อง Intabex เพราะเป็นฝรั่งทั้งนั้นเข้ามาทำงาน คนเข้ามาได้ไม่มีปัญหาก็มี แต่ Mr.Martin Nihof เพราะเขามีสัญชาติเป็นดัตช์ เขาบอกข้าพเจ้าว่าเป็นชาวดัตช์เสียอย่างเข้ามาอยู่ในประเทศไทย คำขายได้ เพราะพระเจ้ากรุงสยามประทับตราไว้ที่กรุงเฮกแล้ว (นายมาตินว่านั่น) คนอื่นมีปัญหาเรื่อง Work permit ต้องขอเข้าพบ ฯพณฯ นายกษานินทร์ กรัยวิเชียร ที่บ้านท่านเพราะท่านเคยมาเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดเชียงใหม่ ข้าพเจ้าไปกอดกริ่งท่านที่ประตูบ้านตำรวจยามไม่ให้เข้า ข้าพเจ้าบอกชื่อ หม่อมธาดาจากเชียงใหม่ขอพบ ยามถึงอนุญาตให้เข้ามาได้พอดีท่านกำลังจะขึ้นรถออกไปทำงาน ขออภัยข้าพเจ้าว่าท่านต้องไปตามเวลานัดพบผู้อื่น ให้เข้าบ้านได้ เชิญห้องรับแขกประเดี๋ยวคุณเคนเรนลงมาผมบอกไว้แล้วหม่อมธาดามีธุระอะไรให้โน้ตไว้ ข้าพเจ้าก็เล่าให้คุณเคนเรนฟังท่านก็จัดไว้อย่าง ฯพณฯ นายกว่า เรื่องการเข้ามาทำงานของฝรั่งจึงมีปัญหา แต่ฝรั่ง Intabex มิได้อยู่ประจำแน่นอนผลัดเปลี่ยนกันอย่างมาก 3 เดือน เปลี่ยนไปตาม Marketing ของเขา แต่ผู้จัดการอย่าง Mr.Martin อยู่ได้ประมาณปีครึ่งหรือ 2 ปี Mr.Martin อวดตัวว่าเขาเป็นนักบริหารและการตลาดเพราะชาวดัตช์ก็คือ Chinese European ก็ไม่มีปัญหาจริง กิจการเจริญปีแรกเอาเงินเข้ามาซื้อใบยาสูบแห่งเพียง ๕ หมื่นล้านเหรียญ (25 ล้านบาท) ปีต่อไปขึ้นถึง 75 ล้านบาท แต่ก็มีปัญหาอย่างอื่นจนได้ คือ Mr.Martin ผู้นี้ชอบของเก่า เครื่องใช้ในบ้านเขาขนมาหมดไม่มีปัญหา แต่รถชนของเขามาเกิดคว่ำของใช้บางอย่างเช่น โต๊ะไม้โต๊ะหนึ่งเกิดแตกหักเป็น 41 ชิ้น เล็กชิ้นใหญ่ ข้าพเจ้าให้คนงานไปเก็บมาให้หมด ให้ช่างไม้เชียงใหม่เฝ้าเคยอยู่เชียงตุงสมัยข้าพเจ้าอยู่เชียงตุง ก็อพยพมาเป็นช่างไม้ในเชียงใหม่ ก็ขอเขาช่วยทำให้ ช่างไม้เชียงใหม่ผู้นี้วิเศษจริง ติดต่อกันได้เหมือนเดิมไม่ผิด ทำให้ Mr.Martin ชอบใจ และมีกำลังใจทำงาน ยังไม่พอ Mr.Martin ผู้นี้เกิดนารถยนต์เบนซ์ดีเซลคันใหม่เอี่ยมแต่เป็นเพราะซื้อจากเยอรมันได้ 2 อาทิตย์ก่อนมา จึงมีปัญหานำเข้าจอดอยู่ที่ศุลกากร 3 เดือน ต้องวิ่งเข้าหา ฯพณฯ นายกษานินทร์ อีก ท่านว่า จะจัดการสอบถามระเบียบให้

แต่หม่อมอย่าให้เงินใครสักบาทเดียวท่านสั่งไว้แล้วทุกอย่างก็เรียบร้อยโดยข้าพเจ้ากับ Mr.Matin ต้องเข้าพบนิติกรของศาลากรให้ช่วยร่างหนังสือยื่นคำร้อง แล้วก็ถูกปรับและเสียภาษีทุกอย่างก็ได้นำเข้ามามีใช้ ตอนหลัง Mr.Matin ย้ายไปฝรั่ง รุน่หนุ่มเขาไม่ต้องการรถเบนซ์ เพราะเป็นรถแบบดีเซล ไม่ทันใจในการใช้เพราะสตาร์ทออกช้า ข้าพเจ้าจึงต้องซื้อรถใหม่ให้ ฝรั่งไม่ใช่คนเดียว มีตั้ง 6 คน เป็นอย่างน้อย ต้องซื้อรถใหม่ญี่ปุ่นให้ใช้ปีละ 3 คัน โดยวิธีแลกเปลี่ยนชื่อ

ข้าพเจ้าถือโอกาสตอนหลังได้พบเมื่อขอช่วยนำรถเข้านั้นต่อ ๗พณฯ นายกขอทำให้เมืองเชียงใหม่อย่างหนึ่ง คือขอสั่งท่านผู้ว่าฯ เชียงใหม่ให้ปลูกต้นไม้ข้างถนนจากตัวอำเภอเมืองสู่อำเภอต่าง ๆ ข้างถนนทุกสาย ท่านกรุณาสั่งให้จริง แต่เป็นการสั่งปลูกต้นไม้ข้างถนนทุกสายทั่วประเทศ ขอให้ท่านเจริญทั้งครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุขตลอดไป

ที่คนถามในข่าวหนังสือพิมพ์ไทยนิวลส์ เรื่องสุขภาพยังแข็งแรงไม่แพ้คนหนุ่มมีเคล็ดลับอย่างไรในการรักษาร่างกาย ขอตอบสั้น ๆ เนื่องจากไม่มีเวลาเขียนว่า "อานิสงส์แห่งการทานบารมีย่อมเป็นผู้มีร่างกายแข็งแรง สมส่วน สง่างาม"

ข้าพเจ้าและครอบครัวและร่างเจ้าฟ้าขุนศึก ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในงานครั้งก่อนถวายทานร่างกายต่อวิชากายวิภาคศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และงานประชุมเพลิงเพื่อให้วิญญาณเจ้าฟ้าไปสู่สุคติ คราวนี้มายังทุก ๆ ท่าน และท่านใดมิทราบ เพราะข้าพเจ้าไม่ทราบที่อยู่ที่ดี ไปรษณีย์ส่งข้าก็ดี ขอภัยให้ข้าพเจ้าและครอบครัวด้วย และขอทานบารมีทั้งหลายของข้าพเจ้าที่ได้กระทำมาทุกชาติ ขออนุโมทนาให้ทุกท่านด้วย ขอจงทำความดีเถิดอย่าได้ประมาทตามพระพุทธสอนไว้ว่า "จงละจากการทำบาปทั้งปวง ทำกุศลให้ถึงพร้อม และทำจิตใจให้ผ่องใส" ร่างกายก็จะแข็งแรงเหมือนข่าวหนังสือพิมพ์ไทยนิวลส์ลง

แฟชันไอโซ.... เจ้าดวงเดือน ณ เชียงใหม่ ประธานชมรมผู้ประกอบการสตรีภาคเหนือ จัดแฟชันสืบทอดวัฒนธรรมไทยล้านนา โดยมีเจ้านายฝ่ายเหนือสตรีไอโซในภาคเหนือร่วมแสดงแฟชันแบบประยุกต์ด้วยโอกาสเดียวกัน ภักดีพร สจวิตรกุล ภริยานายกรัฐมนตรี นำลูกชาย สุรบถ หลีกภัย ร่วมชบวนด้วย ณ ศูนย์วัฒนธรรมเชียงใหม่.

นี่ก็เป็นการแสดงงานวันแม่ในปี 2522 สภาสตรีให้หม่อมธาดาแสดงเป็น "เจ้าแม่คำซ่าย" พระมารดาพ่อขุนเม็งราย และ ให้เจ้าชายเป็นเจ้าหลาน "เจ้าแสนคำพู่" เป็นการแสดงของจังหวัดเชียงใหม่ 1 ในภาคเหนือ ด้วยความกรุณาของคุณอารี นักดนตรี ผึกทำทางนางพญาให้หม่อมธาดาและเจ้าชาย

บัญชา "ทำเนียบผู้หญิง" ฉบับประจำวันที 7 กุมภาพันธ์ 2538.....
 ....หม่อมธาดา ขุนศึกเม็งราย แม่จะอยู่ในวัยสูงอายุแล้ว แต่สุขภาพยังแข็งแรง ไม่แพ้คนหนุ่มๆ วันก่อนเดินแฟชั่นโชว์ในงาน สืบสานวัฒนธรรมไทยลานนา ที่เจ้าดวงเดือน ณ เชียงใหม่ ประธานชมรมผู้ว่าการสตรีภาคเหนือ จัดขึ้น ณ ลานเจ้านาง ศูนย์วัฒนธรรมเชียงใหม่ ไม่ออกอาการเหนื่อยหอบ เหมือนคนรุ่นเดียวกันเลย ใครอยากรู้เคล็ดลับการรักษาร่างกาย ต้องไปสอบถามเอาเอง

ชมรมผู้ประกอบการสตรีภาคเหนือจัดงาน "สืบสานวัฒนธรรมไทยลานนา" ณ ลานเจ้านาง ศูนย์วัฒนธรรมเชียงใหม่ : ชาวจากหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์

ในงานจุดเทียนประเพณีของสหพันธ์สมาคมสตรีนักธุรกิจที่กรุงเทพฯ มีการแสดงของผู้แทนสมาคมสตรีนักธุรกิจเชียงใหม่ หม่อมธาดาเป็นผู้แทนไปในงาน

หม่อมธาดาเมื่อเดินแฟชั่นโชว์ แต่งกายให้ถูกต้องตามวัฒนธรรมแบบเชียงใหม่ นี่เป็นการแต่งกายสมัยพระราชชายา

ในนามผู้ประกอบการเครื่องเงิน
หม่อมธาดาพร้อมเดินแฟชั่นโชว์ ผู้
ประกอบการอุตสาหกรรมจังหวัด
เชียงใหม่-ลำพูน

หม่อมธาดาโชว์กล่องข้าว
เงินน้อยที่ใช้เป็นกระเป๋าในงาน
กลางคืนได้ในงานสืบสานวัฒน-
ธรรม ของชมรมผู้ประกอบการ
การอุตสาหกรรม เชียงใหม่-
ลำพูน

ถ้ามีเงินก็ถวายทาน

นี่เป็นหม่อมธาดาถวายทานเงินหนึ่งล้านบาท มอบให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ร่วมสร้างอาคารให้ศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคเหนือจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ มีพระชนมายุครบ 5 รอบ 60 ปี 2535

และขออุทิศส่วนกุศลให้ชาวเชียงใหม่ที่เสียชีวิตเครื่องบินเลาดาร์ตก 26 พ.ค. 2534 ซึ่งทั้งหมดเป็นกรรมการในศูนย์ปัญญาอ่อน

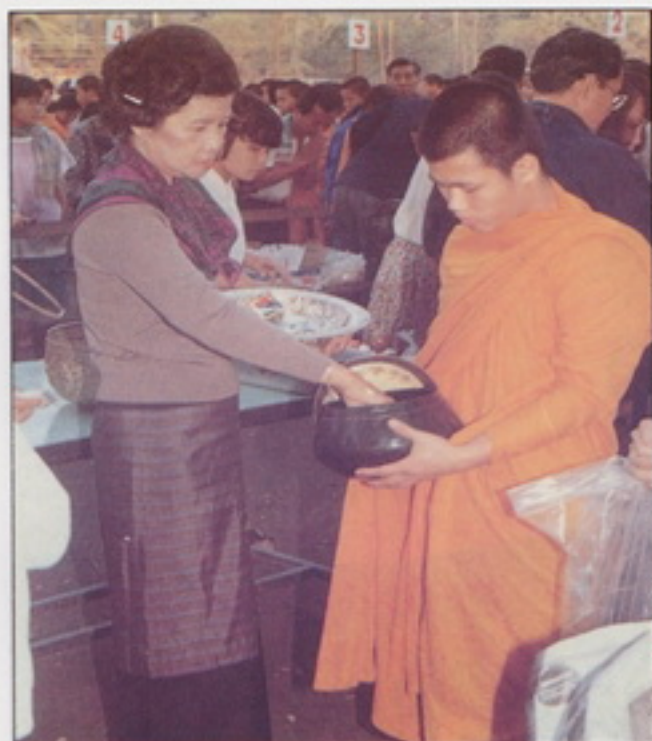

หม่อมธาดาบริจาคเงิน 10,000 บาท สมทบทุน "หมอเจ้าฟ้า" เมื่อ 22 กันยายน 2535 ผลบุญที่ได้รับก็คือพระบารมีปกเกล้า และยังได้เข็มที่ระลึกจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

ตามคำกลอนที่ข้าพเจ้าจำมาจากการเขียนตามคำบอกของเด็กนักเรียนชั้นป.3 ข้าพเจ้าอยู่ ม.6 นั่งทำการฝีมือและได้ยืมครูอ่านเขียนตามคำบอก คุณครูจะอ่านให้ฟังทั้งหมด 1 จบ เขียนคำบอกวรรคละ 2 ครั้ง เสร็จแล้วครูอ่านอีก 1 จบ เป็นผลให้ข้าพเจ้าจำได้และนำมาปฏิบัติ

เสื่อพีเพราะป่าปก อันป่ารกเพราะเสื่อยัง ดินเย็นเพราะหญ้าบัง หญ้าจะยังเพราะดินดี โบราณท่านว่าไว้ ก็เพื่อให้คนเรามี ความรักสามัคคี ผูกไมตรีดีต่อกัน วันนี้เขาพึ่งเราแม้นักเบาช่วยแข่งขัน วันหน้ามากมายครั้น ใครจะรู้ชีวิตตน เดี่ยวดีเดี่ยวได้ยาก เดี่ยวลำบากแล่นระคน กลับสุขทุกข์เวียนวน เดี่ยวมีจนไม่จริง จะพึ่งพาเขาบ้าง คงไม่ร้างในความหวัง คงช่วยเติมกำลัง เขาเป็นคนคงรู้คุณ ฉะนั้น จึ่งควรนึก ไตร่ตรองตรึกจิตเจือจุน ทางชีพจะวิบูลย์ ไม่ย่อเย้ยยับอับเฉาเอย

หม่อมธาดาร่วมตักบาตร
ในวันขึ้นปีใหม่

หม่อมธาดาร่วมถวายทานสลากภัต
ณ วัดหมื่นสารกับญาติพี่น้อง

หม่อมธาดาไปรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพฯ ปี 2528

ไปดูงานศาลเยาวชนและครอบครัวที่ประเทศเกาหลี พร้อมกับคณะศาล
กรุงเทพฯ-เชียงใหม่ มีโอกาสได้เรียนรู้ และดูบ้านเมืองเขาแถมดูสถานที่แข่งกีฬาที่
เมือง Seoul 1988 หม่อมธาดาถือโอกาสนั่งเก้าอี้ที่เขาทำไว้โฆษณางาน ถ่ายรูป
มาด้วย

หม่อมธาดาต้องร่วมแสดง
เพราะเป็นกรรมการก่อตั้ง
สมาคมนี้มาก่อน เมื่อมีงาน
จุดเทียนประเพณี 2529 ถูก
บังคับให้เชียงใหม่จัดแสดงมา
อย่าง พวกเราเลยแต่งชาวเขา
กันตามถนัด ร้องเพลง เขา
เป็นสาวเชียงใหม่ แสดงให้ที่
ประชุมดูตามถนัดของใคร
ของใคร

หม่อมราชดาถ้ำเพงมากก็เดินทางไปเยี่ยมลูกต่างประเทศ

พบกับอาจารย์ Graham Geary อาจารย์ที่ปรึกษาของเจ้าชายที่ London

หม่อมธาดาไปวัดไทยในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. อเมริกาปี 2536

รับทำบุญและทำงานให้ดี

แล้วก็ได้รางวัลดีตนเอง

อยู่ท่ามกลางเพื่อนฝูงในสมาคม และองค์การสบายใจ มีความสุขกับ
เพื่อน ๆ และได้ความรู้ใหม่ ๆ ด้วย

อยู่กับเพื่อนฝูงและคณะมวลชนจะกินก็ยังมีความสุขและสวยงาม

แอมป์จิตรใจระใจรักใจ

อยู่ในสวนดอกไม้ในบ้านสบายใจกว่าเป็นไหน ๆ

ถ้าใครอยากชมกับใจผู้เฒ่า

และอยู่บ้านอยู่ในสวนท่ามกลางศูนย์การค้าล้อมบ้านทุกทิศ
ประดุจสวรรค์ในพื้นที่ภาพ

นั่งอยู่บ้านสบายใจกว่า

แล้วก็มีลูกหลานมาเยี่ยมสนทนาด้วย

ที่ ทม 0605/ 17987

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
110 อินทโรธรส อ.เมือง จ.เชียงใหม่
50002

กันยายน 2550

เรื่อง การอุทิศร่างกายเพื่อการศึกษาวิชาแพทยศาสตร์

เรียน หม่อมชากา ชุนศึก-เม็งราย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือสำคัญการอุทิศร่างกายและพินัยกรรมมอศพ จำนวน 1 ชุด
2. บัตรประจำตัวของผู้อุทิศร่างกาย จำนวน 1 บัตร

ตามที่ท่านได้มีจิตกุศลเจตนาอุทิศร่างกายเมื่อสิ้นชีวิตแล้วให้แก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ ซึ่งท่านได้มอบหนังสือพินัยกรรมการมอศพและหนังสือสำคัญการอุทิศร่างกายให้แก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไปแล้ว นั้น

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับหนังสือพินัยกรรมการมอศพและหนังสือสำคัญการอุทิศร่างกายไว้แล้ว และจะดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของท่านต่อไป จึงขออนุโมทนาในส่วนกุศลเจตนาของท่านครั้งนี้ด้วย ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้ท่านประสบแต่ความสุข ความเจริญ ถึงพร้อมด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ จงทุกประการ พร้อมหนังสือฉบับนี้ได้นำหนังสือพินัยกรรมการมอศพและหนังสือสำคัญการอุทิศร่างกายของท่าน 1 ชุด กับบัตรประจำตัว 1 บัตร เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานและใช้ประโยชน์ในการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

(นายเตชะทัต เตชะเสน)

คณบดีคณะแพทยศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะ

โทร. 221122 ต่อ 1223, 1225

หนังสือสำคัญการดูพิเคราะห์ร่างกายเมื่อขึ้นชีวิตแล้ว

ให้แก่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เพื่อการศึกษาวิชาแพทยศาสตร์

เลขที่ 3304/ 2530

เขียนที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๐

วันที่ ๑๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

ข้าพเจ้า ประจักษ์ อรรถ พรีดิคัล - เมย์วาล อายุ ๕๕ ปี สัญชาติ ไทย อยู่บ้านเลขที่ ๑๕
หมู่ที่ ๕ ตรอก/ซอย - ถนน วัดใหม่ ตำบล บ้านใหม่ อำเภอ บ้านใหม่
จังหวัด เชียงใหม่ อาชีพ ค้าขาย ขอทำหนังสือสำคัญฉบับนี้ไว้แก่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อแสดงว่าข้าพเจ้าเต็มใจดูพิเคราะห์ของข้าพเจ้าเพื่อประโยชน์ในการศึกษา

ของนักศึกษาแพทย์ และเพื่อเป็นกายวิภาคเรียน ข้าพเจ้าได้มอบให้ผู้ที่จะไปแจ้งการถึงแก่กรรมของข้าพเจ้า ชื่อ

พญ. เจ้าทองแก้ว ภรรยา เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้าเป็น ลูก แห่งหน่วยรักษาศพ

หนังสือสำคัญฉบับนี้ทำขึ้นขณะที่ข้าพเจ้ามีสติสัมปชัญญะครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อแสดงว่าข้าพเจ้ายินดีและเต็มใจ
ดูพิเคราะห์ของข้าพเจ้าตามความประสงค์ดังกล่าว โดยปราศจากการชักจูงแห่งประการใด

(ลงชื่อ) ประจักษ์ อรรถ ผู้ทำหนังสือสำคัญ

(ลงชื่อ) นายแพทย์ ประจักษ์ อรรถ พยาน

(ประจักษ์ อรรถ พรีดิคัล - เมย์วาล)

(เจ้าทองแก้ว ภรรยา พรีดิคัล - เมย์วาล)

(ลงชื่อ) นายแพทย์ ประจักษ์ อรรถ ผู้แจ้งเมื่อถึงแก่กรรม

(ลงชื่อ) นายแพทย์ ประจักษ์ อรรถ พยาน

(พญ. เจ้าทองแก้ว ภรรยา)

(เจ้าทองแก้ว ภรรยา)

(ลงชื่อ) นายแพทย์ ประจักษ์ อรรถ หัวหน้าภาควิชากายวิภาคศาสตร์

(ลงชื่อ) นายแพทย์ ประจักษ์ อรรถ ผู้เขียน

(นายแพทย์ ประจักษ์ อรรถ) หรือผู้แทน

(ประจักษ์ อรรถ พรีดิคัล - เมย์วาล)

หมายเหตุ ศพของข้าพเจ้าขอมอบให้เป็นวิทยาทานการศึกษาในวิชาแพทยศาสตร์ หรือแล้วแต่ทางคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะเห็นสมควร

คำแนะนำเกี่ยวกับผู้ที่จะดูพิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในการศึกษา

เมื่อผู้ดูพิเคราะห์ถึงแก่กรรม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ไปแจ้งหน่วยรักษาศพ โรงพยาบาลนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โทรศัพท์หมายเลข ๒๒๑๑๒๒ คือ ๑๓๙๘ ส่วนการจัดการศพเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภาควิชา
กายวิภาคศาสตร์ จะปฏิบัติภาระเอง

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีหน้าที่อบรมและให้การศึกษาแก่นักศึกษาแพทย์ ขอขอบพระคุณ
ท่านที่ดูพิเคราะห์เพื่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะให้นักศึกษาได้รู้ถึงสิ่งต่าง ๆ ของร่างกายมนุษย์
ก่อนที่จะไปรับการฝึกอบรมเป็นแพทย์ดูแลทุกข์สุขของเพื่อนมนุษย์ต่อไป นับว่าเป็นการเสียสละและกายวิภาคเรียนอย่างสูงส่ง
ของบุคคลในการตั้งใจอันดีจึงขอชื่นชมและให้ท่านปราศจากโรคภัยตลอดอายุขัย

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หนังสือขออนุญาตให้แก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เขียนที่ แม่ฮ่องสอน วันที่ 12 เดือน สิงหาคม

วันที่ 11 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2530

หนังสือขออนุญาตฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอทำไว้แก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังมีข้อความ

ต่อไปนี้

ด้วยข้าพเจ้า หม่อมราชวงศ์ พรศักดิ์-เมธี อายุ 33 ปี ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่ 12
หมู่ 5 ถนน แม่ฮ่องสอน ตำบล แม่ฮ่องสอน อำเภอ แม่ฮ่องสอน จังหวัด แม่ฮ่องสอน
ถ้าข้าพเจ้าได้ถึงแก่กรรมลง จะด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม ข้าพเจ้ายินดีให้ศพของ

ข้าพเจ้าให้แก่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาค้นคว้าทางด้านการแพทย์ ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือจะใช้เป็นประโยชน์อื่นใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร นับตั้งแต่วันที่ข้าพเจ้าได้ถึงแก่กรรมเป็นต้นไป

ศพของข้าพเจ้านี้ขอมอบให้เป็นสิทธิขาดของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และผู้ใดไม่มีสิทธิ์ที่จะกระทำอันใด ๆ ให้เป็นอย่างอื่นนอกเหนือจากความประสงค์ของข้าพเจ้าดังที่กล่าวไว้แล้ว

อนึ่ง ถ้าทางคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เห็นว่าควรค่าทั้งสองข้างของข้าพเจ้า ยังใช้ให้เป็นประโยชน์แก่บุคคลอื่นใดแล้ว ข้าพเจ้ายินดียินยอมให้ศพของข้าพเจ้าไปใช้กับผู้ที่มีความประสงค์ ซึ่งจะเป็นบุคคลใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร

หนังสือขออนุญาตฉบับนี้โคกระทำขึ้นในขณะที่ข้าพเจ้ามีจิตใจเป็นปกติ และมิได้มีสติสัมปชัญญะผิดปกติประการ จึงได้ลงมือเขียนขึ้นไว้เป็นสำคัญ

(ลงชื่อ) หม่อมราชวงศ์พรศักดิ์-เมธี ผู้มอบและทำนิติกรรม
(หม่อมราชวงศ์พรศักดิ์-เมธี)

(ลงชื่อ) หม่อมราชวงศ์พรศักดิ์-เมธี หัวหน้าภาควิชากายวิภาค
(นายแพทย์ อรรถ) ศาสตราจารย์ หรือผู้แทน

(ลงชื่อ) นายแพทย์พรศักดิ์-เมธี พยาน
(นายแพทย์พรศักดิ์-เมธี)

(ลงชื่อ) นายแพทย์พรศักดิ์-เมธี พยาน
(นายแพทย์พรศักดิ์-เมธี)
KUN SUK MENGRAI

บัตรประจำตัว
 ๑. เองให้สร้างกายให้คณะแพทยศาสตร์

เลขที่ 3304

ชื่อ นามจริง ชานัก-เม้งราย

ออกให้เมื่อ 15 ธ.ย. 2530

[Signature]

คนบันทึก

ลายมือชื่อ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- เจ้าฟ้าที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โปรดให้ความสะดวกในการตรวจรักษาพยาบาลด้วย
- ผู้ถือบัตรนี้ยื่นต่อที่สร้างกายให้คณะแพทยศาสตร์ เพื่อการศึกษาเบื้องต้นแก่กรรมแล้ว
- เมื่อผู้ถือบัตรนี้ถึงแก่กรรม ญาติหรือผู้ใกล้ชิดโปรดติดต่อ หรือนำศพส่งภาควิชาการศึกษาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวชิ-
 -ยาสิยเชียงใหม่ ภายในเวลา 24 ชั่วโมง
 โทร. 221122 ต่อ 1379

บัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ
 บัตรชั้นที่ ๒๒๐๓ เลขที่ 0000567/14 เหล่าทัพ

ชื่อ นามจริง ชานัก-เม้งราย

ที่อยู่ 99/1 ม.1 ต.ป่าแดด อ.เมือง เชียงใหม่

16 ส.ค. 33 15 ส.ค. 39

วันออกบัตร บัตรหมดอายุ

พลเอก *[Signature]*

(สพรั่ง นุตสติก)

ผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

หม่อมธาดาและลูกถวายเงินสร้างหอพระไตรปิฎก วัดพวงเป็ญ
อำเภอเมืองเชียงใหม่

หม่อมธาดานุรณะวัดด้วยการสร้างศาลา 9 ห้อง จำนวน 1 ห้อง วัดสวนดอก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ภาพพระราชทาน หม่อมธาดา นั้่งदानั้ช่ายที่ประทับสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ในพิธีเปิดศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ 1 มีนาคม 2536

หม่อมธาดา บริจาคเงินหนึ่งล้านบาท สมทบสร้างอุโบสถวัดธาตุคำ
อำเภอเมือง เชียงใหม่ ปี 2538

■ สมทบสร้างอุโบสถ - หม่อมธาดา ขุนศึกเมืองราช และเจ้านาง เขมรศรี
ขุนศึกเมืองราช ถวายเงินจำนวน 1,000,000 บาท สมทบสร้างอุโบสถ 700 ปี โดยมีพระครู
อดุลย์ศีลภิกขุ เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ เป็นผู้รับมอบ.

ไทยนิวส์
ฉบับพิเศษพิเศษพิเศษ

วันที่ 2

พฤษภาคม

พ.ศ.2538

หม่อมธาดาเดินทาง
ไปนมัสการสังเวชนียสถาน
ประเทศอินเดียและเนปาล

ถึงบัดนี้เปลี่ยนใจแล้วไปวัดดีกว่าทุกสิ่งและฝึกปฏิบัติธรรมด้วยการทำสมาธิ
บางครั้งก็ถือศีล 8 ในสถานที่สงบ

หม่อมธาดาไปเยี่ยมเจ้าชายเชมรัฐที่ทำงานกับ Schlumberger ที่ประเทศสิงคโปร์พักอยู่โรงแรม Westin Stamford มีโอกาสพบกับ Emy เพื่อนของเจ้าชายที่คบกันมานาน พอตีมาพักอยู่ที่โรงแรม Westin Stamford ซึ่งสายการบิน Carthey Pacific ที่ Emy ทำงานอยู่ด้วยจัดให้พัก หม่อมธาดาจึงถือโอกาสนั้นให้เจ้าชายเมื่อ 7 ธ.ค.1992

หม่อมธาดาจัดงานแต่งงานให้เจ้าชายกับ Emy ที่บ้านหอเมืองราชเชียงใหม่ และเลี้ยงอาหารเย็นญาติมิตร ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ 7 พ.ค. 2536 แล้วไปเลี้ยงอาหารเพื่อนฝูง ต่อ ณ โรงแรม Westin Manila ฟิลิปินส์ 11 พ.ค. 2526

พิธีแต่งงานของเจ้าชายแฮมรัฐที่เชียงใหม่ แล้วถ่ายรูปร่วมกันกับญาติพี่น้องในงานเลี้ยงที่โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์

หม่อมราชดา กับ เจ้าชาย เชมรัฐ ไปนมัสการพระเจดีย์บุโรโด (Borobudur) สิ่งมหัศจรรย์ 1 ใน 10 ของโลกที่เมือง Yogya ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีความใหญ่โตเดินถึงยอดโดยรอบในระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตรครึ่งกว่า เมื่อ 13 ธ.ค. 2535

หม่อมราชดา ไปเยี่ยมเจ้าชายทำงานอยู่กับ Schlumberger ในเมือง Medan ประเทศอินโดนีเซีย พวกกันไปสถานศักดิ์สิทธิ์ Pramanan ของพระอิศวร พระพรหมราชดา, พระนารายณ์ ณ เมือง Yogya เมื่อ 14 ธันวาคม 2535 ด้วย

เจ้านางเขมวดีและเป้งมารับหม่อมธาดาที่สนามบิน Dalles Washington D.C. เมื่อ 23 ธันวาคม 2536

หม่อมธาดาไปอเมริกาปี 1993 ร่วมทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เจ้านางเขมวดี เมื่อ 1 มกราคม 2537 ใน Lorcom Lane Arlington Va.22207

หม่อมราชดาฯยืนอยู่หน้าบ้านเจ้านางเชมวดีได้เจอหิมะตกพอดีเมื่อ 28 ธันวาคม 2536 ซึ่งไม่ค่อยมี White Christmas บ่อยนักในกรุง Washington D.C.

หม่อมราชดากับเจ้านางเชมวดี มาดูต้นคริสต์มาสหน้าทำเนียบขาวในกรุง Washington D.C. เมื่อ 31 ธันวาคม 1993

22 พ.ค.- 8 มิ.ย.1995 หม่อมธาดาไป Washington D.C. อีก ครบ 25 ปีพอดี หลังจากไปเรียนการบริหารธุรกิจและการตลาดที่มหาวิทยาลัย Harvard ปี 1970 มีโอกาสพบคุณหญิงมาลาทิพย์ โอสธานุเคราะห์ (คนยืนใส่แว่นตา) ประธานกรรมการบริษัทที่เจ้านางเขมวดีทำงานอยู่ด้วยใน Arlington ซึ่งท่านเดินทางไปเยี่ยม ท่านเป็นผู้มีเมตตาและกรุณา เลี้ยงอาหารพวกเราหลายมื้อด้วย

เจ้าชายและหม่อมธาดาถ่ายกับระฆังประวัติศาสตร์เริ่มได้เอกราชของอเมริกาใน Philadelphia

หม่อมธาดา กับเจ้าชาย ในอเมริกาเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์ที่เมือง Philadelphia เมื่อปี 1995

หม่อมธาดากับเจ้านางเพลงและเป้งถ่ายหน้าห้องรัฐสภา Congress ที่อเมริกาใช้ประชุมเมื่อได้เอกราชใหม่ ๆ ในเมือง Philadelphia

เจ้าชายกับเจ้านางแหลงและดอกไม้้งามในอเมริกา

หม่อมธาดากับเจ้าชายและเป้งถ่ายกับกล้วยไม้ไทยขึ้นงดงามในอเมริกา

หม่อมราชดาเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศที่ทำเนียบรัฐบาล

สัมภาษณ์ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล เมื่อ 10 มิ.ย. 2538

หม่อมธาดาจากอเมริกามาเข้าร่วมสัมมนาด้านวิชาการผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศ ณ ตึกสันติไมตรีทำเนียบรัฐบาล เมื่อ 10 มิถุนายน 2538

หม่อมธาดา กับ ท่านฉันทมน แนวนบุญเนียร ภรรยาท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ท่านเป็นผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลาด้วย และท่านเพ็ญพรรณ วังวิวัฒน์ ประธานผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ถ่ายรูปร่วมกันในห้องประชุม ณ ตึกสันติไมตรี

หม่อมธาดาอายุ 50 ปี ได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่เป็นครั้งแรกและเป็นปีแรกก่อตั้งศาลคดีเด็กฯ ในปี 2513 ขณะนี้เปลี่ยนเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่จะครบรอบ 25 ปี ในวันที่ 21 สิงหาคม 2538 และหม่อมธาดาก็ยังเป็นผู้พิพากษาสมทบอยู่ครบ 25 ปี เช่นกัน เป็นสมัยรุ่นที่ 12 ของผู้พิพากษาสมทบหม่อมธาดาอายุได้ 75 ปี พอดี

หม่อมธาดาทำบุญสืบชะตาอายุครบ 6 รอบ 72 ปี เริ่มปล่อยวางจากธุรกิจบ้าง หันมาปฏิบัติธรรมไปด้วย

หม่อมชาดาไปประชุมสตรีโลกครั้งที่ 4 ณ กรุงปักกิ่งกับสภาสตรีแห่งชาติ เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม - 8 กันยายน 1995 (2538) โดยการนำของคุณสมจิตต์ กาญจนะโภคิน ภาพนี้เป็นคณะสภาสตรีฯ ส่วนหนึ่งที่ไปประชุมถ่ายในวันเปิดการประชุม ณ สนามกีฬาแห่งชาติกรุงปักกิ่ง 31 สิงหาคม 2538

หม่อมชาดาอยู่หน้าห้องประชุมสตรีโลกที่จัดประชุม ณ เมืองหวายไถ่ยว กรุงปักกิ่ง ในวันที่ 2 กันยายน 2538 NGO FORUM ON WOMEN BEIJING'1995 ด้านหลังหม่อมชาดา มีกลุ่มต่อต้านการทดลองระเบิดนิวเคลียร์

หลังประชุมสตรีโลกแล้ว ด้วยการนำของคุณสมจิตต์ กาญจนะโกคิน รองประธานสภาสตรีแห่งชาติ (คนที่ 3 จากขวา) เดินทางไปเที่ยวต่อ ณ เมืองเซี่ยงไฮ้ ถ่ายรูปหมู่กันหน้าอนุสาวรีย์มาตามซุนยัตเซน (Soong Ching Ling) ณ บริเวณบ้านพักของท่านในเมืองเซี่ยงไฮ้

หม่อมราชวงศ์คุณ จิราภรณ์ ประโชติทาน คิษย์เก่า พยาบาลแมคคอร์มิคด้วยกัน ท่างกันหลายสิบรุ่นมาพบกันเมื่อ มาประชุมสตรีโลก ครั้งที่ 4 ณ กรุงปักกิ่ง ชวนกันเข้าชมหัตถกรรมพื้นบ้านเมืองหวายไถ่ยวหลัง พักการประชุม

ฉันเป็นศิลปินแห่งชาติคนแรก
ที่ฉันเป็นศิลปินแห่งชาติ ฉันเป็นศิลปิน

หม่อมราชดากับชาวบ้านอำเภอยางคำ จังหวัดเชียงราย มาร่วมช่วยทอผ้าจูลกฐิน (ผ้าตันใจ) กำลังเก็บฝ้าย จากต้นฝ้ายในบริเวณวัดธาตุคำ อำเภอเมืองเชียงใหม่ เมื่อเวลา 05.00 น. วันที่ 4 พฤศจิกายน 2538

หม่อมราชดากับบุตรธิดาเป็นเจ้าภาพถวายทานผ้าจูลกฐิน กำลังช่วยกันตีฝ้ายเพื่อนำไปปั่นเป็นเส้นฝ้าย ทอให้เสร็จเป็นผ้าตันใจภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อถวายทานในวันเดียวกัน

เจ้านางน้อยกับคณะศรัทธาช่วยกันมัดฝ้าย เพื่อนำไปตีให้ฟู

ณ บริเวณข้างวิหารวัดธาตุคำ หม่อมราชดากับเจ้านางน้อยช่วยกันปั่นฝ้ายกับคณะศรัทธาจากอำเภอเชียงคำ เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2538

หม่อมราชดากับเจ้านางน้อย และคณะศรัทธาถวายผ้าจุลกรฐิน (ผ้าตันใจ) ที่วัดธาตุคำ อำเภอเมือง เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 4-5 พ.ย. 2538 ซึ่งเริ่มตั้งแต่เก็บฝ้ายจากต้นฝ้ายเวลา 05.00 น. วันที่ 4 พ.ย. 2538 มาทอให้เสร็จเป็นผ้าตันใจ ถวายทานในวันรุ่งขึ้น 5 พ.ย.2538 เวลา 05.00 น. ต่อจากนั้นก็เป็นผู้ภาพ ถวายทานเทศน์มหาชาติทั้ง 13 กัณฑ์ ถึงเวลา 24.00 น.

หม่อมราชดากำลังทอผ้าตันใจ ด้วยความกรุณาจากศรัทธาชาวอำเภอเชียงคำ ช่วยฝึก สอนให้ในบริเวณวัดธาตุคำ

สมาคมแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย เชียงใหม่
ขอมอบโล่เกียรตินิยมคุณดีเด่น

แก่

หม่อมธาดา ชุนศึกเม็งราย

สาขา สืบคนสมเสนาะราชัน

ของงบประมาณศูนย์พระยาศิลปคณาจารย์

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2531

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

ขอมอบให้

หม่อมธาดา บุนตีก-เม็ญราย

เพื่อเป็นเกียรติในการบริจาคเงินสนับสนุนการก่อสร้างอาคาร

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก เชียงใหม่

ณ หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก เชียงใหม่

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๓๒

คณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างหอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก เชียงใหม่

มหาวิทยาลัยพายัพ

ขอมอบโล่เกียรตินคุณ

แด่

หม่อมธาดา ขุนศึก-เม็กราช

ผู้ที่ได้ทำคุณประโยชน์แก่มหาวิทยาลัยพายัพ

ขอองค์พระผู้เป็นเจ้า

สถิตยและทรงอวยพระพรท่านตลอดไป

24พฤศจิกายน 2533

สิงห์โต จ่างตระกูล

อโณ ทะพินค์แก

(ดร. สิงห์โต จ่างตระกูล) (ดร. อำนวย ทะพินค์แก)

นายกสภามหาวิทยาลัยพายัพ

อธิการบดี

หนังสือพิมพ์มาตรฐานธุรกิจ
STANDARD BUSINESS NEWSPAPER

ใบประกาศเกียรติคุณ

“ผลิตภัณฑ์มาตรฐานทองคำแห่งปี ๒๕๓๔”

ประเภท.....เครื่องเงิน.....

บริษัท.....ร้านจาดา.....

เพื่อเป็นเกียรติไม้อีกครั้งเข้ารับรางวัล “ผลิตภัณฑ์มาตรฐานทองคำ”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๓๔

ดร.อ.อ. อ. ร. ร.
(พล.ต.ท. จำรัส มั่งคณารัตน์)

คณะกรรมการบริหาร YWCA ไทย

เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลอง 100 ปี YWCA โลก
สหพันธ์สมาคม YWCA แห่งประเทศไทย
ขอมอบโล่เกียรติคุณแด่

หม่อมธาดา ชุนศึก-เมืองราย

เพื่อแสดงความขอบคุณที่ท่านได้สนับสนุนและส่งเสริม
การดำเนินงานของ YWCA ให้เจริญก้าวหน้าโดยตลอด
ขอองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงอวยพรท่าน และครอบครัว
ประสบแต่ความสุข ความเจริญตลอดไป

29 ตุลาคม 2537

สมาคม ไร.ดับยู.ซี.เอ. กรุงเทพฯ

มอบให้เป็นเกียรติ แต่

หม่อมธาดา ชุนตีกเม็กราย

.....

ด้วยความกรุณาของท่านที่ได้มอบที่ดินแก่สมาคม จำนวน 4 ไร่

มูลค่า 4 ล้านบาท เพื่อจัดตั้งศูนย์ของสมาคม ประจำจังหวัดเชียงใหม่

คณะกรรมการอำนวยการสมาคม ไร.ดับยู.ซี.เอ.รู้สึกซาบซึ้ง

ในเมตตาจิตของท่านเป็นอย่างยิ่งจึงพร้อมใจกันขอมอบโล่จารึกกิตติคุณแห่งนี้

แต่ หม่อมธาดา ชุนตีกเม็กราย ไว้เป็นอนุสรณ์ แห่งคุณงามความดี สืบไป

ขอพระเป็นเจ้าทรงอวยพระพรแด่ท่าน และครอบครัว ตลอดกาลนาน

สมาคม ไร.ดับยู.ซี.เอ. กรุงเทพฯ

6 มีนาคม 2523

วันครบรอบ 20 ปี ศาลคดีเด็ก และเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่
21 สิงหาคม 2533

สองลำบาท
เด็กและเยาวชนไทย
สถานพินิจสำนึกโห
เกียรติระบือสื่อก้อง

ท่านให้ เต็มใจ
แซ่ซ้อง
คุณท่าน
เกริกฟ้าดินไหว

ท่านเพลินจิต ตั้งพลสกุล ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2533 มีเมตตากรุณาเป็นประธานจัดงานฉลองครบรอบ 20 ปี ก่อตั้งศาลเยาวชนฯ พร้อมกับจัดงานหาเงินเข้ามูลนิธิช่วยเหลือเด็กในสถานพินิจ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ด้วย

หม่อมธาดา ถ่ายภายใต้
ร่มบารมีของพระบรมธาตุ
ดอยสุเทพ 3 กุมภาพันธ์
2539

เจ้าชายเชมรัฐ นั่งชมลูกแก้วเจียรนัยที่จะนำขึ้นประดิษฐานบนยอดพระเจดีย์
พระบรมธาตุดอยสุเทพ

หม่อมธาดา ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ จากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องในวันสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยครบ 100 ปี เมื่อ 21 ตุลาคม 2538

หม่อมธาดา ยืนอยู่หน้าบรรดาสมาชิกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย เพื่อเข้ารับรางวัลเชิดชูเกียรติ ณ ห้องคอนเวนชันฮอลล์ เซ็นทรัลพลาซ่า กรุงเทพฯ ในวันประชุมพยาบาลแห่งชาติ 21 ตุลาคม 2538

จากซ้ายคุณวรนันท์ และคุณปริชา ผ่องเจริญกุล กรรมการวัดพระธาตุดอยสุเทพ ผู้ชักชวนให้หม่อมธาดาและครอบครัวได้ประดับเพชรเม็ดใหญ่ 9 เม็ดที่ฐานลูกแก้วเจียรนัย ที่พระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทาน กับเพชรเม็ดเล็กอีก 4 เม็ดประดับกานบัวแก้วเจียรนัย ซึ่งจะนำขึ้นประดิษฐานบนยอดพระเจดีย์ฉลอง 700 ปีนครเชียงใหม่ 3 กุมภาพันธ์ 2539

นางสาวมณฑิรา จ่านงค์ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ถ่ายรูปกับหม่อมธาดา ซึ่งช่วยกันถือภาพถ่ายลูกแก้วประดับเพชร

หม่อมธาดา ถ่ายบนลานวัดสวนดอก เชียงใหม่ ที่จะถวายดอกไม้จันทน์ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เมื่อ 10 มีนาคม 2539

หม่อมธาดา ข้างป้ายพิธีการบำเพ็ญกุศลถวายสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ประชาชนชาวเชียงใหม่ล้นหลามเข้าร่วมถวายวางดอกไม้จันทน์สมเด็จพระเจ้ายา ที่วัดสวนดอก

อุโบสถวัดธาตุดำ ตำบลหายยา อำเภอเมือง เชียงใหม่ ที่หม่อมราชดาเป็นประธานก่อสร้าง และได้ถวายเงินสมทบสร้าง 1,420,000 บาท (หนึ่งล้านสี่แสนสองหมื่นบาทถ้วน)

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายวีระชัย แนวนุญเนียร เป็นประธานร่วมกับ หม่อมธาดาและครอบครัวกำลังนำ ทอง นาค เงิน ลงบรรจุหล่อพระประธานอุโบสถวัดธาตุดำ

พระครูอดุลสีกิตต์ เจ้าอาวาสวัดธาตุดำ เจ้าธวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่ รัฐมนตรีช่วย กระทรวงสาธารณสุข ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ กับหม่อมธาดาและครอบครัวในพิธี หล่อพระประธานอุโบสถวัดธาตุดำ และพระพุทธรูปเงินศรีขวัญเมืองเชียงใหม่ เมื่อ 16 มีนาคม 2539 ฉลองครบรอบ 700 ปี นครเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่ได้อัญเชิญพระบรมธาตุจอมทอง จากวัดพระธาตุศรีจอมทอง พระเสด็จคณินและพระศิลา จากวัดเชียงมั่น มาร่วมในพิธีฉลอง 700 ปี นพบุรีศรีนครเชียงใหม่ เมื่อ 12 เมษายน 2539 ในรูปจากซ้ายคุณนวลสวาท หม่อมธาดา และคุณลีลี ณ ลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

เนื่องจากช่างเหลือไม่ถึง 2,000 ตัวในประเทศไทย จึงมีกองทุนรักษาช้างภาคเหนือขึ้น โดยมีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาส ราชนครินทร์ เป็นองค์อุปถัมภ์ เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2539 เสด็จมาเชียงใหม่ กองทุนรักษาช้างฯ ถวายบายศรีสู่ขวัญเนื่องในวโรกาสฉลองพระชนมายุ 72 ปี หม่อมธาดาถวายดอกไม้ต้อนรับ โดยมีคุณแจ่มจิตต์ เลาหวัณณ์ ประธานกองทุนฯ ยืนอยู่ด้านหลัง ณ บ้านนายจุลทัศน์ กิติบุตร

หม่อมธาดา ขุนศึก-เมืองราย เข้าเฝ้ารับของที่ระลึกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เนื่องในการถวายเงินสมทบสร้างตึกกวมินทร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในวโรกาสฉลองพระชนมายุครบ 5 รอบ 60 ปี ในพ.ศ.2530

หม่อมธาดา รับของที่ระลึกในการทำคุณประโยชน์แก่เหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่ จาก นายไพรัตน์ เดชะรินทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

หม่อมธาดา เข้าเฝ้ารับของที่ระลึกโดยเสด็จพระราชกุศลสร้างพระอุโบสถวัดพันอัน อำเภอมือง เชียงใหม่ จากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เมื่อ 15 ก.พ. 2525

หม่อมธาดา เข้าเฝ้ารับของที่ระลึกในการสมทบทุนรักษาผู้ป่วยวัณโรคจังหวัด เชียงใหม่ จากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

พิธีเปิดศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่
๕ มีนาคม ๒๕๓๕

หม่อมธาดา
เข้าเฝ้ารับของที่ระลึกจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในการถวายเงิน 1,000,000 บาท สมทบทุนสร้างตึก ศูนย์สงเคราะห์ บุคคลปัญญาอ่อน ภาคเหนือ จังหวัด เชียงใหม่ เนื่อง ในวโรกาสฉลอง พระชนมพรรษาครบ 5 รอบ 60 ปี เมื่อ พ.ศ.2535

หม่อมธาดา
เข้าเฝ้ารับของที่ระลึก สมทบทุนเนื่องใน วโรกาสเสด็จพระ- ราชดำเนินทรง ประกอบพิธีวางศิลา ฤกษ์ตึกมหาวิทยาลัย ลงกรณ์ราชวิทยาลัย ในพระบรมรา- ชูปถัมภ์ วิทยาเขต เชียงใหม่ วัดสวน- ดอก 26 ก.พ. 2534

หม่อมธาดาบริจาคเงิน 1,000,000.00 บาท แก่ มูลนิธิศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ มณฑิรา จ่านงค์ เป็นผู้รับมอบ ณ หอเมืองราย ถนนทวยแก้ว เมื่อ 15 พ.ค. 2539

ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ 50 ปี เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2539 โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เรียกว่า "พระราชพิธีกาญจนาภิเษก" คณะศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่แสดงออกถึงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณโดยหม่อมธาดา ชุนศึก-เมืองราย ถวายทานเงินหนึ่งล้านบาทถ้วน แก่มูลนิธิศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสนองพระเดชพระคุณได้อานิสงส์เป็นความรักความสามัคคีในหมู่คณะ

หม่อมธาดา เข้าเฝ้ารับของที่ระลึกสมทบทุนในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จประกอบพิธีเปิดศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือจังหวัดเชียงใหม่ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2539

ประกาศเกียรติคุณ

มอบให้แด่

หม่อมราชวงศ์สุพัสกรไพรัช

ผู้มีส่วนในการสนับสนุนการดำเนินงาน

ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่

ขอแสดงความขอบคุณจากกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

และขอขอบคุณที่ให้การสนับสนุนด้วยอุปกรณ์ทางการแพทย์ทุกประการ

๒๕๖๕

(นายแพทย์จุฑิตย์ ปานบริรักษ์)

อธิบดีกรมสุขภาพจิต

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เนื่องในวันพิธีเปิดสุริวงศ์ปุศเคซึมเตอร วองคูนวรรณ จึสึเตชารักษ เพ็ม ๖ ใตบืออกาสเข้าเฝ้า
สมเ็จอพระเทพรัฒนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เส็จเ็จเ็ด น้อมธาดา น้อมชวามับจากเข้าเฝ้าขึ้นมาเเทวที่ 3

หม่อมราชวงศ์ ไชยลักษณ์ อัคร กับท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายพญู นีทองคำ เนื่องในวัน
โนติงเกลไนท์ ของสมาคมพยาบาลภาคเหนือ เมื่อปี พ.ศ. 2539

หม่อมราชวงศ์ ไชยลักษณ์ อัคร กับรองศาสตราจารย์ ปราบนิต สวัสดิรักษา กับ ร.ศ. สมจิตต์ ภาติกร ในงาน
วันโนติงเกลไนท์ เมื่อปี พ.ศ. 2539

มณฑล... จังหวัดเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลนา ณ โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

มณฑล... กับท่านรองอธิบดีผู้พิพากษาศาล 8 ท่านเพลินจิต ตั้งทูลสกุล และท่านศิริรัตน์ วงศ์สภิตยพร เนื่องในวันผิ้วเสาเข้มนต้นสุดท้ายของพระมหารธรรมกายเจดีย์ ณ วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2539

หม่อมธาดา กับท่านผู้ว่าราชการฯ นายวิระชัย แนวนุกุลเนียง ในวันเททองหล่อพระประธาน อุโบสถวัดธาตุคำ อ.เมืองเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2539

หม่อมธาดา กับคุณหญิงอนงเยาว์ ผิวนวล เนื่องในงานทอดผ้าป่าสมทบทุนร่วมหล่อพระ โทริสัต์วทวนอิม 84 ปาง ปางมหากรณารานี ณ วัดศรีมหาโพธิ์ อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม เมื่อ วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

หม่อมธาดา ถ่ายบริเวณที่จอดรถจะขึ้นไปหมู่บ้านเกือกเขาแอลป์ กับคณะสมาชิกสมทบ
สภาสตรีแห่งชาติ เมื่อ 2 พ.ย.1996

ขณะนั่งพักอยู่ ณ ล็อบบี้ ปราสาทเก่าซึ่งมาพัก ณ กรุงเวียนนา เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน
2539 กับคณะสมาชิกสมทบสภาสตรีแห่งชาติ มาประชุมแล้วพาเที่ยวเมืองออสเตรียครบ 1000
เมื่อ 30 ต.ค.-9 พ.ย.2539

หม่อมธาดา ขณะนั่งกระเช้าไฟฟ้าไปชมสถานที่เล่นสกี ซึ่งเคยเป็นสนามแข่ง Ski Olympic มาแล้ว ในหมู่เทือกเขาแอลป์ที่สวยงามกับเพื่อนคณะพาเที่ยวออสเตรีย 1000 ปี

หม่อมธาดาลองเล่นสกีในที่ลุ่มซึ่งคลุมไปด้วยหิมะ บริเวณใกล้ห้องอาหารและร้านขายของที่ระลึก

หม่อมราชดาเปลี่ยนชุดเข้าชมเหมืองเกลือซาลส์เบิร์ก ซึ่งอยู่ลึกถึง 40 เมตรกว่า

๗ ๐๐๐ ฟุต มีรถรางคอยบริการนำคนขึ้นและลงที่เหมืองแห่งนี้ทุกวัน

หม่อมราชดาขึ้นอยู่หน้ารูปปั้นพระนางมาเรียเทเรซ่า บริเวณพระราชวังเบลลิวีร์ของพระองค์

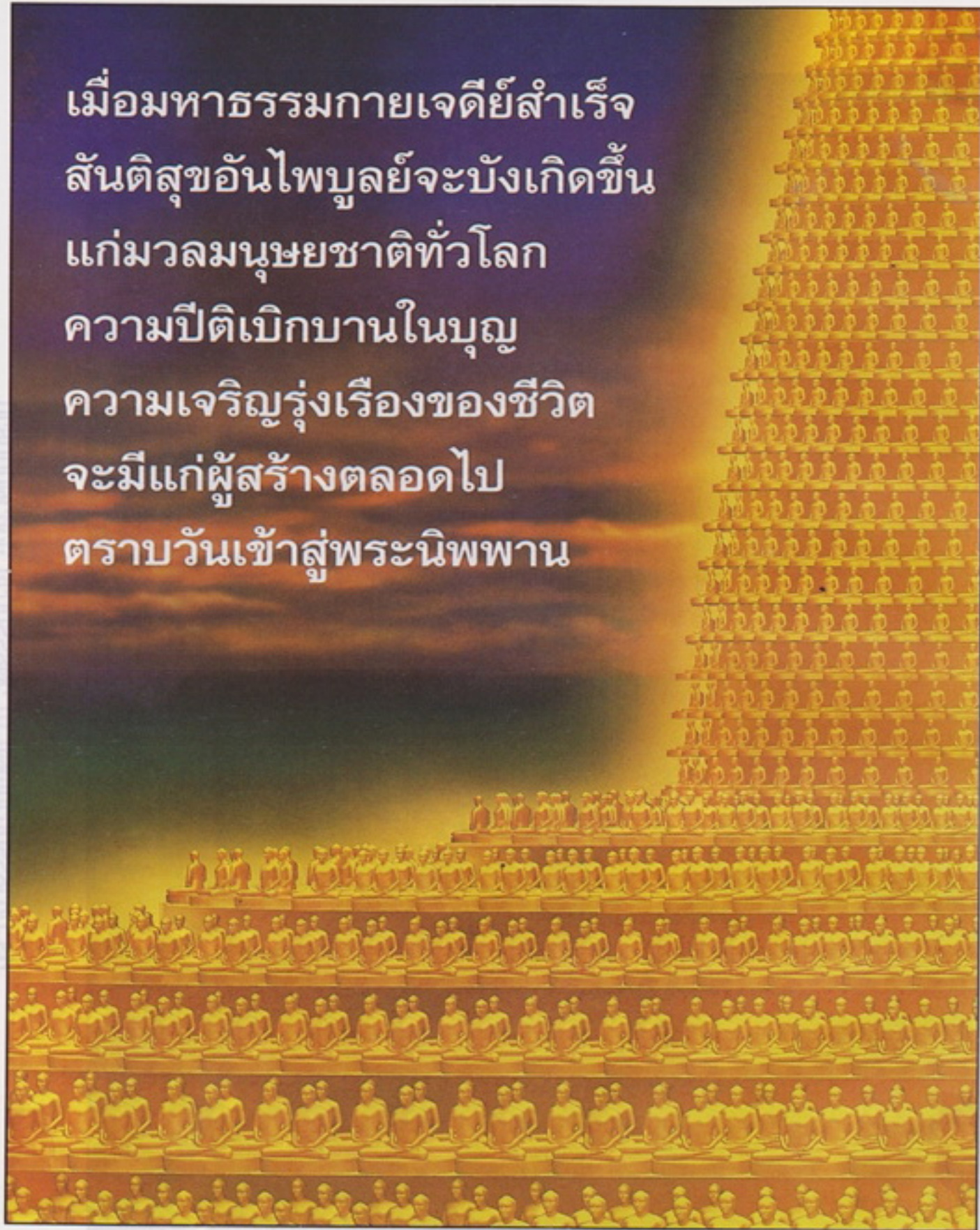
สำนักพิมพ์นี้ร่วมพิธีกับาตร ณ ลานธรรมมหาธรรมกายเจดีย^๙ วันทอดกฐินสามัคคี ๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๑

พระมหาธรรมกายเจดีย์ ณ วัดธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี

เมื่อมหาธรรมกายเจดีย์สำเร็จ
สันติสุขอันไพบูรณ์จะบังเกิดขึ้น
แก่มวลมนุษยชาติทั่วโลก
ความปีติเบิกบานในบุญ
ความเจริญรุ่งเรืองของชีวิต
จะมีแก่ผู้สร้างตลอดไป
ตราบวันเข้าสู่พระนิพพาน

พระมหาธรรมกายเจดีย์ กายนอกเจดีย์ประดิษฐาน ด้วยพระพุทธรูป "ปางพระ
ธรรมกาย" ด้วยความศรัทธาสามัคคีสร้างพระธรรมกายประจำตัว หน้าตักกว้าง 1 คืบ รอบ
นอกพระเจดีย์หนึ่งล้านรูปให้กับตัวเอง และญาติมิตรและวงศ์สกุล

87rue Falguiere, Paris 75015, France.

Tel. (33-1) 4 3. 21. 90. 67

e-mail: mengrai@montrouge.wireline.slb.com

Hello! Our names are Khemathep Marcel and Khematham Louis Kunsuik-Mengrai.

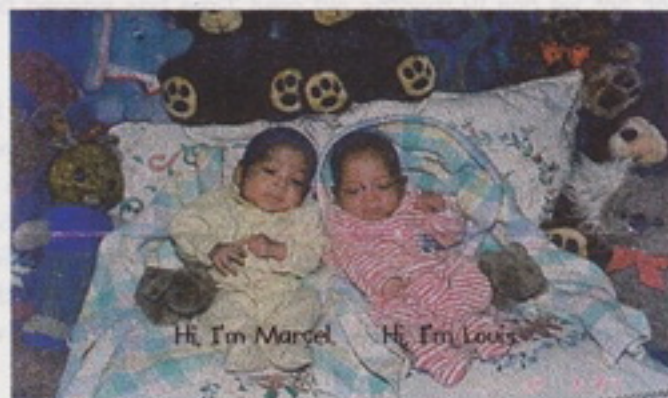
We are twins but don't look alike. We were born at the American Hospital of Paris at 7.35 a.m. and 7.36 a.m. on Thursday 16th January 1997.

Above is Louis in the incubator.
On the left is Louis 30 mins after our birth.

I am on the right also 30 mins after our birth, and below is me in the incubator.

I was 1.9 Kilos (4.2 lbs) and my brother, Louis, was 1.6 Kilos (3.5 lbs) which were pretty petite for boys like us.

We came out a little earlier than expected at 7 1/2 months which made our parents quite nervous. Dr. Fonty, our mummy's doctor, helped us to get out from her tummy. Because we were so small we were rushed to a premature baby centre within 2 hours of coming out and had to stay in an incubator for 1 week.

Mum and Dad came to visit us twice a day to bathe and feed us. After a month we came home and Mum's and Dad's lives have never been the same. We do not try to cry at the same time and lately we just need to drink milk once at night so Mum isn't as tired as before.

Louis tiring out
Daddy at 5 a.m.

Our Thai nanny called Phai looks after us when Mummy goes to French lessons and other activities. We spend our time listening to music and watching our favourite Disney "Snowwhite". We are now nearly five months and I am now 6.1 Kilos and my bro is 5.6 Kilos. My bro, Louis, is a big talker and I am the the big charmer. We can't wait to go for our first airplane trip to the USA in July hopefully and Asia afterwards to meet our cousins and families.

1st time Mum held
Louis (l) & me (r).

Anyway enough of me talking I need to rest now!

Next time I will let my bro, Louis, have the honour and tell you our stories.

Bye, Marcel.

With Grandma
Louis (r) & me (l)

Dad w/Louis (l) & me (r).

Guess where?

Dad w/Louis (l) & me (r).

Louis w/ nursefriends

Marcel

Louis

Howdy from Calgary

Believe it or not we are 19 months old now! Time has passed by so quickly that our mum does not realise how much sleep she has lost because of us!

On the left is a photo of the Calgary skyline. The Calgary Tower is the needle with the orange top. Where we are is just 5-10 min. walk from our house. The Bow River flows between us and the city in the background. Marcel is on the right with Daddy and me on the left with Mummy.

On the right Marcel is on a rocking horse in the playground nearby our house.

This is our play area. We have taken over the living room. The kitchen is in the background.

We can run and walk everywhere now. We play a lot. Marcel and I talk all the time but Mummy and Daddy do not seem to understand us. And every now and then we fight too. Marcel is still heavier than me but then again he has only six teeth and I have almost a full set.

(The sitting room is at the front of the house.)

In front of our fireplace - we are looking at the TV.

Sitting watching TV with two of our bears.

I am having a hair trim while Marcel looks on.

We just saw our first rodeo show in the world famous Calgary Stampede where silly horses n bulls throw people off their backs.

Marcel exercising with a Duplo box.

Mummy with Marcel on the right and I am on the left.

Me at the piano.

When Daddy n Mummy's up to it we go to nearby lakes n mountains, and bike around with us sitting in our trailer.

Our pool in the garden

Juice time!

Well, must rush to play with Marcel now. I hope you can come visit us, see Calgary and the famous Banff National Park which is only an hour from our place.

Bye, Louis.

The Kamsuk-Mongrais
have moved again!

from **Paris** to

319, 9th Avenue N.E.
Calgary, Alberta
Canada
T2E 0V7

Office Telephone
(403) 509-4106

Home Telephone
(403) 276-5292

Email
mongrai@silb.com

This picture was taken at Chateau Lake Louise in Banff National Park back in May 98. Marcel is on the left and I am on the right. Note the Canadian flag!

Greetings from Indonesia

Hello to family and friends,

Now that we are in Asia we can go home to see Grandmas and Grandpa more often. I still talk to Louis in our little language, count to 3 and say our ABC's and most animals we love.

Louis is on my right.

Mummy floating us away in the compound pool.

In the sitting room. Taken on our second birthday (16/01/99).

Everyday we love to go swimming and learn to float too. We ride the bike with Mum & Dad around the compound and walk a lot too.

We hope to see you all for a visit and take care. We'll say goodbye now and hear from you soon.

Daddy with our bike trailer in the compound ground.

Bye, Marcel.

Khem & Emy Kunsuik-Mengrai, c/o Schlumberger, Jalan Yos Sudarso, P.O. Box 117, Balikpapan, 76123, East Kalimantan, Indonesia.

Our contact telephone. nos. are: Mobile 62 - 811 - 992839 Home Tel. & Fax. 62 - 542 - 65726 and Tel. 62 - 542 - 523246 c/o office: Tel. 62 - 542 - 410478 and 410479 Fax. 62 - 542 - 410481 E-mail: mengrai@slb.com or ezaldivar@slb.com

From in Canada

 Indonesia

We just turn 2 years old this month. We are running around and playing in our new home in Indonesia in a town called Balikpapan on the Island of Kalimantan.

(Louis is on my left with Mum & Dad in front of our house.)

We still miss Calgary and friends where we lived only 6 months.

Last year 1998 was the busiest year because we moved 3 times: Paris, Calgary and Indonesia. It sure was a lot of unpacking for toys and stuff for Mum & Dad.

KrisFlyer

EXPLORER

18 March, 1999

Master Kunsuik-Mengrai K Marce
64 Huey Keaw Rd
Chiang Mai 50300
Thailand

Hello Chao Khematep Marcel,

You Are Now A KrisFlyer Explorer - Hurrah!

Welcome to the Young Explorer Club. As a KrisFlyer Member under 12 years of age, you are automatically a member of Young Explorer Club. Here is your Young Explorer Club Membership Kit. In it you will find important things. Keep them safe. First, you will find your Programme Guide which tells you what KrisFlyer is all about. Ask dad or mum to read it and tell you how the KrisFlyer Programme works. You will also find your KrisFlyer Explorer Membership Card. This is a very special card. It allows you to get precious points called miles. Collect enough miles and you can fly for free to many parts of the world. You can climb the Great Wall of China, explore the pyramids of Egypt, visit Mickey and Donald in Disneyland and more - much, much more!

KrisFlyer Has Many Friends

Young Explorer Club is part of KrisFlyer. That is why you are called a KrisFlyer Explorer. KrisFlyer has many friends - we call them partners. KrisFlyer partners include many world-class airlines. So every time you fly with them, you will also earn miles. And, the best part is, there are special KrisFlyer partners just for you. They could be your favourite restaurant or fun places where you will get special treatment. That means you will be getting presents and other goodies. We will let you know real soon!

KrisFlyer Explorer's Fun Magazine

If you fly with Singapore Airlines at least once a year, we will send you the KrisFlyer fun magazine every 4 months. In this magazine, you will find wonderful stories about great places to go to for holidays and adventure. There will also be games and contests where you can win great prizes. And, every time there is a new KrisFlyer partner, you will be the first to know about it.

See you real soon, on Singapore Airlines,

Gina Lim-Singham
Manager Loyalty Programme Development

KrisFlyer

EXPLORER

18 March, 1999

Master Kunsuik Mengrai K Louis
64 Huey Keaw Rd
Chiang Mai 30500
Thailand

Hello Chao Khematham Louis,

You Are Now A KrisFlyer Explorer - Hurrah!

Welcome to the Young Explorer Club. As a KrisFlyer Member under 12 years of age, you are automatically a member of Young Explorer Club. Here is your Young Explorer Club Membership Kit. In it you will find important things. Keep them safe. First, you will find your Programme Guide which tells you what KrisFlyer is all about. Ask dad or mum to read it and tell you how the KrisFlyer Programme works. You will also find your KrisFlyer Explorer Membership Card. This is a very special card. It allows you to get precious points called miles. Collect enough miles and you can fly for free to many parts of the world. You can climb the Great Wall of China, explore the pyramids of Egypt, visit Mickey and Donald in Disneyland and more - much, much more!

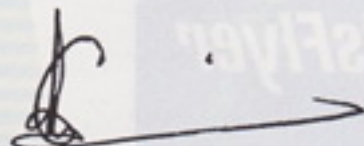
KrisFlyer Has Many Friends

Young Explorer Club is part of KrisFlyer. That is why you are called a KrisFlyer Explorer. KrisFlyer has many friends - we call them partners. KrisFlyer partners include many world-class airlines. So every time you fly with them, you will also earn miles. And, the best part is, there are special KrisFlyer partners just for you. They could be your favourite restaurant or fun places where you will get special treatment. That means you will be getting presents and other goodies. We will let you know real soon!

KrisFlyer Explorer's Fun Magazine

If you fly with Singapore Airlines at least once a year, we will send you the KrisFlyer fun magazine every 4 months. In this magazine, you will find wonderful stories about great places to go to for holidays and adventure. There will also be games and contests where you can win great prizes. And, every time there is a new KrisFlyer partner, you will be the first to know about it.

See you real soon on Singapore Airlines,

Gina Lim-Singham
Manager Loyalty Programme Development

ทนายท ขุนศึก-เมืองราย ซึ่งเป็นบุตรชายฝาแฝดของเจ้าชายเซมรัฐ คนอยู่ด้านขวา
เจ้าชาย นามว่า "เจ้าเซมเทพ Marcel" ด้วยบุญทานบารมีที่หม่อมราชดาภิกับเจ้าชายเซมรัฐได้
ประดับเพชรเม็ดใหญ่ 9 เมตร และเม็ดเล็ก 18 เม็ด ประดับกาบบัวแก้วเจียรนัย ซึ่งพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทาน นำขึ้นประดิษฐานบนยอดพระเจดีย์ (เนื่องจากถูกแรง
ฟ้าผ่าเมื่อฝนตกหนัก) ฉลอง 700 ปี นครเชียงใหม่ 3 กุมภาพันธ์ 2539 แล้วอธิษฐานขอ
ทนายทจากพระบรมธาตุดอยสุเทพ Marcel เป็นชื่อฝรั่งเศส เป็นนามเทพเจ้าฝรั่งเศส ซึ่งเกิดใน
วันที่ 16 มกราคม เช่นเดียวกับเจ้าเซมเทพ จึงเป็นที่ระลึกที่เกิดในเมือง Paris ส่วน "เจ้าเซมธัม
Louis" ก็ด้วยบุญทานบารมีของหม่อมราชดาภิที่ได้สร้างเสาเข็ม 2 ต้น พระธรรมกายเจดีย์ให้ตระกูล
"พัฒนกาบุตร" และตระกูล "ขุนศึก-เมืองราย" แล้วอธิษฐานขอทนายท Louis เป็นชื่อฝรั่งเศส
เป็นที่ระลึกแก่เจ้าเซมธัมที่มีที่พำนักสถานอยู่ใกล้สถานที่ทำการ Louis Pasteur ในเมือง Paris

เจ้าเซมเทพ เจ้าเซมธัม พร้อมกับพ่อแม่และอ้าไททีเลีย
ขณะมาเดินเล่นที่ la Tour Eiffel กรุง Paris

หม่อมราชด้าทอ้าไทจากเชียงใหม่ ไปช่วยเป็นที่เลี้ยงเจ้าเซมเทพ Marcel เจ้าเซมธัม Louis เมื่อ
อายุได้ 2 เดือนกว่า หลังจากโรงพยาบาลช่วยเลี้ยงมีน้ำหนักถึง 2 กิโลครึ่งแล้ว

เจ้านางแหลง เดินทางมาจาก Washington D.C. มาเยี่ยมสองที่น้องฝาแฝดเมื่ออายุได้ 2 เดือนกว่า
23 กุมภาพันธ์ 2540

เจ้านางน้อยจากเชียงใหม่ไปเยี่ยมเจ้าเซมเทท Marcel & Louis
น้องจากชายและเจ้าเซมธัม Louis ที่ Paris เมื่ออายุได้ 1 ขวบ

Marcel & Louis มาส่งหม่อมย่ากลับเมืองไทยที่สนามบินชาลเดอโก กรุงปารีส
ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ.2541

Marcel & Louis มาส่งหม่อมย่ากลับเมืองไทยที่สนามบินแควกาารี ประเทศแคนาดา
เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ.2541

เจ้าเซมเทท Marcel & เจ้าเซมรัม Louis ย้ายไปอยู่เมือง Calgary, Canada เมื่อบิดาไปทำงานกับบริษัท Dowell Schlumberger. หม่อมธาดาเดินทางไปส่งถึง Calgary ด้วย โดยมี ดร.รณยุทธ จิตรดอนไปส่งออกจากสนามบินดอนเมือง

เจ้าชายทาไปดูคอกฝึกสอนม้า ที่เพื่อนร่วมงานในบริษัท Schumberger ฝากม้าเลี้ยงบนเขานอกเมือง Calgary, Canada

เข้าชายหาไปเที่ยวเมือง Banff ออกไปนอกเมือง Calgary ไปทางทิศตะวันตก 135 กิโลเมตร เป็นเมืองที่สวยงามของ Canadian Rockies และ Banff National Park เป็นที่เล่น Ski ตลอดฤดูหนาว และเคยเป็นที่แข่ง สกีโอลิมปิกด้วย และมีสถานที่ท่องเที่ยว Lake Louise ทะเลสาบกว้างใหญ่และสวยงาม

เจ้าชาย, เจ้าเซมเทพ และ
เจ้าเซมธัม กับหม่อมย่าขณะเดินเล่น
ภายในบริเวณ Chalet ที่พักบน God
Mountian ที่ British Columbia,
Canada

Emy, Marcel, Louis และหม่อมย่า ขณะไปชมความสวยงามของ Lake Breeze บนหว่างเขา
Rockies. Canada

เจ้าเขมร Marcel กับเจ้าเขมรรับ Louis ขณะมาเยี่ยมหม่อมย่าที่เชียงใหม่ เมื่ออายุได้ 10 เดือน พวกที่ไม่เที่ยวชมการทำร่มที่บ่อสร้าง อำเภอสันกำแพง

หม่อมย่าและทีเลี้ยว พาเจ้าเขมเทพและเจ้าเขมธัม สองที่น้องมากวายอาหาร พระครูอุลลสีลกิตต์
เจ้าอาวาสวัดธาตุคำ

เจ้าเขมเทพ Marcel สนธนาธรรมกับท่านพระครูอุลลสีลกิตต์

หม่อมยัธาดา พาเจ้าชาย, เจ้าเซมเทพ, เจ้าเซมธัม อำไทที่เลี้ยง และติ๊ะ (ภาคินี) ไปไหว้พระ
พุทธชินราช พระประธานอุโบสถวัดทันอัน พร้อมทั้งพระสารีบุตร พระอัครสาวกเบื่องขวา กับพระโมคคัล
ลานะ พระอัครสาวกเบื่องซ้าย ซึ่งหม่อมธาดาสร้างถวายเนื่องในวันเกิดเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2523

เจ้าเซมเทพ Marcel กับเจ้าเซมธัม Louis ย้ายตามบิดาไปทำงานกับบริษัทน้ำมัน P.T.Schlumberger
ณ เมือง Balikpapan เกาะบอเนียวประเทศอินโดนีเซีย หม่อมย่าไปส่งที่สนามบินเชียงใหม่ 4 พ.ย.2541

Marcel & Louis มาจากเมือง Balikpapan เกาะบอเนียว ประเทศอินโดนีเซีย มาเยี่ยมหม่อม
ย่า ระหว่าง 5-9 กุมภาพันธ์ 2542 แล้วพากันไปเที่ยวงานไม้ดอกไม้ประดับ ครั้งที่ 23 ที่จังหวัดเชียงใหม่
จัดขบวนแห่เมื่อเช้าวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2542

ในบริเวณถนนถนนท่าแพที่ขบวนแห่รถไม้ดอกไม้ประดับผ่านที่หัวสะพานนวรัฐ หน้าจวน
ผู้ว่าราชการจังหวัด เชียงใหม่

หม่อมธาดา ยามพักผ่อนในสนามสวนหน้าบ้าน

หม่อมธาดา มีโอกาสพบลูก ๆ ณ. ที่บ้าน ถนนห้วยแก้ว พร้อมหน้ากัน มีแถวบินจากซ้าย
เจ้าชายเชษฐา และเจ้านางเชษฐา แกวน้องจากซ้าย Emy ลูกสะใภ้ Marcel หลานชาย และแพทย์หญิง
เจ้านางเชษฐา กับ Louis หลานชายฝาแฝด เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2542

เจ้าชายเซมรัฐ เจ้าเซมเทพ และเจ้าเซมธัม ในบ้านพัก ณ : เมือง Balikpapan ก่อนจะเดินทางไป
มาเลเซีย หม่อมย่า

เจ้าชายเซมรัฐ เจ้าเซมเทพ และเจ้าเซมธัม ในสวนดอกของบริษัท เอ เอฟ เอ็ม ฟลาวเวอร์ ซิค จำกัด

หม่อมราดาอยู่ในบริเวณสวนดอกไม้ของ บริษัท เอ. เอฟ. เอ็ม. ฟลาวเวอร์ ซิค จำกัด ซึ่งดำเนินการบริหารโดยชาวอังกฤษ เพื่อทดลองปลูกดอกไม้ทุกชนิดจากต่างประเทศ เพาะเมล็ดจำหน่าย ปลูกทดลองมาหลายปีแล้ว ถ้าพันธุ์ไม่เปลี่ยนแปลงและได้ผลดี จะนำจำหน่ายทั้งใน และนอกประเทศ เป็นผลดีทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่

หม่อมราดา ได้ซื้อดอกไม้หลายอย่างนำมาปลูกที่บ้าน และได้รับคำแนะนำวิธีเพาะเมล็ดและได้รับแจกเมล็ดดอกไม้หลายชนิดกลับมาเพาะที่บ้านด้วย

หม่อมธาดา ถ่ายรูปหมู่กับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายพลากร สุวรรณรัฐ เนื่องในวันเฉลิมพระชนม์พรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

หม่อมธาดา ถวายพระราชทานหะเกวียนพระสุนเมืองรายไ้บนดอยสุเทพ ได้รับเมตดาจากพระราชรัตนากร เจ้าอาวาสให้ไว้ ณ บริเวณวัดพระธาตุดอยสุเทพฯ

หม่อมธาดา กับหัวหน้าช่าง นายดวงจันทร์ ทำสลุกลงถวายสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ 5 รอบ 60 ปี ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่มอบเกล้าถวาย

หม่อมธาดา กับสลุกลงที่ช่างเครื่องเงินในหมู่บ้านวัลลายช่วยกันทำและสลักลงลาย โดยนาย นพ คนยืนกลางภาพข้างบน

หม่อมธาดา ภายในบ้าน ณ ร้านธาดา ถนนห้วยแก้ว เชียงใหม่ ก่อนออกเดินทางไปร่วมงานวัน
โนติงเกล ของสมาคมพยาบาลภาคเหนือเชียงใหม่

● ประชุม - ท่านศิริชัย ศิริกุล ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ทำหน้าที่แทนผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชน
และครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นประธานประชุมคณะกรรมการสภาสหวิชาชีพพยาบาลและครอบครัว
จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแบ่งกลุ่มการทำงานของคณะกรรมการแต่ละกลุ่ม ณ โรงแรมโนโวเทล เชียงใหม่.

ภาพจากหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์

หม่อมธาดา กับท่านอธิบดีผู้พิพากษาศาลภาค 5 ท่านชัย ชลวร และคณะผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องในงานสโมสรสมณนิบาท วันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2541

หม่อมธาดา กับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายประวิทย์ สีหิโสภณ และภรรยา ร่วมกับชมรมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเชียงใหม่ ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 2542

เนื่องใน นายอากาศ บำรุงชีพ รองประธานสภาฎีกา (ท่านที่ 3 จากซ้าย) มาเยี่ยมศาลเยาวชน และครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ และนายสมพล สัตยาภิธาน อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชน และครอบครัวกลาง (ท่านที่ 4) นายศิริชัย ศิริกุล ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชน และครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

ท่านรองประธานสภาฎีกา ทบสเสด็จสรร คณะผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชน ณ. โรงแรมรินคำ

สังสรรค์ครบรอบก่อตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ได้ 29 ปี และแสดงความยินดีกับผู้พิพากษาสมทบฯ ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เมื่อ 21 สิงหาคม 2542

หม่อมธาดา เป็นผู้แทนผู้พิพากษาสมทบฯ มอบดอกไม้ถวายพรเนื่องในโอกาส ครบรอบวันเกิดในเดือนสิงหาคม แก่ท่านศิริชัย ศิริกุล ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนฯ

หม่อมธาดา ในพิธีปฐกฐาณตน ก่อนเข้ารับเป็นผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชน และครอบครัว
จังหวัดเชียงใหม่ รุ่นที่ 14 เมื่อ 23 กันยายน 2542

หม่อมธาดาเป็นผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนฯ รุ่นที่ 14 หลังปฐกฐาณตนแล้ว ถ้าทำงานครบเทอม
3 ปี จะเป็นผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนฯ เป็นเวลา 32 ปี ทอดี

หม่อมธาดาเป็นสมาชิกอาสาฬหมาสภากาชาดไทย และเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้ :-

- พ.ศ. 2485 - เป็นสมาชิกอาสาฬหมาสภากาชาดไทย เมื่อเรียนสำเร็จพยาบาล
ผดุงครรภ์ และอนามัย ร.พ.จุฬาลงกรณ์ฯ
- พ.ศ. 2509 - เป็นสมาชิกสันนิบาตสภากาชาดประเภทสามัญสมาชิกตลอดชีพ
ของสภากาชาดไทย เลขที่ 105633
- พ.ศ. 2520 - ได้รับเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้น 3
- พ.ศ. 2524 - กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของอาสาฬหมาสภากาชาดจังหวัดเชียงใหม่
- พ.ศ. 2532 - ได้รับเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้น 1

หม่อมธาดา พาเจ้านางน้อย และลูก คือ ด.ช.ตะวัน บานชื่น
และ ด.ญ.ลลิตา บานชื่น ไปชมพระยาช้างเผือก
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

เนื่องจากหนังสือเล่มนี้เรียบเขียนโดย
บรรยายด้วยภาพ เพื่อให้ทันงานประชุมเพลิง
เจ้าฟ้าขุนศึกเมืองราย ไม่มีเวลาลำดับภาพซึ่งมี
เป็นจำนวนมาก และนานมาแล้วด้วย
ข้อความบางตอนอาจซ้ำหรือวกวน ขออภัย
มาในที่นี้ด้วย และถูกต้องว่าจากท่านที่เคารพ
และญาติมิตรที่ไม่ได้รับหนังสือ ต้องพิมพ์เป็น
ครั้งที่ 2 เพิ่ม ได้นำเรื่องส่วนตัวกับครอบครัว
พร้อมทั้งทายาทเข้าไปในหนังสือนี้ด้วยเพื่อ
แจกได้ทุกโอกาส ขอขอบพระคุณที่ให้กำลังใจ
ทำงานทุกอย่างสำเร็จด้วยดี

จากหม่อมธาดา

9 กุมภาพันธ์ 2542

หม่อมธาดา เมื่อไปทำงานเกี่ยวกับยาสูบใน 7 จังหวัดภาคเหนือ เมื่อปี พ.ศ. 2530
 คุณประวิณ นิवासวัสดิ์ พาเที่ยวชมเมืองเก่าสุโขทัยจนทั่ว และถ่ายรูปกันเป็นที่ระลึก ณ ต้นไม้ใหญ่อายุ 700 ปี

หม่อมธาดา ยืนอยู่บนยอดดอยอินทนนท์ เมื่อไปงาน "ไหว้สาพระเจ้าอินทวิชยานนท์" เพื่อ
 เป็นการเทอดพระเกียรติ และระลึกถึงพระคุณความดีของพระเจ้าอินทวิชยานนท์ เจ้าหลวงผู้ครองนครเชียงใหม่
 องค์ที่ 7 ร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

Our First in the Year 2000

Hello to family and friends,

We are in Balikpapan for a year now. Before we turned 3 in Jan. we both got very ill and had to fly to Singapore hospital because all the good doctors left for their holidays. We both got well afterwards and saw some of our friends in Singapore too.

(Marcel is with Daddy & I am with Mommy on 28 Feb 2000.)

Living here in Indonesia we got to see the orangutans, some lizards as big as cats, and next door to our house lives a monkey we sometimes feed with fruits.

For our big holiday last year Mom n Dad took us to New Zealand and got to see many sheep, horses n cows. We now know where our milk comes from. We met the sheep who is the star in the movie "Babe". We also got to ride the bull with red hair; it was cool.

Mommy and daddy are enjoying their golf games here n sometimes we come to hit some balls too. Mommy still learns her French n Indonesian and enjoying her new hobby of silk painting.

I am golfing with Daddy in Balikpapan.

On the bank of Lake Wakatipu, Queenstown, NZ.

Marcel with Daddy on a steamer in Queenstown, NZ.

Grandma came to visit us here last year. We are still looking forward to have our cousins and friends here for a visit one day.

We'll say goodbye now and hear from you soon. Love to you all and take care.

The red hair bull at Walton Peak, NZ.

Bye, Louis.

"Land Before Time" cartoon - one of our favourites.

Khem & Emy Kunsuk-Mengrai/c/o Schlumberger, Jalan Yos Sudarso, P.O. Box 117, Balikpapan, 76123, East Kalimantan, Indonesia. Mobile 62 - 811 - 992839 Home Tel. & Fax. (62 - 542) 65726 and Tel. (62 - 542) 523246 c/o office: Tel. 424336 Fax 424255 E-mail: mengrai@slb.com or ezaldivar@slb.com

คุณอุ้นเรือน มาลัยมาน (คนใส่เสื้อลายนั้กกลาง) เป็นคนเดียวกันกับในรูปหน้า 418 นั้กแถวหน้าซ้ายสุด เป็นเภสัชรเบียงของโรงพยาบาลศิริชิตสงคราม (แวนด์แซนส์วูรด์) สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นเพื่อนสนิทของหม่อมธาดา ซึ่งไม่ได้พบกับเลยร่วม 45 ปี จนถึงวันมำบ้านหม่อมธาดา และถ่ายรูปรเบียงนี้เมื่อปี 2000

นายแพทย์ชุตีทร มาลัยมาน (นั้กซ้ายสุด) เป็นลูกชายของคุณอุ้นเรือนและแพทย์รเบียงดวงมัลย์ มาลัยมาน (นั้กขวาสุด) มำอยู่อเมริกาตั้งแตปี ค.ศ.1972 ทั้งสองท่านกลับมาเป็นเพื่อนกับลูกสาวของหม่อมธาดาทั้งสองคนมำนานแล้ว และรักใคร่ชั้วยเหลือกันมำตลอด โดยคุณอุ้นเรือนและหม่อมธาดาไม่ทราบเลย เมื่อเข้าเซมวติมำอยู่อเมริกากับลูกชายก็ได้รับความดูแลเอาใจใส่เรื่องสุขภาพ จากคุณหมอทั้งสองท่านมำตลอด จนกระทั่งคุณหมอชุตีทรได้ชั้วยผ่าตัดมดลูกให้เข้าบางเซมวติ ที่อเมริกา ด้วยความช่วยเหลือเอาใจใส่ของคุณหมอดวงมัลย์ ยังความชอบคุณและประทับใจแก่หม่อมธาดาจากคุณหมอทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง สมกับเป็นหมอสิมิเมตตา เป็นที่อุ้นใจของคนไข้ที่ได้รับการรักษาจากท่านทุกคน และหม่อมธาดาที่จะทราบว่าเป็นบุตรชายของคุณอุ้นเรือน เมื่อแม่ทั้งสองมำพบกับในปี 2543 เมื่อคุณอุ้นเรือนมำซื้อเครื่องเวินใช้ในวนแต่่งวนลูกสาวคุณหมอทั้งสองที่อเมริกา

ครอบครัว The Bates เพื่อนในเมือง Christchurch New Zealand เกาะใต้
มาคอยรับ-ส่ง พวกเราที่สนามบินไคร้สเชิส

หม่อมธาดา และครอบครัวเจ้าชายเฮมรัฐ ณ Harrison's Cave
นั่งพักผ่อนหลังจากชมปลาฉลาม และแมวน้ำ

หม่อมธาดากับเจ้าชายเชมรัฐ ณ น้ำแข็ง Frang Josef Fox Glacier

เจ้าเชมเทพ และเจ้าเชมรัสม สองพี่น้อง ขณะอายุ 2 ขวบ 10 เดือน

หม่อมธาดา กับ Emy และ
Marcel & Louis หลังจากชม
รายการตัดขนแกะ ที่ Water Peak
High Country Farm Queenstown
New Zealand ซึ่งมาโดย Vintage
Steamship Flordland Travel

หม่อมธาดาที่บ้านของเจ้า

นางแหลงในเมือง Alaxandria, U.S.A.

หม่อมราชวงศ์ Emy และหลานทั้ง 2 คน ในหุบเขาฝนในเมือง Queenstown

หม่อมราชวงศ์จะขึ้นเครื่องบินกลับเมืองไทย ที่สนามบิน Christchurch

พระมหาธรรมกายเจดีย์ ณ จังหวัดปทุมธานี "มาฆบูชา"

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

เมื่อก่อสร้างสำเร็จแล้วจะนำมาซึ่งความสันติสุข ความสามัคคีแก่ชาวโลกผู้ปฏิบัติธรรมตลอดไป

ครอบครัว KUNSUIK-MENGRAI อยู่กับครอบครัวด้วยความความสุขสวัสดิ

หม่อมราชวงศ์เจ้านางแหลงบริเวณหน้าบ้านในเมือง Alexandria U.S.A
เมื่อ 20 มกราคม 2000

หม่อมราชวงศ์เจ้านางแหลงบนฝั่งแม่น้ำ Potomax ซึ่งกลายเป็นน้ำแข็ง
ในกรุง Washington D.C. เมื่อ 22 มกราคม ค.ศ. 2000

หม่อมธาดา อยู่บริเวณหน้าบ้าน เมือง Alexandria
เมื่อ 1 มกราคม ค.ศ. 2000 (พ.ศ. 2543) U.S.A.

หม่อมธาดา กำลังวิ่งเหยาะ ๆ ออกกำลังกายตอนเช้า
บนทางเดินหน้าบ้าน เมือง Alexandria U.S.A.

หม่อมธาดา กับเจ้านางแหลงอยู่หน้า U.S. Capital Washington D.C.
เมื่อ 11 ธันวาคม 1999 (2542)

หม่อมธาดา กับเจ้านางแหลง และเป้ง (นราธิป)

เมื่อปี 2000 1 มกราคม 2543

หน้าทำเนียบขาว กลางคืน ศตวรรษที่ 20 ณ กรุง Washington D.C. U.S.A.

มหาธรรมกายเจดีย์กำลังเร่งก่อสร้างด้วยแรงศรัทธาของผู้บริจาคทรัพย์ สร้างพระธรรมกายประจำตัว ซึ่งจารึกชื่อของผู้บริจาคเอง หรือสร้างจารึกชื่อบิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติพี่น้อง และบุตรหลานเหลน อันเป็นที่รักนับถือ ให้เสร็จทันฉลองมหาธรรมกายเจดีย์ ในวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นวันคุ้มครองโลก

หม่อมธาดา บริจาคเงินบูรณะวิหารวัดศรีสุพรรณ

หม่อมธาดา ภายในบ้านหลังจากกลับมาจากงานไม้ดอกไม้ประดับ ครั้งที่ 24 ของ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2543

หม่อมธาดา ทำล้องกล่าว
อวยพรต้อนรับปี 2000 หรือ
ศตวรรษที่ 20 แก่น้อง ๆ และเพื่อน
ร่วมงาน ในงานพบปะสังสรรค์ของ
ศาลเยาวชน และครอบครัวจังหวัด
เชียงใหม่ ณ ชั้นดาดฟ้า Hillside
Plaza Condotel ของคุณวัชร
ตันตราพันธ์ เมื่อ 29 มกราคม 2543

